

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 02.05.2016

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
2 § Pöytäkirjan tarkastaminen	4
3 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset	5
4 § Kaupunginvaltuuston 18.4.2016 pitämän kokouksen täytäntöönpanot	8
5 § Taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohjeiden hyväksyminen	10
- : Taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohje	13
- Äänestyspöytäkirja kh 2.5.2016	50
6 § Helsingin hallinto-oikeuden päätös koskien kaupunginhallituksen vahingonkorvausasiassa tekemää päätöstä	54
- : Helsingin hallinto-oikeuden päätös valitukseen, kaupunginhallituksen 21.9.2015 § 13 tekemästä päätöksestä/Korvausvaatimus/Autovahinko (KML-818) 20.7.2014/ Valkoisenlähteentien Tikkurilan lukion ja poliisiaseman välinen junaradan alikulku/Rokkanen Ilari	55
7 § Liikuntapalveluiden käytössä olevalle Lännen 8600 moottorityökoneelle aiheutuneiden kustannusten korvaaminen vahinkorahastosta	58
8 § Tiedekeskussäätiön tilitys kaupungin avustuksesta vuodelta 2015	59
9 § Omavelkaisen takauksen allekirjoittaminen Oy Apotti Ab:lle	61
10 § Helsing-Tusby Ungdomsförbund rf:n tilitys Helsingin pitäjän Kotiseutumuseon avustamisesta	64
- : Sopimus Helsingin pitäjän Kotiseutumuseon avustamisesta	66
- : Helsing-Tusby Ungdomsförbund r.f:n tilitys avustuksesta/ Helsingin Pitäjän Kirkonkylän säätiön pääoman luovutus ja säätiön lakkauttaminen.	69
- : Selvitys avustuksen käyttämättä jäämisestä 14.4.2016	71
- : Suunnitelma käyttämättä jääneen avustuksen käytöstä 29.3.2016	72
11 § Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristölupa-asiassa / Rudus Oy, Länsisalmen betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä kiviaineksen murskauslaitoksen toiminnan muutos	73
- : Vaasan hallinto-oikeuden päätös 16/0167/1 valituksista aluehallintoviraston päätöseen 5.8.2014 nro 141/2014/1/Ympäristölupa-asia, Rudus Oy:n Länsisalmen betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä kiviaineksen murskauslaitoksen toiminnan muuttaminen	74
12 § Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen 11.1.2016 § 24 tekemästä päätöksestä asuntomessualueen pienrakentajien vaatimuksesta menettelyvirheen korjaamiseksi	120
- : Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen 11.01.2016 § 24 tekemästä päätöksestä/ Asuntomessualueen pienrakentajien vaatimus menettelyvirheiden korjaamiseksi	124
- : Menettelyvirheiden korjaaminen/tonttikauppakirjaan lisättyyn ehtoon liittyen/ Asuntomessurakentajat 35 allekirjoittajaa	127
- : Menettelyvirheen korjaaminen/ Kivistön alueen putkijätekeräysjärjestelmä/ Asuntomessutonttien erillispientalotonttien luovutusperiaatteet, -ehdot ja -hinnat/Asuntomessurakentajat Aunio Jani sekä 30 allekirjoittanutta	131
13 § Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen asumisen, maankäytön ja liikenteen sopimus 2016–2019 / hyväksyminen	133
- : Helsingin seudun MAL-sopimus 2016-2019 neuvottelutulos/Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) 2016-2019	136

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunginhallitus pöytäkirja 02.05.2016

- : Liite 1, kuntakohtainen asuntotonttien asemakaavoitettava kerrosala ja asuntotuotantotavoite/ Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL- sopimus) 2016-2019	143
- : Liite 2, kartta, asemakaavoituksen ensisijaiset kohdealueet/Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) 2016-2019	144
- : Liite 3, kartta, asuntotuotannon ensisijaiset kohdealueet/Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) 2016-2019	145
- : Liite 4, infrastruktuurin kehittämishankkeet ja arvio valmistuvista asunnoista/Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) 2016-2019	146
- : MAL-sopimuksen neuvottelutulos, allekirjoituspöytäkirja/Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimus (MAL-sopimus) 2016-2019	147
14 § Lausunto Keravan yleiskaavan 2035 ehdotuksesta	149
- : Lausunto, Keravan yleiskaava 2035 (YK6)- kaavaehdotuksesta	150
- : Lausuntopyyntö Keravan yleiskaava 2035 (YK6)- kaavaehdotuksesta	151
- : Kaavakartta / Keravan yleiskaava 2035 (YK6)- kaavaehdotus	152
- : Kaavamerkinnot ja -määräykset / Keravan yleiskaava 2035 (YK6)- kaavaehdotus	153
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus	176
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	177
Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa	178
Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuosto-oikeuden käyttämisestä koskevassa asiassa	180
Muutoksenhakuohje 5. Hankinto-oikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asiassa	181
Muutoksenhakuohje 6. Hankinto-oikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asiassa	182
Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	185

Kaupunginhallituksen kokous

Aika 2.5.2016 klo 17.00–19.25

Paikka Kaupungintalo, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Mäkinen Tapani, puheenjohtaja	x	Rokkanen Sakari	
Letto Pirkko, I varapuheenjohtaja	x, puheenjohtajan a § 8	Marjanen Viola	
Jääskeläinen Pietari, II varapuheenjohtaja	x	Nieminen Johannes	
Bruun Susanna	x	Salminen Helvi	
Kaira Lauri	x	Weckman Markku	
Karlsson Patrik	x	Rehnström Kristian	
Kokko Hannu	x	Juurikkala Timo	
Kotila Pirkko	x	Holopainen Matti	
Kärki Niilo	x	Sajaniemi Ulla	
Lehmuskallio Paula	x	Multala Sari	
Mäntynen Taisto	x	Loppukaarre Jukka-Pekka	
Niemelä Arja	x	Kakko Teijo	
Näätasaari Sinikka	x	Hämäläinen Anu	
Orpana Anitta	x	Puha Seija	
Ryhänen Riitta	-	Kuokkanen Jasi	x
Suensalmi Jouko	x	Oksa Petteri	
Åstrand Riikka	x	Pajunen Sirpa	
Muut osallistujat			Läsnä
Lindtman Antti, valtuuston puheenjohtaja			x
Heinimäki Heikki, valtuuston I varapuheenjohtaja			x
Kostilainen Anniina, valtuuston II varapuheenjohtaja			-
Nenonen Kari, kaupunginjohtaja			-
Lipponen Martti, apulaiskaupunginjohtaja			x
Lehto-Häggroth Elina, apulaiskaupunginjohtaja			x
Penttilä Hannu, apulaiskaupunginjohtaja			x
Salminen Jukka T, apulaiskaupunginjohtaja			x
Niinistö Jaakko, apulaiskaupunginjohtaja			x
Rainio Päivi, viestintäjohtaja			x
Marjamaa Patrik, talousjohtaja			x
Myllymäki Juha, kaupunginlakimies			x
Isotalus Birgit, hallintosihteeri			x
Yli-Leppälä Henna, pöytäkirjanpitäjä			x

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja

Tapani Mäkinen

Pirkko Letto

Pöytäkirjanpitäjä

Henna Yli-Leppälä

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka

23.5.2016, Kaupungintalo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka

25.5.2016 klo 8.15 - 16.00, Kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa (Tikkurila)

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 1

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

2 §

Pöytäkirjan tarkastaminen

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 2

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään tarkastaa ja hyväksyä kaupunginhallituksen 18.4.2016 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 7/2016.

Päätös:

Päätettiin tarkastaa ja hyväksyä kaupunginhallituksen 18.4.2016 pitämän kokouksen pöytäkirja nro 7/2016.

3 § Kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten saapuneet pöytäkirjat ja päätökset

KN/ML/BI,PK

Kaupunginhallitukselle on kuntalain 51 §:n mukaista ottomenettelyä varten lähetetty seuraavat pöytäkirjat ja päätökset:

Koivukylän aluetoimikunnan pöytäkirja 2/13.4.2016

Korson aluetoimikunnan pöytäkirja 2/20.4.2016

Kaupunginjohtajan päätökset

- § 28 Smart & Clean -työryhmän perustaminen Vantaan kaupunkiin
- § 29 Valtuustoryhmän toiminnan tukeminen vuonna 2016/Vihreä valtuustoryhmä
- § 30 Valtuustoryhmän toiminnan tukeminen vuonna 2016/Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
- § 31 Espoon, Kauniaisten ja Vantaan yhteishankintojen kilpailutusohjelman vahvistaminen 2016 -2018
- § 32 Valtuustoryhmän toiminnan tukeminen vuonna 2016/Perussuomalaisten valtuustoryhmä

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan päätökset

- § 27 Kiinteistö Oy Vantaan Säästöalan yhtiökokous 19.4.2016
- § 28 Culminatum Innovation Oy Ltd:n yhtiökokous 22.4.2016
- § 29 Hakopolun Liikekiinteistö Oy:n yhtiökokous 26.4.2016
- § 30 Kiinteistö Oy Vantaan Helikopteritukikohdan yhtiökokous 26.4.2016
- § 31 Kiinteistö Oy Katriinanrinteen yhtiökokous 26.4.2016
- § 32 Y-Säätiön vuosikokous 21.4.2016
- § 33 Kiinteistö Oy Kehäportin yhtiökokous 26.4.2016, menettelyohjeen tarkistaminen
- § 34 Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysaseman yhtiökokous 27.4.2016
- § 35 Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry:n valtuuskunnan kokous 27.4.2016

Hallintojohtajan päätökset

- § 7 Ilmoitus sivutoimesta
- § 8 Hallintojohtajan päätös/Helsingin hallinto-oikeuden päätös 11.4.2016/Verovalitus

Henkilöstöjohtajan päätökset

- § 7 Henkilöstökeskuksen kustannuspaikkojen hyväksyjät 1.5.2016 alkaen

Hankintajohtajan päätökset

- § 36 Vantaan kaupungin hankintaoikaisu koskien juna-asemien puhtauspalveluiden hankintaa
- § 37 Vantaan kaupungin päihdevieroitusyksikön ateriapalveluiden hankinta
- § 38 Optiopäätös paketti- ja kevytkuorma-ajoneuvojen hankinnasta
- § 39 Option käyttöönotto käsipyyhkeiden ja käsipyyheannostelijoiden vuokrauspalvelun hankinnassa
- § 40 Option käyttöönotto vaihtomattojen vuokrauspalvelun hankinnassa
- § 41 Option käyttöönotto suojakäsineiden hankinnassa sisä- ja ulkokäyttöön
- § 42 Päältäajettavien suurtehoruohonleikkureiden hankinta

Vahinkorahaston asiamiehen päätökset

- § 72 Korvausvaatimus, Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen työntekijän silmälasien rikkoutuminen työtehtävissä 12.2.2016, E. K. (519,00 €)
- § 73 Kivijärvi Oy/Kaupungin kiinteistöihin kohdistunut ilkivalta ajalla 4.11.2015 - 21.3.2016 (3.862,02 €)
- § 74 Korvausvaatimus, Simonkodin Hoiva1 kuntoutujan rahavarojen kavaltaminen, I. K-M. (215,00 €)
- § 75 Korvausvaatimus, autovahinko 23.12.2015, T.R (150,00 €)
- § 76 Korvausvaatimus, autovahinko 25.10.2015 M.M. (823,26 €)
- § 77 Korvausvaatimus, autovahinko 17.2.2015, B.L. (279,90 €)
- § 78 Korvausvaatimus, metsurin kaatamat puut, 27.7.2015 As Vantaan Höylätie 17 (800,00 €)

Tietohallintojohtajan päätökset

§ 33 Metsäsuunnittelujärjestelmän hankinta

Työllisyyspalveluiden johtaja päätökset

- § 120 Kesätyösetelin myöntäminen Finnoste Oy:lle
- § 121 Kesätyösetelin myöntäminen Nuohous ja ilmastointi K. Sirén Oy:lle
- § 122 Kesätyösetelin myöntäminen M & M Mainosopasteet Oy:lle
- § 123 Kesätyösetelin myöntäminen Ilmastointipuhdistus PoLu Oy:lle
- § 124 Kesätyösetelin myöntäminen Kensan Oy:lle
- § 125 Kesätyösetelin myöntäminen VTK Kiinteistöt Oy:lle
- § 126 Kesätyösetelin myöntäminen Työtehoseura ry:lle
- § 127 Kesätyösetelin myöntäminen Tooltechnic Oy:lle
- § 128 Kesätyösetelin myöntäminen J.Rinta-Jouppi Oy:lle
- § 129 Kesätyösetelin myöntäminen Laatusaneeraus Törmänen Oy:lle
- § 130 Kesätyösetelin myöntäminen Askolan Apteekki:lle
- § 131 Kesätyösetelin myöntäminen Kova-Kromi Oy:lle
- § 132 Kesätyösetelin myöntäminen Muuraus ja rakennus Alamartin:lle
- § 133 Kesätyösetelin myöntäminen Pöyry Finland Oy:lle
- § 134 Kesätyösetelin myöntäminen Hannu Ylinen Tmi:lle
- § 135 Kesätyösetelin myöntäminen Montessoripäiväkotä Rantakaislan kannatusyhdistys ry:lle
- § 136 Kesätyösetelin myöntäminen Kuninkaantien Kilta ry:lle
- § 137 Kesätyösetelin myöntäminen Kuumar Oy:lle
- § 138 Kesätyösetelin myöntäminen Myyntitykit Oy:lle
- § 139 Kesätyösetelin myöntäminen NN-Express Oy:lle
- § 140 Kesätyösetelin myöntäminen Psykoterapeutti Päivi Niemi-Impola:lle
- § 141 Kesätyösetelin myöntäminen Aqua Trio Oy:lle
- § 142 Kesätyösetelin myöntäminen Petriko Oy:lle
- § 143 Kesätyösetelin myöntäminen Mikko A Mustonen Tmi:lle
- § 144 Kesätyösetelin myöntäminen Laaksolahden Montessori-leikkikoulu/Montessori-pedagoginen yhdistys ry:lle
- § 145 Kesätyösetelin myöntäminen Rakennustoimisto Nousiainen Oy:lle
- § 146 Kesätyösetelin myöntäminen Seppo Pakkala Tmi:lle
- § 147 Kesätyösetelin myöntäminen Tikkurilan Judokat ry:lle
- § 148 Kesätyösetelin myöntäminen Magi Oy:lle
- § 149 Kesätyösetelin myöntäminen Hirvivaaran Kartanon Palvelut Oy:lle
- § 150 Kesätyösetelin myöntäminen Vantaan 4. Tikkurilan Uusi Apteekki:lle
- § 151 Kesätyösetelin myöntäminen NL Tools Finland Oy:lle
- § 152 Kesätyösetelin myöntäminen Ludus Oy Tutkimus- ja kuntoutuspalvelut:lle
- § 153 Kesätyösetelin myöntäminen Cinefex Oy:lle
- § 154 Kesätyösetelin myöntäminen VTK Kiinteistöt Oy:lle
- § 155 Kesätyösetelin myöntäminen Tilitoimisto Ahjoniemi Oy:lle
- § 156 Kesätyösetelin myöntäminen Lönnberg Painot Oy:lle
- § 157 Kesätyösetelin myöntäminen James Post Oy:lle
- § 158 Kesätyösetelin myöntäminen VTK Kiinteistöt Oy / Hotelli Tikkurila:lle
- § 159 Kesätyösetelin myöntäminen AH Bike Service Oy:lle
- § 160 Kesätyösetelin myöntäminen Tarinapakki Tmi:lle
- § 161 Kesätyösetelin myöntäminen Vantaan NMKY ry:lle
- § 162 Kesätyösetelin myöntäminen One Way Sport Oy:lle
- § 163 Kesätyösetelin myöntäminen Proleas Oy:lle
- § 164 Kesätyösetelin myöntäminen KSM Yliveto/Jouni Monto Oy:lle
- § 165 Kesätyösetelin myöntäminen Päiväkotä Leijonanmieli Ky:lle
- § 166 Kesätyösetelin myöntäminen Onnitälo-säätiö:lle
- § 167 Kesätyösetelin myöntäminen Päiväkotä Hiirakko Tmi:lle
- § 168 Kesätyösetelin myöntäminen Samtext Finland Oy Ab:lle
- § 169 Kesätyösetelin myöntäminen Vantaa Monikulttuurinen Liikunta Ry:lle
- § 170 Kesätyösetelin myöntäminen Kuitutähdet Oy:lle

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään olla ottamatta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi esittelyosassa mainituissa pöytäkirjoissa olevia ottamiskelpoisia päätöksiä ja esittelyosassa mainittuja päätöksiä.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginjohtaja vs. täydensi esitystään seuraavilla päätöksillä:

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja 23.03.2016

Tarkastuslautakunnan pöytäkirja 19.04.2016

Tietohallintojohtajan päätös

§ 34 3 Choose IT - ja 3 Find IT -palvelujen hankinta

Henkilöstöjohtajan päätös

§ 8 Mun Elämä -hankkeeseen osallistuminen

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Kaupunginvaltuuston 18.4.2016 pitämän kokouksen täytäntöönpanot

KN/ML/HY-L

Kuntalain mukaan kunnanhallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta (23 §). Päätökset voidaan panna täytäntöön ennen kuin ne ovat saaneet lainvoiman, kuitenkin niin, että täytäntöönpanoon ei saa ryhtyä, jos valitus käy täytäntöönpanon johdosta hyödyttömäksi tai jos valitusviranomaisen kieltää täytäntöönpanon (98 §). Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on tällöin viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi (56 §).

Kaupunginvaltuusto teki 18.4.2016 päätökset seuraavissa asioissa:

- § 3 Eron myöntäminen Santeri Pienimäelle Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen johtokunnan jäsenen tehtävästä ja täydennysvaalin toimittaminen
- § 4 Serveh Khalilin luottamustehtävien päättymisen ja vapaa-ajanlautakunnan jäsenen täydennysvaalin toimittaminen
- § 5 Sanna Karhusen luottamustehtävien päättymisen ja täydennysvaalin toimittaminen
- § 6 VTK Kiinteistöt Oy:lle myönnetyn omavelkaisen takauksen ehtojen täydentäminen
- § 7 Strategisten päämäärien mittareiden raportti 2015
- § 8 Henkilöstökertomus 2015
- § 9 Vantaan sosiaali- ja potilasasiamiehen raportti toimintavuodelta 2015
- § 10 Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa
- § 11 Tilakeskuksen ja kuntatekniikan keskuksen vuonna 2015 valmistuneet merkittävät toimitila- ja kunnallistekniikan investointihankkeet
- § 12 Vantaan liikennepoliittinen ohjelma VALO
- § 13 Vastaus valtuutettu Sakari Rokkasen ja Carita Orlandon sekä usean muun (26) valtuutetun aloitteeseen asukkaiden tapahtumien tukemisesta
- § 14 Vastaus valtuutettu Antero Eerolan ja usean muun (21) valtuutetun aloitteeseen Vantaan yhteistyöstä Kaljakellunnan kanssa
- § 15 Vastaus valtuutettu Mika Niikon ja usean muun (19) valtuutetun valtuustoaloite Vantaa orpokodin kummiksi
- § 16 Vastaus Paula Lehmuskallion ja usean muun (15) valtuutetun aloitteeseen uuden konsertti-, teatteri- ja monitoimitalon rakentamiseksi Tikkurilaan
- § 17 Vastaus Sirpa Kauppinen ja Vaula Norrenan ja usean muun (37) valtuutetun aloitteeseen Länsi-Vantaan liikuntapaikkojen turvaamiseksi
- § 18 Vastaus valtuutettu Maija Hurrin ja usean muun (34) valtuutetun aloitteeseen vanhusten kotihoidon lisäresursoinnista: pitkäaikaistyöttömistä vanhustyön avustajia
- § 19 Vastaus valtuutettu Ulla Sajaniemen ja valtuutettu Vaula Norrenan ja usean muun (27) valtuutetun aloitteeseen Vaasan mallin kokeilusta vanhustenhoidossa ja omaishoidossa
- § 20 Vastaus valtuutettu Markku Weckmanin ja usean muun (29) valtuutetun aloitteeseen liukuesteiden hankkimisesta ikääntyneiden henkilöiden jalkineisiin
- § 21 Vastaus valtuutettu Vaula Norrenan ja Ulla Sajaniemen ja usean muun (23) valtuutetun valtuustoaloitteeseen Hevoshaan ja Tuomelan koulurakennusten ja tonttien hyödyntämisestä kaupungin omaisuutena
- § 22 Vastaus Vihreän valtuustoryhmän ja usean muun valtuutetun (37) aloitteeseen glyfosaattipohjaisista torjunta-aineista
- § 23 Vastaus valtuutettu Jussi Saramon ja 23 muun valtuutetun aloitteeseen rakentamisnormeista
- § 24 Vastaus valtuutettu Mika Niikon ja usean muun (16) valtuutetun aloitteeseen rakennusvalvonnan tehostamisesta digitaalisin keinoin
- § 25 Vastaus valtuutettu Mika Niikon ja usean muun (29) valtuutetun aloitteeseen jalankulkijoiden liikenneturvallisuuden parantamiseksi
- § 26 Vastaus valtuutettu Antero Eerolan ja usean muun (18) valtuutetun aloitteeseen pyöriteiden laadun parantamiseksi
- § 27 Vastaus valtuutettu Antero Eerolan ja usean muun (28) valtuutetun aloitteeseen Kuusijärven savusaunojen kesäkäytöstä
- § 28 Vantaan vesihuollon toiminta-alueen 2016 hyväksyminen
- § 29 Aviapolis Kaavarunko 052200

- § 30 Asemakaavamuutos 001737, 93 Vaarala / Kukkarokuja
§ 31 Asemakaavamuutos 002072 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 16 Kaivoksela / Laitilankuja 7
§ 32 Asemakaavamuutos 002222 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos, 18 Vantaanlaakso / Myllymäen koulutontti
§ 33 Asemakaavamuutos 002144 ja tonttijako sekä tonttijaon muutos / 81 Korso / Korson torni
§ 34 Asemakaavamuutos 002212 ja maanalainen asemakaava 403100ma sekä tonttijaon muutos, 40 Ylästö / Linkokuja 4-6
§ 35 Sirpa Kauppinen ja usean muun (18) valtuutetun aloite lasten eriarvoistumisen vähentämiseksi
§ 36 Jan Edelmännin ja Timo Auvisen sekä usean muun (32) valtuutetun aloite Vantin palvelualueiden laajentamiseksi kaupungin toiminnan tehostamiseksi

Kaupunginvaltuuston pöytäkirja 3/18.4.2016 on kokonaisuudessaan nähtävänä kaupunginvaltuuston extranet-sivuilla ja kaupungin internet-sivuilla.

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan toimialan johtosäännön 10 §:n (Päätöksenteko ja esittely kaupunginhallituksessa ja yleisjaostossa) mukaan kaupunginjohtaja esittelee kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat, koko kaupunkia koskevat asiat, sekä useampaa kuin yhtä toimialaa koskevat asiat. Apulaiskaupunginjohtajat esittelevät kaupunginhallituksen käsiteltäväksi tulevat toimialaansa koskevat asiat. Kaupunginjohtajalla on oikeus ottaa esiteltäväkseen myös apulaiskaupunginjohtajan esittelyvelvollisuuteen kuuluva asia.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 4

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään

- a) todeta, että kaupunginvaltuuston 18.4.2016 tekemät päätökset voidaan panna täytäntöön, ja
b) lähettää päätökset ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia / ao. toimialat

5 § Taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohjeiden hyväksyminen

VD/4265/02.01.00.01/2016

KN/ML/PM/PO/HY-L

Valtiovarainministeriön kevään 2016 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen kansantalous kasvoi viime vuonna 0,5 % kolmen taantumavuoden jälkeen. Vaimean kasvun lähteinä olivat viime vuoden alussa vienti ja kulutus ja loppuvuodesta eritoten investoinnit. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 0,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lähivuosien taloudellista kasvua kannattelee etupäässä yksityinen kulutus ja investoinnit. Ennusteessa ei ole otettu huomioon mahdollisen yhteiskuntasopimuksen vaikutuksia.

Maailmantalouden ja kaupan kasvunäkymät ovat vaatimattomat. Kiinan talouden kasvunäkymät ovat edelleen heikentyneet, Kiinan alentunut raaka-aineiden kysyntä heijastuu etenkin kehittyviin talouksiin. Venäjän talous supistuu edelleen, maan kasvupotentiaalia alentaa talousjärjestelmän toimimattomuus. Euroalueella on käynnistynyt maltillinen, noin kahden prosentin vuosittainen kasvu. Keskuspankkien rahapolitiikka on kasvua tukevaa ja Euroopan keskuspankki tulee pitämään ohjauskorot historiallisen alhaisina koko ennustejakson 2016-2018 ajan.

Ansiotasonkehitys on tärkeä varsinkin kotimaisen kustannuskehityksen ja sen myötä kilpailukyvyn kannalta. Nimellisansiot nousevat ennusteperiodin aikana noin prosentin verran vuosittain. Tänä vuonna Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 0,9 %. Maltillisen kasvun taustalla on etupäässä investointien suotuista kehitys. Yksityisten investointien ennustetaan kasvavan 5,8 % ja kasvu on laajapohjaista, erityisesti rakennusinvestoinnit lisääntyvät. Tänä vuonna kotitalouksien reaalitulojen kasvu nopeutuu ja yksityinen kulutus lisääntyy prosentilla.

Vuoden 2017 kasvuksi ennustetaan 1,2 %. Kasvun taustalla on edelleen investointien suotuista kehitys ja yksityinen kulutus. Vuonna 2018 talouskasvuksi ennustetaan 1,2 %. Kokonaiskuva vuosista 2016-2018 on talouskasvun kannalta vaisu. Syynä alhaiseen kasvuun on se, että viennin kehitys jää koko periodin ajan heikoksi.

Ennuste kuluvan vuoden inflaatioksi on 0,3 %, eli kuluttajahintojen odotetaan pysyvän lähes viime vuoden tasolla. Inflaatiota hidastaa etenkin raakaöljyn hinta, myös elintarvikkeiden hinnat ovat alentuneet kaupan kilpailutilanteen kiristymisen myötä. Vuonna 2017 inflaatiosi ennustetaan 1,3 ja vuodelle 2018 1,8.

Kevään 2016 julkisen talouden suunnitelman (JTS) yhteydessä laadittiin Kuntatalousohjelma 2017-2020. Laadittu ohjelma täydentää syksyllä 2015 Juha Sipilän hallituksen ensimmäisen julkisen talouden suunnitelman yhteydessä laadittua kuntatalousohjelmaa.

Kuntatalousohjelmassa kuntatalouden näkymät arvioidaan vaikeaksi lähivuosina. Toimintamenojen kasvupaine pysyy tulevana vuosina suurena, sillä palvelutarvetta kasvattaa väestön ikärakenteen muutos, lisääntynyt maahanmuutto ja heikko työmarkkinatilanne. Yleisestä talouskasvusta ei ole odotettavissa vetoapua kuntataloudelle tarkastelukaudella. Heikko työmarkkinatilanne vaikeuttaa kuntatalouden tilaa heikentämällä verotulojen kasvua ja pitämällä kuntien työmarkkinatukimenot korkealla. Hitaan talouskasvun vuoksi kuntatalouden verotulojen kasvu on jäämässä vaimeaksi ja edellisen ja nykyisen hallituksen valtionosuusleikkaukset jatkuvat. Kuntien ja kuntayhtymien velkamäärä jatkaa kasvua, lainakanta oli vuoden 2015 lopussa 17 miljardia euroa ja sen arvioidaan kasvavan vuoteen 2020 mennessä runsaaseen 23 miljardiin euroon.

Kunnilla on suuri vastuu kuntatalouden tasapainottamisesta muun muassa rakenteellisia uudistuksia toteuttamalla ja tuottavuutta nostamalla. Investointien priorisoinnilla, oikealla ajoituksella ja laadukkaalla toteutuksella on suuri merkitys kuntatalouden sopeutuksessa.

Taloussuunnitelman 2017-2020 laatiminen

Kuntalain 110§:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi.

Talousarvio- ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarviossa osoitetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja osoitetaan, miten toiminnan ja investointien rahoitustarve katetaan. Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota ja muutoksista talousarvion sitoviin eriin päättää valtuusto.

Vuoden 2017 talousarviovalmistelun pohjana ovat vuoden 2015 tilinpäätös, vuoden 2016 käyttösuunnitelma, valtuustokauden strategia 2013-2017, talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma sekä kaupunginhallituksen kehyspäätös vuosille 2017-2020. Taloussuunnitelman valmistelun ja siinä esitettävien toimenpiteiden tulee perustua talouden tasapainottamiseen ja velkaantumiskehityksen hallintaan.

Taloussuunnittelu on valmistellut taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohjeet, joissa on ohjeistettu muun muassa kaupungin talousarvioprosessin aikataulut, budjetointiperiaatteet sekä keskeisiä budjetoinnin erityiskysymyksiä. Taloussuunnitelman laadintaohjeet sisältävät myös ohjeet konsernin vastuiden ja velvoitteiden koontiin, 10 vuoden investointiohjelman valmistelutasot sekä henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laadintaohjeet.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 5

Kaupunginjohtaja vs:n esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä liitteen mukaisesti taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohjeet ja velvoittaa toimialat (ml. rahastot) ja liikelaitokset laatimaan talousarvioesityksensä ohjeiden ja kaupunkitason talousarviovalmistelun aikataulun mukaisesti, ja
- b) valtuuttaa taloussuunnittelu antamaan tarkentavia ohjeistuksia taloussuunnitelman laatimisesta.

Käsittely:

Asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Pirkko Letto esitti sosialidemokraattisen kaupunginhallitusryhmän puolesta Taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohjeiden muuttamista siten, että sivun 15, kohta 6.1 Toiminta ja talous, kolmannen kappaleen toinen virke poistettaisiin ja korvattaisiin seuraavalla muotoilulla:

"Maksuja ja taksoja korotetaan lähtökohtaisesti kustannusten nousua vastaavasti asiakasmaksuasetuksen rajoissa. Maksuja ja taksoja määriteltäessä huomioidaan kaupungin kokonaistaloudellinen etu ja kaupungin strategiassa määritellyt tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisen tavoitteet ja velvoitteet"

Kaupunginhallituksen jäsenet Riikka Åstrand, Pietari Jääskeläinen ja Pirkko Kotila kannattivat Leton esitystä.

Edelleen asian käsittelyn aikana kaupunginhallituksen jäsen Pietari Jääskeläinen esitti Taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohjeiden muuttamista siten, että sivun 15, kohta 6.1 Toiminta ja talous, kolmannen kappaleen toinen virke poistettaisiin ja korvattaisiin seuraavalla muotoilulla:

"Maksuja ja taksoja korotetaan vain indeksikorotuksen verran."

Kaupunginhallituksen jäsen Niilo Kärki kannatti Pietari Jääskeläisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska on esitetty kaksi muutosesitystä, asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he jotka kannattavat jäsen Leton esitystä äänestävät jaa ja he jotka kannattavat jäsen Jääskeläisen muutosesitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 10 jaa-ääntä ja 7 ei-ääntä jäsen Leton muutosesityksen voittaessa.

Puheenjohtaja totesi, että koska on edelleen esitetty kannatettu muutosesitys, asiasta joudutaan äänestämään ja teki seuraavan äänestysesityksen: he jotka kannattavat kaupunginjohtaja vs:n pohjaesitystä äänestävät jaa ja he jotka kannattavat jäsen Leton muutosesitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestyksessä annettiin 6 jaa-ääntä ja 11 ei-ääntä jäsen Leton muutosesityksen voittaessa.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liite:

- Taloussuunnitelman 2017-2020 laadintaohjeet

Täytäntöönpano: Taloussuunnittelu

Lisätiedot:

talousjohtaja Patrik Marjamaa, puh. 09 839 28542, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi
talousarviopäällikkö Pia Ojavuo, puh. 09 839 23787, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Taloussuunnitelman 2017 – 2020 laadintaohjeet

Taloussuunnittelu
Kaupunginhallitus

2.5.2016

SISÄLLYSLUETTELO

1. Taloussuunnitelman 2017 - 2020 valmistelun lähtökohdat	1
1.1 Yleiset talousnäkymät	1
1.2 Taloussuunnitelman laadinnan lähtökohdat	2
1.3 Talousarvion ja – suunnitelman laadintaa sekä seurantaa koskeva lainsäädäntö	2
1.4 Toimintaympäristö.....	4
1.5 Riskienhallintasuunnitelman päivitys	4
2. Talousarvion ja sitovien tavoitteiden laadintaprosessin aikataulu	5
2.1 Keskeiset päivämäärät	5
2.2 SAP järjestelmän siirto- ja päivitysprojekti 2016	8
3. Valtuustokauden 2013–2017 strategian toteuttaminen.....	8
3.1 Vantaalaisen strategiatyön malli	8
3.2 Toimialojen tavoitteet.....	9
3.3 Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset.....	10
3.4 Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet 2015–2017	11
3.5 Itsearviointien tulokset	11
3.6 Yhteenveto toimialojen käyttötalousosan sisällöstä	12
4. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelu	12
4.1 Palveluverkkosuunnittelun tavoitteet	12
4.2 Vantaan palveluverkon suunnittelutiedot	13
5. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laadintaohje 2017 – 2020	13
6. Taloussuunnitelman 2017–2020 laadinta ja perustelut	15
6.1 Toiminta ja talous	15
6.2 Käyttötalousosan sisältö	15
6.3 Talousarvion tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	16
6.4 Käyttötalouden budjetointiohjeet	17
6.4.1 Toimintatuotot	17
6.4.2 Valmistus omaan käyttöön.....	17
6.4.3 Toimintamenot.....	17
6.4.4 Sisäiset vuokrat.....	20
6.4.5 Projektien budjetointi	21
6.4.6 Suunnitelman mukaiset poistot	21
6.4.7 Arvonlisävero.....	22
6.4.8 Taloussuunnitelmavuosien budjetointi	22
6.4.9 Toimialojen taloussuunnitelmien tarkistaminen.....	22
7. Liikelaitokset	23
8. Konserni kunnan talousarviossa.....	23
8.1 Konsernin vastuut ja veloitteet.....	24
8.2 Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet	24
9. Investoinnit	25
9.1 Investointiosan valmistelu	25
9.2 Investointiosan hankeryhmät.....	26
9.3 Toimitilainvestointien valmistelu	27
9.4 Tietojärjestelmäinvestointien sekä tietohallinnon palvelukeskuksen käyttötalouden talousarvioesityksen valmistelu	27
9.4.1 Tietojärjestelmä investoinnit	27
9.4.2 Käyttötalous	28
9.4.3 Tietohallinto Talousarvioesityksen valmistelun aikataulu	28
10. Budjetointijärjestelmä	29
10.1 Järjestelmän rakenne.....	29
10.2 Suunnitteluhierarkian ylläpito	29
10.3 Talousarvioprosessin päävaiheet taloussuunnittelujärjestelmän näkökulmasta:.....	30

11. Taloussuunnitelmakirjan materiaalien toimittaminen	30
12. Liitteet	30

Lisätietoja:

- Luku 3: Christa Salovaara-Karstu 09 839 22144 ja Antti Torkkeli 09 839 23313
- Käyttötalousosa: Pia Ojavuo 09 839 23787, Teija Oras 09 839 23929
- Sisäisen vuokran budjetointi: Ritva Laasonen 09 839 22306
- Käyttäjäpalvelujen (ateria-, siivous-, vahtimestari- ja turvallisuuspalvelut) budjetointi: Markus Nieminen 09 839 23100 ja Maiju Jäppinen 09 839 29283
- Palveluverkkosuunnittelu ja palvelukartat: Kirsi Vatén 09 839 22178
- Toimitilainvestoinnit sekä investointien käyttötalousvaikutukset: Risto Adler 09 839 29170
- Tietojärjestelmähankkeet: Jonna Engblom 09 839 22733
- SAP budjetointijärjestelmä: Kimmo Puranen 09 839 28525

1. Taloussuunnitelman 2017 - 2020 valmistelun lähtökohdat

1.1 Yleiset talousnäkymät

Valtiovarainministeriön kevään 2016 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen kansantalous kasvoi viime vuonna 0,5 % kolmen taantumavuoden jälkeen. Vaimean kasvun lähteinä olivat viime vuoden alussa vienti ja kulutus ja loppuvuodesta eritoten investoinnit. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 0,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Lähivuosien taloudellista kasvua kannattelevat etupäässä yksityinen kulutus ja investoinnit. Ennusteessa ei ole otettu huomioon mahdollisen yhteiskuntasopimuksen vaikutuksia.

Maailmantalouden ja kaupan kasvunäkymät ovat vaatimattomat. Kiinan talouden kasvunäkymät ovat edelleen heikentyneet, Kiinan alentunut raaka-aineiden kysyntä heijastuu etenkin kehittyviin talouksiin. Venäjän talous supistuu edelleen, maan kasvupotentiaalia alentaa talousjärjestelmän toimimattomuus. Euroalueella on käynnistynyt maltillinen, noin kahden prosentin vuosittainen kasvu. Keskuspankkien rahapolitiikka on kasvua tukevaa ja Euroopan keskuspankki tulee pitämään ohjauskorot historiallisen alhaisina koko ennustejakson 2016–2018 ajan.

Ansiotasonkehitys on tärkeä varsinkin kotimaisen kustannuskehityksen ja sen myötä kilpailukyvyn kannalta. Nimellisansiot nousevat ennusteperiodin aikana noin prosentin verran vuosittain. Tänä vuonna Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 0,9 %. Maltillisen kasvun taustalla on etupäässä investointien suotuista kehitys. Yksityisten investointien ennustetaan kasvavan 5,8 % ja kasvu on laajapohjaista, erityisesti rakennusinvestoinnit lisääntyvät. Tänä vuonna kotitalouksien reaalityulojen kasvu nopeutuu ja yksityinen kulutus lisääntyy prosentilla.

Vuoden 2017 kasvuksi ennustetaan 1,2 %. Kasvun taustalla on edelleen investointien suotuista kehitys ja yksityinen kulutus. Vuonna 2018 talouskasvuksi ennustetaan 1,2 %. Kokonaiskuva vuosista 2016–2018 on talouskasvun kannalta vaisu. Syynä alhaiseen kasvuun on se, että viennin kehitys jää koko periodin ajan heikoksi.

Ennuste kuluvan vuoden inflaatioksi on 0,3 %, eli kuluttajahintojen odotetaan pysyvän lähes viime vuoden tasolla. Inflaatiota hidastaa etenkin raakaöljyn hinta, myös elintarvikkeiden hinnat ovat alentuneet kaupan kilpailutilanteen kiristymisen myötä. Vuonna 2017 inflaatiosi ennustetaan 1,3 ja vuodelle 2018 1,8.

Kokonaistaloudelliset ennusteet

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BKT, määrän muutos	-0,7	0,5	0,9	1,2	1,2	1,1	1,1
Palkkasumman muutos	0,7	0,8	1,5	1,4	1,5	1,9	2,3
Ansiotasoindeksin muutos	1,4	1,2	1,2	1	1,2	1,6	2
Työttömyysaste	8,7	9,4	9,3	9	8,7	8,4	8,1
Kuluttajahintojen muutos	1	-0,2	0,3	1,3	1,5	1,7	1,8

Lähde: Vuodet 2014–2015 Tilastokeskus, vuosien 2016–2020 ennusteet VM 14.4.2016

Kuntatalouden kehitysnäkymät

Kevään 2016 julkisen talouden suunnitelman (JTS) yhteydessä laadittiin Kuntatalousohjelma 2017–2020. Laadittu ohjelma täydentää syksyllä 2015 Juha Sipilän hallituksen ensimmäisen julkisen talouden suunnitelman yhteydessä laadittua kuntatalousohjelmaa.

Lähivuosina kuntatalouden näkymät arvioidaan vaikeaksi. Toimintamenojen kasvupaine pysyy tulevana vuosina suurena, sillä palvelutarvetta kasvattaa väestön ikärakenteen muutos, lisääntynyt maahanmuutto ja heikko työmarkkinatilanne. Yleisestä talouskasvusta ei ole odotettavissa vetoapua kuntataloudelle tarkastelukaudella. Heikko työmarkkinatilanne vaikeuttaa kuntatalouden tilaa heikentämällä verotulojen kasvua ja pitämällä kuntien työmarkkinatukimenot korkealla. Hitaan talouskasvun vuoksi kuntatalouden verotulojen kasvu on jäämässä vaimeaksi ja edellisen ja nykyisen hallituksen valtionosuusleikkaukset jatkuvat. Kuntien ja kuntayhtymien velkamäärä jatkaa kasvua, lainakanta oli vuoden 2015 lopussa 17 miljardia euroa.

Hallitus asetti syksyn 2015 julkisen talouden suunnitelmassa kuntataloudelle rahoitusasemataavoitteen; kansantalouden tilipidon mukaisesti kuntatalous saisi olla vuonna 2019 korkeintaan $\frac{1}{2}$ prosenttia alijäämäinen. Rahoitusasemataavoitteen saavuttamiseksi hallitus on asettanut kuntataloudelle sitovan euromääräisen menorajoitteen, jolla rajoitetaan valtion toimenpiteistä kuntatalouden toimintamenoihin aiheutuva painetta. Syksyn 2015 julkisen talouden suunnitelmassa toimenpiteiden nettovaikutus oli 520 milj. euroa kuntatalouden toimintamenoja alentava vuonna 2019. Kevään 2016 julkisen talouden suunnitelmassa menorajoitteessa on otettu uusina toimina huomioon toisen asteen ammatillisen koulutukset yksikköhinnan alentaminen sekä ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkojen lisäys. Muutosten jälkeen menorajoite on vuoden 2019 tasolla -770 milj. euroa. Menorajoitteen lisäksi on päätetty, että kunnille ei anneta uusia lakisääteisiä tehtäviä tai velvoitteita, ja mikäli niitä asetetaan, korvataan ne lisäämällä valtionapuja, karsimalla samassa yhteydessä kuntasektorin muita tehtäviä tai mahdollistetaan maksutulojen korotukset.

Hallituksen toimenpiteiden yhteisvaikutus on 0,7 miljardia euroa kuntataloutta vahvistava vuoden 2019 tasolla, mikäli kunnat toteuttavat toimenpiteet täysimääräisesti. Osa kunnista on jättänyt toteuttamatta hallitusohjelmassa päätettyjä toimenpiteitä. Hallitus päättää kevään 2017 kehysriihessä toteutumattomien säästöjen korvaamisesta esimerkiksi säätämällä kuntien sosiaali- ja terveystalouden asiakasmaksuille vähimmäismaksurajat, päättämällä muista säästöistä tai tulonlisäyksistä kuten kiinteistöveroprosenttien alarajojen nostosta.

Kunnilla on suuri vastuu kuntatalouden tasapainottamisesta muun muassa rakenteellisia uudistuksia toteuttamalla ja tuottavuutta nostamalla. Investointien priorisoinnilla, oikealla ajoituksella ja laadukkaalla toteutuksella on suuri merkitys kuntatalouden sopeutuksessa.

1.2 Taloussuunnitelman laadinnan lähtökohdat

Valtuustokauden strategia sekä valtuuston 15.6.2015 hyväksymä strategian väliarviointi ovat taloussuunnitelman 2017–2020 laadinnan keskeinen lähtökohta.

Taloussuunnitelman laadinnan toinen keskeinen lähtökohta on talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma, sekä sille kehyspäätöksen yhteydessä 8.6.2015 hyväksytyt jatkotoimenpiteet 2015–2017. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet vuosille 2015–2017 sisällytetään vuoden 2017 kehykseen ja taloussuunnitelmaan ja niiden toteutumisesta raportoidaan osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen yhteydessä.

1.3 Talousarvion ja – suunnitelman laadintaa sekä seurantaa koskeva lainsäädäntö

Eduskunta hyväksyi 13.3.2015 uuden kuntalain ja tasavallan presidentti vahvisti lain 10.4.2015. Uusi kuntalaki (410/2015) tuli voimaan 1.5.2015 kesken kuntien valtuustojen toimikauden. Useita säännöksiä sovelletaan vasta 1.6.2017 lukien, jolloin vuoden 2017 kuntavaaleissa valitun valtuustoon toimikausi alkaa. Siihen saakka noudatetaan vastaavia vuoden 1995 kuntalain säännöksiä.

Kuntalain mukaan kunnan on laadittava kuntastrategia, jossa päätetään kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista ja joka ohjaa taloussuunnitelman ja talousarvion laatimista. Talousarvion- ja taloussuunnitelman tulee siten uudistetun kuntalain mukaan kytkeytyä entistä paremmin kuntastrategiaan. Kuntalain kokonaisuudistuksessa painotetaan yleisesti kuntakonsernin kokonaisuutta. Tavoitteena on

omaksua kokonaisvaltaisempi näkökulma kunnan toimintaan, jolloin myös taloudellisen tilanteen arvioimisessa tulisi näkyä peruskunnan talouden lisäksi nykyistä paremmin kunnan toiminta ja vastuut kuntakonsernina ja kuntayhtymissä.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnittelukausi). Talousarviovuosi on suunnittelukauden ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitoon turvataan. Talousarviossa ja suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla mahdollinen alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot ja siinä osoitetaan miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudessa on noudatettava talousarviota. Toimielin ei saa ylittää talousarviossa sille asetettua määrärahaa. Muutoksista talousarvion sitoviin eriin päättää valtuusto, muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Talousarviossa esitettyjen tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumista seurataan vuosikolmanneksittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle laadittavissa osavuosikatsauksissa. Lisäksi taloussuunnittelu kokoa kuukausittain talousraportin kaupungin johdolle ja kaupunginhallitukselle (sis. kaupunki-, toimiala- ja tulosaluetasot). Kuukausiraportoinnin aikatauluista ja erityisistä raportoinnissa huomioitavista asioista tiedotetaan Avaimessa sekä SAP-portaalin etusivulla.

Kuntalain 113 § mukaan kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus. Talousarvion toteutumisvertailu antaa tietoja kunnan varainkäytöstä kunnan päättäjille, asukkaille ja sidosryhmille. Toteutumisvertailu toteutetaan sillä tarkkuustasolla, jolla valtuusto on määrärahat ja tuloarviot eri toimintoille hyväksynyt. Kunnan tilinpäätöksestä säädetään kirjanpitolain lisäksi kuntalaissa. Kirjanpitolain säännösten soveltamisesta antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaosto.

Toimialojen toiminnan lähtökohtana ovat avoimuuden ja läpinäkyvyyden periaate ja avoimien rajapintojen käyttö. Toimintaa kuvaavat tiedot avataan julkisiksi siltä osin kuin tietosuoja- ym. lait sen sallivat. HRI (Helsinki Region Infoshare) -palvelussa on avattu kaupungin ostolaskut vuodesta 2012 alkaen sekä tilinpäätökset, talousarviot ja investointisuunnitelmat vuodesta 2011 alkaen. Toimialat edistävät omalta osaltaan palveluja koskevien tietojen avaamista HRI-palvelussa. Kaupungin ostolaskutiedot avataan jatkossa vuosittain keväällä tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen.

Toiminnallisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittäminen Vantaan kaupungin päätöksenteossa ja palveluissa valtuustokaudella 2013–2017

Vantaan kaupunki on sitoutunut strategiassaan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen päätöksenteossa ja palveluissa. Toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tarkoittavat sitä, että päätöksenteossa ja palveluissa kiinnitetään huomiota sukupuolten tasa-arvon ja kaikkien ihmisten yhdenvertaisuuden (ikä, alkuperä, kieli, vakaumus jne.) toteutumiseen tasa-arvolain (609/1986) ja yhdenvertaisuuslain (1325/2014) vaatimalla tavalla. Oman toiminnan syrjimättömyyden lisäksi viranomaisten tulee edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta suunnitelmallisesti ja tavoitteellisesti kaikessa toiminnassaan.

Kaupunkitasoisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman ajantasaistaminen on käynnissä asukaspalveluissa ja uusi suunnitelma hyväksyttäneen kaupunginhallituksessa vuoden 2016 lopulla. Siihen saakka linjat ja ohjeet löytyvät suunnitelmasta Työkirja tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta, sekä kaupunginhallituksen päätöksestä 11.2.2013 § 22.

1.4 Toimintaympäristö

Väestöennuste

Väestöennuste laaditaan vuosittain. Sitä tehtäessä otetaan huomioon edellisten vuosien väestökehitys ja arvioidaan tulevan kehityksen suuntaa. Koko kaupungin tasolla ennuste ulottuu vuoteen 2045 ja kaupunginosatasolla vuoteen 2026. Väestöennuste valmistuu sen jälkeen, kun kaikki vuotta 2015 koskevat väestörakenne- ja väestömuutostiedot on saatu Tilastokeskuksesta.

Väestöennuste antaa kehitysnäkymän, jonka avulla toimialat voivat mitoittaa palvelunsa ja niiden vaatimat kustannukset kaupungin taloussuunnitelmassa ja varautua myös suunnitelmaa pidemmällä aikavälillä väestörakenteessa ja -määrässä tapahtuvien muutosten edellyttämiin kustannusmuutoksiin. Väestöennuste on käytettävissä kesäkuussa osoitteessa:

http://www.vantaa.fi/hallinto_ja_talous/tietoa_vantaasta/tilastot_ja_tutkimukset/vaesto_ja_ennuste

Vuoden 2016 talousarviota ja vuosien 2017–2020 taloussuunnitelmaa laadittaessa otetaan lisäksi huomioon kunnassa asuvan vieraskielisen väestön määrä, ikärakenteen ja kieliryhmittäisen rakenteen kehitys siten kuin se on ennustettu "Helsingin seudun vieraskielisen väestön ennuste 2015–2030" -raportissa. Raportti on käytettävissä samassa osoitteessa kuin yleinen väestöennustekin.

1.5 Riskienhallintasuunnitelman päivitys

Vantaan kaupungissa riskien arvioinnin tavoitteena on tunnistaa ja arvioida tilanteet, tapahtumat tai tapahtumaketjut, jotka voivat estää saavuttamasta asetettuja tavoitteita, uhata toiminnan jatkuvuutta, aiheuttaa henkilövahinkoja tai omaisuuteen kohdistuvia menetyksiä tai vaikuttaa negatiivisesti organisaation julkisuuskuvaan sekä maineeseen. Merkittävimmiksi tunnistetuille tai muutoin toiminnan kannalta keskeisille riskeille määritetään hallintatoimenpiteet ja toimenpiteiden toteutukselle vastuutahot sekä aikataulus. Toimenpiteiden toteutusta tulee seurata ja arvioida onko niillä saavutettu haluttu vaikutus riskin merkittävyyteen.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt ohjeen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa 2.3.2015. Ohjeessa kuvattuja periaatteita noudatetaan Vantaan kaupungin riskienhallinnassa. Tavoitteena on varmistaa, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimintamalleja sovelletaan yhtenäisin perustein koko organisaatiossa.

Vantaan kaupungissa riskit jaetaan strategiaan, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Riskien tunnistamisessa ja arvioinnissa on huomioitava, että osa riskeistä on kaupunkikonsernin ulkopuolelta tulevia (esimerkiksi toimintaympäristöstä johtuvia), mutta edellä mainittujen lisäksi on tärkeää tunnistaa myös organisaation sisäiset riskit.

Riskienhallintasuunnitelman laatiminen tulee toteuttaa vähintään tulosaluetasolla. Toimialan riskienhallintasuunnitelma pohjautuu sen tulosaluueiden laatimiin riskien arviointeihin, joista tunnistetaan organisaation toiminnan ja tavoitteiden kannalta olennaisimmat ja merkittävimmät riskit.

Riskienhallintasuunnitelman ajantasaisuus tarkastetaan kaksi kertaa vuodessa alempana olevan aikataulun mukaisesti. Aiemmin tunnistetut riskit arvioidaan tässä yhteydessä uudelleen ja erityisesti pyritään arvioimaan, onko jo toteutetuilla riskienhallintatoimenpiteillä saavutettu haluttu vaikutus riskin merkittävyyteen.

Mikäli uudelleen arvioinnissa riski osoittautuu edelleen merkittäväksi, tulee pohtia, ovatko määritetyt riskienhallintatoimenpiteet riittäviä ja tarkoituksenmukaisia.

Kaupunkikonsernin tulosalueet raportoivat tunnistamistaan ja arvioimistaan riskeistä organisaationsa johdolle käyttäen tähän laatimaansa riskienhallintasuunnitelmaa. Toimialan ja liikelaitoksen johto käsittelee, arvioi sekä laatii näiden tietojen perusteella arvion organisaatioonsa kohdistuvista merkittävimmistä riskeistä.

Toimiala- ja liikelaitostasoinen riskienhallintasuunnitelma toimitetaan kaupungin riskienhallintapäällikölle (heikki.t.kangas@vantaa.fi).

- 13.5.2016 mennessä toimitetaan kevätkaudella päivitetty toimiala- ja liikelaitostasoinen riskienhallintasuunnitelma
- 2.12.2016 mennessä toimitetaan syyskaudella päivitetty toimiala- ja liikelaitostasoinen riskienhallintasuunnitelma sekä arvio riskienhallinnassa onnistumisesta ja selonteko organisaation sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelyistä

Yllä mainitut raportit käsitellään kaupungin riskienhallinnan ohjausryhmässä ja näiden tietojen perusteella laaditaan vuosittain arvio kaupunkiin ja sen toimintaan kohdistuvista merkittävimmistä riskeistä. Keskeisimmät johtopäätökset esitetään vuosittain tilinpäätöksessä.

2. Talousarvion ja sitovien tavoitteiden laadintaprosessin aikataulu

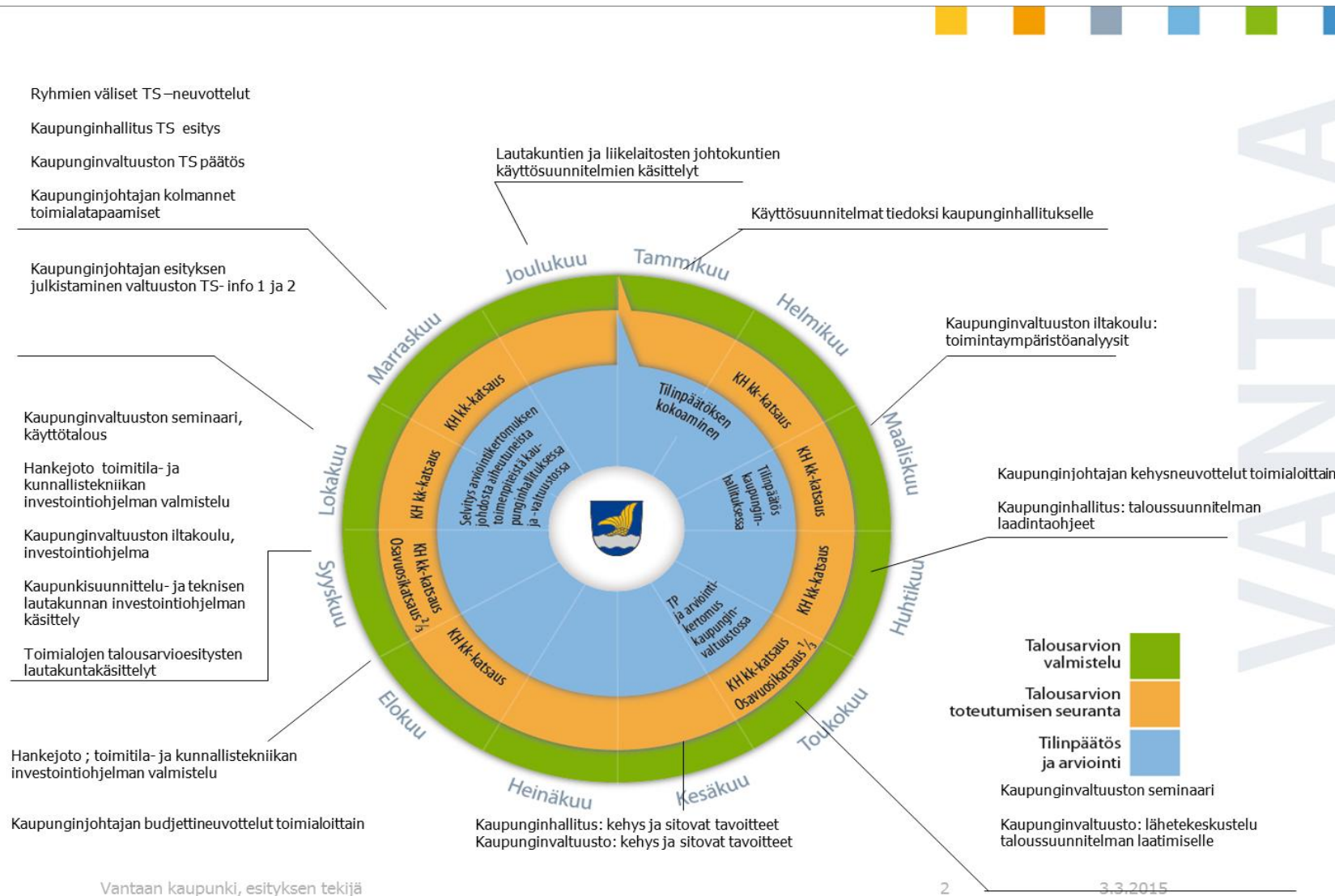
2.1 Keskeiset päivämäärät

Alla on listattu taloussuunnitelman 2017–2020 laadintaprosessin keskeiset päivämäärät ja vuosikello kuvas-
sa 1. Yksityiskohtainen listaus prosessin valmisteluajataulusta on liitteessä 1.

Kaupunginvaltuuston iltakoulu; toimintaympäristöanalyysit, suurten infra- hankkeiden loppuraportti	31.3.2016
Toimialojen kehysneuvottelut	
Sivistystoimen kehysneuvottelu	1.4.2016
Konserni- ja asukaspalvelut kehysneuvottelu	30.3.2016
KJ toimialan kehysneuvottelu	31.3.2016
Maankäytön kehysneuvottelu	30.3.2016
Sosiaali- ja terveystoimen kehysneuvottelu	5.4.2016
Kaupunginhallitus; Taloussuunnitelman laadintaohje	18.4.2016
Kaupunginvaltuuston seminaari	12-13.5.2016
Kaupunginvaltuuston lähetekeskustelu	23.5.2016
Kaupunginhallitus; kehys ja sitovat tavoitteet	6.6.2016
Toimialojen budjettineuvottelut	
Sivistystoimen budjettineuvottelu	30.8.2016
Sosiaali- ja terveystoimen budjettineuvottelu	31.8.2016
KJ toimialan budjettineuvottelu	6.9.2016

Maankäytön budjettineuvottelu	6.9.2016
Konserni- ja asukaspalvelujen budjettineuvottelu	7.9.2016
Kaupunginvaltuuston seminaari	8.9.2016
Lautakuntakäsittelyt vko 37	12.9.2016
Toimielimen talousarvioesityksen tekstit ja tunnusluvut sekä talousarviokirjan investointiosan materiaalit taloussuunnittelun	16.9.2016
Kaupunginvaltuuston iltakoulu	22.9.2016
Kaupunginjohtajan esityksen julkistaminen (YTR, lehdistö, TS info1)	17.10.2016
TS info 2; toimialojen TS esitykset	18.10.2016
Valtuustoryhmät palauttavat talousarviota koskevat selvityspyynnöt	20.10.2016
Toimialojen vastaukset selvityspyyntöihin julkaistaan Extranetissä	25.10.2016
Valtuustoryhmät palauttavat muutosesitykset talousarvioon (korilista)	27.10.2016
Koonti muutospyyntöistä lähetetään neuvottelijoille	28.10.2016
Valtuustoryhmien välinen TS -neuvottelu	31.10.2016
Kaupunginvaltuusto; TS 2017–2020 päätös	14.11.2016
Käyttösuunnitelmien ltk-esitykset valmiina BI taloussuunnittelujärjestelmässä	18.11.2016
SAP-järjestelmien versionvaihdon toteutus, käyttökato	26.11-8.12.2016
Käyttösuunnitelmat käsitelty lauta- ja johtokunnissa	31.12.2016

Kuva 1. Vuosikello

2.2 SAP järjestelmän siirto- ja päivitysprojekti 2016

SAP järjestelmien siirto- ja päivitysprojekti aloitettiin vuoden 2016 alusta. Siirtoprojektissa sovellukset, tietokanta ja integraatiot siirretään uudelle alustalle eikä SAP -sovelluksiin tehdä muutoksia. Taloussuunnittelu testaa siirron SAP testiympäristössä. Alustan vaihto vaatii käyttökätkön, joka alkaa pe 22.4. klo 15 ja päättyy 26.4. klo 8. Talousarvion- ja suunnitelman valmistelu toteutetaan kevään aikana normaalisti nykyisellä järjestelmällä.

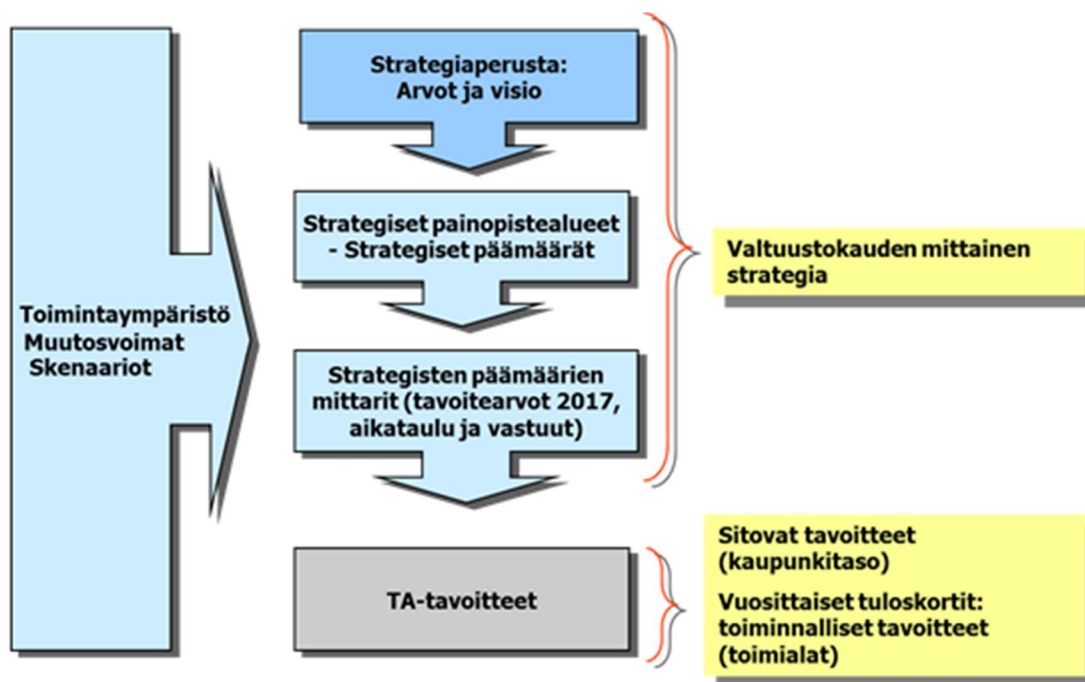
Syksyllä 2016 toteutetaan SAP päivitysprojekti, jossa vaihdetaan SAP järjestelmän versio uudempaan. Päivityksessä portaalin ulkonäkö tulee muuttumaan ja järjestelmään tulee mahdollisesti joitain uusia toiminnallisuuksia. Järjestelmä päivitys aiheuttaa myös käyttösuunnitelmien valmisteluajatauluun muutoksia. Laadinta-ajataulun mukaan käyttösuunnitelmien ltk -esitykset ja järjestelmän päätöstaso tulee olla valmiina BI taloussuunnittelujärjestelmässä 18.11.2016. Toimialojen taloussuunnitteluprosessin suunnittelussa tulee huomioida tiukempi aikataulu sekä projektin vaatimat testausresurssit, jotta talousprosessi saadaan vietyä läpi aikataulun mukaisesti. Päivitys testataan laajemmin ja siihen resursoidaan myös toimialojen taloussuunnitelman valmistelijoita ja raportioijia. Taloussuunnittelusta toimitetaan toimialoille ehdotukset toimialojen resursseista projektisuunnitelman valmistuttua. Testauksen jälkeen versionvaihto toteutetaan 26.11. - 8.12.2016 välisenä aikana, jolloin järjestelmissä on käyttökätkö. Taloussuunnittelu tiedottaa SAP järjestelmään tulevista muutoksista ja käyttökätköistä tarkemmin projektisuunnitelman valmistuttua.

3. Valtuustokauden 2013–2017 strategian toteuttaminen

3.1 Vantaalaisen strategiatyön malli

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2013 § 7 valtuustokauden strategian. Strategian väliarviointi valmisteltiin kevään 2015 aikana ja hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2015 § 11. Strategian keskeisen sisällön muodostavat painopistealueittain luokitellut strategiset päämäärät niille asetettuine mittareineen. Johtamisessa strategia on tärkein ohjausväline organisaation kaikilla tasoilla.

Kuva 2: Strategiatyön malli valtuustokaudella 2013–2017

Valtuustokauden strategiaa toteutetaan valtuustotasosten sitovien tavoitteiden sekä toimialojen tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Sitovat tavoitteet ovat valtuustossa talousarviokäsittelyn yhteydessä hyväksyttyjä toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien to-

teutumista vuositasona. Kaikista strategisista päämääristä ei johdeta sitovia tavoitteita valtuustokauden jokaiselle vuodelle, mutta näitäkin päämääriä toteutetaan toimialojen ja tulosalueiden tavoitteiden ja tulokorttien kautta. Tulokorteissa esitetään, miten valtuustokauden päämäärien edistäminen etenee vuosittain.

Sitovat tavoitteet valmistellaan yhteistyössä toimialojen kanssa ja ne mittaroidaan selkeästi siten, että mittarit kuvaavat tavoitteesta edistymistä. Mittareille laaditaan lähtötasot (vuosi 2015, viimeisin tieto) sekä tavoitetasot vuodelle 2017, ottaen samalla huomioon vuodelle 2017 asetettujen strategisten päämäärien tavoitetasot. Kaupunkitason sitovat tavoitteet sisällytetään toimialojen tulokortteihin sen mukaan, kuinka ne vastuutetaan.

Toimialojen ja tulosalueiden tulokorttien laadintaohjeet ovat kohdassa 3.2.

Raportointi ja seuranta

Valtuuston päätöksen mukaisesti strategian väliarviointi tehtiin vuodenvaihteen 2014–2015 tilanteesta ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2015 § 11. Strategian loppuarviointi tehdään valtuustokauden lopulla.

Kaupunginvaltuustolle ja -hallitukselle:

- valtuustokauden strategia 2 krt/valtuustokausi
- strategisten päämäärien mittarit 1 krt/vuosi
- sitovat tavoitteet (Kuntal 110 §) 3 krt/vuosi

Lautakunnille:

- kaupunkitason sitovat tavoitteet ja toimialan toiminnalliset tavoitteet 3 krt/vuosi

Valtuustokauden strategian yhteydessä päätettiin ne kaupunkitasoiset ohjelmat, joita tullaan valtuustokaudella laatimaan tai joista tullaan tekemään väliarviointi. Laadittavien ohjelmien tulee tukea strategisten päämäärien toteutumista. Pääsääntöisesti vain strategian yhteydessä päätetyt ohjelmat tuodaan valtuuston käsittelyyn. Myös toimialatasoisten kehittämissuunnitelmien tulee toteuttaa valtuustokauden strategiaa.

Ohjelmien ja kehittämissuunnitelmien toteuttaminen sovitetaan kunkin taloussuunnitelmakauden taloudellisiin mahdollisuuksiin. Ohjelmien sisältämien toimenpiteiden resursoinnista päätetään talousarvion yhteydessä.

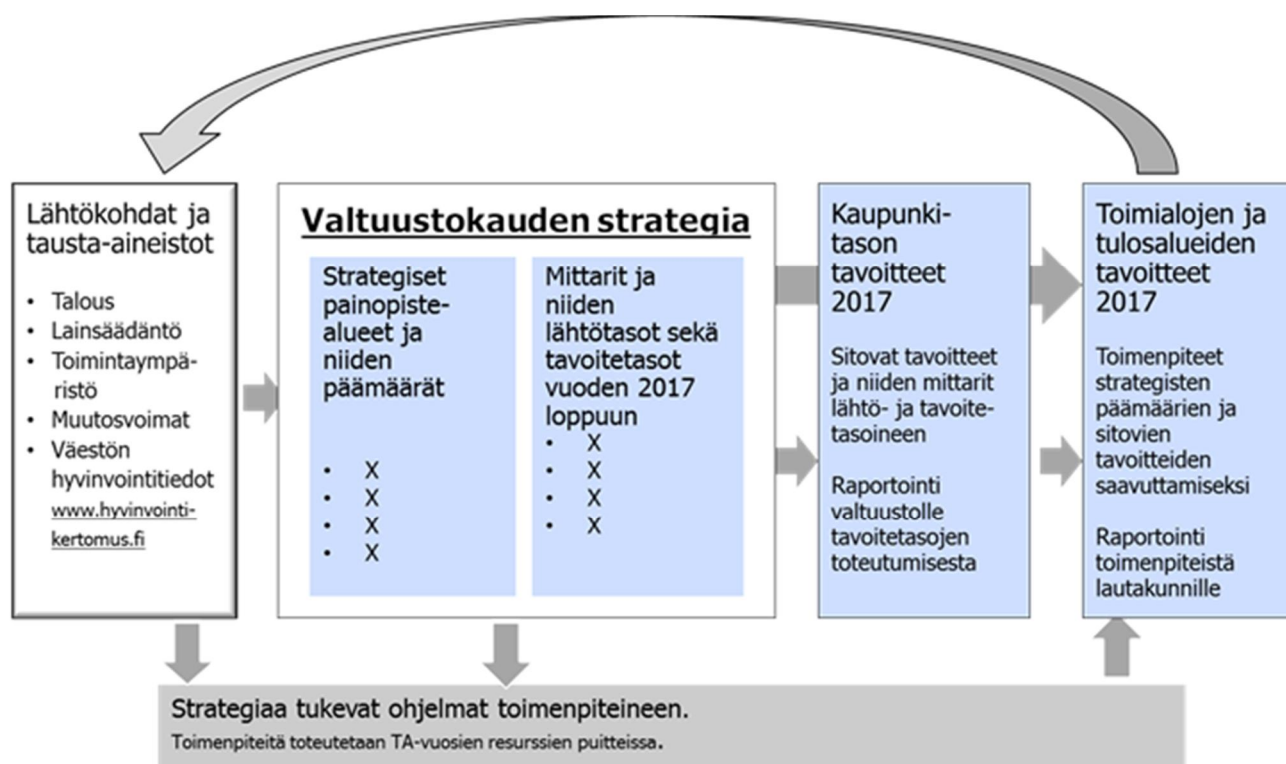
Toimintamallin tarkoituksena on parantaa ohjelmatyön ja sen sitomien resurssien vaikuttavuutta sekä strategiayhteyttä. Ohjelmien raportointi ohjeistetaan erikseen.

Esitykset kaupunkitason sitoviksi tavoitteiksi vuodelle 2017 valmistellaan toimialoilla. Ne tuodaan kaupunginjohtajan kehysneuvotteluihin, jotka pidetään maaliskuussa viikoilla 12–14.

3.2 Toimialojen tavoitteet

Toimialojen ja tulosalueiden tulokorteilla esitetään toimenpiteet ja tavoitteet, joilla edetään vuosittain kohti valtuustokauden strategian mukaisia päämääriä. Toimialojen tulokortit laaditaan valtuustokauden strategian, kehysten ja sitovien tavoitteiden, talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden (TVO) sekä toimialojen toiminnan muiden keskeisten tavoitteiden pohjalta. Lisäksi huomioidaan valtuustokauden strategian yhteydessä päätetyt ohjelmat ja hyvinvointikertomuksesta johtuvat toimenpiteet.

Kuva 3. Toimintamalli strategisten päämäärien edistämiseksi vuosittaisten tavoitteiden kautta

Talousarvion käyttötalousosassa esitetään toimialoittain ja tulosalueittain vuoden 2017 keskeiset tavoitteet, jotka edistävät kaupungin strategisten päämäärien ja sitovien tavoitteiden sekä talouden tasapainotamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteutumista. Tavoitteet mittaroidaan ja niille määritellään lähtötasot (vuosi 2015, viimeisin tieto) sekä tavoitetasot vuodelle 2017 ottaen samalla huomioon vuodelle 2017 asetettujen strategisten päämäärien tavoitetasot. Kaupunkitason sitovat tavoitteet sisällytetään toimialojen tulokortteihin sen mukaan, kuinka ne ovat vastuutettu.

Tulokortit laaditaan toimiala- ja tulosaluetaoilla. (Liite 2 Toimialan ja tulosalueen tulokorttipohjat). Tulokorttipohjaa voi myös täydentää toimialan/tulosalueen tarpeiden mukaan, esim. lisäämällä toimialan tulokortille toimenpide-sarake. Toimialan tulokortti liitetään toimialan taloussuunnitelmaan (käsitteily ltk:ssa, mutta ei sisällytetä sellaisenaan TA-kirjaan).

Toimialan tulokortin keskeisistä tavoitteista (max 5 kpl) valmistellaan tiivis teksti taloussuunnitelman käyttötalousosan Toimiala yhteensä -kohtaan. Lisäksi Toimiala yhteensä -kohdassa esitetään taulukossa toimialan keskeiset (max 5 kpl) tavoitteet, jotka edistävät valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumista vuonna 2017. (Liite 3 Toimiala yhteensä tavoitteet, jotka edistävät kaupungin strategisten päämäärien toteutumista vuonna 2017). Käyttötalousosassa esitetään myös tekstinä tulosalueiden keskeiset tavoitteet (max 5 kpl) vuodelle 2017 ja taloussuunnitelmakaudelle.

Käyttösuunnitelmaan liitetään toimialan tulokortti ja tulosalueiden tulokorttien tiivistelmät (Liite 4 Toimialan ja tulosalueen tulokortin tiivistelmä). Tavoitteet ja toimenpiteet on kytkettävä määrärahoihin siten, että viimeistään käyttösuunnitelmassa sitovien tavoitteiden resurssit ovat määriteltynä.

3.3 Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Toiminnan kuvaus -kohdassa esitellään tiiviisti toimialan keskeiset tehtävät, organisaatio sekä toiminnassa tapahtuvat muutokset.

Vuonna 2017 aloittava seuraava valtuusto hyväksyy seuraavan valtuustokauden strategian. Välivuosina arvioidaan olennaiset toimintaympäristön muutokset talousarvion valmistelun näkökulmasta (väestö, lainsäädäntö jne).

Analyysissä tarkastellaan erityisesti ulkoista toimintaympäristöä: mahdollisuudet, uhat ja riskit. Aikajana on taloussuunnitelmakausi. Keskeiset toimintaympäristön muutokset esitellään toimialoittain kaupunginvaltuuston iltakoulussa 31.3.2016 sekä kaupunginjohtajan toimialatapaamisissa keväällä 2016.

Keskeiset toimintaympäristön muutokset kuvataan taloussuunnitelman käyttötalousosassa. Niitä hyödynnetään taloussuunnitelman valmistelussa.

Lyhyt kuvaus toimialan toiminnasta laaditaan taloussuunnitelman käyttötalousosan Toimiala yhteensä -kohtaan.

Kuvaus toimialan toimintaympäristön muutoksista valmistellaan kaupunginvaltuuston 31.3.2016 iltakouluun.

Lyhyt yhteenveto toimialan toimintaympäristöanalyysin keskeisistä tuloksista kirjataan taloussuunnitelman käyttötalousosan Toimiala yhteensä -kohtaan.

3.4 Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteet 2015–2017

Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 18.6.2012 § 13. Ohjelma sisältää suunnitelman tavoitteellisesta käyttötalouden kehityksestä vuosille 2013–2016 sekä tavoitteellisesta investointitasosta kymmenelle vuodelle.

Keväällä 2015 valmisteltiin TVO:n jatkotoimenpiteet vuosille 2015–2017 jotka hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 15.6.2015. TVO:n jatkotoimenpiteet sisällytetään vuoden 2017 kehikseen ja talousarvioesitykseen.

Käyttötalousosan tehtäväalue -kohtaan laaditaan tiivis tekstimuotoinen koonti tulosalueen vastuulla olevista talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteistä otsikolla: Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2017. TVO jatkotoimenpiteiden Excel-seurantataulukot tulevat talousarvioesityksen liitteeksi.

3.5 Itsearviointien tulokset

Valtuustokauden strategiassa on linjattu että toimintaa ja tuloksia arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti CAF-itsearviointimallin (Common Assessment Framework) avulla. Toimialat, tulosalueet ja sellaiset tulosityksiköt, joilla on käytössään oma budjetti, laativat CAF-kysymysten pohjalta tehdyn oman toiminnan kuvauksen vähintään kerran valtuustokaudessa. Itsearviointien tulosten hyödyntäminen on yhtenä lähtökohtana koko valtuustokauden strategiaan ja strategisten päämäärien saavuttamiseen. Vantaalla on käytössä myös oma CAF-työkalu, jonka käyttö tukee kaupungin strategian toteuttamista.

CAF-kysymysten pohjalta tehdyt toiminnan kuvaukset ja itsearviointit tehdään valtuustokaudella 2013–2017 kolmessa eri vaiheessa siten, että vuoden 2014 aikana on kuvattu ja arvioitu kumppanuudet ja resurssit, prosessit sekä yhteiskuntavastuutulokset. Vuoden 2015 aikana on kuvattu ja arvioitu johtaminen, henkilöstö ja henkilöstötulokset. Vuoden 2016 aikana kuvataan ja arvioidaan strategiat ja toiminnan suunnittelu, asiakas- ja kuntalaistulokset sekä keskeiset suorituskykytulokset. Näiden arviointien tuloksia voi hyödyntää myös toimintaympäristön kuvauksen laadinnassa.

Taloussuunnitelman käyttötalousosan Toimiala yhteensä -kohdassa esitetään, mitkä ovat toimialan vuoden 2016 itsearvioinneissa nousseet priorisoidut kehittämiskohteet koskien CAF-arviointikohtaa "Strategia ja toiminnan suunnittelu". Lisäksi selostetaan lyhyesti toimialan keskeisten asiakas- ja kuntalaistulosten sekä keskeisten suorituskykytulosten kehittymistä.

Taloussuunnitteluun toimitetaan erikseen strategiat ja toiminnan suunnittelu -arviointialueen toimialatasoiset vahvuudet ja parantamisalueet seuraavan valtuustokauden strategian valmistelun taustamateriaaliksi.

Nämä toimitetaan TA-esitysten aineistojen palautusaikataulun mukaisesti 16.9. Antti Torkkelille sähköpostitse antti.torkkeli@vantaa.fi tai jakamalla tiedoston (esim. word tms.) OneDrivessa.

3.6 Yhteenveto toimialojen käyttötalousosan sisällöstä

Toimiala yhteensä:

1. Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset
2. Tulokortin/ toimialan keskeiset tavoitteet tekstinä (max 5 kpl)
3. Taulukko valtuustokauden strategisten päämäärien toteuttamisen edistäminen (max 5 kpl)
4. Itsearviointien tulokset

Tehtäväalue:

1. Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutos
2. Keskeiset tavoitteet taloussuunnitelmakaudella tekstinä (max 5 kpl)
3. Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen 2017
4. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman jatkotoimenpiteiden toteuttaminen vuonna 2017 tekstinä
5. Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut (luku 6.3)

Lisätietoja luvun 3 sisältöalueista antavat:

Christa Salovaara-Karstu 09 839 22144 ja Antti Torkkeli 09 839 23313

4. Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelu

4.1 Palveluverkkosuunnittelun tavoitteet

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelun tavoitteena on TVO:n linjan mukaisesti edistää toimialojen palveluverkkojen yhteistarkastelua, tilojen yhteiskäyttöä ja palveluverkkojen uudistamista sekä tehostaa tilajärjestelyitä.

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnittelun kehittämis- ja koordinoitavastuu on taloussuunnittelun tulosalueella. Palveluverkkosuunnittelu on kiinteä osa taloussuunnitteluprosessia. Koordinointi tapahtuu toimialojen kanssa vuorovaikutteisesti workshop-tilaisuuksissa luvussa 2 esitetyn aikataulun mukaisesti.

Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2014–2023 sekä valtuuston 16.11.2015 hyväksymä investointiohjelma ohjaa vuotuista toimialojen toimitilainvestointiohjelman päivittämistä suunnitelmakaudella.

Tilakeskus valmistelee toimialojen päivitetystä toimitilainvestointiesityksistä koosteen, jota käsitellään palveluverkkosuunnittelun workshoppeissa sekä hankejohtoryhmissä.

Palveluverkkosuunnitteluprosessissa valmistellut päivitetty toimialojen toimitilainvestointiesitykset käyttötalousvaikutuksineen käsitellään lautakunnissa talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Kaupunkitasoinen investointiryhmä (hankejoto) sopeuttaa investointiesityksen investointikehykseen käymällä yksityiskohtaisesti läpi toimitilainvestointiesitysten päivitykset sekä kunnallistekniset hankkeet ja päättää keskeisistä taloussuunnitelmakauden investointiesityksistä TVO:ssa sovittujen priorisointiperiaatteiden mukaisesti. Toimitilainvestointiesitys sisällytetään kaupunginjohtajan taloussuunnitelmaesitykseen 2017–2020.

Toimialojen toimitilaesitysten laatimista on ohjeistettu tarkemmin taloussuunnitelman laadintaohjeiden investointiosassa kohdassa 9.3.

Lisätietoa palveluverkkosuunnittelusta antaa Kirsi Vatén 09 8392 2718

4.2 Vantaan palveluverkon suunnittelutiedot

Vantaan palveluverkon toimipaikkatietoja ylläpidetään Seudullisen palvelukartan ylläpito-osion kautta. Toimialoilla on nimetyt tietojen ylläpitäjät. Toimialat huolehtivat omien toimipisteidensä tietojen ylläpidosta ja ajantasaisuudesta. Tietojen tulee olla aina ajantasaiset. Seudullisen palvelukartan aineisto on käytettävissä MapInfo muodossa K:\MapData\Palveluverkko\palvelupisteet -kansioissa.

Talousarvokirjan karttaliitteiksi laaditaan kartat suurimmista uudishankkeista, perusparannuksista sekä vuokra- ja osaketilojen muutostöistä. Nämä kartat sisällytetään kaupunginvaltuuston päättämässä muodossa talousarvion 2017 ja taloussuunnitelman 2017–2020 liitteeksi. Lisäksi TS 2017–2020 keskeiset hankkeet viedään kartta.vantaa.fi- sekä Vampatti-karttohin.

5. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laadintaohje 2017 – 2020

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatiminen perustuu lakiin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa (449/2007). Laki määrittää kunnassa vuosittain laadittavan suunnitelman sisältöä. Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma muodostuu kahdesta osasta: henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelmasta sekä koulutussuunnitelmasta. Vantaalla henkilöstö- ja koulutussuunnitelma on kytketty tiiviisti osaksi taloussuunnitteluprosessia.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman 2017–2020 lähtökohtana ovat talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmassa sovitut tavoitteet sekä kaupunginjohtajan kehys- ja budjettineuvotteluissa sovitun mukaiset henkilöstömäärät. Lisäksi suunnitelman tulee perustua edelliseen, vuodelle 2016 laadittuun suunnitelmaan.

Vuoteen 2020 mennessä Vantaan kaupungin nykyisestä henkilöstöstä jää eläkkeelle tai eroaa muusta syystä kaupungin palveluksesta noin 27 % henkilöstöstä. Henkilöstön eläköitymisen ja muun lähtövaihtuvuuden varalle on oltava valmiina suunnitelma siitä, millä muulla tavalla ja /tai muulla osaamisella tehtävät voidaan järjestää uudelleen, ilman että kaikkia vakansseja/tehtäviä täytetään rekrytoimalla uusi henkilö lähteneen tilalle.

Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma

Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnittelu on osa johtamista, budjetointia sekä palvelutoiminnan suunnittelua. Henkilöstösuunnitelman pohjana on henkilöstörakennesuunnitelma, joka päivitetään vuosittain. Henkilöstörakennesuunnitelma sisältää kokonaissuunnitelman siitä, mitkä vakanssit, millä tehtäväkuvilla tullaan jatkossa korvaamaan samanlaisina, mitkä erilaisella tehtäväkuva- ja osaamisprofiililla ja mistä vakansseista luovutaan tehtävien uudelleen järjestelyiden kautta kokonaan. Henkilöstösuunnittelun rinnalla tehdään samanaikaisesti henkilöstömenosuunnittelu.

Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelmaan sisällytetään sekä kaupungin palveluksessa oleva henkilöstö että arvio henkilöstövuokrausyritysten kautta työskentelevästä henkilöstöstä. Lähtökohtana on, ettei henkilöstömäärä kasva vuoden 2016 tasosta. Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma perustuu palvelutarpeille, priorisoiden lakisääteisiä palveluja. Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n käyttö lyhytaikaisissa sijaisuuksissa lisääntyy siten, että valtaosa alle neljän kuukauden työsopimussuhteisista sijaisista palkataan sen kautta.

Koulutussuunnitelma

Koulutussuunnitelman tavoitteena on työntekijöiden ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja edistäminen tarve- ja tavoitelähtöisesti.

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma laaditaan osana taloussuunnitelmaa 2017–2020

Henkilöstön määrää, rakennetta ja osaamista tulee ennakoida suhteessa toiminnan ja siinä tapahtuvien muutosten tarpeisiin. Suunniteltavalle henkilöstömäärälle tulee varata määrärahat huomioiden toimialalle annettu kehys. Rekrytoinnin tulee olla suunnitelmallista. Henkilöstön eläköitymisen ja muun lähtövaihtuvuuden varalle on oltava valmiiksi dokumentoitu suunnitelma, jossa kuvataan miten toimialan sisällä vapautuvat resurssit kohdennetaan ja minkälaisella tehtäväkuvalla vakanssit täytetään uudelleen. Suunnitelmaa laadittaessa on huomioitava pääkaupunkiseudun nykyisillä työmarkkinoilla olevien ammattiryhmien volyymi ja oppilaitoksista vuosittain valmistuvien lukumäärä sekä eri tutkintojen tuottama osaaminen eli työvoiman saatavuus.

Tulosalueiden henkilömäärään liittyvät mahdolliset lisäämispaineet ja osaamistarpeet tulee tasapainottaa ja priorisoida ensisijaisesti toimialan sisällä tulosalueiden välisillä vakanssisiirroilla mm. eläköitymisen ja muun lähtövaihtuvuuden vuoksi tyhjentyvillä vakansseilla. Myös henkilösiirrot ja tehtävien uudelleen järjestely tulosalueiden välillä tulee mahdollistaa se, ettei toimialan henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelmasa lähtökohtaisesti ole lisäystä vuoden 2016 suunnitelmassa vahvistettuun henkilöstömäärään.

Lähtövaihtuvuuden myötä vakanssin tehtäväkuva ja perustiedot tulee tarkistaa suunnitelman mukaisiksi ennen täyttöluvan hakemista. Lakisääteisiä kelpoisuusehtoja ei saa tiukentaa. Rekrytointitilanteessa tulee ensimmäiseksi selvittää, onko terveydellisistä tai tuotannollisista syistä johtuvalle uudelleensijoitukselle tarvetta.

Toimialatasoinen henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma sekä koulutussuunnitelma ovat yhteenvetoja tulosaluetasoisista suunnitelmista.

Tulosalueen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma

Tulosalueiden vuoden 2016 henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat tulee päivittää siten, että vuoden 2017 suunnitelman pohjana ovat talouskehys ja tuottavuusvaateet. Tulosaluetasoinen suunnitelma perustuu henkilöstörakennesuunnitelmaan.

Tulosaluetasolla on keskeistä tunnistaa perustehtävään tarvittava osaaminen ja sen jälkeen tehdä johtopäätöksiä siitä, millainen on optimaalinen henkilöstörakenne ja minkälaisessa aikataulussa muutos saadaan toteutettua. Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelmaan kuvataan, miten henkilöstörakenne on muuttumassa, miten tavoiteltuun henkilöstörakenteeseen voidaan päästä ja millaisella aikataululla.

Tulosaluejohtaja päättää, tehdäänkö tulosalueella vain tulosaluetasoinen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma sekä henkilöstörakennesuunnitelma vai tekevätkö kaikki tai osa tulosyksiköistä – esimerkiksi henkilöstömäärältään suuret tai muutosten edessä olevat - myös tulosyksikötasoiset suunnitelmat.

Ohjeet toimialan ja tulosalueen henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelman sekä koulutussuunnitelman laatimiseksi löytyvät Avaimesta 29.2.2016 alkaen.

http://avain.vantaa.fi/palvelut/johtaminen_ja_toimivat_tyoyhteisot/henkilosto- ja_koulutussuunnittelu

Toimialan ja tulosalueiden lopulliset henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelmat liite 5 sekä koulutussuunnitelmat lähetetään henkilöstökeskukseen budjettineuvotteluiden jälkeen 12.9.2016 mennessä ane-maria.kuronen@vantaa.fi.

6. Taloussuunnitelman 2017–2020 laadinta ja perustelut

6.1 Toiminta ja talous

Taloussuunnitelman laadinta etenee luvussa 2 esitetyn sekä laadintaohjeen lopussa liitteenä 1 olevan tarkemman aikataulun mukaisesti. Käyttötalouden suunnittelua ohjaa kaupunginjohtajan kehys- ja talousarvioneuvottelut. Investointiohjelman laadintaa ohjaa palveluverkkosuunnittelun toimintamalli sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaiset päätökset investointien priorisoinnista ja investointitasoista.

Strategisella suunnittelulla, toimintaympäristön muutosten tuntemuksella sekä palvelujen tuotantotapojen - ja nykyisen toiminnan arvioinnilla hallitaan kaupungin käyttö- ja investointitalouden menokasvua ja turvataan kaupungin rahoituksellinen asema. Määrärahojen käyttö kohdennetaan palvelujen tuottamisen kannalta välttämättömiin, kuten sopimuksiin sidottuihin, lakien säätämiin sekä valtuuston päättämiin tehtäviin. Toimenpiteitä suunniteltaessa tulee etsiä keinoja, joilla on vaikutusta myös seuraavan suunnitelmakauden toimintamenoihin.

Maksut ja taksat tarkistetaan ja päätetään erikseen talousarvioprosessin yhteydessä. Maksuja ja taksoja korotetaan kustannusten nousua vastaavasti ja lähtökohtaisesti asiakasmaksuasetuksen ylärajan mukaisesti. Maksukorotuksien osalta tulee huomioida johtosääntöjen määräykset maksujen ja korvausten vahvistamisesta. Toimintatuottojen budjetoinnissa on huomioitava maksujen ja taksojen korotukset, volyymin muutokset, aiempien vuosien toteuma sekä kaikki kertaluontoiset korvaukset ja myyntituotot.

Vuoden 2017 talousarvion ja suunnitelmakauden 2018–2020 laadinnan pohjana ovat valtuustokauden strategia, strategian väliarviointi KV 15.6.2015 sekä talouden tasapainottamis- ja velkaohjelma ja siihen laaditut jatkotoimenpiteet. Talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukaan käyttötalousmenojen kaupunkitasoiseksi vuosittaiseksi kasvuksi on määritetty enintään 1,5 % ja kaupungin vuosittaiseksi investointitasoksi 90 milj. euroa. Talousarvion laadintaprosessissa huomioidaan talousarvion 2015 toteutuminen sekä realistinen vuoden 2016 käyttös suunnitelman toteumaennuste, päätetyt ja tiedossa olevat lainsäädännölliset, organisatoriset ja toiminnalliset muutokset sekä kaupunginhallituksen kehyspäätös 6.6.2016. Suunnitelma- vuodet 2018–2020 budjetoidaan talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman ja kaupunginhallituksen kehyspäätöksen mukaisesti.

6.2 Käyttötalouden sisältö

Kaupunginhallitus päättää 6.6.2016 taloussuunnitelman kehyksestä. Kehyspäätös annetaan toimialoille sekä toimintatuottojen että -menojen ja investointien osalta. Toimialojen on noudatettava päätettyä kehystä taloussuunnitelmaesityksiä laadittaessa. Taloussuunnitelma laaditaan vuosille 2017–2020, vuosi 2017 on sitova talousarviovuosi.

Käyttötalouden budjetointiperiaatteet

Bruttoperiaatteella tarkoitetaan sitä, että tulot ja menot sisällytetään talousarvioon ja -suunnitelmaan bruttomääräisinä eli menoja ei vähennetä tuloista.

Nettoperiaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määritellään tulojen ja menojen erotuksena. Tämä on tarkoituksenmukaista tehtävissä, jotka rahoitetaan pääosin palvelujen myynti- ja maksutuloilla. Nettobudjetoidut tehtäväalueet/yksiköt budjetoidaan aina omana talousarviokohtanaan käyttötalouden osaan. Talousarvion loppusummaan sisältyvät näiden yksiköiden bruttotulot ja -menot, vaikka valtuusto päättää sitovaksi määrärahaksi tai tuloarvioksi toimintakatteen.

Talousarvio 2017 valmistellaan voimassa olevien sitovuustasojen mukaisesti. Vuoden 2016 aikana toteutetut tai päätetyt organisatoriset muutokset tulee huomioida taloussuunnitelman valmistelussa.

Käyttötalousosan sisältö

Käyttötalousosassa valtuusto osoittaa asetettujen toiminnallisten tavoitteiden toteuttamisen edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Nettobudjetoitujen toimintojen osalta valtuusto päättää toimintakatteen yksiköittäin ja liikelaitosten liikeylijäämän tavoitteista liikelaitoksittain. Talousarvioesitykset tulee valmistella mahdollisimman tarkalla tasolla jo talousarviovaiheessa, jotta valmistelun aikana päätetyt muutokset voidaan kohdistaa tarkoituksenmukaisesti. Tarkka suunnittelu myös nopeuttaa käyttösuunnitelmien laatimista, joiden valmistelu-aika lyhenee SAP – järjestelmämuutoksista johtuen 25.11.2016 asti.

Käyttötalouden perustelut annetaan tehtäväalueittain. Perusteluilla pyritään osoittamaan annettujen tavoitteiden, tehtävien ja määrärahan käyttötarkoituksen riippuvuussuhde. Tehtäväaluekohtaiset perustelut muodostavat samalla vuosikolmanneksittain toteutuneesta toiminnasta annettavan raportoinnin perustan.

Perustelut sisältävät mm. toiminnan kuvauksen, strategisista päämääristä ja sitovista tavoitteista johdetut toimialan keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet, toiminnan keskeisen muutokset ja palvelujen kehittämisen TS-kaudella sekä määrärahan käyttötarkoitusta kuvaavat ja täydentävät muut perustelut sekä tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut. Käyttötalousosan tekstien sisältöä on kuvattu tarkemmin kohdissa 3.2–3.5 ja taloussuunnitelman laadintaohjeiden liitteenä olevissa mallipohjissa "Toimiala yhteensä" ja "Tehtäväalue yhteensä". (Liite 6)

Talousarviokirjassa kaupunkitason tuloslaskelma esitetään kaikkien suunnitelmavuosien osalta. Kaikkien toimialojen, liikelaitosten ja rahastojen talousarvio- ja taloussuunnitelmavuodet tulee suunnitella riittävällä tarkkuudella tiliryhmien: henkilöstömenot, asiakas- ja muiden palvelujen ostot, avustukset, aineet ja tarvikkeet sekä muut menot suhteen, jotta tuloslaskelmasta muodostuu looginen esim. tilinpäätöstietoihin verrattuna.

Kaikissa talousarvion valmistelu- ja päätösversioissa käyttötalousosa sisältää tuloslaskelman, jossa esitetään tiedot edellisestä tilinpäätöksestä, kuluvaan vuoden talousarviosta, talousarvioesityksestä 2017 ja suunnitelmavuosista 2018–2020. Tehtäväaluetasolla esitetään tuloslaskelma, jossa vertailutietoina ovat kuluvaan vuoden talousarvio sekä edellisen vuoden tilinpäätös.

6.3 Talousarvion tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut

Tehtäväalueen käyttötalousosassa esitetään tehtävä-/tulosalueen tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut. Talousarviokirjassa esitettävät tunnusluvut ovat kaupunginvaltuuston- hallituksen, lautakuntien ja toimialojen ylimmän johdon työkaluja. Lautakunnan talousarvioesitysmateriaaliin sekä käyttösuunnitelmiin voidaan sisällyttää myös muita esim. volyymia kuvaavia tunnuslukuja.

Talousarviokirjassa esitetään tunnuslukuista aikasarja, joka sisältää TP 2014, TP 2015, KS 2016 ja TA 2017 -luvut. Taloussuunnitelmavuosille ei laadita tunnuslukuja. Tunnusluvut laaditaan vuoden 2016 talousarvion laadinnassa olleille pohjille ja ne tuotetaan toimialan budjettineuvotteluun mennessä.

Vuonna 2015 kehitettiin ja yhtenäistettiin talousarviokirjassa esitettäviä tunnuslukuja. Kehittämistyötä jatketaan keväällä 2016. Taloussuunnittelu kutsuu kevään 2016 aikana toimialojen yhteyshenkilöitä edelleen kehittämään talousarviokirjassa esitettäviä tunnuslukuja.

Tulosalueen käyttötalousosassa esitetään tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut. Tulosaluetta kohti tunnuslukujen maksimimäärä on 10 kappaletta.

6.4 Käyttötalouden budjetointiohjeet

6.4.1 Toimintatuotot

Toimintatuottojen budjetoinnissa on huomioitava maksujen ja taksojen korotukset, toiminnan ja volyymin muutokset sekä suunnitteilla olevat kertaluontoiset myyntituotot. Taloussuunnitelmavuosille 2018–2020 on huomioitava kustannustason nousun lisäksi toiminnan muutosten vaikutukset. Budjetoinnissa tulojen kasvuksi arvioidaan vuosittain vähintään 2 prosenttia.

Sisäisiä tuloja budjetoidessa on varmistettava, että sitä vastaava meno on budjetoitu ostavalla yksiköllä ja että se perustuu keskinäiseen sopimukseen. Sisäisten tulojen ja menojen on täsmättävä kaupungin tuloslaskelmassa.

Toimintatuotot jaotellaan seuraavasti:

- Myyntituotot
- Maksutuotot
- Tuet ja avustukset
- Muut toimintatuotot

6.4.2 Valmistus omaan käyttöön

Vantaalla omaan käyttöön valmistettavien hyödykkeiden (investoinnit) menot sisällytetään käyttötalouden määrärahoihin. Budjetointia varten on maankäyttötoimella, tilakeskuksella ja tietohallinnon palvelukeskuksella omat kustannuspaikat. Omaan käyttöön valmistettavan aktivoitavan hyödykkeen valmistuksen arvo esitetään tuloslaskelmassa toimintatuottojen jälkeen omalla rivillä Valmistus omaan käyttöön (VOK). Omaan käyttöön valmistuksen vaikutus eliminoidaan tilikauden tuloksesta käyttäen niille tarkoitettuja tilejä. Toimialan sitovuustasoksi määritellään menot ilman omaan käyttöön valmistusta. VOK-budjetointiohjeet löytyvät Avaimesta SAP budjetointiohjeet kohdasta.

6.4.3 Toimintamenot

Toimintamenot budjetoidaan seuraavasti:

- Henkilöstömenot
- Palvelujen ostot
 - o erikseen asiakaspalveluostot ja muiden palvelujen ostot
- Aineet, tarvikkeet ja tavarat
- Avustukset
- Muut toimintamenot, josta erikseen sisäiset vuokrat (taloussuunnittelu lataa) ja muut vuokrat.

Sisäisiä menoja budjetoidessa on varmistettava, että sitä vastaava tulo on budjetoitu myyvällä yksiköllä ja että se perustuu keskinäiseen sopimukseen. Sisäisten tulojen ja menojen on täsmättävä kaupungin tuloslaskelmassa.

Henkilöstömenot budjetoidaan SAP -henkilöstömenosuunnittelun kautta. Toimialat tarkistavat budjetoidut toimet seuraavaa prosessia noudattaen.

Henkilöstöpalvelusihteerit ovat toimittaneet helmikuun aikana toiminnanohjausjärjestelmästä ajettun täytösuunnitelman tarkistettavaksi esimiehille. Täytösuunnitelma on toiminnanohjausjärjestelmän (SAP HR) -raportti budjetoiduista toimista ja niiden tilasta. Tarkistetut täytösuunnitelmat palautetaan henkilöstöpalvelusihteereille, jotka päivittävät tiedot toiminnanohjausjärjestelmään.

Vuoden 2017 talousarviota varten SAP -henkilöstömenosuunnitteluun ladataan huhtikuussa maaliskuun 2016 palkanmaksun mukaiset budjetoidut toimet. Se sisältää esimiesten ilmoittamat täyttösuunnitelmiin tehdyt muutokset ja korjaukset. Ennen latausta tehdään eHijat – SAP HR -erityisajo, joka päivittää kustannustenjakotiedot niistä budjetoiduista toimista, jotka kohdentuvat usealle yksikölle.

Palkat ja palkkiot, joille ei ole budjetoitua toimea, budjetoidaan lukittujen tilien syöttölomakkeen kautta. Budjetoidessa lukittujen tilien kautta, mahdollinen palkankorotus on laskettava erikseen (järjestelmässä on parametroituna palkankorotusprosentti vain budjetoitujen toimien syöttölomakkeella).

Kaikkien vakinaisten vakanssien budjetointiin tulee käyttää budjetoitujen toimien lomaketta. Uusista vakinaisista vakansseista täytetään Uudet budjetoidut toimet excel-lomake liite 7, joka toimitetaan taloussuunnitteluun Kimmo Puraselle.

Taloussuunnittelu lähettää tiedon toimialoille, milloin budjetoitujen toimien tiedot ovat tarkistettavissa (viimeistään 15.4.2016), sekä ohjeen korjaustarpeiden ilmoittamisesta ja uusien budjetoitujen toimien perustamisesta järjestelmään.

Yleiskorotukset ja järjestelyvaraerät

Vuoden 2016 palkankorotukset ovat sisällä käyttösuunnitelmassa 2016. Vuoden 2017 mahdollisista palkankorotuksista ei tätä ohjetta kirjoittaessa ole tietoa. Kehykseen 2017 lasketaan henkilöstömenot nolla (0) kasvulla. Vuoden 2017 palkankorotuksista saadaan mahdollisesti neuvottelutulos kesäkuun lopussa. Mikäli neuvottelutulos saadaan aikaiseksi, mahdolliset korotukset huomioidaan ja ohjeistetaan valmistelussa myöhemmin. Mikäli työnantajamaksut alenevat yhteiskuntasopimusprosessin seurauksena, poistetaan säästötavoitteita vastaavat summat vuoden 2017 kehyksistä. Yhteiskuntasopimuksen ja mahdollisen neuvottelutuloksen huomioimisesta annetaan erillishjeet niiden valmistuttua.

Varhe-eläkemaksun budjetointi

Vuodelle 2017 budjetoitavat maksut perustuvat 2016 ennakkotietoon, jota on korotettu Kevasta saadulla kertomella. Taloussuunnittelu toimittaa toimialoille henkilöstöpalveluilta saadut euromäärät, jotka budjetoidaan tilille 410200. Varhe-maksujen budjetoinnin tueksi toimialan talousyksikkö voi pyytää henkilöstöpalveluista koko toimialaa koskevan toimintayksikkölistan. Listojen edelleen toimittamista tulosalueille vastaa toimiala.

Siirtyneiden toimintojen (ISS, Vantti Oy ja HSY) eläkevastuut budjetoidaan tilille 412008 Muut siirtyneet eläkevastuut. Niistä toimitetaan tiedot Varhe-maksu laskelman yhteydessä. HUS – eläkevastuut budjetoidaan tilille 412007. Kunnan maksamat eläkkeet tiliä 412005 ei saa käyttää edellä olevien eläkemaksujen budjetointiin (henkilöstöpalvelujen ohje).

Vuoden 2017 eläke-, työttömyys- ja sairausvakuutusmaksut

Pääkäyttäjä tallentaa SAP suunnittelujärjestelmään vuodelle 2017 arvioidut sivukuluprosentit. Järjestelmässä on huomioitu eri prosentit mm. niiden palkkatilien osalta, joissa kaupunki toimii sijaismaksajana.

Henkilöstömenojen vuoden 2017 sivukuluprosentit

- o Palkka sekä eläkeperusteinen kaupunki ja liikelaitokset 21,25 %
Sosiaalimaksut kaupunki ja liikelaitokset pl. KuPela yhteensä 6,54 % muodostuvat seuraavista maksuista
- o Sairasvakuutusmaksu 2,12 %
- o Muut sosiaalivakuutusmaksut 0,10 %
- o Työttömyysvakuutusmaksu 3,82 %
- o Tapaturmavakuutusmaksu kaupunki ja liikelaitokset pl. KuPela 0,50 % ja KuPela 0,74%

Henkilöstömenot budjetoidaan myös suunnitelma vuosille 2018–2020. Jatkovuosille tulee huomioida henkilöstösuunnitelman mukaiset muutokset. Mikäli henkilöstösuunnitelman mukainen kasvu on talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmassa asettua 1,5 prosentin kasvua suurempi, tulee muiden kulujen kasvua sopeuttaa siten, että toimintamenojen kokonaiskasvu on max 1,5 prosenttia vuosina 2018 - 2020.

Henkilöstökeskus valmistelee henkilöstömääristä talousarvioon toimiala- ja tehtäväaluekohtaiset henkilöstömäärätaulukot. Toimialojen henkilöstöyksiköt saavat siitä erillisen ohjeen. Erillisiä taulukoita ei tarvitse toimittaa enää taloussuunnitteluun.

Asiakaspalveluostoihin budjetoidaan kuntalaisille hankitut palvelut, joita ostetaan kunnan ulkopuolisilta palvelun tuottajilta. Nämä perustuvat pääosin kunnan ja palvelutuottajan välisiin sopimuksiin. Budjetoinnissa on huomioitava ostettavien palveluiden hinnan ja volyymin muutokset.

Muiden palveluiden ostoina budjetoidaan palvelutuotantoon liittyvät tuki- ja asiantuntijapalvelut sekä sopimusten mukaiset palvelukokonaisuudet. Ateria- puhtaus- ja muiden käyttäjäpalveluiden budjetoinnissa noudatetaan alla olevaa ohjetta.

Ateria- puhtaus- ja muiden käyttäjäpalveluiden budjetointi

Ostoyksikkö vastaa kaupungin käyttäjäpalveluiden eli ateria-, puhtaus-, aula- ja turvallisuuspalveluiden järjestämisestä. Ostoyksikkö vastaa myös asiakastoimialojen käyttäjäpalveluiden hankintasopimuksista.

Ostoyksikkö kartoittaa 29.4.2016 mennessä asiakastoimialojen näkemyksen käyttäjäpalveluiden tarpeiden volyymimuutoksista. Ostoyksikkö informoi palveluntuottajia muutoksista sekä asiakastoimialoja palveluntuottajien arvioiduista hinnanmuutoksista 20.5.2016 mennessä. Näiden tietojen pohjalta asiakastoimialat budjetoivat em. palveluiden ostot.

Ateriapalvelujen ostot (sekä Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n että muiden palveluntuottajien) budjetoidaan tilille 441084. Ostoyksikkö huolehtii henkilöstöruokailun budjetoinnista.

Ostoyksikkö toimittaa 31.3.2016 mennessä vuoden 2015 toteutuneesta aterialaskutuksesta toimialakohtaiset laskelmat, joita voi käyttää ateriapalveluostojen budjetoinnin pohjalukuna.

Vuoden 2017 ateriapalveluiden budjettiluvun laskentaan vaikuttavia asioita:

- koulujen ja päiväkotien oppilas- ja lapsimäärien muutokset, uudet ja poistuvat kohteet, palveluntuottajan vaihtuminen
- ostoyksikkö ilmoittaa 20.5.2016 mennessä Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n ja muiden palveluntuottajien arvioidut hinnanmuutokset vuodelle 2017
- talousarviossa 2017 tulee huomioida vuosien 2016 ja 2017 uusista ja poistuneista kohteista johtuva ateriamäärien muutos sekä ilmoitetut hinnanmuutokset
- keittiötilojen vuokrat veloitetaan sisäisissä vuokrissa ateriapalveluiden ostojen suhteessa.

Viime vuosien ateriapalveluostojen toteuma ja uusien kohteiden tiedot löytyvät myös Fakta-järjestelmästä.

Valvonta-ateriat budjetoidaan myös tilille 441084 arvonlisäverolliseen hintaan. Valvonta-aterioiden ostolaskujen tiliöinnissä arvonlisävero käsitellään vähennysrajoitteisena ostona (laskun alv-koodi 01).

Kokouslounaat budjetoidaan myös tilille 441084 toimialan omalle kustannuspaikalle.

Puhtaanapitoon sisältyvät siivouspalvelujen ostot sekä Vantti Oy:ltä että muilta palveluntuottajilta budjetoidaan tilille 447083.

Pohjalukuna käytetään vuoden 2015 toteutunutta laskutusta. Tätä toteutunutta summaa verrataan vuoden 2015 budjetoituun erään. Talousarvioon 2017 huomioidaan vuosien 2016 ja 2017 käyttöön otettujen uusien

ja poistuneiden tilojen kustannusvaikutukset. Olemassa olevien ja uusien tilojen neliötiedot löytyvät Fakta-järjestelmästä. Lisäksi tulee huomioida ostoyksikön 20.5.2016 ilmoittamat palveluntuottajien hinnanmuutokset.

Toimialat voivat seurata ateria- ja puhtauspalveluiden laskutusperusteita ja toteutunutta laskutusta Fakta-järjestelmästä kiinteistö- ja palvelu-/tuotetasolla.

Aulapalveluihin sisältyvä kouluisäntäpalvelu jakautuu kiinteistönhuoltopalveluihin ja vahtimestariosuuteen. Kiinteistönhuoltopalveluiden osuus veloitetaan osana sisäistä vuokraa. Aulapalvelut ja kouluisäntäpalveluiden aulapalveluosuus budjetoidaan tilille 447085. Se osa aulapalveluista, jossa toimialalla on omaa henkilöstöä, tulee budjetoida normaalisti henkilöstömenojen kautta. Lisäksi säännöllisen aula- / kouluisäntäpalvelun ylittävät palvelujen hankinnat on arvioitava erikseen talousarviota laadittaessa.

Turvapalvelut, kiinteän vartijan (sekä Vantti Oy että muut palveluntuottajat) ja kiertävän vartijan hankinnat sekä rahojen kuljetuspalvelut budjetoidaan tilille 447087 Turvapalveluiden ostot. Lisäksi säännöllisen vartiopalvelun ylittävät hankinnat on arvioitava erikseen talousarviota laadittaessa.

Lisätietoja käyttäjäpalveluiden budjetoinnista antaa Vesa Urtti 09 839 22210

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin budjetoidaan mm. toimisto- ja koulutarvikkeet, kirjallisuus, elintarvikkeet, vaatteisto, lääkkeet ja hoitotarvikkeet, puhdistusaineet ja -tarvikkeet, poltto- ja voiteluaineet sekä lämmön, veden ja sähkön hankintamenot. Kalustohankinnat, jotka alittavat pienhankintarajan (10 000 €) ja lisähankinnat ensikertaiseen kalustamiseen budjetoidaan tähän tiliryhmään kuuluville tileille.

Avustuksiin budjetoidaan kotitalouksille maksetut tuet ja muut avustukset sekä palveluseteleistä aiheutuvat menot palvelun tuottajan tuottamiin palveluihin, jotka asiakkaalle on myönnetty. Avustukset yhteisöille sisältää myös työmarkkinatuen kuntaosuuden.

Vuokrat budjetoidaan rakennuksista ja huoneistoista sekä koneista ja laitteista ml. leasingvuokrat. Sisäiset vuokrat toimitiloista tarkistetaan erillisen ohjeen mukaisesti ja ne ladataan talousarvioon sovittuna ajan-kohtana.

6.4.4 Sisäiset vuokrat

Toimitilojen vuokrien muodostuminen 2017

Toimialojen käytössä olevat toimitilat ovat hallintasuhteiltaan joko kaupungin suorassa omistuksessa olevia, kaupungin suoraan omistamia osakehuoneistoja tai kaupungin omilta tytäryhtiöiltään tai ulkopuolisilta vuokraamia tiloja.

Sisäisen vuokran budjetointi

Kaupunginhallitus on 8.6.2015 § 7 päättänyt hyväksyä Vantaan kaupungin sisäisten vuokrien laskentamallin. Em. päätöksen liitteenä on tarkempi kuvaus laskentamallista.

Toimialojen tulee varmistaa, että tilakeskuksen tiedot toimialan käytössä olevista tiloista ja veloitettavista kustannuspaikoista on oikein. Sisäinen vuokra lasketaan huhtikuun lopussa toimialojen tarkistamille tiloille ja vuokrat sisällytetään toimialojen kehukseen laskelman mukaisesti.

Toimialojen käytössä olevat tilat on nähtävissä tarkistamista varten Fakta- raportointijärjestelmässä raportilla 8A 15.4.2016 mennessä. Toimialat tarkistavat Fakta-raportoinnista, että toimialan käytössä olevat toimitilat, kustannuspaikat ja neliömäärät ovat oikein.

Tilakeskus ilmoittaa vastuuhenkilöille kun käytössä olevat tilat ovat tarkistettavissa Faktassa sekä lähettävät erillisen ohjeen Fakta-raporttien käytöstä ja tilamuutosten ilmoittamisesta.

Tarvittavista korjauksista ilmoitetaan sähköpostilla Ritva Laasoselle 29.4.2015 mennessä.

Tilakeskus tekee toimialojen ilmoittamien tietojen perusteella tarvittavat korjaukset, laskee sisäiset vuokrat ja siirtää tiedot nähtäväksi Fakta-raportointijärjestelmään 13.5.2016 mennessä. Taloussuunnittelu lataa sisäiset vuokrat tilille 905800 Tilakeskuksen toimittaman aineiston perusteella toukokuussa 2016. Vuokrat sisältyvät toimialoille annettavaan vuoden 2017 budjettikehykseen.

Tilavuokrat veloitetaan vuonna 2017 todellisen käytön mukaan. Käytössä olevien ja suunniteltujen tilojen tarkistus on siten tehtävä huolella talousarvion oikeellisuuden varmistamiseksi. Tilakeskus huolehtii uusien tilainvestointien aiheuttamat vuokrat ja erilaiset väistötilavuokrat Koki-järjestelmässä.

6.4.5 Projektien budjetointi

Projektien perustaminen, hallinnointi ja seuranta tehdään Vantaan projektimallin mukaisesti. Yksittäisten projektien, toimi- ja tulosalueiden projektisalkkujen hallinnoinnissa sekä raportoinnissa käytetään Improliity Project- järjestelmää. Avaimen Lomakkeet ja ohjeet osiossa on Vantaan projektimallin sivustot, jonne on tallennettu em. projektimalli liitteineen, järjestelmän käyttöohjeet sekä hyödyllistä tietoa projektien hallinnoinnista.

Kansallista ja kansainvälistä rahoitusta suositellaan haettavaksi valtuustokauden strategiaa tai ohjelmia sekä toimialojen erityistavoitteita toteuttaviin projekteihin. Projektiesityksissä tulee esittää selkeästi projektin hyötytavoitteet sekä kustannukset. Projektitoiminta huomioidaan kehystä 2017 laadittaessa: vuonna 2016 päättyvien projektien sekä 2017 alkavien ja jatkavien projektien vaikutus talousarvioon tulee esitellä kaupunginjohtajan toimialakohtaisissa kehysneuvotteluissa. Talousarvion tuloihin ja menoihin tulee budjetoida ne hankkeet ja projektit, joille on jo myönnetty rahoitus tai rahoituksen myöntäminen on todennäköistä.

Omarahoitteiset projektit, jotka päätetään käynnistää kesken talousarviovuoden, tulee pääsääntöisesti rahoittaa kuluvan vuoden käyttösuunnitelmasta.

Kaupunginjohtajan toimialalle on tehty keskitetty varaus kaupunkitason strategisesti merkittävien projektien omarahoitusosuuksien maksamista varten. Omarahoitusosuuden maksamista varauksesta haetaan taloussuunnittelusta projektin esiselvityksellä sekä rahoittajalle tehtävällä rahoitushakemuksella.

Taloudellisesti merkittävistä projekteista, jotka päätetään toteuttaa, ja joiden rahoituspäätös saadaan vasta talousarviovuoden kuluessa, tulee sitovuustasojen ylittyessä tehdä määrärahamuutosesitys rahoituspäätösten mukaisesti loka-marraskuussa 2017.

6.4.6 Suunnitelman mukaiset poistot

Vantaan kaupungin taloussäännön 23 §:n mukaan pysyvien vastaavien (aiemmin käyttöomaisuuden) suunnitelmapoistojen perusteet ja poistosuunnitelmiin tehdyt muutokset hyväksyy kaupunginhallitus.

Poistonalaisia investointeja ovat pysyvien vastaavien muiden hyödykkeiden kuin maa- ja vesialueiden ja sijoitusten hankinnat. Alle 10 000 euroa koskevat hankintamenot budjetoidaan käyttötalousmenoksi.

Taloussuunnitelman poistojen luotettava budjetointi edellyttää, että investoinnit suunnitellaan riittävällä tarkkuudella ja investointien kuluvan vuoden ennuste sekä suunnitellut valmistumisajat (rakentaminen ja aineeton omaisuus osalta) syötetään taloussuunnittelu-järjestelmässä investointien talousarvioon.

Suunnitelmapoistot esitetään toimialan tuloslaskelmaosan poistot -rivillä sekä kaupungin tuloslaskelmissa. Toimialat eivät budjetoi poistoja, vaan ne laskettuvat sekä taseessa olevan käyttöomaisuuden poistosimulaatiosta että investointien talousarviosta. Suunnitelmapoistot vaikuttavat kaupungin talousarvion tilikauden tulokseen, liikelaitoksen liikeylijäämään sekä tuloslaskelmasta laskettaviin tunnuslukuihin.

6.4.7 Arvonlisävero

Tavaroiden ja palveluiden hankintamenot budjetoidaan pääsääntöisesti arvonlisäverottomin hinnoin. Kunta saa viiden prosentin suuruisen laskennallisen palautuksen arvonlisäverolain 130 §:ssä tarkoitetuista verottomista terveyden- ja sairaudenhoitoon sekä sosiaalihuoltoon liittyvistä hankinnoista sekä tällaisen toiminnan harjoittajalle myönnetystä avustuksesta. Laskennalliseen palautukseen oikeuttavista menoista budjetoidaan näin ollen 95 prosenttia laskutusarvosta.

Talousarvioon sisältyvät menot, joiden vähennysoikeutta on rajoitettu, esimerkiksi edustusmenot, tulee budjetoida arvonlisäveroineen. Henkilökunnan valvonta-ateriat budjetoidaan arvonlisäveroineen ulkoiselle tilille 441084 Ateriapalveluostot. Ne myös kirjataan suoraan toimialalle alv-koodilla 00. Tällä vältetään kaksinkertaiselta budjetoinnilta. Valvonta-ateriat säilyvät kuitenkin palkkakirjanpidon ajossa.

Rakentamispalvelujen käänteinen arvonlisävero ei aiheuta poikkeuksia budjetointiin. Talouspalvelukeskus on laatinut erillisen ohjeen maankäytön- ja rakentamisen toimialalle rakentamispalveluja koskevien ostolaskujen käsittelystä.

6.4.8 Taloussuunnitelmavuosien budjetointi

Taloussuunnitelmavuosia 2018–2020 budjetoitaessa huomioidaan toiminnassa ja volyymeissä tapahtuvat muutokset. Toimintamenojen kasvun tulee olla perusteltu, esim. palvelutarpeen kasvulla. Lähtökohtana kaikessa toiminnassa on tuottavuuden kasvu ja menokehityksen hallinta heikon verotulokehityksen johdosta. Toimialan kokonaismenoissa kasvu yhteensä saa olla enintään talouden tasapainottamis- ja velkaohjelman mukainen 1,5 % vuosittainen korotus. Eri tulosalueilla ja tiliryhmissä korotus kuitenkin voi vaihdella.

Toimintatuottoihin huomioidaan tiedossa olevat maksujen ja volyymin muutokset sekä suunnitellut kerta-luontoiset erät. Tuotot budjetoidaan vähintään kaupunginhallituksen kehyspäättöksen mukaisesti.

6.4.9 Toimialojen taloussuunnitelmien tarkistaminen

Sisäisiä tuloja ja menoja ovat sisäisten suoritteiden ostot ja myynnit sekä sisäiset vuokrat. Sisäisiin tulo- ja menoeriin luetaan myös liikelaitoksen ja kunnan väliset sisäiset korot, peruspääoman tuotto sekä toiminta- ja rahoitusavustukset liikelaitokselle. Sisäiset erät budjetoidaan niille varatuille tulo- ja menotileille. Sisäiset suoritteet laskutetaan ennalta sovittuun hintaan ja ostaja voi vaikuttaa laskutettavien suoritteiden määrään. Sisäisten erien budjetointi tulee perustua myyjän ja ostajan väliseen sopimukseen kaupungin toimialojen välillä tai kaupungin ja liikelaitoksen välillä. Sisäisten tulojen ja menojen on oltava kaupunkitasolla yhtä suuret ja niiden budjetoinnissa tulee olla huolellinen. Määrärahoja ja tuloarvioita ei saa syöttää järjestelmään tiliryhmätasolla. Oikean sisäisen tilin voi tarkistaa voimassa olevasta tililuettelosta.

Sisäisille tileille ei saa kirjata menoja, jotka ovat ulkoista ostoa. Kustannuksia ei jaeta sisäisellä laskutuksella, laskut joko tiliöidään useammalle kustannuspaikalle tai maksavan yksikön menoa oikaistaan muistiotositteella jälkikäteen.

Toimialan tulee tarkistaa SAP -järjestelmästä:

- Toimialan lakkautetuille tulosityksiköille ei ole lukuja talousarviossa, koska budjetoidut toimet saattavat budjetoida lukuja myös lakkautetuille yksiköille.
- Investointien tulosityksiköille ei ole jäänyt henkilöstömenoja.
- Rakentamisen ja aineettoman omaisuuden sisäisille tilausnumeroille on syötetty valmistumiskuukausi- ja vuosi, jotta poistolaskenta menee oikein.
- VOK tulosityksiköiden toimintakate on nolla (0 eur).
- Budjettia ei ole syötetty tiliryhmätasolle, koska se jakaa summan mm. sisäisille tileille.
- Nimettömille tileille ei ole syötetty talousarviolukuja.

- Sisäiset tulot ja menot, perustuvat ostajan ja myyjän välisiin sopimuksiin, jolloin ne ovat molempien osapuolien tiedossa oikean suuruksina.

7. Liikelaitokset

Kaupungin liikelaitoksia ovat Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Vantaan Työterveys sekä Suun terveydenhuollon liikelaitos. Liikelaitosten perustamisesta, hallinnosta ja johtamisesta säädetään kuntalain 65–68 pykälissä.

Kuntalain 120 § mukaan liikelaitosten kirjanpito on eriytettävä kunnan kirjanpidosta. Liikelaitosten talousarvio- ja suunnitelma laaditaan kaupungin talousarvion erillisenä osana. Liikelaitosten sitovia eria valtuuston nähdessä ovat: 1. kunnan pääomasijoitus liikelaitokseen ja liikelaitoksen pääoman palautus kunnalle, 2. korvaus kunnan tai kuntayhtymän sijoittamasta pääomasta ja 3. kunnan toiminta-avustus liikelaitokselle. Liikelaitosten tulot ja menot sekä investoinnit sisältyvät kuitenkin kaupunkitasoisiin tulos-, investointi- ja rahoituslaskelmiin.

Kuntalain 67 § mukaan liikelaitoksen johtokunta hyväksyy liikelaitoksen talousarvion ja suunnitelman sekä toiminnan perustelut vuoden loppuun mennessä valtuuston asettamien sitovien tavoitteiden sekä meno- ja tuloerien mukaisesti. Kaupungin talousarviossa asetetaan liikelaitoksen valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, joista kaupunginvaltuusto päättää talousarvion hyväksymisen yhteydessä.

Kaupungin talousarviossa esitettävät liikelaitosten tuloslaskelma-, investointi- ja rahoituslaskelmataulukot ovat sitovia ainoastaan sitoviksi määriteltyjen erien osalta. Kuntalain mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää liikelaitoksen talousarviosta valtuuston päättämien sitovien tavoitteiden puitteissa, ja siten johtokunnan päättämä lopullinen käyttösuunnitelma voisi erota kaupungin talousarviokirjassa esitetyistä liikelaitoksen taulukosta. Kaupungin talousarviovalmistelun laajuudesta johtuen liikelaitosten talousarvion valmistelu tulee noudattaa kaupungin aikatauluja siten, että liikelaitosten lopulliset talousarviot ja käyttösuunnitelmat vastaavat valtuuston päättämää talousarviota. Muutokset liikelaitosten talousarviossa muuttavat kaupunkitason lukuja talousarviossa, joten ne tulee toteuttaa kaupunkitasoisen käyttösuunnitelmien hyväksynnän jälkeen tai huomioida talousarviovuoden ennusteissa.

Liikelaitosten johtokuntien tulee hyväksyä sekä liikelaitoksen talousarvio että käyttösuunnitelma valtuuston päätöksen jälkeen. Liikelaitokset raportoivat sitovien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta osavuosikatsauksissa, tilinpäätöksessä sekä toimintakertomuksessa.

Liikelaitoksen talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää johtokunta. Johtokunnan on otettava huomioon valtuuston liikelaitokselle asettamat tavoitteet ja liikelaitosta sitovat erät kunnan talousarviossa. Kunnan talousarviossa liikelaitosta sitoviin eriin tehtävistä muutoksista päättää valtuusto.

Liikelaitokset noudattavat tämän ohjeen mukaisia budjetointiohjeita sekä tehtäväalueita koskevia tekstiohjeita.

8. Konserni kunnan talousarviossa

Kuntalain uudistukset (410/2015) tulivat voimaan 1.5.2015. Useimpia säännöksiä sovelletaan vasta 1.6.2017 lukien, mutta niiden vaikutus huomioidaan jo taloussuunnitelman 2017–2020 laadinnassa. Kuntalain 14 §:ssä korostetaan valtuuston asemaa ja kokonaisvastuuta kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuusto vastaa kuntastrategiasta, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kunnan toimintaan kuuluu 6 §:n tarkoitetuin tavoin kaikki toiminta, jossa kunta on mukana. Kunnan oman organisaation lisäksi strategiassa on arvioitava pitkän aikavälin tavoitteita koko kuntakonsernissa, kuntien yhteistoiminnassa sekä sopimukseen ja rahoittamiseen perustuvassa toiminnassa.

Valtuusto vastaa kunnan strategisesta päätöksenteosta, koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan toiminnan omistajaohjauksesta. Omistajaohjauksella ja konserniohjeilla on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön hallituksessa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus.

Tavoitteena on omaksua kokonaisvaltaisempi näkökulma kunnan toimintaan, jolloin myös taloudellisen tilanteen arvioimisessa tulisi näkyä peruskunnan talouden lisäksi nykyistä paremmin kunnan toiminta kuntakonsernina ja kuntayhtymissä.

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

8.1 Konsernin vastuut ja velvoitteet

Koska valtuuston tulee talousarviota hyväksyessä ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, lisätään talousarvioon ja -suunnitelmaan 2017–2020 luku konserni kunnan talousarviossa. Luvussa esitetään:

1. konsernirakenne 30.9.2016
2. konsernirakenteeseen suunnitellut muutokset taloussuunnitelmakaudella 2017–2020
3. konsernin investoinnit taloussuunnitelmakaudella 2017–2019
 - *Investoinnit esitetään taulukkomuodossa. Taulukkoon sisällytetään kaupungin investoinnit yhteensä, merkittävien tytäryhteisöiden investoinnit yhteisöittäin, muiden tytäryhteisöjen investoinnit yhteensä sekä kuntayhtymien investoinnit TS 2016–2019 mukaisesti. Luvut esitetään omistussuosuksien mukaisena osuutena yhteisön investoinneista (konsernitilinpäätöksen mukaisesti). Taulukossa tulee olla sarakkeet TP2014, TP2015, TA2016, TA2017, TS2018, TS2019*
4. kaupungin ja tytäryhteisöjen lainakannankehitys taloussuunnitelmakaudella 2017–2019
 - *Lainakanta esitetään taulukkomuodossa. Taulukkoon sisällytetään kaupungin lainakanta, merkittävien tytäryhteisöjen lainakanta yhteisöittäin, muiden tytäryhteisöjen lainakanta yhteensä sekä kuntayhtymien lainakanta TS 2016–2019 mukaisesti. Luvut esitetään omistussuosuksien mukaisena osuutena yhteisön lainakannasta (konsernitilinpäätöksen mukaisesti). Taulukossa tulee olla sarakkeet TP2014, TP2015, TA2016, TA2017, TS2018, TS2019*
5. konserniyhteisöille myönnetyt ja suunnitellut takaukset tekstinä sekä taulukkona

8.2 Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet

Kuntaliiton kunnan ja kuntayhtymän talousarviosta ja -suunnitelmasta antaman suosituksen mukaan valtuusto voi ohjata asettamallaan tavoitteilla tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta ja toimintaedellytyksiä tai palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita taikka pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan. Tytäryhteisöjen tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä.

Konserni- ja asukaspalveluiden toimialan talous- ja hallintopalveluiden tulosalue valmistelee tytäryhteisöille asetettavat tavoitteet osaksi Vantaan kaupungin taloussuunnitelmaa 2017–2020. Kaupunginhallituksen yleisjaoston tehtävänä on tehdä esityksiä ja antaa toimintaohjeita kaupunkikonsernin yhteisöille asetettavista toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista. Tavoitteiden yhteydessä esitetään myös merkittävien yhteisöjen investointiohjelman sisältö. Tavoitteet tulee valmistella konserni- ja asukaspalvelujen talousarvioneuvotteluihin mennessä.

Konserni- ja asukaspalveluiden toimialan talous- ja hallintopalveluiden tulosalue valmistelee yhteistyössä talouspalvelukeskuksen konsernilaskennan sekä rahoituksen tulosalueen kanssa konsernirakenteen kuvauksen, muutokset konsernirakenteessa sekä taulukot kuntakonsernin investoinneista, lainakannan muutoksista sekä takauksista.

Merkittävimpiä tytäryhteisöjä koskevat tavoitteet ja investoinnit esitellään valtuuston iltakoulussa 22.9.2016.

9. Investoinnit

9.1 Investointiosan valmistelu

Investointiosassa valtuusto käsittelee määrärahat hankeryhmäkohtaisesti. Investointiosaan varataan talousarviovuonna tarvittava määräraha ja lisäksi suunnitelmavuosille arvioitu määrärahan tarve.

Investointiosassa esitetään hankekohtaisesti investointeja koskevat tavoitteet, jossa selvitetään mm. tavoitellaanko palvelutuotannon määrän lisäystä, palvelukyvyyn parantamista vai tuotannon tehostamista. Perustelutietona esitetään hankkeiden kokonaiskustannusarviot. Jos hankkeen tai sen osan toteutuminen viivästyy talousarviossa arvioidusta aikataulusta, tarvittava osa rahoituksesta on otettava seuraavien vuosien talousarvioon. Kaupungin investoinnit suunnitellaan ja esitetään talousarviokirjassa kymmenelle vuodelle. Investoinneista laaditaan perustelut vuosien 2017–2020 osalta. Tilainvestointien budjetointivastuu on tilakeskuksella.

Talousarvion investointiosaan budjetoidaan investointiin saatava rahoitusosuus, joka voi olla valtionosuutta tai muuta rahoitusosuutta. Rahoitusosuus budjetoidaan tuloksi sille vuodelle, jonka aikana oikeus tuloon arvioidaan kunnalle syntyvän. Esim. jälkirahoitteinen valtionosuus budjetoidaan rahoitusosana sille vuodelle, jonka aikana oikeus valtionosuuteen kunnalle syntyy.

Investointiohjelma vuosille 2017–2026 tulee valmistella hankeryhmittäisten talouden tasapainottamis- ja velkaohjelmassa on sovitun 10-vuotiskauden investointikattojen mukaisesti. Investointitason vakaana pitämiseksi vuotuiset hankeryhmittäiset investointitasot tulee tasapainottaa mahdollisimman lähelle vuotuisia laskennallista keskiarvoa.

Hankeryhmä	Menot 2013–2022 yht. (milj. e)	Laskennallinen ka.
Tilainvestoinnit	375	37,5
Aineeton omaisuus	50	5
Kunnallistekniset työt (pl. Kehärata ja Kehä III)	350	35
Irtain omaisuus	60	6
Kiinteä omaisuus	50	5
Osakkeet ja osuudet	13	1,3
Yhteensä (ilman Kehärataa)	898	89,8

Maapoliittisessa ohjelmassa on linjattu, että kiinteän omaisuuden hankintaan varataan vuosittain 10 milj. euroa vuosina 2014–2016.

9.2 Investointiosan hankeryhmät

Irtain omaisuus

Pysyvillä vastaavilla (aiemmin käyttöomaisuus) tarkoitetaan jatkuvasti useana tilikautena tuloa tuottavia hyödykkeitä, koneita ja kalustoa sekä atk-ohjelmistoja. Hankintoihin käytetään investointiosan irtaimistomäärärahaa ja yksittäisen laitteen hankintamenon tulee ylittää pienhankintaraja 10 000 €. Laitteen asennus kuuluu hankintamenuun. Laitteen käytön koulutus ei kuitenkaan ole investointia.

Ensikertainen kalustaminen on irtainta omaisuutta, joka hankitaan kohteen uudisrakentamisen tai perusrantamisen yhteydessä. Ensikertainen kalustaminen käsitellään yhtenä pysyvien vastaavien kohteena, vaikka sen hankinta kertyisi pidemmällä aikavälillä ja useammista pienemmistä hankinnoista. Lisähankinnat ensikertaiseen kalustamiseen ovat käyttötalousmenoja. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis.

Toimialan irtaimen omaisuuden hankintaesitykset toimitetaan taloussuunnitteluun toimialan budjettien neuvottelumateriaalien yhteydessä.

Aineeton omaisuus

Aineettoman omaisuuden investoinnit suunnitellaan vuosille 2017–2026. Vuosien 2017–2020 hankkeet perustuvat tietohallinnon johtoryhmän toimialojen esityksistä tekemään priorisointiin. Aineettoman omaisuuden budjetointivastuu on tietohallinnon palvelukeskuksella ja määrärahat budjetoidaan kohdetasolla (sisäinen tilaus).

Osakkeet ja osuudet

Osakkeiden ja osuuksien budjetointivastuu on taloussuunnittelulla, joka pyytää tiedot toimialoilta. Tilakeskus vastaa kaupungin omistamien asunto- ja kiinteistöyhtiöiden osakkeiden myyntitulojen (sekä käyttötulojen budjetoitavat myyntivoitot että investointiosan tuloiksi budjetoitavat tasearvot) arvioinnista ja budjetoinnista.

Rakentaminen

Tilakeskus vastaa uudisrakennusten, peruskorjausten ja vuokra- ja osaketilojen muutostöiden budjetoinnista investointiosaan kohdetasolla (sisäinen tilaus).

Kiinteä- ja julkinen käyttöomaisuus

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala vastaa kiinteän- sekä julkisen käyttöomaisuuden hankeryhmien budjetoinnista.

9.3 Toimitilainvestointien valmistelu

Muutosesitykset voimassaolevaan toimitilainvestointiohjelmaan laaditaan tilakeskuksen toimialoille 27.1.2016 lähettämän ohjekirjeen mukaisesti (liite 8).

Toimialat toimittavat kaikki toimialan johdon hyväksymät toimitiloihin liittyvät esitykset kootusti tilakeskukseen 29.2.2016 mennessä (yksityiskohtaiset ohjeet, ks. liitteet 9 - 11).

Vuosikorjaustyöesitykset vuodelle 2017 toimitetaan erikseen toimitettavan ohjeen mukaisesti 31.3.2016 mennessä palveluvastaava Pauli Pesoselle. Vuosikorjaustyöesitykset koskevat alle 10 000 € korjaustöitä.

Käyttötalousvaikutusten arviointimateriaali toimitetaan toimialoille ja arviointimateriaali palautetaan Risto Adlerille 15.8.2016 mennessä. Arviot liitetään myös lautakuntien talousarvioesityksiin.

Lisätietoja toimitilaesityksistä tilakeskuksessa antaa hankeohjelmoija Risto Adler
p. 09- 8392 9170.

9.4 Tietojärjestelmäinvestointien sekä tietohallinnon palvelukeskuksen käyttötalouden talousarvioesityksen valmistelu

Tietohallinto esittää keskitetysti määrärahat palvelutoiminnan kehittämiseen liittyvien suunnitelmiensa sekä toimialojen toimittamien esitysten perusteella.

Jotta tietohallinto voi tehdä talousarvioesityksen tarvittavista määrärahoista, toimialojen on toimitettava tietohallinnon ICT-palvelukoordinaattoreille 7.3.2016 mennessä uusimmat hanke-ehdotukset ja 17.4.2016 mennessä käyttötalousarviot uusista toimipisteistä ja laitteista. Tätä ennen esitykset tulee käsitellä yhdessä ICT-palvelukoordinaattoreiden kanssa.

Investointiohjelman sekä sähköisten palveluiden tuotejonoa optimoidaan kvartaalipohjaisesti. Olemassa olevat ICT hankkeiden kustannus- ja hyötylaskelmat tulee tarkastaa tietohallinnon ohjausryhmän optimointia varten. Investointiohjelman tuotejonoa käsitellään tietohallinnon ohjausryhmässä ja sähköisten palvelujen tuotejonoa käsitellään sähköisten palvelujen ohjausryhmässä.

9.4.1 Tietojärjestelmä investoinnit

Lähtökohtana uudelle merkittävälle investointia vaativalle avaukselle / hankkeelle on olemassa olevan projektin korvaaminen tai keskeyttäminen. Toimialan tulee valita hankeideoistaan parhaat tuottavuusideat ja pakolliset lakisääteiset muutokset. Myös lakisääteisistä muutoksista tulee täyttää idean esittely. Uusiin hanke-ehdotuksiin tulee liittää esitys siitä, mikä toimialan nykyisistä projekteista tai keskitetyistä projekteista korvataan ehdotetulla hankkeella.

Toimialan uusista hanke-ehdotuksista tulee täyttää idean esittely (Liite 12), jotka on käsitelty toimialan omassa johtoryhmässä ja toimialan talous- ja hallintojohtaja on hyväksynyt. Yli 1 miljoonan euron hankkeista (investointi + 4 vuoden käyttökulut) tulee täyttää myös erillinen arviointikehikko (Liite 13). Muiden kuin lakiin perustuvien uusien hankkeiden tulee täyttää kaupungin säästöperusteet eli hankkeen on maksettava itsensä takaisin neljässä vuodessa ja toimialan tulee tehdä omille hankkeilleen keskinäinen priorisointi.

Hanke-esityksiin liittyvät hankkeen aikaiset koulutustarpeet on esitettävä idean esittelykalvoilla. Hankkeen aikaiset pääkäyttäjäkoulutukset kuuluvat yleensä hankkeen kustannuksiin. Loppukäyttäjäkoulutuksesta kuuluineen vastaa toimiala.

Tietohallinto luo toimialojen esityksistä tuottavuuspriorisointiin pohjautuvan esityksen uudeksi investointihjelmaksi Tietohallinnon ohjausryhmään hyväksyttäväksi.

9.4.2 Käyttötalous

Käyttötalouteen liittyviä kustannuksia ovat mm. tietojärjestelmien hankintaan liittyvät ylläpito- ja käyttömenot, käyttöoikeusmaksut, työasemahankinnat sekä mahdolliset tietoliikennekuluihin vaikuttavat seikat (esim. uudet toimipisteet). Hankkeisiin liittyvät käyttötalousarviot tulee toimittaa hanke-ehdotusten mukana tietohallintoon ICT-palvelukoordinaattorille.

Käyttötalouteen liittyen toimialan on ilmoitettava liitteenä olevilla pohjilla uusista kohteista/laitteista seuraavat tiedot (Liitteet 14-15):

- Täysin uusi toimipiste, johon tarvitaan uudet laitteet
- Henkilöstömäärän lisäykset
- Erityistarpeet, jotka vaikuttavat olemassa oleviin leasinglaitteisiin (esim. toimintatavan muutos, leasingajan keskeytys ja toimialan itsensä kustantamien laitteiden kuten tablettien ottaminen tilalle)

Huom! Tietohallinto sitoutuu ajoissa ilmoitettuihin ja sovittuihin muutoksiin. Muussa tapauksessa palvelutasoa ja rahoitusta ei voida luvata.

Toimialojen tulee itse varautua omassa talousarviossaan seuraaviin käyttötalouskuluihin:

- Mobiili- ja tablettipäätelaitteista aiheutuvat hankinta- ja käyttökulut.
- Puhelinliikenteestä aiheutuvat kulut.
- 3G (4G)-yhteyksien käytöstä ja vuokrista aiheutuvat kulut.
- Vakioimattomat, yksittäisissä työasemissa tai vain joissakin yksiköissä käytössä olevat ohjelmat (esim. Adobe-julkaisutuotanto- ja kuvankäsittelyohjelmat, koulujen opetusohjelmat).
- Oheislaitteet (esim. oheistulostimet).
- Leasingtyöasemien osalta laitteilla on vuokra-ajan kattava laajennettu takuu. Takuun jälkeisistä työasemien tarvikkeisiin tai huoltokuluihin kuluista vastaa käyttäjäyksikkö.
- Kannettaviin tarvittavat erilliset näppäimistöt, telakat ja ergonomia hiiret sekä laukut.
- Palauttamatta jääneet tai kadonneet leasinglaitteet.
- Tulostimien sekä muiden oheislaitteiden osalta takuun jälkeiset tarvikkeisiin tai huoltokuluihin kuuluvat menot.
- Mahdolliset työasematoimitukseen liittyvien lisätöiden, -asennuksien, -ohjelmien tai -palvelujen kustannukset (esim. koulu- ja päiväkotikohtaiset opetusohjelmat).
- Ulkopuolisten hallinnoimien tietojärjestelmien ylläpito-, käyttö- tai tukikulut (esim. Trafin ajoneuvorekisteri, ulkoisten tiedonhakupalveluiden käyttö).
- Toimialojen varaamien domain-nimien vuokrat ja niihin liittyvät www-palvelu- yms. kustannukset.
- Tietotekniikan käyttöön liittyvät koulutuskulut ja ohjelmien koulutuskulut.
- Hankkeiden loppukäyttäkoulutuksien kulut.

9.4.3 Tietohallinto Talousarvioesityksen valmistelun aikataulu

1. Uudet investointiesitykset toimitettava ICT-palvelukoordinaattoreille 7.3.2016 mennessä:

- Idean esittely kalvoilla (sis. hyöty-kustannuslaskelma)
- yli 1 miljoonan euron (sis. investointi ja 4 vuoden käyttötalouskulut) euron hankkeista liitteenä arviointikehikko

2. Käyttötalousarviot uusista toimipisteistä ja laitteista 17.4.2016 mennessä

3. Investointiohjelman käsittelyaikataulu:

- Tietohallinnon ohjausryhmän ensimmäinen käsittely 11.3.2016
- Tietohallinnon ohjausryhmän toinen käsittely tarvittaessa 11.5.2016
- Tietohallinnon ohjausryhmä 8.6.2016, talousraami esitys
- Tarvittaessa jatkokäsittely syksyn ohjausryhmissä
- Tietohallinnon ohjausryhmä 20.10.2016, talousraamin ja käynnissä olevien projektien tarkennukset ja vaikutukset vuoden 2017 investointiohjelmiaan

10. Budjetointijärjestelmä

10.1 Järjestelmän rakenne

Talousarvio ja -suunnitelma laaditaan SAP-budjetointijärjestelmässä. Budjetointijärjestelmä sisältää henkilöstömenosuunnittelun, muun käyttötalouden suunnittelun, investointisuunnittelun sekä rahoituserien suunnittelun.

Budjettiluvut syötetään toimialojen toimesta sekä talousarviovuodelle 2017 että taloussuunnitelmavuosille 2018–2020. Jatkovuosien luvut tulee suunnitella vähintään talousarviokirjan mukaisella tehtäväluetasolla ja tiliryhmätasolla.

Suunnitteluhierarkia koostuu seuraavista tasoista:

- yritystaso (esim. Vantaan kaupunki, Keski-Uudenmaan pelastuslaitos, Marja-Vantaa rahasto)
- toimialataso (esim. Sosiaali- ja terveystoimi)
- tulosalue (toimialojen määrittelemä)
- tulosityksikköryhmätaso (toimialojen määrittelemä)
- tulosityksikkötaso (toimialojen määrittelemä)

Talousarviokirjaan kootaan Vantaan kaupungin osalta tehtäväluetasoiset tiedot sekä lisäksi yritystason tiedot liikelaitoksista ja rahastoista. Investoinnit esitetään talousarviokirjassa hankeryhmittäin aiemman käytännön mukaisesti.

Jokaisella toimialalla, liikelaitoksella ja rahastolla tulee olla nimettynä yksi tai useampi SAP -budjetoinnin pääkäyttäjä, jotka vastaavat siitä, että budjetointiprosessi etenee ko. organisaatiossa kaupunkitason valmistelu- aikataulun ja ohjeistusten mukaisesti, ja että budjetointiluvut ovat kokonaisuuden osalta oikein koko suunnittelukaudelle.

Toimialojen SAP-budjetoinnin pääkäyttäjät vastaavat osaltaan siitä, että toimialan budjetointijärjestelmällä on tarvitsemansa käyttöoikeudet ja riittävä järjestelmän käytön osaaminen budjetointiprosessin käynnistyessä. Taloussuunnittelu järjestää keskitetysti budjetointijärjestelmän koulutuksia toimialojen ilmoittamien tarpeiden mukaisesti.

10.2 Suunnitteluhierarkian ylläpito

Taloussuunnitteluorganisaation tulosityksiköiden lisäykset, muutokset ja kohdennukset haetaan Efecte SSP:n kautta. Vakiohierarkiaan tehtävät muutokset toteutetaan talouspalvelukeskuksessa, ja niiden kohdistusten muutokset suunnitteluhierarkiaan taloussuunnittelussa. Tulosityksiköt kytketään Efectessä ilmoitetun mukaisesti suunnitteluhierarkiaan.

Tulosityksikköhierarkiassa tapahtuneet muutokset kuluvan vuoden osalta suunnitteluvuoteen nähden tulee kohdistaa tulosityksiköittäin suunnitteluvuoden tulosityksikköryhmään. Taloussuunnittelu päivittää suuret organisaatiomuutokset suunnitteluhierarkiaan yhteistyössä talouspalvelukeskuksen ja toimialan kanssa.

Tavoiterivihierarkian ylläpito

Uusista avattavista tileistä on lähetettävä tieto taloussuunnitteluun ja talouspalvelukeskukseen, jotta ne voidaan päivittää tavoitehierarkiaan.

Kaikista muutoksista organisaatiohierarkiaan tulee ottaa yhteyttä taloussuunnitteluun 31.8.2016 mennessä. SAP -pääkäyttäjät antavat lisäohjeita hierarkiamuutosten huomioinnista käyttösuunnitelmien osalta.

10.3 Talousarvioprosessin päävaiheet taloussuunnittelujärjestelmän näkökulmasta:

- Taloussuunnittelun pääkäyttäjä vaihtaa suunnittelukauden seuraavalle taloussuunnitelmakaudelle
- Taloussuunnittelun pääkäyttäjä lataa henkilöstömenosuunnitteluun maaliskuun palkanmaksun mukaiset budjetoidut toimet
- Taloussuunnittelun pääkäyttäjä muuttaa sivukulut taloussuunnittelun tarkistamien sivukuluprosenttien mukaisesti sekä lisää laskentaa varten mahdollisen palkankorotusprosentin
- Toimialat tarkistavat TS laadintaohjeen sekä muun ohjeistuksen mukaisesti budjetoidut toimet sekä pyytävät tarkistettujen tietojen uudelleen latauksen
- Muut kuin budjetoitujen toimien henkilöstömenot syötetään henkilöstömenosuunnittelun lukittujen tilien lomakkeen kautta.
- Muiden kuin henkilöstömenojen määrärahat voi toimialan pääkäyttäjä kopioida edellisen käyttösuunnitelman mukaisesti. Tällöin menoja voidaan korottaa halutulla prosentilla. Huomioitavaa on, että toimialalla voi olla sellaisille tulosityksiköille käyttösuunnitelma, jolle ei enää seuraavalla kierroksella budjetoida tai suuria summia tileillä, joille ei seuraavalla kierroksella ole tarve budjetoida.
- Sisäiset vuokrat ladataan järjestelmään taloussuunnittelun pääkäyttäjän toimesta tilojen tarkistusprosessin jälkeen. Taloussuunnittelu toimittaa erillisen kirjeen toimialoille prosessista.
- Toimialalla tehdään lautakunta päätös SAP:iin ja tarkistetaan, että se on kaupunginhallituksen päättämän kehyksen mukainen.
- Lautakuntapäätösten jälkeen taloussuunnittelu jatkaa talousarvion valmisteluprosessia. Taloussuunnittelupuoli suljetaan toimialojen käyttäjiltä käyttösuunnitelma vaiheeseen asti.

11. Taloussuunnitelmakirjan materiaalien toimittaminen

Talousarviotiedot tulee olla kaupunginjohtajan toimialan osalta valmiina SAP-järjestelmässä 23.6.2016 mennessä ja muiden toimialojen osalta 4.9.2016 mennessä.

Toimielimen talousarvioesityksen tekstit ja tunnusluvut sekä talousarviokirjan investointiosaan tulevat materiaalit toimitetaan taloussuunnitteluun lautakuntakäsittelyn jälkeen viimeistään 16.9.2016. Tekstit toimitetaan Word-muodossa, tunnuslukutaulukot ja investointien kohdetaulukot Excel-muodossa. Talousarvioesityksen valmistelussa hyödynnetään pilvipalveluja. Taloussuunnittelu antaa toimialojen valmistelijoille erilliset ohjeet materiaalien toimittamisesta.

Tiivis talousarvion käsittelyaikataulu aiheuttaa haasteita keskitetylle valmistelulle sekä talousarvion taitto- ja käännöstyölle. Materiaalit tulee toimittaa täydellisinä annettuihin määräaikoihin mennessä, ja materiaalien toimittamisen jälkeen niihin mahdollisesti tehdyistä muutoksista tulee ilmoittaa aina taloussuunnitteluun Päivi Kunnakselle.

12. Liitteet

- Liite 1 Talousarvion 2017–2020 ja sitovien tavoitteiden laadintaprosessin aikataulu (Word)
 Liite 2 Toimialan ja tulosalueen tulokorttipohjat (Excel)

- Liite 3 Toimiala yhteensä tavoitteet, jotka edistävät kaupungin strategisten päämäärien toteutumista vuonna 2016 (Excel)
- Liite 4 Toimialan ja tulosalueen tuloskortin tiivistelmä (PowerPoint)
- Liite 5 Henkilöstö- ja henkilöstömenosuunnitelma 2017–2020 TAULUKKO (Excel)
- Liite 6 Mallitekstipohja toimiala ja tehtäväalue yhteensä (Word)

Henkilöstömenosuunnittelu

- Liite 7 Uudet budjetoidut toimet (Excel)

Toimitilainvestoinnit

- Liite 8 Ohje: toimitilainvestointiohjelman päivittämiseen
- Liite 9 Hankekortti toimitilainvestointiesityksiin 2017–2026 (Excel)
- Liite 10 Menettelytapaohteet uusia toimitiloja hankittaessa
- Liite 11 Ohje: Modelspace – Vantaan investointisuunnittelu

Tietohallinnon investoinnit

- Liite 12 Idean esittelypohja
- Liite 13 Arviointikehikko hankkeille ja projekteille
- Liite 14 Muutokset toimipisteissä ja työasemissa
- Liite 15 Tietoliikennemuutokset

Taloussuunnitelman laadinta-aikataulu 2017–2020

	Pvm
Talous- ja strategiafoorumi 1	22.1.2016
Tilakeskus toimittaa ohjekirjeen toimitilainvestointiohjelman tarkistamisesta	22.1.2016
Hankejohtoryhmä I	15.2.2016
Tarkistettu investointiohjelma ja toimitilojen hanke-esitykset hankekortteineen Risto Adlerille	29.2.2016
Pihojen korjauksia koskevat esitykset Ulla Puranen-Mashalalle	29.2.2016
Keittiölaitteiden korjausesitykset Tarja Aaltolalle	29.2.2016
Talous- ja strategiafoorumi 2	3.3.2016
Investointiohjelman sekä sähköisten palveluiden tuotejonoa optimoidaan kvartaalipohjaisesti. ICT hankkeiden kustannus- ja hyötylaskelmat tulee tarkastaa tietohallinnon ohjausryhmän optimointia varten. Uudet merkittävät avaukset tai hanke-esitykset tulee esittää ohjausryhmän kokouksissa kustannus- ja hyötylaskelmineen:	
- sähköisten palvelujen tuotejono sähköisten palvelujen ohjausryhmässä	7.3.2016
- investointiohjelman optimointi tietohallinnon ohjausryhmässä	11.3.2016
Kaupunginvaltuuston iltakoulu; toimintaympäristöanalyysit, suurten infrahankkeiden loppuraportti	31.3.2016
Ohjeet toimialan ja tulosalueen henkilöstö- ja koulutussuunnitelman laatimiseksi Avaimessa	29.2.2016
Vuosikorjaustyöesitykset vuodelle 2016 toimitetaan Pauli Pesoselle viimeistään	31.3.2016

Toimialojen kehysneuvottelut	
Sivistystoimen kehysneuvottelu	1.4.2016
Konserni- ja asukaspalvelut kehysneuvottelu	30.3.2016
KJ toimialan kehysneuvottelu	31.3.2016
Maankäytön kehysneuvottelu	30.3.2016
Sosiaali- ja terveystoimen kehysneuvottelu	5.4.2016
Workshop I	1.4.2016
Hankejohtoryhmä II	13.4.2016
Toimialojen palautettava ICT koordinaattorille käyttötalousarviot uusista toimipisteistä ja ICT laitteista	15.4.2016
Toimitilojen sisäiset vuokrat tarkistettavissa Fakta järjestelmästä	15.4.2016
Budjetoitujen toimien tiedot tarkistettavissa viimeistään	15.4.2016
Budjetoitavat Varhemaksut lähetetään toimialoille	20.4.2016
Hankejohtoryhmä III	22.4.2016
SAP BI järjestelmän alustanvaihto toteutetaan, viikonlopun käyttökato	25.4.2016
Workshop II	29.4.2016
Ostoyksikölle ilmoitettava ateria-, puhtaus-, aula- ja turvapalvelujen volyyminmuutoksista	29.4.2016
Toimialat ilmoittavat sisäisten vuokrien tarvittavista korjauksista sähköpostilla tilakeskukseen Ritva Laasoselle	29.4.2016
Kaupunginhallitus; Taloussuunnitelman laadintaohje	2.5.2016
Osavuositarkastusaineisto 1/2016 (1.1.-30.4.) aineiston toimitus taloussuunnitteluun	2.5.2016
Talous- ja strategiafoorumi 3	4.5.2016
Ostoyksikkö ilmoittavat käyttäjäpalveluiden arvioidut hinnanmuutokset	20.5.2016
Kevään 2016 aikana päivitetty toimialatasoinen riskienhallintasuunnitelma palautettava riskienhallintapäällikkö Heikki Kankaalle (heikki.t.kangas@vantaa.fi)	13.5.2016
Taloussuunnittelu lataa toimialojen ilmoittamilla muutoksilla korjatut vuokrat SAP taloussuunnittelujärjestelmään	16.5.2016
Hankejohtoryhmä IV	17.5.2016
Kaupunginvaltuuston seminaari	12-13.5.2016
Kaupunginvaltuuston lähetekeskustelu	23.5.2016
Investointien käyttötalousvaikutukset pohjatiedosto toimitetaan toimialoille	30.5.2016

Kaupunginhallitus; kehys ja sitovat tavoitteet	6.6.2016
Talousarvotiedot SAP:ssa kaupunginjohtajan toimialan osalta viimeistään	23.6.2016
Käyttötalousvaikutusten arviointimateriaali palautetaan Risto Adlerille viimeistään	15.8.2016
Hankejohtoryhmä V	16.8.2016
Talous- ja strategiafoorumi 4	25.8.2016
Organisaatiota- tai hierarkiaa koskevat muutokset tulee ilmoittaa taloussuunnitteluun viimeistään	31.8.2016
Hankejohtoryhmä VI	30.8.2016
Toimialojen budjettineuvottelut	
Sivistystoimen budjettineuvottelu	30.8.2016
Sosiaali- ja terveystoimen budjettineuvottelu	31.8.2016
KJ toimialan budjettineuvottelu	6.9.2016
Maankäytön budjettineuvottelu	6.9.2016
Konserni- ja asukaspalvelujen budjettineuvottelu	7.9.2016
Kaupunginvaltuuston seminaari	8.9.2016
Talousarvotiedot (paitsi Kajo jo 23.6.) SAP:ssa viimeistään	4.9.2016
Osavuositarkastusaineisto 2/2016 (1.1.-31.8.) aineiston toimitus taloussuunnitteluun	9.9.2016
Hankejohtoryhmä VII	4.10.2016
Toimialan budjettineuvotteluissa vahvistetut henkilöstö- ja koulutussuunnitelmat palautetaan henkilöstökeskukseen Anne-Maria Kuroselle	12.9.2016
Lautakuntakäsittelyt vko 37	12.9.2016
Toimielimen talousarvioesityksen tekstit ja tunnusluvut sekä talousarviokirjan investointiosan materiaalit taloussuunnittelun Päivi Kunnakselle viimeistään	16.9.2016
Käyttösuunnitelmien laadintaohje toimialoille	16.9.2016
Kaupunginvaltuuston iltakoulu	22.9.2016
Palveluverkkoa koskevat suunnittelutiedot tarkastettuna MapInfo-tietokannassa	23.9.2016
Talous- ja strategiafoorumi 5	28.9.2016
Kaupunginjohtajan esitys TS info ja kokous	17.10.2016
TS info 2; toimialojen TS esitykset	18.10.2016
Valtuustoryhmät palauttavat talousarviota koskevat selvityspyynnöt	20.10.2016

Toimialojen vastaukset selvityspyyntöihin julkaistaan Extranetissä	25.10.2016
Valtuustoryhmät palauttavat muutosesitykset talousarvioon (korilista)	27.10.2016
Koonti muutospyyntöistä lähetetään neuvottelijoille	28.10.2016
Kaupunginhallituksen TS neuvottelu	31.10.2016
Talous- ja strategiafoorumi 6	9.11.2016
Kaupunginvaltuusto; TS 2017–2020 päätös	14.11.2016
Käyttösuunnitelmien ltk-esitykset valmiina BI taloussuunnittelujärjestelmässä	18.11.2016
SAP versionvaihtojen toteutus; käyttökato	26.11-8.12.2016
Toimialatapaamiset	
KJ 3. toimialatapaaminen konserni- ja asukaspalvelut	21.11.2016
KJ 3. toimialatapaaminen maankäyttö	24.11.2016
KJ 3. toimialatapaaminen sosiaali- ja terveystoimi	5.12.2016
KJ 3. toimialatapaaminen sivistystoimi	9.12.2016
Syyskaudella 2016 päivitetty toimialatasoinen riskienhallintasuunnitelma sekä arvio riskienhallinnassa onnistumisesta ja selonteko organisaation sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelyistä palautetaan riskienhallinapäällikkö Heikki Kankaalle	2.12.2016
Workshop III	15.12.2016
Käyttösuunnitelmat käsitelty lauta- ja johtokunnissa	31.12.2016

Äänestys Raportti

Kaupunginhallituksen kokous 2.5.2016

Äänestyksen tiedot

Kokous:	Kaupunginhallituksen kokous 2.5.2016
Aiheen nimi:	<No Agenda Name>
Äänestyksen nimi:	Letto=JAA Jääskeläinen=Ei
Äänestyksen aihe:	
Äänestys alkaa:	2.5.2016 17:49:06
Äänestys päättynyt:	2.5.2016 17:50:10

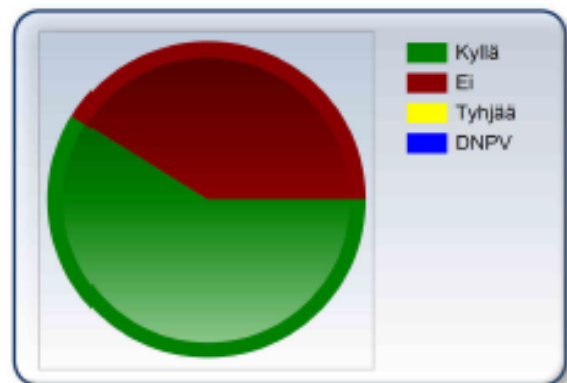
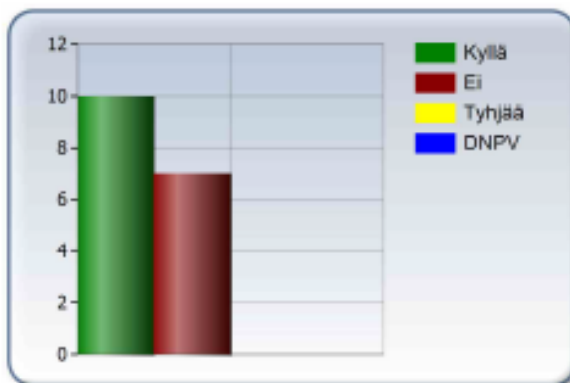
Äänestyksen kokonais tulokset

Osallistujat:

Paikalla 17

Äänet:

Kyllä	10	58,8%
Ei	7	41,2%
Tyhjää	0	0%
DNPV	0	0%

Äänestys Raportti
Kaupunginhallituksen kokous 2.5.2016

Henkilökohtaiset Äänestys tulokset

Kyllä	
Bruun	sdp.
Kokko	vihr.
Kotila	vas.
Kuokkanen	kesk.
Letto	sdp.
Mäntynen	sdp.
Niemelä	ps.
Näätäsaari	sdp.
Suvensalmi	sdp.
Åstrand	vihr.
Ei	
Jääskeläinen P.	ps.
Kaira	kok.
Karlsson	sfp.
Kärki	ps.
Lehmuskallio	kok.
Mäkinen	kok.
Orpana	kok.

Äänestys Raportti

Kaupunginhallituksen kokous 2.5.2016

Äänestyksen tiedot

Kokous:	Kaupunginhallituksen kokous 2.5.2016
Aiheen nimi:	<No Agenda Name>
Äänestyksen nimi:	KJ=JAA LETTO=EI
Äänestyksen aihe:	
Äänestys alkaa:	2.5.2016 17:50:34
Äänestys päättynyt:	2.5.2016 17:51:04

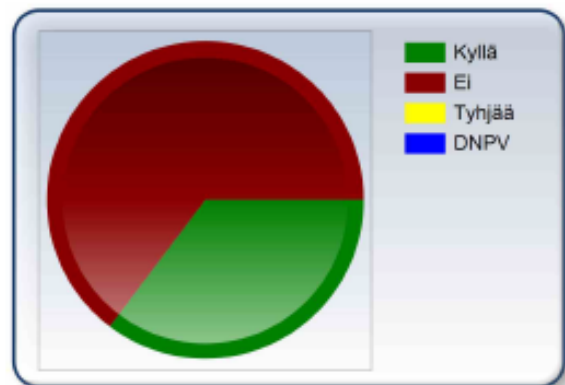
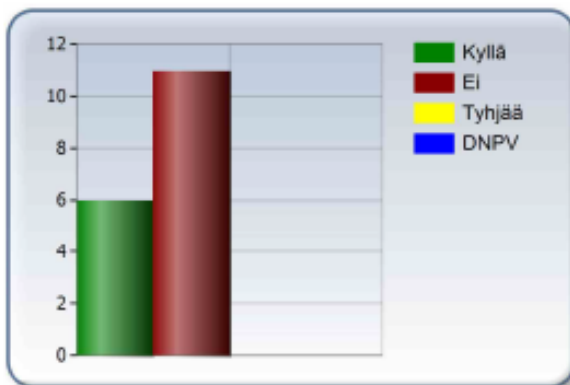
Äänestyksen kokonais tulokset

Osallistujat:

Paikalla 17

Äänet:

Kyllä	6	35,2%
Ei	11	64,8%
Tyhjää	0	0%
DNPV	0	0%

Äänestys Raportti
Kaupunginhallituksen kokous 2.5.2016

Henkilökohtaiset Äänestys tulokset

Kyllä	
Kaira	kok.
Karlsson	sfp.
Kuokkanen	kesk.
Lehmuskallio	kok.
Mäkinen	kok.
Orpana	kok.
Ei	
Bruun	sdp.
Jääskeläinen P.	ps.
Kokko	vihr.
Kotila	vas.
Kärki	ps.
Letto	sdp.
Mäntynen	sdp.
Niemelä	ps.
Näätäsaari	sdp.
Suvensalmi	sdp.
Åstrand	vihr.

6 § Helsingin hallinto-oikeuden päätös koskien kaupunginhallituksen vahingonkorvausasiassa tekemää päätöstä

VD/6548/03.01.02.01/2014

ML/JM/HY-L

Helsingin hallinto-oikeus on jättänyt tutkimatta Ilari Rokkasen vahingonkorvausvaatimuksen ja valituksen kaupunginhallituksen 21.9.2015 § 13 tekemästä päätöksestä. Kaupunginhallitus hylkäsi 21.9.2015 § 13 vahinkorahaston asiamiehen 2.2.2015 tekemästä päätöksestä tehdyn oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on tehty vahinkorahaston asiamiehen päätöksestä, jolla tämä oli hylännyt Ilari Rokkasen tekemän korvausvaatimuksen. Vaatimuksen perusteena oli tulvaveden täyttämään alikulkutunneliin ajettaessa ajoneuvolle aiheutuneet vahingot.

Hallinto-oikeuden mukaan kyseessä on yksityisoikeudellinen vahingonkorvausvaatimus, jota hallinto-oikeus ei voi tutkia. Hallinto-oikeus voi kuntalain 90 §:n mukaan tutkia kunnallisvalituksena vain valituksen, joka on tehty sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä (menettelyvirhe), 2) päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa, tai 3) päätös on muuten lainvastainen.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 6

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi Helsingin hallinto-oikeuden 22.4.2016 antama päätös nro 16/0328/2 vahingonkorvausta koskevassa asiassa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Helsingin hallinto-oikeuden päätös nro 16/0328/2, 22.4.2016

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 8392 4241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Puhelin 029 56 42000
Faksi 029 56 42079
Sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

Päätös

22.4.2016

1 (2)

16/0328/2

Diaarinumero
07063/15/2299

Asia

Kunnallisvalitus

Valittaja

Ilari Topias Rokkanen, Vantaa

Päätös, josta valitetaan

Vantaan kaupunginhallitus 21.9.2015 § 13

Vahinkorahaston asiamies oli 2.2.2015 tekemällään päätöksellä 19 § 2015 hylännyt Rokkasen tekemän vahingonkorvausvaatimuksen hänen ajoneuvolle aiheutuneesta vahingosta. Vahinko oli syntynyt, kun Rokkanen oli 20.7.2014 ajanut autollaan Valkoisenlähteentiellä sijaitsevaan tulvaveden täyttämään alikulkutunneliin. Rokkanen oli tehnyt päätöksestä oikaisuvaatimuksen ja vaatinut, että hänelle korvataan vahingonkorvauksena vaurioituneen ja lunastuskuntoon menneen auton ostohetken arvo eli 22 240 euroa. Kaupunginhallitus on hylännyt Rokkasen oikaisuvaatimuksen.

Valituksessa esitetyt vaatimukset

Valittaja on valittanut kaupunginhallituksen päätöksestä ja vaatinut, että oikaisuvaatimus hyväksytään ja Vantaan kaupunki veloitetaan suorittamaan valittajalle vahingonkorvauksena rikkoutuneesta ajoneuvosta puolet alun perin vaaditusta summasta eli 11 120 euroa.

Asian käsittely ja selvittäminen

Vantaan kaupunginhallitus on antanut lausunnon.

Valittaja on antanut vastaselityksen.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus ei tutki vahingonkorvausvaatimusta eikä valitusta.

Perustelut

Asiassa on kysymys vahingonkorvausvaatimuksesta. Hallinto-oikeus toteaa, että vaikka kyseisen vahingonkorvausta koskevan erimielisyyden toisena osapuolena on Vantaan kaupunki, ei asia sisällöllisesti ole hallinto-oikeudellinen vaan yksityisoikeudellinen. Hallinto-oikeus voi tutkia tällaisessa asiassa vain kuntalain (365/1995) 90 §:n (1375/2007) 2 momentista ilmenevät valitusperusteet. Sanotun lainkohdan mukaan valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä; 2) päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa; tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valittaja ei ole esittänyt tällaisia lainkohdassa tarkoitettuja perusteita, joiden nojalla vahingonkorvausvaatimusta koskeva valitus tulisi tutkia laus-

vahingonkorvauslaissa. Kysymyksen siitä, onko Vantaan kaupunki velvollinen maksamaan asiassa vahingonkorvausta, voi saattaa tutkittavaksi ja ratkaistavaksi vahingonkorvauslaissa ja oikeudenkäymiskaaressa säädettyssä järjestyksessä käräjäoikeudessa. Vahingonkorvausvaatimusten tutkiminen ei kuulu hallinto-oikeuden toimivaltaan.

Sovelletut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut
Hallintolainkäyttölaki 51 § 2 mom
Hallinto-oikeuslaki 3 §
Kuntalaki (365/1995) 94 § 1 mom ja 100 § (844/1996)
Kuntalaki (410/2015) 147 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Valitusosoitus on liitteenä (kunnallisvalitus).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian on ratkaissut hallinto-oikeustuomari Maarit Alhonnoro.

Esittelijä Paula Niemenmaa

Jakelu

Päätös Ilari Topias Rokkanen saantitodistuksin
Tähtäkuja 5k 136, 01370 VANTAA

Tiedote oikeudenkäyntimaksusta

Jäljennös

Vantaan kaupunginhallitus
Päätöksen kuuluttamisen osalta on otettava huomioon, mitä kuntalain (365/1995) 97 §:n 1 momentissa (435/1999) säädetään

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuunottamatta.

Jos päätöksestä valitetaan kunnan jäsenelle taikka kuntayhtymän jäsenkunnalle tai sen jäsenelle kuuluvan valitusoikeuden nojalla, valitusaika lasketaan siitä päivästä, jolloin ilmoitus päätöksestä on julkaistu kunnan, kuntayhtymän tai asianomaisten kuntien ilmoitustaululla.

Jos päätös on annettu asianomaiselle erikseen tiedoksi, valitusaika luetaan kuitenkin tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Sijaistiedoksiannossa päätös katsotaan tiedoksisaaduksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä todistuksen osoittamasta päivästä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valitusasiakirjojen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Korkeimman hallinto-oikeuden osoite

Postiosoite:
PL 180
00131 HELSINKI

Käyntiosoite:
Fabianinkatu 15
Helsinki

Faksi: 029 56 40382

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

7 §

Liikuntapalveluiden käytössä olevalle Lännen 8600 moottorityökoneelle aiheutuneiden kustannusten korvaaminen vahinkorahastosta

VD/3485/03.01.02.01/2016

ML/HN/HY-L

Liikuntapalveluiden käytössä olevalle moottorityökoneelle aiheutui 26.1.2016 vahinko, kun liikuntapalveluiden liikuntapaikkahoitaja alitti Hiekkaharjun radan Lännen 8600 työkoneella.

Kuljettajan saapuessa Hiekkaharjuun hän ajoi radan alitse, jossa korkeus on normaalia hieman matalampi. Lännen 8600 moottorityökoneen takapuomi / harjauslaite nostetaan harjauksen jälkeen normaaliin yläasentoon liikenteessä ajon ajaksi. Sillan ali ajettaessa puomi / harjauslaite olisi pitänyt laskea alemmaksi, jotta moottorityökoneella olisi mahtunut menemään alitse.

Kuljettaja ei huomionnut sillan mataluutta riittävän ajoissa, jolloin 13 tonnia painavan koneen takapuomi otti kiinni siltarakenteisiin ja josta johtuen koneen takakaivupää osui maahan vaurioituen ja rikkoen samalla puomia.

Varikko on maksanut Lännen 8600 moottorityökoneelle aiheutuneet Vantaan Työkonehuolto Oy:n laskut nro 4118 / 10.2.2016 / caseid 1580154 14.062,29 euroa ja nro 4212 / 3.3.2016 / caseid 1596050 19.059,98 euroa yhteensä 33.122,27 euron kustannukset.

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimiala / Varikko on esittänyt, että aiheutuneet kustannukset korvattaisiin vahinkorahastosta. Vahinkorahaston säännön mukaan "Rahaston asiamiehellä on oikeus päättää korvauksen suorittamisesta silloin, kun korvaus perustuu selvään ja riidattomaan korvausperusteeseen, eikä vaadittu korvaus ylitä kaupunginhallituksen vahvistamaa enimmäismäärää." Kaupunginhallitus on vahvistanut, että vahinkorahaston asiamiehellä on oikeus päättää enintään 10.000 euron korvauksesta. Summan ylittävältä osin päätöksen tekee kaupunginhallitus.

Vahinkorahaston asiamies esittää, että kaupunginhallitus päättäisi korvata liikuntapalveluiden käytössä olevalle Lännen 8600 moottorityökoneelle aiheutuneet yhteensä 33.122,27 euron korjauskustannukset vahinkorahastosta.

Asiaan liittyvä materiaali on nähtävillä kokouksessa.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 7

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään edellä esitetyin perustein korvata liikuntapalveluiden käytössä olevalle Lännen 8600 moottorityökoneelle aiheutuneet yhteensä 33.122,27 euron korjauskustannukset vahinkorahastosta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

vahinkorahaston asiamies Hannele Nordman, puh. 09 8392 2025, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VD/617/02.01.00.00/2015

ML/SB/MH/HY-L

Kaupunginhallitus päätti 7.6.2010 hyväksyä Vantaan kaupungin, opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Tiedekeskussäätiön välisen aiesopimuksen Tiedekeskussäätiön ylläpitämän Tiedekeskus Heurekan toimintaedellytysten turvaamiseksi (*aiesopimus*). Aiesopimuksessa ja sen 2.12.2011 allekirjoitetussa lisäpöytäkirjassa määritellään kaupungin ja valtion säätiölle suorittaman avustuksen taso sekä kehitys. Aiesopimuksen mukaan Vantaan kaupungin avustuksen määrää tarkistetaan vuosittain elinkustannusindeksin muutosten mukaisesti.

Kaupungin avustus vuonna 2015 oli 3 109 547 euroa (2014: 3 076 987 euroa). Säätiön pääsylipputulot olivat 2 236 078,85 euroa (2014: 2 623 823 euroa). Säätiön kulut ilman poistoja olivat yhteensä 8 443 379,37 euroa (2014: 9 421 247 euroa). Tilinpäätös osoittaa ylijäämä 834 803,75 euroa (2013: alijäämä 406 728,62 euroa).

Tiedekeskussäätiö on allekirjoittanut 10.4.2012 sopimuksen Vantaan kaupungin Tiedekeskussäätiölle myöntämän avustuksen ehdoista ja yhteistyöstä. Kohdan 4 (*Avustuksen määrä ja tarkemmat ehdot*) mukaan säätiön on toiminnassaan huolehdittava siitä, ettei Vantaan kaupungin avustusta käytetä miltään osin kaupungin ulkopuolella tapahtuvaan tiedekeskustoimintaan taikka säätiön tai sen tytäryhtiön harjoittaman muun toiminnan tappiollisuuden kattamiseen. Kaupungin avustus kohdistetaan sopimuksen mukaan ensisijaisesti säätiön Kiinteistö Oy Tiedepuistolle suorittamaan vuokranmaksuun.

Edelleen säätiön toiminnalle on aiesopimuksessa asetettu strategiset tavoitteet, joiden toteutumista seurataan. Säätiö raportoi toiminnastaan vuosittain aiesopimuksen allekirjoittajille näiden päätöksentekojärjestysten edellyttämällä tavalla ja sovitussa aikataulussa. Säätiö toimittaa vuosittain tilinpäätöksen valmistumisen yhteydessä viimeistään maaliskuun loppuun mennessä kaupungille avustuksen käytöstä laatimansa selvityksen, säätiön tilintarkastajien lausunnon avustuksen käyttämisestä edellä olevien periaatteiden mukaisesti sekä raportin asetettujen strategisten tavoitteiden toteutumisesta ja tilinpäätöksensä.

Taloussäännön 29 §:n mukaan avustusta saaneen yhteisön tulee laatia toiminta-avustuksen osalta selvitys, josta selviää avustuksen käyttö myönnettyyn tarkoitukseen. Toiminta-avustusta koskevassa selvityksessä on oltava yhteisön taloudesta vastaavan henkilön ja virallisen tilintarkastajan allekirjoitus.

Avustuksen myöntäneen viranomaisen tulee käsitellä yhteisön laatima selvitys avustuksen käytöstä ja tehdä päätös sen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. **Tiedekeskussäätiö** on toimittanut kaupunginhallitukselle vahvistetun tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, tilintarkastuskertomuksen sekä tilintarkastajan lausunnon Vantaan kaupungin antaman avustuksen käytöstä 2015, jotka ovat nähtävänä kokouksessa, ja esittää taloussäännön 29 §:ssä tarkoitetun selvityksen Vantaan kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 8

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hyväksyä Tiedekeskussäätiön vuoden 2015 avustusta koskeva tilitys.

Käsittely:

kaupunginhallituksen puheenjohtaja Tapani Mäkinen ja apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö poistuivat yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Kaupunginhallituksen I varapuheenjohtaja Pirkko Letto toimi kokouksen puheenjohtajana tämän pykälän ajan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Konsernipalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: apulaiskaupunginjohtaja Martti Lipponen, puh. 09 8392 2033,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

9 §

Omavelkaisen takauksen allekirjoittaminen Oy Apotti Ab:lle

VD/8823/02.03.07/2015

ML/PvN/NL/HY-L

Helsingin, Vantaan ja Kauniaisten kaupungit, Kirkkonummen kunta, Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä (HUS) sekä KL-Kuntahankinnat Oy ovat tehneet sopimuksen sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisen asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintayhteistyöstä. Hankinnan kohteena on kuntien ja HUS:n käyttöön tuleva sosiaali- ja terveydenhuollon yhteinen asiakas- ja potilastietojärjestelmä. Hankintayhteistyö on osa Apotti-hanketta. Hankkeen tarkoituksena on parantaa sosiaali- ja terveydenhuollon toimintaa ja palveluja. Apotti-hankkeen yhtenä osana on asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankinta ja käyttöönotto.

Kaupunginhallitus päätti 25.5.2015 mm. hyväksyä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omistajilleen omakustannushintaan tuottavan Oy Apotti Ab -nimisen osakeyhtiön (yhtiö) perustamisen yhdessä Helsingin kaupungin, Kauniaisten kaupungin, Kirkkonummen kunnan sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymän kanssa.

Helsingin ja Kauniaisten kaupungit, Kirkkonummen kunta sekä HUS tekivät kukin tahoillaan päätökset yhtiön perustamisesta ja yhtiö rekisteröitiin 15.7.2015.

Vantaan kaupunki omistaa yhtiön osakkeista 13 %. Muut omistajat ovat HUS (46 %), Helsingin kaupunki (38 %), Kauniaisten kaupunki (0,5 %) sekä Kirkkonummen kunta (2,5 %). Asiakas- ja potilastietojärjestelmän käytön on suunniteltu vastaisuudessa laajentuvan ja myöhemmin järjestelmän käyttäjiksi liittyvät HUS-alueen kunnat tulevat yhtiön osakkaiksi alkuperäisten osakkaiden sopimalla tavalla.

Kaupunginvaltuusto päätti 19.10.2015 hyväksyä Vantaan kaupungin osalta Epic Systems Corporationin tarjouksen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteisestä asiakas- ja potilastietojärjestelmästä.

Oy Apotti Ab:n toiminta rahoitetaan pääosin sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon (SVOP) tehtävillä maksuilla sekä pitkäaikaisilla lainoilla vuoteen 2020 asti. Vuosien 2016–2020 välillä lainojen osuuden arvioidaan kattavan 90 % yhtiön rahoitustarpeesta ja näin ollen SVOP -sijoitusten osuus olisi 10 %. Lainojen lyhennykset aloitetaan rahoituslaskelman mukaisesti vuonna 2020.

Pitkäaikaisten rahalaitoslainojen vakuudeksi yhtiö tarvitsee osakkailtaan omavelkaiset takaukset omistusosuuksien suhteessa. Arvioitu lainan kokonaistarve on n. 202 milj. euroa, josta Vantaan kaupungin omistuksen (tällä hetkellä 13 %) mukainen osuus olisi n. 26,2 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti 14.12.2015 § 8

- a) myöntää Oy Apotti Ab:lle asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankintaa varten enintään 28 milj. euron määräinen Vantaan kaupungin omavelkainen takaus osana yhtiön yhteensä n. 202 milj. euron suuruista rahoitusjärjestelyä, yhtiön järjestelmähankintaa varten nostamien lainojen ja niiden korkojen, viivästyskorkojen sekä mahdollisten perimiskulujen kattamiseksi. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2028 saakka;
- b) ettei Vantaan kaupungin omavelkainen takaus koskaan ylitä kaupungin omistusprosentin mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai yksittäisistä lainoista/järjestelyistä;
- c) että Vantaan kaupunki pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, että yhtiön omistus pohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) käynnissä olevan palvelurakenneuudistuksen seurauksena muuttuu;

- d) että Oy Apotti Ab:lle myönnettävistä yksittäisistä omavelkaisista takauksista voidaan kohdassa c) mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä;
- e) että Oy Apotti AB:lle myönnettävä omavelkainen takaus pannaan täytäntöön kaupunginhallituksen erikseen hyväksymin tarkemmin ehdoin kuitenkin siten, että tässä päätöksessä todetut edellytykset toteutuvat; sekä
- f) todeta, että em. päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Helsingin ja Kauniaisten kaupungit, Kirkkonummen kunta sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä tekevät omalta osaltaan vastaavat, määrällisesti omien omistussuhteidensa mukaiset päätökset Oy Apotti Ab:n lainojen omavelkaisesta takaamisesta.

Oy Apotti Ab on kilpailuttanut HUS:n sekä Helsingin ja Vantaan kaupunkien rahoitusyksiköiden avustamana 70 miljoonan euron suuruisen pitkäaikaisen lainan osana takauspäätöksessä mainittua enintään 202 miljoonan euron suuruista rahoitusjärjestelyä. Kilpailutetulla lainamäärällä hoidetaan järjestelmähankintaan liittyvät ensimmäiset maksupositit ja turvataan yhtiön maksuvalmius kevääseen 2017 asti. Tarjouksia saatiin määräaikaan 25.4.2016 mennessä viideltä rahoituslaitokselta.

Oy Apotti Ab:n hallitus päätti 26.4.2016 pitämässään kokouksessa valita Kuntarahoitus Oyj:n tekemän lainatarjouksen kokonaistaloudellisesti edullisimpana ja pyytää, että osakkaat allekirjoittaisivat omavelkaiset takaukset omistussuhteidensa suhteessa ko. lainalle.

Rahoitusjohtaja esittää, että Vantaan kaupunki allekirjoittaisi omavelkaisen takauksen Oy Apotti Ab:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostettavan pitkäaikaisen lainan vakuudeksi. Vantaan kaupungin osuus (13 %) lainajärjestelystä ja siten takauksesta on 9,1 milj. euroa. Laina-aika on 12 vuotta, lainan viitekorko on sidottu 3 kuukauden euriboriin (kuitenkin aina vähintään nolla) marginaalilla korjattuna ja lyhennykset alkavat vuonna 2020. Näin ollen valtuuston päätöksen mukaiset reunaehdot takauksen kestosta ja määrästä täyttyvät.

Valtuuston päätöksen mukaisesti takaukselle ei tässä vaiheessa vaadita vastavakuuksia eikä siitä peritä takausprovisiota.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 9

Konsernipalveluiden apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) allekirjoittaa Oy Apotti Ab:n Kuntarahoitus Oyj:ltä nostettavan edellä selostetun lainan vakuudeksi kaupungin omavelkainen, enintään 9,1 miljoonan suuruinen takaus (13 %) osana 70 miljoonan euron suuruista pitkäaikaista rahoitusjärjestelyä ehdolla, ettei Vantaan kaupungin omavelkainen takaus koskaan ylitä kaupungin omistussuhteiden mukaista osuutta taattavien rahoitusjärjestelyjen kokonaismäärästä tai yksittäisistä lainoista/järjestelyistä. Laina-aika on 12 vuotta, lainan viitekorko on sidottu 3 kuukauden euriboriin (kuitenkin aina vähintään nolla) marginaalilla korjattuna ja lyhennykset alkavat vuonna 2020. Takauksen voimassaoloaika on rajoitettu enintään 31.12.2028 saakka;
- b) että takaukselle ei vaadita vastavakuuksia eikä siitä peritä takausprovisiota
- c) että Vantaan kaupunki pidättää oikeuden vaatia vastavakuuksia siinä tilanteessa, että yhtiön omistuspohja muuttuu siten, että yli puolet sen osakkeista siirtyy uudelle omistajalle, tai sen toiminnan tarkoitus (tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja) käynnissä olevan palvelurakennemuutoksen seurauksena muuttuu;
- d) että Oy Apotti Ab:lle myönnettävästä omavelkaisesta takauksesta voidaan kohdassa c) mainituissa olosuhteissa periä vuosittain vähintään 0,5 %:n suuruinen takausprovisio, joka lasketaan takausvastuun kohteena olevan lainan jäljellä olevasta pääomasta per 31.12. ja maksetaan määräytymisajankohtaa seuraavan tammikuun loppuun mennessä
- e) todeta, että em. päätöksen täytäntöönpanon edellytyksenä on, että Helsingin ja Kauniaisten kaupungit, Kirkkonummen kunta sekä Helsingin ja Uudenmaan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä allekirjoittavat omalta osaltaan vastaavat, määrällisesti omien omistussuhteidensa mukaiset omavelkaiset takaukset.

Käsittely:

Apulaiskaupunginjohtaja Jukka T Salminen poistui yhteisöjääviiden vuoksi kokoushuoneesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Rahoitus

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

rahoitusjohtaja Pirjo van Nues, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

10 § **Helsinge-Tusby Ungdomsförbund rf:n tilitys Helsingin pitäjän Kotiseutumuseon avustamisesta**

HA/2443/00.04.02/2012
EL-H/OK/LL

Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiö - Stiftelsen för Helsinge Kyrkoby - nimisen säätiön perustivat Vantaan kaupunki ja Vantaan seurakuntayhtymä. Oikeusministeriö antoi 22.8.1990 luvan säätiön perustamiseen ja vahvisti säätiön säännöt.

Säätiön hallitus päätti 24.4.2012 luovuttaa 25 000 euroa säätiön pääomaa Helsinge-Tusby Ungdomsförbund rf:n ylläpitämän Helsinge Hembygdsmuseum - Helsingin pitäjän Kotiseutumuseon avustamiseksi sekä pyytää Vantaan kaupunginhallituksen ja Vantaan seurakuntayhtymän suostumuksen esitettyyn pääoman luovutukseen. Vantaan kaupunginhallitus päätti 7.5.2012 § 20 antaa suostumuksen pääoman luovutukselle ehdolla, että Vantaan seurakuntayhtymä antaa suostumuksen pääoman luovutukseen. Vantaan seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto antoi suostumuksen pääoman luovutukselle 13.6.2012.

Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiön ja Helsinge-Tusby Ungdomsförbund rf:n välisen 5.9.2012 allekirjoitetun Helsingin pitäjän Kotiseutumuseon avustamista koskevan sopimuksen mukaan yhdistys sitoutuu käyttämään avustuksen museon museaalisen toiminnan kehittämiseen. Yhdistys sitoutuu tekemään tilityksen avustuksen käytöstä Vantaan kaupunginhallitukselle viimeistään kahden kuukauden kuluttua avustuksen tultua käytetyksi. Yhdistys sitoutuu palauttamaan avustuksen Vantaan kaupungille, mikäli se ei toimita tilitystä avustuksen käytöstä helmikuun 2016 loppuun mennessä. Yhdistys sitoutuu palauttamaan avustuksen tai osan avustusta Vantaan kaupungille, mikäli Vantaan kaupungille, mikäli Vantaan kaupunginhallitus katsoo tilityksen perusteella, ettei avustusta tai osaa siitä ole käytetty sopimuksessa määriteltyyn tarkoitukseen.

Helsinge-Tusby Ungdomsförbund rf on toimittanut Vantaan kaupungille 25.2.2016 päivätyn tilityksen avustuksen käytöstä. Tilityksen mukaan 25 000 euron avustuksesta on käytetty 18 224,80 euroa. Avustuksesta on käyttämättä 6 775,20 euroa.

Yhdistys on toimittanut 14.4.2016 päivätyn selvityksen syistä, jotka johtivat siihen, ettei avustusta saatu kokonaisuudessaan käytettyä määräaikaan mennessä. Syitä olivat muun muassa yhdistyksen puheenjohtajien vaihtuminen, museon omistusrakenne ja haasteet korjaustöiden kilpailutuksessa.

Yhdistyksen johtokunta on tehnyt 29.3.2016 päivätyn suunnitelman käyttämättä jääneen avustuksen käytöstä. Suunnitelman mukaan käyttämättä jäänyt avustus voitaisiin käyttää museon vierailijoille laadittavaan esitteeseen, museon sisäänkäynnin madaltamiseen ja museon yläkerran portaiden valaistuksen parantamiseen.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 10

Sivistystoimen toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä Helsinge-Tusby Ungdomsförbund rf:n 25.2.2016 päivätty tilitys avustuksen käytöstä
- b) myöntää yhdistykselle oikeus käyttää avustuksen käyttämättä jäänyt osuus 6 775,20 euroa liitteenä olevan suunnitelman mukaisesti
- c) edellyttää, että yhdistys toimittaa Vantaan kaupunginhallitukselle tilityksen avustuksen käyttämättä jääneen osuuden käytöstä vuoden 2016 loppuun mennessä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Sopimus Helsingin pitäjän Kotiseutumuseon avustamisesta
- Avustuksen tilitys 25.2.2016
- Selvitys avustuksen käyttämättä jäämisestä 14.4.2016
- Suunnitelma käyttämättä jääneen avustuksen käytöstä 29.3.2016

Täytäntöönpano: Sivistystoimen toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot: lakimies Olli Korhonen, puh. 050 314 6295, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

SOPIMUS HELSINGIN PITÄJÄN KOTISEUTUMUSEON AVUSTAMISESTA

1. Sopijapuolet ja yhteyshenkilöt

Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiö
Kielotie 14 A 4. krs
01300 Vantaa

Helsing-Tusby Ungdomsförbund rf
Johdintie 7
01510 Vantaa

Sopimusta allekirjoitettaessa Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiön yhteyshenkilönä toimii lakimies Olli Korhonen ja Helsing-Tusby Ungdomsförbund rf:n yhteyshenkilönä yhdistyksen puheenjohtaja Börje Henriksson. Yhteyshenkilön vaihtumisesta on heti ilmoitettava toisen sopijapuolen yhteyshenkilölle.

2. Sopimuksen tausta

Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiö - Stiftelsen för Helsing Kyrkoby -nimisen säätiön perustivat Vantaan kaupunki ja Vantaan seurakuntayhtymä. Oikeusministeriö antoi 22.8.1990 luvan säätiön perustamiseen ja vahvisti säätiön säännöt.

Säätiön tarkoituksena on toimia kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja omaleimaisen kulttuuriympäristön säilyttämiseksi sekä museaalisen toiminnan kehittämiseksi Helsingin pitäjän kirkonkylän asemakaavan alueella. Säätiö toteuttaa tarkoitustaan siten, että säätiö lainaa tai luovuttaa tarvittavaa pääomaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden tai mielenkiintoisten rakennusten, niiden osien tai rakenteiden korjaamiseen tai entisöintiin sekä alueen museaalisen toiminnan kehittämiseen.

Helsing Hembygdsmuseum - Helsingin pitäjän Kotiseutumuseo on vuonna 1963 perustettu Helsing-Turby Ungdomsförbund rf:n ylläpitämä museo vanhassa viljamakasiinissa Pyhän Laurin kirkon kupeessa Helsingin pitäjän kirkonkylässä. Kotiseutumuseo on auki yleisölle kesäkuukausina ja vuositasolla kävijöitä on noin 1200 – 1600. Museossa on esineistöä noin 1500 kpl.

Säätiön hallitus päätti 24.4.2012 luovuttaa 25 000 euroa säätiön pääomaa Helsing-Tusby Ungdomsförbund rf:n ylläpitämän Helsing Hembygdsmuseum - Helsingin pitäjän Kotiseutumuseon avustamiseksi sekä pyytää Vantaan kaupunginhallituksen ja Vantaan seurakuntayhtymän suostumus esitettyyn pääoman luovutukseen. Vantaan kaupunginhallitus päätti 7.5.2012 antaa suostumuksen pääoman luovutukselle ehdolla, että Vantaan seurakuntayhtymä antaa suostumuksen pääoman luovutukseen. Vantaan seurakuntien yhteinen kirkkoneuvosto antoi suostumuksen pääoman luovutukselle 13.6.2012.

3. Sopimuksen tarkoitus

Tällä sopimuksella Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiö (jatkossa Säätiö) ja Helsing-Tusby Ungdomsförbund rf (jatkossa Yhdistys) sopivat Helsing Hembygdsmuseum - Helsingin pitäjän Kotiseutumuseon (jatkossa Museo) avustamisesta.

4. Avustuksen määrä ja kohde

Säätiö sitoutuu säätiön hallituksen 24.4.2012 päätöksen mukaisesti maksamaan 25 000 euroa säätiön pääomaa Yhdistyksen ilmoittamalle rahalaitostilille Museon avustamiseksi. Päätös on tämän sopimuksen liitteenä 1.

Avustus tulee maksaa yhden (1) kuukauden kuluessa tämän sopimuksen allekirjoittamisesta.

Yhdistys sitoutuu käyttämään avustuksen Museon museaalisen toiminnan kehittämiseen. Avustus tulee kohdentaa seuraaviin kohteisiin:

- esinekokoelman luettelointi, kuntokartoitus sekä kunnostus- ja säilytys suunnitelman laatiminen yhteistyössä Vantaan kaupungin museon kanssa
- kiireellisten esinekonservointitöiden teettäminen.
- esinekokoelman säilytystilana toimivan aitan korjaus, mm. alimpien hirsien kengittäminen.

Avustusta ei tule käyttää Museon toiminnan kannalta tavanomaisiin ja säännöllisiin ylläpitokustannuksiin.

Avustus tulee käyttää vuoden 2015 loppuun mennessä.

5. Avustuksen tilitys

Yhdistys sitoutuu tekemään tilityksen avustuksen käytöstä Vantaan kaupunginhallitukselle viimeistään kahden kuukauden kuluttua avustuksen tultua käytetyksi.

Yhdistys sitoutuu palauttamaan avustuksen Vantaan kaupungille, mikäli se ei toimita tilitystä avustuksen käytöstä helmikuun 2016 loppuun mennessä.

Yhdistys sitoutuu palauttamaan avustuksen tai osan avustusta Vantaan kaupungille, mikäli Vantaan kaupunginhallitus katsoo tilityksen perusteella, ettei avustusta tai osaa siitä ole käytetty tässä sopimuksessa määritellyn tarkoitukseen.

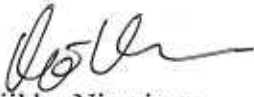
6. Sopimuserimielisyydet

Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia ja sopimusta koskevat erimielisyydet ratkaistaan ensivaiheessa sopijapuolten välisissä neuvotteluissa. Mikäli ratkaisuun ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan Vantaan käräjäoikeudessa ensiasteen tuomioistuimena.

7. Allekirjoitukset

Tämä sopimus on laadittu kahtena (2) samansisältöisenä kappaleena, yksi kummallekin osapuolelle.

Vantaalla 5. päivänä 5 syyskuuta 2012

Miikka Nieminen

Puheenjohtaja

Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiö

Börje Henriksson

Puheenjohtaja

Helsing-Tusby Ungdomsförbund rf

Liite:

1. Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiön hallituksen pöytäkirja 24.4.2012

Vantaan Kaupunki
Olli Korhonen
Sivistystoimi
Asematie 7
01300 Vantaa

Avustuksen tilitys

Tilittäjä:
Helsing-Tusby Ungdomsförbund r.f.
Ly-tunnus: 0124557-9
IBAN: FI43 4055 1250 0057 03
Yhteyshenkilö: Börje Henriksson
Osoite: Kabelvägen 7, 01510 Vanda
Puh: 050-3798782
Sähköposti: borje.henriksson@luukku.com

Tilitys perustuu 5.9.2012 allekirjoitetun Helsingin Pitäjän Kirkonkylän Säätiön ja Helsing-Tusby Ungdomsförbund rf:n välisen Helsingin pitäjän kotiseutumuseon avustamista koskevan sopimukseen.

Avustussumma 25.000,- euroa on maksettu Helsing-Tusby Ungdomsförbund rf:n tilille 10.9.2012.

Tilitys perustuu maksettuihin tositteisiin seuraavasti:

Opasteet museossa:

- Palkkiot ja sosiaalikulut	2759,67
- Layout	1850,00
- Painokulut	1822,80
- Kuvia	<u>26,00</u>
	6458,47

Sähkötyö ja valaistus museossa 4200,00

Museonrakennuksen syöksytorvet:

- Palkkiot ja sosiaalikulut	726,56
- Syöksytorvet	<u>514,89</u>
	1241,45

Aita ja ojitus 3762,07

Kilometripylväs 1486,02

Pöytäkaappi vieraskirja ja esitteitä varten 890,00

Muut kulut 186,79

Kaikki kulut yhteensä **18224,80**

=====

Tilityksen vakuudeksi

Vantaa 25.2.2016

Börje Henriksson

Karola Asplund

LIITE: Kuluerittely

Redovisning för understöd av Kyrkobystiftelsen

Datum	Produkt	Leverantör	Summa
10/09/2012	Understöd	Kyrkobystiftelsen	25000.00
25/04/2014	Bord/skåp för gästbok mm	Puusepäntliike Järvinen Oy	-890.00
02/03/2015	Arvode + soc.kostn för fotografering	Martin Backman	-102.08
09/07/2015	Mekanisk personräknare för museet	Intersport, Järvenpää	-30.00
09/07/2015	Ficklampa för museet	Tokmanni, Järvenpää	-7.99
12/08/2015	Brandsläckare, 2st	Bauhaus & Co Ky	-49.80
28/09/2015	Arvode + soc.kostn. + resor , skyltningstexter	Sigbritt Backman	-523.84
05/11/2015	Omändring av belysning, elarbeten	Joel Elinstallationer	-4200.00
30/12/2015	Arvode + soc kostn, Arbete med stuprännor	Vesa Polvi	-366.24
30/12/2015	Täckdikningssepel	Seepsula Oy	-312.73
30/12/2015	Staketstolpar, 15 st	Niwil Oy Ab	-471.20
30/12/2015	Stuprännor	JV-Pelti Oy	-514.89
30/12/2015	Arvode + soc.kostn. + resor , skyltningstexter	Sigbritt Backman	-1621.22
30/12/2015	Täckdikning och arbeten kring museet samt material	Göran Härmälä	-1490.14
31/12/2015	Milistolpe	Iitin Graniitti Oy	-1486.02
31/12/2015	Damsugare till museet	Bauhaus & Co Ky	-99.00
31/12/2015	Tryckning av skyltar för museet	Arazzo Oy	-1822.80
31/12/2015	Bilder till skyltar	Vanda stad	-26.00
31/12/2015	Staket och uteskylt	Göran Härmälä	-1488.00
31/12/2015	Layout och bildbehandling av skyltar	Richard Elgert	-1850.00
31/12/2015	Arvode + soc kostn, Arbete med stuprännor	Vesa Polvi	-212.12
31/12/2015	Pensionsförsäkring	Veritas	-660.73
Kostnader totalt			<u>-18224.80</u>

20/01/2016
20/01/2016
20/01/2016
20/01/2016
20/01/2016
20/01/2016
15/02/2016
22/02/2016

Selvitys aikatauluun vaikuttavista tekijöistä.

Helsingin Hembygdsmuseum on Helsingin-Tusby Ungdomsförbundetin ylläpitämä paikallinen museo, joka kuvaa hyvin Helsingin maalaiskunnan kehitystä nykypäivän Vantaan kaupungiksi. Muutos maatalouspainotteisesta kunnasta nykypäivän kaupungiksi on ollut valtava viimeisten 50 vuoden aikana. Museon kävijämäärä v 2015 oli 1784 henkeä. Kaikki toiminta perustuu vapaaehtoistoimintaan.

Helsingin-Tusby Ungdomsförbund (HTU) on rekisteröity yhdistys ja toimii puheenjohtajan ja kuuden hengen johtokunnan voimin. Korkein päättävä elin on vuosikokous, joka pidetään aina maaliskuussa. Koska vuosikokous on päättänyt, että projektin haltija on johtokunta, niin päätöksenteko tapahtuu johtokunnan kokouksissa. Säätiörahojen sopimusaikana yhdistyksellä on vuoden 2016 alusta jo kolmas puheenjohtaja. Itse olen ollut koko projektin alusta asti mukana ja voin myös vahvistaa, että ym. seikka on osaltaan vaikuttanut aikatauluihin.

Koska HTU ei itse omista makasiinia, jossa museotoiminta tapahtuu, niin meidän on myös kysyttävä tietyissä asioissa omistajalta Lantmannagilletiltä heidän näkemyksiään itse rakennusta koskevista asioista. Onneksi näin menettelimme mm. makasiinin sadevesien johtamisen yhteydessä, koska saimme arvokasta tietoa heiltä vanhan rakennuksen korjauksien osalta. Eli tahoja on useampi: HTU, Lantmannagillet, museovirasto ja maan omistaa seurakunta.

Sähkötyöt oli yksi esimerkki siitä, miten projektin aikataulu venyy. Halusimme kilpailuttaa ja pyysimme kolmelta sähköyritykseltä tarjouksen. Kaikki olivat ensin hyvin kiinnostuneita, mutta vain yksi tuli paikan päälle tilaan tustustumaan ja lupasi tehdä tarjouksen. Lopputulema oli, ettei mikään näistä yrityksistä antanut tarjousta. Yksi suullinen arvio taisi olla n. 9.000€. Lopulta löysimme sipoolaisen yrityksen, jonka kanssa sitten saimme sovittua ja työn asiallisesti hoidettua. Tällainen odottelu vie aikaa, vaikka urakan summa oli 4.500€. En tiedä oliko urakka liian pieni vai oliko rakennus liian vanha.

Yksi iso projekti oli uusien opastetaulujen teettäminen: Tekstit, kuvat, ladonta ja painaminen olivat myös aikaavieviä. Lisäksi olimme saaneet palautetta, että tekstit tulee olla ruotsiksi, suomeksi ja myös englanniksi turistien suuren määrän takia.. Museotavaroiden nimeäminen eri kielillä ei ollut pelkkää kääntämistä, vaan asioihin piti paneutua, jotta ne tulivat oikein. Englannin kielisen version teki yksi johtokunnan jäsen omasta toivomuksesta.

HTU on tottunut siihen, ettei mistään makseta liikaa, vaan ”nuukasti” tulee käyttää ne niukat varat, mitä meillä on ollut käytettävissä. Tätä periaatetta olemme soveltaneet näidenkin varojen käytössä.

Yllä olen kuvannut vain muutamia seikkoja, joiden kohdalla päätöksenteko tuotti ongelmia ja miten aikataulut herkästi venyivät. Jos jotain tehdään, niin tehdään sitten kunnolla ja harkiten.

Ystävällisin terveisin
Börje Henriksson
HTU:n sihteeri, p. 0503798782

Suunnitelma ja kustannusarvio säätiörahojen käyttöä varten.

HTU:n johtokunta on tehnyt seuraavan suunnitelman käyttämättä jääneiden säätiörahojen käyttöä varten. Suunnitelma sisältää myös arvion kustannusten jakautumisesta.

1. Esite museon vierailijoita varten, etenkin sellaisille henkilöille, jotka eivät pääse makasiinin yläkertaan tutustumaan hankalien portaiden takia.

1a. Tekstien kirjoittaminen ja päätös kuvista	1.800€
1b. Tekstien latominen ja kuvatekniikka	1.500€
1c. Esitteen painaminen ja taitto	1.400€

2. Museon sisäänkäynnin madaltaminen, myllykivien asettaminen samalle tasolle kuin makasiinin kynnyks.

	1.075€
--	--------

3. Yläkerran portaiden valaistuksen parantaminen

	1.000€
--	--------

Yhteensä

	6.775€
--	--------

Kohta 1. lienee perusteltu, esitettä voidaan käyttää myös markkinoinnissa ym.

Kohta 2. Museossa vierailee paljon lapsiperheitä rattaiden ja vaunujen kanssa ja myös pyörätuolilla liikkuvat pääsisivät turvallisemmin edes museon ensimmäiseen näyttelykerrokseen.

Kohta 3. Portaikon valaistus ei ole vielä riittävä etenkin, kun portaikon seinille tulee uusia opastetauluja.

Aikatulu: Saamme osan tehtyä kevään ja kesän 2016 aikana, mutta näkisimme, että tilitys näistä vielä käytettävissä olevista varoista voitaisiin tehdä lokakuun loppuun mennessä v. 2016. Yhdistyksellä on edessään taas tapahtumarikas kesä, jolloin odotamme jälleen yli 1.800 kävijää museolla.

Helsinge-Tusby Ungdomsförbund:in johtokunnan puolesta

Börje Henriksson
Johdintie 7, Vantaa
050- 3798782
borje.henriksson@luukku.com

11 § **Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristölupa-asiassa / Rudus Oy, Länsisalmen betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä kiviaineksen murskauslaitoksen toiminnan muutos**

VD/5858/11.01.09/2013
HP/PKA/JB

Rudus Oy on hakenut Etelä-Suomen aluehallintovirastolta lupaa muuttaa Länsisalmen betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä kiviaineksen murskauslaitoksen toimintaa sekä lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Kaupunginhallitus antoi 3.3.2014 § 36 hakemuksesta lausunnon, jossa se vastusti hakemuksessa esitettyä kivenmurskauslaitoksen toiminta-ajan muuttamista.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi 5.8.2014 päätöksen nro 141/2014/1, jossa se hyväksyi Rudus Oy:n hakemuksen mukaiset muutokset koskien betoni-, tiili- ja asfalttijätteen käsittelymäärien lisäämistä. Toiminta-ajat on pysytetty ennallaan.

Rudus Oy sekä Kimmo Heikkinen yhdessä usean muun kanssa ovat valittaneet Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätöksestä Vaasan hallinto-oikeuteen.

Vaasan hallinto-oikeus on 15.4.2016 antanut päätöksen nro 16/0167/1, jossa se kumoaa valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa asian aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus kumoaa myös määräyksen siitä, että toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 11

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys: Päätetään merkitä tiedoksi Vaasan hallinto-oikeuden 15.4.2016 antama päätös nro 16/0167/1 valitukseen ympäristölupa-asiassa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Vaasan hallinto-oikeuden päätös 15.4.2016 nro 16/0167/1, Dnrot 01463/14/5109 ja 01464/14/5109

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

suunnittelija Paula Kankkunen, puh. 09 8392 2300, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vaasan hallinto-oikeus

Korsholmanpuistikko 43

PL 204

65101 VAASA

Puhelin 029 56 42611

Faksi 029 56 42760

Sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi

Päätös

Antopäivä

15.4.2016

Päätösnumero

16/0167/1

Diaarinumerot

01463/14/5109

01464/14/5109

Asia

Valitukset ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakijat

1. Rudus Oy, Helsinki
2. Kimmo Heikkinen, Vantaa, Vesa Uusitalo, Vantaa, Elina ja Peter Forsström, Helsinki, Jarmo Nirhamo ja Charlotta Bengs, Vantaa sekä Gunn Bengs, Vantaa, yhdessä

Luvan hakija

Rudus Oy, Helsinki

Päätös, johon on haettu muutosta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
5.8.2014 nro 141/2014/1

Aluehallintovirasto on hyväksynyt Rudus Oy:n hakemuksen mukaiset muutokset koskien betoni-, tiili- ja asfalttijätteen käsittelymäärän lisäämistä. Toiminta-ajat on pysytetty ennallaan. Koska itäinen tuotantoalue on poistettu käytöstä, käytetään läntisestä tuotantoalueesta nimitystä tuotantoalue. Aluehallintovirasto on muuttanut ympäristölupapäätöksen 6.11.2010 (oikeastaan 16.11.2010) nro 78/2010/2 lupamääräyksiä ja määrännyt ympäristönsuojelulain (86/2000) 101 §:n nojalla, että luvan saaja voi aloittaa ympäristölupapäätöksen mukaisen muutetun toiminnan lupapäätöksen mukaisesti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta 20 000 euron vakuutta vastaan.

Muutetut lupamääräykset kuuluvat seuraavasti:

Vastaanotettavat jätteet, niiden käsittely ja varastointi

1. Tuotantoalueella saa ottaa vastaan ja murskata puhdasta betoni- (17 01 01), tiili- (17 01 02) ja asfalttijätettä (17 03 02) yhteensä 200 000 t/a ja muualta tuotavia puhtaita kiviaineksia (17 05 04) yhteensä enintään 1 000 000 t/a kuitenkin niin, että murskattavien jätteiden ja kiviaineksen kokonaiskäsittelymäärä on 1 100 000 t/a.

2. Tuotantoalueella ei saa ottaa vastaan muita kuin edellä määräyksessä 1. hy-

väksyttyjä jätteitä.

Vastaanotettava betoni- ja tiilijäte ei saa sisältää haitta-aineita, kuten PCB- tai lyijypitoisia saumanauhoja tai eristeitä. Betoni- ja tiilijätettä ei saa tuoda työmailta, joilla mitä ilmeisimmin syntyy asbestijätettä eikä työmaalla ole tehty asianmukaista asbestikartoitusta.

Mikäli alueelle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole sallittu, on jäte viipymättä toimitettava laitokseen, jonka ympäristöluvassa tällaisen jätteen vastaanotto on huomioitu, tai jäte on palautettava sen haltijalle.

3. Tuotantoalueella saa varastoida murskaamatonta betoni-, tiili- ja asfalttijätettä ja muualta tuotua puhdasta kiviainesta sekä niistä valmistettuja murskeita enintään kolme vuotta kerrallaan.

Käsiteltyä ja käsittelemätöntä vastaanotettua betoni-, tiili- ja asfalttijätettä saa varastoida enintään 150 000 tonnia kerrallaan. Erilaiset jätelajit on varastoitava omissa kasoissaan siten, etteivät ne sekoitu toisiinsa. Käsitellyt betoni-, tiili- ja asfalttijätteet on toimitettava edelleen hyödynnettäviksi niin usein, ettei laitosalueelle muodostu pysyviä varastokasoja.

Toiminta-ajat

4. Betoni-, tiili- ja asfalttimurskeen murskauslaitos saa toimia maanantaista perjantaihin klo 6.00 – 22.00 pois lukien yleiset juhlapäivät. Suurien betonipalojen rikotusta saa suorittaa maanantaista perjantaihin klo 7.00 – 16.00 pois lukien yleiset juhlapäivät.

Ylijäämälouheen murskauslaitos saa toimia maanantaista perjantaihin klo 7.00 – 18.00 pois lukien yleiset juhlapäivät. Kiviaineksen rikotusta saa suorittaa maanantaista perjantaihin klo 8.00–16.00 pois lukien yleiset juhlapäivät. Betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä ylijäämälouheen murskauslaitokset saavat olla toiminnassa samanaikaisesti edellä mainitut rajoitukset huomioon ottaen.

Melu

5. Betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä ylijäämälouheen murskauslaitoksen toiminnasta ja liikenteestä aiheutuva melutaso yhdessä alueella harjoitettavan muun toiminnan kanssa, ei saa lähimpien, melulle eniten altistuvien pysyvään asumiseen käytettävien kiinteistöjen piha-alueilla ylittää yöllä klo 6.00–7.00 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 50 dB eikä päivällä klo 7.00–22.00 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 55 dB.

Betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä ylijäämälouheen murskauslaitosten toiminnasta aiheutuva melu, toiminta-alueen liikenne mukaan lukien ja yhdessä alueella harjoitettavan muun toiminnan kanssa, ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella rakennetuilla reiteillä päivällä klo 7.00–22.00 ekvivalenttimelutasoa (L_{Aeq}) 45 dB.

Murskauslaitokset on sijoitettava maastollisesti mahdollisimman matalaan paikkaan tai lähelle jyrkänneseinämää siten, että voimakkain ääni ei lähde lähimpien asuinalueiden tai Ojangan ulkoilualueen suuntaan. Meluavaa toimin-

taa, mm. murskausta ja rikutusta ei saa tehdä melusteiden päällä melusteiden huolto- ja korjaustöitä lukuun ottamatta.

Murskattava materiaali sekä valmiit tuotekasat on sijoitettava siten, että ne estävät melun leviämisen melulle alttiiden kohteiden suuntiin. Kasojen koko on pidettävä murskauksen ajan riittävän suurena melun haitallisen leviämisen estämiseksi.

Ensimmäisen murskausjakson aikana on kivimurskaimen pohjois-, länsi- ja lounaispuolelle tehtävä seitsemän metriä korkeat melusteet estämään melun leviämistä pohjoisen suuntaan ulkoilualueelle ja asuinrakennuksille. Melusteesta tulee toimittaa suunnitelma hyväksyttäväksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään 30 päivän kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Toiminnan muuttuessa on melusteita tarvittaessa muutettava muutosta vastaavaksi.

Polttoaineet

6. Laitoksella käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 painoprosenttia.

7. Työkoneissa käytettävät polttoaineet, öljyt ja kemikaalit on varastoitava ja työkoneiden tankkaukset suoritettava niin, että vuodot maaperään estetään. Polttoainesäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai suoja-altaalla varustettuja. Suoja-altaan on oltava vähintään 100 % alueelle sijoitettavien astioiden ja säiliöiden yhteenlasketusta tilavuudesta. Polttoainesäiliöiden täyttöpistoolit on oltava lukittuina, kun alueella ei työskennellä. Polttoainesäiliöt on varustettava ylitäytönestimillä.

Päästöt vesiin ja viemäriin

8. Sosiaalityöjien jätevedet on johdettava yleiseen viemäriin tai kerättävä umpisäiliöön ja käsiteltävä asianmukaisesti.

Betoni-, tiili- ja asfalttijätteen murskauspaikka ja jäteasfaltin varasto on sijoitettava siten, että alueen pohjarakenne on tiivis tai alue on asfaltoitu.

Hulevesien hallintaa tulee tehostaa hakemuksessa esitetyn ja tämän päätöksen sivuilla 9–11 kuvatun hulevesi- ja maisemointisuunnitelman ("Hulevesien hallinnan ja ympäristön parantaminen. Betonikierrätysasema Länsisalmi, Vantaa". Rudus Oy 2013) mukaisesti. Esitetyt toimet tulee tehdä 31.10.2015 mennessä.

Polttoainesäiliöt sekä ajoneuvojen ja työkoneiden mahdolliset huolto-, tankkaus- ja pesupaikat on sijoitettava alueille, jotka on päällystetty vesitiiviiksi ja varustettu reunakorkeuksella tai muuten vastaavasti. Pesu- ja hulevedet näiltä alueilta on johdettava öljynerotuskaivon kautta selkeytysaltaaseen.

Päästöt ilmaan

9. Murskattavan ja käsiteltävän betoni- ja tiilijätteen sekä ylijäämälouheen on oltava kosteaa. Murskauksen pölyhaittoja on torjuttava kastelemalla tai koteltoimalla päästölähteet kattavasti ja tiiviisti tai käyttämällä pölyntorjunnan

kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Murskauslaitosten pölynpoistojärjestelmät on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava toiminta-aikana päivittäin. Pölynpoistojärjestelmän rikkoutuessa tai jonkin muun päästöjä olennaisesti lisäävän häiriön sattuessa on laitoksen päästöjä aiheuttava toiminta keskeytettävä, kunnes järjestelmä on korjattu tai häiriö poistettu. Toiminta on keskeytettävä tilanteissa, joissa pölynpoistojärjestelmää ei voida käyttää normaalilla teholla esimerkiksi pakkasen vuoksi.

Varastokasat, ajoneuvojen kuormat sekä alue, jolla työkoneet liikkuvat, ja alueelle johtava tie on hoidettava siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi. Varastokasojen, kuormien sekä alueen ja teiden kasteluun saa käyttää vain vettä.

Jätteet ja niiden käsittely ja hyödyntäminen

10. Laitoksen toiminta on järjestettävä siten, että jätteitä syntyy mahdollisimman vähän. Laitoksen toiminnasta syntyneet jätteet on käsiteltävä siten, että niiden käsittelystä tai varastoinnista ei aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle taikka roskaantumista. Toiminnassa syntyvät jätteet on lajiteltava syntypaikallaan ja säilytettävä lajiteltuna toisistaan erillään. Lajitellut jätteet on jätelain ensisijaisjärjestyksen mukaisesti ohjattava uudelleenkäyttöön, kierrätettävä tai muutoin toimitettava hyödynnettäviksi asianmukaiseen käsittelyyn. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jätteet on toimitettava loppukäsiteltäviksi sellaiselle vastaanottopaikalle, jolla on lupa ottaa vastaan ja käsitellä kyseisenlaisia jätettä.

11. Vaaralliset jätteet on varastoitava laatua ja vaarallisuutta osoittavilla merkinnöillä varustetuissa, tiiviisti suljetuissa astioissa tai säiliöissä. Vaarallista jätettä sisältävät astiat tai säiliöt on varastoitava katetussa ja lukitussa tilassa. Nestemäiset vaaralliset jätteet on varastoitava tilassa, joka on varustettu joko varoaltaalla tai reunakorokkeella sekä tiiviillä alustalla siten, että vaarallisista jätteistä ei aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle. Reunakorokkeella rajatun tilan tai varoaltaan tilavuuden tulee olla vähintään yhtä suuri kuin suurimman astian tai säiliön tilavuus. Erilaiset vaaralliset jätteet on pidettävä erillään toisistaan sekä ryhmiteltävä ja merkittävä ominaisuuksiensa mukaan. Vaaralliset jätteet on toimitettava käsiteltäviksi laitokseen, jonka ympäristöluvassa on hyväksytty kyseisen vaarallisen jätteen käsittely.

12. Vaarallisia jätteitä luovutettaessa on jätteiden siirrosta laadittava siirtoasiakirja, josta ilmenevät jätelain 121 §:n mukaiset tiedot jätteestä. Jätteen haltijan on huolehdittava siitä, että siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron aikana ja että se annetaan siirron päättyttyä jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirja tai sen jäljennös on säilytettävä vähintään kolmen vuoden ajan.

Jätteen saa antaa kuljetettavaksi vain yritykselle, jolla on alueellisen ympäristökeskuksen tai elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös jätetiedoston tai jätehuoltorekisteriin merkitsemisestä.

Vastuuhenkilö, jätteiden vastaanotto ja valvonta

13. Laitoksen asianmukaista hoitoa, käyttöä ja toiminnan tarkkailua varten on nimettävä näistä tehtävistä vastuussa oleva vastuuhenkilö, jonka nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli vastaavan hoitajan nimi ja/tai yhteystiedot muuttuvat, on muutos saatettava viipymättä tiedoksi edellä mainituille viranomaisille.

14. Laitoksen aukioloaikoina on alueella oltava valvoja, joka tarkastaa kuorimat ja niitä koskevat asiakirjat, osoittaa jätteelle sijoituspaikan sekä vastaa, että laadunvalvontajärjestelmää noudatetaan.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

15. Määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä ilmaan aiheuttavista häiriötilanteista ja muista vahingoista ja onnettomuuksista, joissa polttoaineita pääsee vuotamaan maaperään, pinta- tai pohjavesiin, on viipymättä ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Merkittävistä polttoaine- tai kemikaalivuodoista on välittömästi ilmoitettava pelastuslaitokselle.

16. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on alueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia sekä riittävä alkusammutuskalusto saatavilla.

Häiriötilanteissa ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, joissa on aiheutunut tai uhkaa aiheutua määrältään tai laadultaan tavanomaisesta poikkeavia päästöjä, on ryhdyttävä välittömästi asianmukaisiin tarpeellisiin toimenpiteisiin tällaisten päästöjen ja niiden leviämisen estämiseksi ja päästöistä aiheutuvien vahinkojen torjumiseksi sekä tapahtuman toistumisen estämiseksi. Vuotoina ympäristöön päässeet kemikaalit, polttonesteet ja muut aineet on kerättävä välittömästi talteen. Laitteet tulee saattaa normaaliin toimintakuntoon niin pian kuin se on teknisesti mahdollista.

Muut toimet, joilla ehkäistään, vähennetään tai selvitetään pilaantumista, sen vaaraa tai pilaantumisesta aiheutuvia haittoja

17. Ulkopuolisten asiaton pääsy ajoneuvoilla laitosalueelle on estettävä lukittavilla puomeilla tai muulla vastaavalla järjestelyllä.

18. Alueen yleisestä siisteydestä on huolehdittava. Toiminta on kokonaisuudessaan perustettava ja hoidettava siten, ettei siitä aiheudu epäsiisteyttä, roskaantumista, pilaantumisvaaraa maaperälle, pohjavesien pilaantumista tai muuta haittaa ympäristölle tai lähialueen muille toiminnoille tai rakenteille kuten sähköverkoille ja kytkinasemille.

19. Jättemateriaaleja tai pölyä ei saa päästä ympäristöön kuljetusten yhteydessä. Kuljetuskaluston puhtaudesta on huolehdittava.

Hulevesien hallinnan ja ympäristön parantaminen

20. Hulevesien hallinnan ja ympäristön parantamiseksi saa alueella käyttää ha-

kemuksessa esitetyn ja tämän päätöksen sivuilla 9 – 11 esitetyn maisemointisuunnitelman ("Hulevesien hallinnan ja ympäristön parantaminen. Betonikierätysasema Länsisalmi, Vantaa". Rudus Oy 2013) mukaisesti betonijätettä (17 01 01) ja puhtaita ylijäämämaita.

21. Ennen maisemointityön aloittamista on esitettävä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle selvitys siitä, että käytettävän betonijätteen sisältämien haitallisten aineiden pitoisuudet ja liukoisuudet määritettynä valtioneuvoston asetuksen eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa (591/2006, muutos 403/2009) liitteen 2 mukaisesti eivät ylitä asetuksen liitteessä 1 peitetylle rakenteelle säädettyjä raja-arvoja eikä betonijäte sisällä epäpuhtauksina muitakaan haitallisia aineita siten, että sen hyödyntämisestä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

22. Maisemointityö on toteutettava siten, ettei siitä aiheudu kohtuutonta melua, pölyhaittaa, epäsiisteyttä, ympäristön roskaantumista, pilaantumisvaaraa maaperälle, pinta- tai pohjavesien pilaantumista tai muuta haittaa tai vaaraa ympäristölle tai alueella työskenteleville.

23. Betonijätteen hyödyntämisestä rakenteissa ja toimintaan liittyvistä ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä tapahtumista on pidettävä käyttöpäiväkirjaa. Kirjanpitoon on merkittävä jäljempänä määräyksessä 32. esitetyt raportointia varten tarvittavat tiedot (kuten toiminta-ajat, vastaanotetut jätteet ja niiden määrät, jätteen hyödyntämispaikat ja häiriötilanteet). Kirjanpito on pyydettyäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille.

Tarkkailu

24. Toiminta-alueen hule- ja suotovesien vaikutuksia ympäristöön on tarkkailtava. Pinta ja pohjavesinäytteet on otettava kaksi kertaa vuodessa (keväisin ja syksyisin).

Pintavedestä on määritettävä vähintään kadmium (Cd), kromi (Cr), kupari (Cu), lyijy (Pb) ja sulfaatti (SO_4^{2-}) sekä pH, sähkönjohtavuus, kokonaishiilipitoisuus ja COD_{Cr} . Tämän lisäksi on analysoitava typpiyhdisteet (NO_2^- , NO_3^- , NH_4^+) ja PCB. Pintavesinäytteet on otettava tasausaltaasta ja virtaavasta vedestä ojasta heti tasausaltaan jälkeen. Ojan virtaamaa on arvioitava näytteenottohetkellä.

Pohjavedestä on määritettävä vähintään kadmium (Cd), kromi (Cr), kupari (Cu), lyijy (Pb) ja sulfaatti (SO_4^{2-}) sekä pH, sähkönjohtavuus, kokonaishiilipitoisuus, COD_{Mn} ja typpiyhdisteet (NO_2^- , NO_3^- , NH_4^+) sekä PCB. Lisäksi on mitattava pohjaveden pinnankorkeus näytteenottohetkellä. Tarkkailua on tehtävä pohjavesiputkesta PVP2.

Tarkkailuraportti on toimitettava kyseessä olevaa vuotta koskevan vuosiraportin yhteydessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille.

25. Toiminnan aiheuttama melutaso on mitattava Ojangan ulkoilualueella ja lähimpien asuinrakennusten pihalla ulkopuolisen asiantuntijan toimesta. Melumittaukset on tehtävä kiviaineksen ensimmäisellä murskausjaksolla. Mikäli

betonijätteen murskaus ei ole samanaikaisesti käynnissä, on melumittaus tehtävä uudelleen ajankohtana, jolloin molemmat toiminnot ovat yhtä aikaa käynnissä. Mittaukset on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1995 "Ympäristömelun mittaaminen" mukaisesti. Melumittaukset tulee toistaa ensimmäisen mittauksen jälkeen kahden vuoden välein ja ne tulee tehdä vertailukelpoisesti ensimmäisten mittausten kanssa.

Mittausraporttiin on liitettävä kartta, josta käy ilmi mittauspisteet sekä murskauslaitoksen, lähimpien häiriintyvien kohteiden ja mahdollisten raaka-ainetaitotekasojen sijainnit ja kasojen korkeudet. Lisäksi on esitettävä sääolosuhteet mittauksen aikana sekä arvioitava niiden vaikutusta melutasoihin. Mittaustulokset on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisille kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta.

26. Luvan saajan on mitattava ulkoilman kokonaisleijuma pitoisuutta (TSP) standardin 3863 mukaisella kokonaisleijumamittauksella vähintään kahdessa mittauspaikassa, joista toinen on laitosalueella ja toinen laitoksen lähialueella, jossa asuu tai oleskelee ihmisiä. Mittaus on suoritettava vuoden 2015 aikana ulkopuolisen asiantuntijan toimesta, kun tuotantomäärä on nostettu tämän päätöksen mukaiselle tasolle ja melusteet rakennettu. Mittaus tulee pyrkiä tekemään aikana, jolloin ulkoisten tekijöiden, kuten siitepölyn, vaikutus kokonaisleijumaan on mahdollisimman vähäinen. Mittausraportti tuloksista tehtyine johtopäätöksineen on toimitettava kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta tiedoksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.

27. Edellä määräyksissä 24. – 26. velvoitettuja tarkkailuja voidaan tarkentaa ja muuttaa toiminnanharjoittajan esityksestä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta, lupamääräysten noudattamisen valvottavuutta eivätkä tarkkailun kattavuutta.

28. Mittaukset, näytteenotto ja analysointi on suoritettava ulkopuolisen asiantuntijan toimesta standardien (CEN, ISO, SFS tai muu vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti tai muilla tarkoitukseen sopivilla yleisesti käytössä olevilla viranomaisten hyväksymillä menetelmillä. Mittausraporteissa on esitettävä käytetyt mittausmenetelmät ja niiden mittausepävarmuudet sekä arvio tulosten edustavuudesta.

29. Valmiin betoni- ja tiilimurskeen laatu on selvitettävä säännöllisesti vähintään kerran jokaisen murskausjakson aikana, standardin SFS 5884 "Betoni-murskeen maarakennuskäytön laadunhallintajärjestelmä" mukaisesti. Mikäli betonimursketta on tarkoitus hyödyntää myös rakennuskohteissa, joissa ei tarvita ympäristölupaa, on betonijätteen käsittelyssä ja laadunvarmistuksessa noudatettava eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annettua valtioneuvoston asetusta (591/2006).

Murskeiden laadunvalvontatulokset on toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ko. vuotta koskevan jäljempänä lupamääräyksessä 32. vuosiraportin yhteydessä.

30. Luvan saajan on laadittava jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma ja toimitettava tarkistettavaksi 15.10.2014 mennessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. Tarkkailusuunnitelmassa on esitettävä vähintään jätteen käsittelyn seuranta ja tarkkailu. Suunnitelmassa on otettava huomioon, mitä jätelain 118–120 §:ssä ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 20, 22 ja 25 §:ssä on säädetty toiminnanharjoittajan velvollisuudesta pitää kirjaa sekä seurata ja tarkkailla järjestämäänsä jätehuoltoa. Suunnitelman raportointiosa on laadittava niin, että valvontaviranomaisille raportoidaan vähintään samat tiedot kuin mitä lupamääräyksessä 31. edellytetään jätteistä ja jätehuollosta. Suunnitelmaan on sisällytettävä ainakin seuraavat tiedot:

- käsiteltäviksi hyväksyttävät jätteet
- toimet vastaanotettavien jätteiden laadun tarkastamiseksi
- käsittelyprosessin kuvaus mukaan lukien selvitys käsittelyyn liittyvistä mahdollisista häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisista tilanteista sekä tarkkailun kannalta keskeisistä käsittelyvaiheista
- toimet päästöjen ja käsittelyssä syntyvien jätteiden tarkkailun järjestämiseksi
- toiminta häiriö-, vaara- ja poikkeuksellisissa tilanteissa mukaan lukien korjaavat toimet
- toimet käsittelyssä syntyvien jätteiden laadun selvittämiseksi
- käsittelyssä syntyvien jätteiden käsittelymenetelmät ja -paikat
- käsittelystä vastuussa olevat henkilöt ja toimet heidän perehdyttämisekseen
- muut vastaavat seurannan ja tarkkailun järjestämiseksi tarpeelliset seikat.

Kirjanpito ja raportointi

Kirjanpito

31. Laitoksen toiminnasta on pidettävä käyttöpäiväkirjaa. Käyttöpäiväkirjaan on kirjattava muun muassa seuraavat raportointia varten tarvittavat tiedot eroteltuna läntinen ja itäinen tuotantoalue:

- vastaanotettujen betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä kiviainesten määrät ja tuontikohteet
- murskauslaitosten tuotantomäärät, tuotantopäivien lukumäärät ja toimintaajat
- betoni-, tiili- ja asfalttimurskeiden murskausjaksokohtaiset laadunvalvontatulokset
- tiedot varastossa olevan murskatun ja murskaamattoman betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä kiviaineksen määrästä raportointivuoden lopussa
- tiedot alueelta pois toimitetun betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä kiviaineksen määrästä
- käytettyjen polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (t/a), vuosipäästöt ilmaan (typenoksidi-, hiukkas- ja hiilidioksidipäästöt) ja päästöjen laskentatavat
- pölyntorjuntatoimenpiteet, pölyntorjuntajärjestelmät ja niiden kunnossapito
- toiminnassa muodostuneet, käsitellyt ja varastoidut sekä hyötykäyttöön ja kaatopaikalle toimitetut jätteet sekä vaaralliset jätteet, niiden alkuperä, jätelaji, jätenimike, määrä ja varastointi sekä edelleen toimittaminen.

Lisäksi kirjaa on pidettävä alueella suoritetuista huoltotoimenpiteistä ja ympäristönsuojelun kannalta merkittävistä häiriötilanteista ja onnettomuuksista (syy, kesto-aika, arvio päästöistä vesiin tai maaperään sekä arvio niiden ympäristö-

vaikutuksista ja suoritettut toimenpiteet). Kirjanpito on pyydettyä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaisille.

Raportointi

32. Yhteenveto kirjanpidosta on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Myös tiedot vuoden aikana toteutetuista ja suunnitteilla olevista muutoksista toiminnassa on raportoitava vuosiraportoinnin yhteydessä.

Toiminnan lopettamiseen liittyvät määräykset

33. Toiminnanharjoittajan on hyvissä ajoin, viimeistään kuusi kuukautta ennen toiminnan lopettamista esitettävä Etelä-Suomen aluehallintovirastolle yksityiskohtainen suunnitelma vesiensuojelua, ilmansuojelua, maaperänsuojelua ja jätehuoltoa koskevista toiminnan lopettamiseen liittyvistä toiminna.

Aluehallintoviraston ratkaisun perustelut

Edellä annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta Rudus Oy:n Länsisalmen murskaustoiminta täyttää ympäristönsuojelulaissa ja jätelaissa sekä niiden nojalla annetuissa asetuksissa mainitunlaiselle toiminnalle asetetut vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Luvan myöntämisen edellytykset

Muutetusta toiminnasta asetetut lupamääräykset huomioon ottaen ei aiheudu yksinään tai yhdessä alueen muiden toimintojen kanssa terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista tai erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta naapureille. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen kaavamääräykset. Toiminnanharjoittajalla on toiminnan laajuus, laatu ja ympäristöluvan vaatimukset huomioon ottaen käytettävissä ympäristönsuojelulain 42 §:n 3 momentissa tarkoitettu riittävä asiantuntemus.

Lupamääräysten perustelut

Nyt voimassa olevan Rudus Oy:n Länsisalmen toimintoja koskevan ympäristölupapäätöksen nro 78/2010/2, 16.11.2010 antamisen jälkeen ovat tulleet voimaan 1.5.2012 uusi jätelaki (646/2011) ja jätteistä annettu valtioneuvoston asetus (179/2012) sekä ympäristönsuojelulain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta annettu laki (196/2012). Jätteistä annetulla valtioneuvoston asetuksella kumottiin muun muassa ongelmajätteistä annettavista tiedoista sekä ongelmajätteen pakkaamisesta ja merkitsemisestä annettu valtioneuvoston päätös (659/1996), osittain öljyjätehuollosta annettu valtioneuvoston päätös (101/1997) sekä yleisimpien jätteiden sekä ongelmajätteiden luettelosta annettu ympäristöministeriön asetus (1129/2001). Samoin kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta

annettu valtioneuvoston astus (800/2010) tuli voimaan 16.9.2010. Myös Rudus Oy:n toiminta Länsisalmen itäisellä tuotantoalueella on päättynyt.

Muuttuneesta lainsäädännöstä ja toiminnassa tapahtuneista ja nyt haetuista muutoksista johtuen aiemman lupapäätöksen määräykset ja niiden perustelut on kirjoitettu uudelleen vastaamaan voimassa olevan lainsäädännön vaatimuksia. Toimintaa on nyt muutettu siten, että vuosittaista kallion louhinnan ja louheen murskauksen enimmäismäärää sekä asfaltin valmistusmäärää on lisätty. Louhintaja murskausmäärien lisääntyessä toimintapäivien määrä nykyiseen tilanteeseen verrattuna lisääntyy. Päivittäistä toiminta-aikaa ei ole muutettu. Päätöksessä toiminta-alueelta johdettavaa pintavettä on määrätty jatkossa tarkkailemaan kaksi kertaa vuodessa. Samoin selkeytysaltaiden tyhjentämistä koskevaa määräystä on muutettu niin, että tyhjennykset tehdään vuosittain.

Ympäristönsuojelulain 43 a §:ssä tarkoitettua jätteenkäsittelytoiminnalta vaadittavaa vakuutta ei katsottu tässä tapauksessa tarpeelliseksi ottaen huomioon käsiteltävän jätteen ominaisuudet ja murskeiden hyötykäyttömahdollisuudet maarakentamisessa.

Kivenlouhimien, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamien ympäristönsuojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (800/2010) säädetään kivenmurskaamon ympäristönsuojelun vähimmäisvaatimuksista silloin, kun toimintaan on oltava ympäristölupa. Asetusta on sovellettu muun muassa kivenmurskauslaitoksen meluntorjuntaan ja ilmaan joutuvien päästöjen ja niiden leviämisen rajoittamisessa.

Toimittaessa tämän ympäristöluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Määräys 1. Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt alueella asema-kaavan muutoksen nro 002175 ja tonttijaon ja tonttijaon muutoksen päätöksellä 18.11.2013 § 22. Päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeudelle. Voimassa olevassa asemakaavassa toiminta-alue on merkitty teollisuus- ja varastorakennusten korttelialueeksi (T), jolla kaavamääräysten mukaan saa varastoida louhoskiveä ja murskattuja kiviaineksia. Kaavamuutoksessa alue on muutettu erityistoimintojen korttelialueeksi (E), jolla saa vastaanottaa, käsitellä ja varastoida betoni-, tiili- ja asfalttijätettä sekä ylijäämälouhetta ja valmiita murskeita.

Koska alueella on aikaisemmin harjoitettu samaa toimintaa ja kaavamuutos tukee toiminnan jatkumista, on toiminnan muutos alueella hyväksytty. Ympäristönsuojelulain 45 §:n mukaan luvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. Jätteen laitos- ja ammattimaista hyödyntämistä tai käsittelyä koskeva lupa voidaan rajoittaa tietynlaisen jätteen hyödyntämiseen tai käsittelyyn. Laitoksen betoni-, tiili- ja asfalttijätteen käsittelymäärä on hyväksytty toiminnanharjoittajan esityksen mukaisesti niin, että jätteen ja kiviaineksen kokonaisjätteen käsittelymäärä pysyy ennallaan. (YSL 43 §, 45 §)

Määräys 2. Tuotavien jätteiden laatua valvoo alueen henkilökunta. Jos alueelle tuodaan jätettä, jonka vastaanottoa ei ole hyväksytty ympäristöluvassa, on luvan saaja jätelain 29 §:n ja 30 §:n perusteella velvollinen, jos kuormaa ei jäte-

lain 31 §:n mukaan palauteta takaisin, toimittamaan jätteen asianmukaiseen käsittelyyn. (YSL 43 §, 45 §, JäteL 29 §, 30 §, 31 §)

Määräys 3. Betoni-, tiili- ja asfalttijätteen yhteinen kertavarastointimäärä on rajoitettu 150 000 tonniin, mikä on lähes kolminkertainen määrä aikaisempaan varastointimäärään verrattuna. Alueella voidaan käsitellä lisäksi kiviaineksia, joiden käsittely- ja varastointimääriä ei jätelain perusteella voida rajoittaa. Määräys on annettu käsiteltyjen ja käsittelemättömien jätejaekasojen sekä kiviainekasojen sekoittumisen estämiseksi, valmiiden murskeiden varastointiajan kohtuullisena pitämiseksi sekä maisemallisten vaikutusten huomioimiseksi. Kaatopaikoista annetun valtioneuvoston asetuksen (331/2013) 3 §:n mukaan kaatopaikkana ei pidetä alle kolmen vuoden pituista jätteen varastointia ennen sen hyödyntämistä tai esikäsittelyä. (YSL 43 §, 45 §, JäteL 13 §, VNA 331/2013 3 §)

Määräys 4. Murskauslaitosten toiminta-ajat tuotantoalueella on pysytetty ennallaan, koska olosuhteissa ei ole tapahtunut muutosta eikä toiminnanharjoittaja ole esittänyt riittäviä perusteita toiminta-aikojen muuttamiseksi.

Yleisillä juhlapäivillä tarkoitetaan uudenvuodenpäivää, loppiaista, pitkäperjantaita, 1. ja 2. pääsiäispäivää, vappua, helatorstaita, helluntaipäivää, juhannusaatto, juhannuspäivää, pyhäinpäivää, itsenäisyyspäivää, jouluaatto, 1. ja 2. joulupäivää sekä uudenvuodenaatto. (YSL 43 §, NaapL 17 §, VNA 800/2010 8 §)

Määräys 5. Laitoksen toiminnasta aiheutuvaa melutasoa on rajoitettu valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) ohjeiden mukaisesti. Ympäristömeluselvityksen (Promethor Oy 27.4.2009: "Ympäristömeluselvitys, kivi- ja betoniaineksen murskaus, Länsisalmi, Vantaa". Raportti PR-Y1377, Rudus Oy) mukaan ohjearvot eivät ylity, kun kivenmurskauslaitos ympäröidään meluselvityksen mukaisilla valleilla. Osa vallirakennelmista on jo aikaisemmin toteutettu ELY-keskuksen hyväksymänä. Ojangan ulkoilualan eteläosia ei käytetä yleisesti oleskeluun tai luonnon havainnointiin yöllä. Myöskään Rudus Oy:n toiminta-alueella ei ole juurikaan toimintaa yöaikaan, joten yöajan raja-arvon asettaminen virkistysalueelle ei ole tarpeen. (YSL 43 §, NaapL 17 §, JäteL 13 §, VNp 993/1992, VNA 800/2010 7 §)

Määräys 6. Valtioneuvosto on antanut asetuksen raskaan polttoöljyn, kevyen polttoöljyn ja meriliikenteessä käytettävän kaasuöljyn rikkipitoisuudesta (689/2006). Asetuksen 4 §:n mukaan Suomessa käytettävän kevyen polttoöljyn rikkipitoisuus saa olla enintään 0,10 painoprosenttia. Kevyen polttoöljyn rikkipitoisuutta koskeva määräys on annettu kyseisen valtioneuvoston asetuksen noudattamiseksi. (YSL 43 §, VNA 689/2006)

Määräys 7. Määräys on tarpeen polttoaineen varastoinnista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja kyseisestä toiminnasta ympäristölle aiheutuvien riskien minimoimiseksi. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, YSA 37 §)

Määräys 8. Polttoainesäiliöiden ja ajoneuvojen tankkaus- ja pesupaikkojen sijoittaminen päällystetylle alueelle ja vesien johtaminen selkeytysaltaan kautta on tarpeen ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ja kyseisestä toiminnasta ympäristölle aiheutuvien riskien minimoimiseksi. Varasto- ja käsittelyalueiden

hulevedet on johdettava selkeytysaltaaseen, johon kiintoaineet laskeutuvat. Selkeytysaltaaseen kertynyt kiintoaine on poistettava altaasta niin usein, ettei altaan puhdistusteho heikkene. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, JäteL 13 §, VNA 800/2010 9 §)

Määräys 9. Määräys pölyhaittojen ehkäisystä on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Varastokasojen kasteleminen sekä murskaimen kotelointi kattavasti ja tiiviisti ovat valtioneuvoston asetuksen kivenmurskaamojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) mukaisia vaatimuksia, kun kivenmurskaamo sijaitsee alle 500 metrin päässä asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettusta piha-alueesta tai muusta häiriölle alttiista kohteesta.

Lähimmät asuintalot sijaitsevat Kehä III:n toisella puolella noin 300 m:n etäisyydellä toiminta-alueesta. Ojangan ulkoilualan lähimmät kävely-, ratsastus- ja hiihtoreitit kulkevat noin 300 metrin päässä toiminta-alueen pohjoispuolella.

Määräyksellä pölynpoistojärjestelmän kunnossapidosta ja tarkkailusta sekä toimintojen keskeyttämisestä mahdollisen häiriön sattuessa vähennetään ilmaan syntyviä päästöjä ja ehkäistään ympäristöhaittoja. (YSL 43 §, 46 §, JL 13 §, VNA (800/2010) 4 §)

Määräys 10. Jätelain 8 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on mahdollisuuksien mukaan noudatettava seuraavaa etusijajärjestystä: Ensisijaisesti on vähennettävä syntyvän jätteen määrää ja haitallisuutta. Jos jätettä kuitenkin syntyy, jätteen haltijan on ensisijaisesti valmisteltava jäte uudelleenkäyttöä varten tai toissijaisesti kierrätettävä se. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jätteen haltijan on hyödynnettävä jäte muulla tavoin, mukaan lukien hyödyntäminen energiana. Jos hyödyntäminen ei ole mahdollista, jäte on loppukäsiteltävä. Muun muassa toiminnanharjoittajan, joka ammattimaisesti tai laitospäisesti käsittelee jätettä, on noudatettava etusijajärjestystä sitovana velvoitteena siten, että saavutetaan kokonaisuutena arvioiden lain tarkoituksen kannalta paras tulos. (YSL 43 §, 45 §, JäteL 5 §, 8 §, 29 §, VNAJ 3 § ja 4 § sekä liitteet 3 ja 4)

Määräys 11. Jätelain (646/2011) 6 §:n mukaan vaarallisella jätteellä tarkoitetaan jätettä, jolla on palo- tai räjähdysvaarallinen, tartuntavaarallinen, muu terveydelle vaarallinen, ympäristölle vaarallinen tai muu vastaava ominaisuus (vaaraominaisuus).

Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 9 §:n mukaan vaarallisen jätteen pakkaukseen on merkittävä jätteen haltijan nimi, jätteen nimi sekä turvallisuuden ja jätehuollon järjestämisen kannalta tarpeelliset tiedot ja varoitukset. Vaarallisten jätteiden asianmukainen merkintä on tärkeää myös onnettomuus- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa.

Jätelain (646/2011) 15 §:n mukaan lajiltaan ja laadultaan erilaiset jätteet on kerättävä ja pidettävä jätehuollossa toisistaan erillään siinä laajuudessa kuin se on terveydelle tai ympäristölle aiheutuvan vaaran tai haitan ehkäisemiseksi, 8 §:n 1 momentissa säädetyn etusijajärjestyksen noudattamiseksi taikka jätehuollon asianmukaiseksi järjestämiseksi tarpeellista sekä teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.

Jätelain 17 §:n mukaan vaarallista jätettä ei saa laimentaa eikä muulla tavoin sekoittaa lajiltaan tai laadultaan erilaiseen jätteeseen taikka muuhun aineeseen. (YSL 43 §, 45 §, JäteL 6 §, 13 §, 15 §, 16 §, 17 §, VNAJ 3 §, 4 §, 9 §, 12 §, liite 4)

Määräys 12. Jätelain 121 §:n nojalla jätteen haltijan on laadittava siirtoasiakirja rakennus- ja purkujätteestä sekä vaarallisesta jätteestä, joka siirretään ja luovutetaan jätteen vastaanottajalle. Jätteen haltijan on huolehdittava, että siirtoasiakirja on mukana jätteen siirron ajan ja että se annetaan siirron päätyttyä jätteen vastaanottajalle. Siirtoasiakirjamenettelyn avulla voidaan seurata jätteen kulkua haltijalta asianmukaiseen hyödyntämis- tai käsittelypaikkaan. Siirtoasiakirjamenettely helpottaa valvontaa. Jätteen luovuttamisesta säädetään jätelain 29 §:ssä. (YSL 43 §, 45 §, JäteL (646/2011) 29 §, 96 §, 121 §, VNAJ 24 §)

Määräykset 13. ja 14. Jätelain (646/2011) 141 §:n mukaan jätteenkäsittelylaitoksen tai -paikan toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan seuranta- ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilön on oltava toiminnanharjoittajan palveluksessa ja hänellä on oltava tehtävien hoitamiseksi riittävä ammatitaito. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava vastuuhenkilön riittävästä koulutuksesta. Samoin eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetussa asetuksessa (591/2006) tarkoitettu laadunvarmistusjärjestelmä edellyttää, että jätteen luovuttajalla on vastuuhenkilö. (YSL 43 §, 45 §, JäteL 141 §, VNA 591/2006, VNA 800/2010 12 §)

Määräys 15. Häiriötilanteista tiedottaminen on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi ja häiriötilanteista mahdollisesti aiheutuvien haittojen minimoimiseksi. Ympäristönsuojelulain 62 §:n mukaan, jos esimerkiksi jätettä syntyy onnettomuuden tai muun siihen rinnastettavan tilanteen johdosta siten, että siitä voi aiheutua välitöntä ja ilmeistä ympäristön pilaantumisen vaaraa tai se edellyttää erityisiä toimia jätehuollossa, on jätteen haltijan viivytyksettä ilmoitettava siitä valvontaviranomaisille. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, 46 §, 62 §, YSA 30 §, JäteL 13 §, VNA 800/2010 12 §)

Määräys 16. Alueella on oltava saatavilla riittävästi imeytysmateriaalia ja riittävä alkusammutuskalusto. Vahinko- tai onnettomuustilanteessa voidaan poltonesteen leviäminen ympäristöön estää tehokkaasti imeyttämällä sitä siihen tarkoitukseen suunniteltuun materiaaliin. Ympäristönsuojelulain 5 §:n 2 momentin mukaan, jos toiminnasta aiheutuu tai uhkaa välittömästi aiheutua ympäristön pilaantumista, toiminnanharjoittajan on viipymättä ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin pilaantumisen ehkäisemiseksi tai jos pilaantumista on jo tapahtunut, sen rajoittamiseksi mahdollisimman vähäisiksi. (YSL 5 §, 7 §, 8 §, 43 §, 46 §, JäteL 13 §, VNA 800/2010 12 §)

Määräykset 17.–19. Jätelain 13 §:n mukaan jätteestä ja jätehuollosta ei saa aiheutua muun vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle, roskaantumista, yleisen turvallisuuden heikentymistä taikka muuta näihin rinnastettavaa yleisen tai yksityisen edun loukkausta. Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 11 §:n mukaan jätteet on muun muassa siten, ettei jätettä pääse ympäristöön kuormauksen tai kuljetuksen aikana. Erityisesti on huolehdittava liikenteen aiheuttaman pölyämisen vähentämisestä laitosalueella. (YSL 43 §, 45 §, NaapL 17 §, JäteL 13 §, 72 §, VNAJ 11 §)

Määräys 20. Toiminnanharjoittajan esittämä suunnitelma hulevesien hallinnan parantamiseksi ja alueen maisemoimiseksi (betonimurskerinteen tuenta, vesi-uoman pystyreuna, täyttöpenkereen maisemointi) betonijäterakenteita hyödyntämällä on hyväksytty. Toimenpiteillä ehkäistään ympäristön pilaantumista, vähennetään kyseisestä toiminnasta ympäristölle aiheutuvia riskejä ja parannetaan käsittelyalueen soveltumista ympäristöön ja maisemaan. Rakenteet voidaan tarvittaessa purkaa, murskata ja toimittaa muualle hyödynnettäviksi. (YSL 5 §, 43 §, 45 §, JäteL 13 §)

Määräys 21. Jätteen hyödyntämisessä on huolehdittava siitä, että jäte soveltuu laadultaan alueella hyödynnettäväksi. Eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetussa valtioneuvoston asetuksessa (591/2006) on säädetty muun muassa betonimurskeen sisältämien haitallisten aineiden pitoisuuksien ja liukoisuuksien raja-arvoista. Asetusta sovelletaan tietyissä maarakentamiskohteissa, kuten yleisten teiden, pysäköintialueiden, urheilukenttien ja teollisuus-, jätteenkäsittely- ja lentoliikenteen alueiden varastointikentillä. Asetusta ei sovelleta nyt kyseessä olevissa rakenteissa. Aluehallintovirasto on kuitenkin katsonut, että asetuksessa säädetyt raja-arvot soveltuvat käytettäviksi hyödynnettäessä betonijätettä ko. maisemointitarkoitukseen. (YSL 7 §, 8 §, 43 §, 45 §, JäteL 13 §)

Määräys 22. Määräys betonijätteen käsittelemisestä siten, että pölyäminen jää mahdollisimman vähäiseksi, on annettu terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Käsiteltävän betonijätteen kasteleminen vähentää pölyn leviämistä ympäristöön. (YSL 43 §, 46 §, JäteL 13 §, NaapL 17 §)

Määräys 23. Määräys on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. Jätelain 122 §:n mukaan valvontaviranomaisella on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. (YSL 43 §, 45 §, JäteL 12 §, 122 §)

Määräys 24. Pinta- ja pohjaveden laadun tarkkailumääräystä on tarkennettu aiemmasta riittävän valvonnan ja tarkkailutulosten vertailukelpoisuuden varmistamiseksi. Säännöllisesti ja riittävän usein suoritettavat näytteenotot ovat tarpeen mahdollisen pilaantumisen havaitsemiseksi ajoissa. (YSL 8 §, 43 §, 46 §)

Määräys 25. Melumittaukset ovat tarpeen lupamääräyksen 5. valvomiseksi ja melun rajoittamistoimenpiteiden riittävyyden varmistamiseksi. (YSL 5 §, 8 §, 43 §, 46 §)

Määräys 26. Kokonaisleijumamittaus on tarpeen ajantasaisen tiedon selvittämiseksi ja tehtyjen pölyn rajoittamistoimenpiteiden riittävyyden varmistamiseksi. (YSL 5 §, 43 §, 46 §)

Määräys 27. Määräyksen mukaan valvontaviranomainen voi esim. tarkkailutulosten perusteella muuttaa tässä päätöksessä määrättyjä tarkkailuohjelmia. Määräys on annettu ympäristönsuojelulain 46 §:n perusteella. (YSL 43 §, 46 §)

Määräys 28. Ympäristönsuojelulain 108 §:n mukaan muun muassa mittaukset ja tutkimukset on tehtävä pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin me-

netelmin. (YSL 43 §, 108 §)

Määräys 29. Jätelain 12 §:n mukaan jätteen haltijan on oltava selvillä hallinnassaan olevan jätteen alkuperästä, määrästä, lajista, laadusta ja muista jätehuollon järjestämiselle merkityksellisistä ominaisuuksista sekä jätteen ja jätehuollon ympäristö- terveysvaikutuksista. Murskeiden maarakennus- ja ympäristöominaisuudet on selvitettävä ja niiden laatua valvottava säännöllisesti, jotta varmistutaan siitä, ettei murskeen edelleen käyttämisestä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle. Eräiden jätteiden hyödyntämisestä maarakentamisessa annetun valtioneuvoston asetuksen (591/2006 ja sen muutos 403/2009) liitteen 1 kohdan 1 mukaan betonimurske (10 13 14, 17 01 01, 17 01 07 ja 19 12 12) saa sisältää enintään 30 painoprosenttia tiilimursketta. (YSL 43 §, JäteL 12 §, VNA 591/2006)

Määräys 30. Jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta säädetään jätelain 120 §:ssä ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 25 §:ssä. Jätelain 120 §:n mukaan jos käsiteltävän jätteen laatu tai määrä taikka käsittelyn järjestelyt muuttuvat, toiminnanharjoittajan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava suunnitelmaa ja ilmoitettava tästä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle eli tässä tapauksessa Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle. (YSL 43 §, 45 §, 46 §, YSA 19 a §, JäteL 118 §, 119 §, 120 §, 122 §, VNAJ 20 §, 22 §, 25 §)

Määräykset 31. ja 32. Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan toteuttamiseksi. Jätelain 122 §:n mukaan valvontaviranomaisella on oikeus pyynnöstä saada jätteen haltijalta tai muulta jätehuollon toimijalta lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja määräysten tai tehtävien hoitamista varten tarpeelliset tiedot. Jätelain 118 §:ssä ja 119 §:ssä on annettu velvoitteet jätteiden kirjanpidosta. Vuosiraportointi on tehtävä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ympäristöhallinnon tietojärjestelmän kautta. Raportoitaessa jätetietoja jätteet on luokiteltava siten kuin luokittelusta on määrätty jätelaissa ja jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 4 §:ssä ja liitteessä 4. Jätelain 119 §:n mukaan jätteitä koskeva kirjanpito on säilytettävä kirjallisesti tai sähköisesti kuusi vuotta. (YSL 43, 45 §, 46 §, JäteL 12 §, 118 §, 119 §, 120 §, 122 §, VNAJ 4 §, 22 § ja liite 4)

Määräys 33. Ympäristöluvassa on annettava ympäristönsuojelulain 43 §:n mukaan tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista, kuten alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä. Jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 13 §:n mukaan jätteenkäsittelylaitos- tai paikka tai sen osa on jätteen vastaanoton lakattua viipymättä saatettava sellaiseen tilaan, ettei siitä käytöstä poistamisen jälkeen aiheudu jätelain 13 §:n 2 momentissa tarkoitettua vaaraa tai haittaa. (YSL 43 §, 90 §, JäteL 13 §, VNAJ 13 §)

Päätöksen noudattaminen muutoksenhausta huolimatta

Lupahakemusasiakirjojen mukaan betoni- ja tiilijätteen hyödyntämistoiminnan jatkaminen hakemuksessa esitetyssä laajuudessa ei oleellisesti vaikuta murskauslaitoksen ympäristöpäästöihin. Murskausaseman ympäristövaikutukset ovat ehkäistävissä päätöksen lupamääräyksillä. Jätteen hyödyntäminen on jätelain tavoitteiden mukaista. Edellä esitetyn perusteella toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Rudus Oy:n valitus

Rudus Oy on vaatinut, että lupamääräyksiä muutetaan seuraavalla tavalla:

Lupamääräyksen 3 toisen kappaleen ensimmäinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Käsiteltyä ja käsittelemätöntä vastaanotettua betoni-, tiili- ja asfalttijätettä saa varastoida enintään 200 000 tonnia kerrallaan."

Lupamääräyksen 5 toinen kappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä ylijäämälouheen ja murskauslaitoksen toiminnoista aiheutuva melu, toiminta-alueen liikenne mukaan lukien ja yhdessä alueella harjoitettavan muun toiminnan kanssa, ei saa ylittää Ojangan ulkoilualueella rakennetuilla reiteillä päivällä klo 7.00-22.00 ekvivalenttimitustaso (Laeq) 50 dB."

Lisäksi ko. lupamääräyksen viidennen kappaleen toinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Melusteesta tulee toimittaa suunnitelma hyväksyttäväksi Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään kolme (3) kuukautta ennen ensimmäisen murskausjakson aloitusta."

Lupamääräyksen 9 kolmannen kappaleen viimeinen virke korvataan seuraavilla virkkeillä:

"Pohjaveden laatua vaarantavien kemikaalien käyttö pölynsidonnassa on kiellettyä. Kielto ei koske suolan käyttöä."

Lupamääräyksen 26 ensimmäinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti:

"Luvan saajan on mitattava ulkoilman kokonaisleijumapitoisuutta (TSP) yleisesti tunnettuja mittausmenetelmiä käyttäen vähintään kahdessa mittauspaikassa, joista toinen on laitosalueella ja toinen laitoksen lähialueella, jossa asuu tai oleskelee ihmisiä."

Yhtiön vaatimusten perusteet

Valituksenalaiset lupamääräykset eivät kaikilta osin ole pilaantumisen ehkäisemiseksi tarpeellisia. Ne sisältävät ympäristöllisiin hyötyihin nähden tarpeettomia ja ylimitoitettuja velvoitteita. Niitä on pidettävä näiltä osin lainvastaisina.

Lupamääräys 3

Lupamääräyksessä 3 määrätään betoni-, tiili- ja asfalttijätteen suurimmasta sallitusta kertavarastointimäärästä. Hakemuksessa ilmoitettu varastointimäärä on 200 000 tonnia. Lupaviranomainen on rajoittanut määrän 150 000 tonniin. Kertavarastointimäärän rajoittamiselle ei ole hyväksyttäviä perusteita. Koke-

musperäisen tiedon perusteella betoni-, tiili- ja asfalttijätteiden maksimivarastointimäärän tulisi vastata vähintään materiaalien vuotuista käsittelymäärää. Länsisalmen aiempi maksimivarastointimäärä on ollut tässä suhteessa liian pieni. Hakemuksen mukainen 200 000 tonnia mahdollistaisi suuremmista kohteista kerralla tulevien jätemäärien vastaanoton sekä niistä valmistettavien kierrätysmateriaalien ohjaamisen edelleen myyntiin hallitusti.

Hakemuksen mukainen kertavarastointimäärä on kohtuullinen verrattuna vastaaville toiminnoille viime aikoina myönnettyihin ympäristölupiin. Myös eri toimintojen yhdenvertaisuuden kohtelun vaatimus edellyttää hakemuksen mukaisen varastointimäärän hyväksymistä käsillä olevassa asiassa.

Länsisalmen tuotantoalueella käsiteltävien materiaalien kokonaismäärä ei lisäänny uuden luvan myötä nykyisestä 1 100 000 tonnia/vuosi (lupamääräys 1). Aiemman toiminnan perusteella on selvää, ettei eri materiaaleista koostuvien varastokasojen pitäminen erillään toisistaan ole edellä mainitut kokonaismäärän puitteissa ongelmallista.

Betoni-, tiili- ja asfalttijätteiden ja muualta tuodun puhtaan kiviaineksen sekä niistä valmistettujen murskeiden varastointiaika on joka tapauksessa rajoitettu lupamääräyksen 3 ensimmäisessä kappaleessa kolmeen vuoteen. Kertavarastointimäärän rajoittaminen 150 000 tonniin ei voi olla perusteltavissa viittamalla valmiiden murskeiden varastointiajan kohtuullisena pitämiseen.

Riittävään varastointimäärään liittyy myös ympäristöllisiä hyötyjä.. Hakemuksen mukainen määrä varmistaa muun muassa pölyn- ja meluntorjunnan kanalta riittävän suojavallit.

Lupamääräys 5

Ojangan ulkoilualueille on asetettu lupamääräyksen toisessa kappaleessa päiväjän ekvivalenttimelutason raja-arvo 45 dB. Ratkaisu on vallitsevissa olosuhteissa virheellinen. Ojangan ulkoilualue rajoittuu taajaan rakennettuihin alueisiin. On perusteltua luokitella alue sellaiseksi taajamien välittömässä läheisyydessä olevaksi ulkoilualueeksi, johon sovelletaan päiväaikaista ekvivalenttimelutasoa koskevaa ohjearvoa 50 dB.

Lupamääräyksen viidennen kappaleen mukaan kivimurskaimen meluesteestä tulee toimittaa suunnitelma hyväksyttäväksi Uudenmaan ELY-keskukselle 30 päivän kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Näin muotoiltuna määräys voi käytännössä johtaa siihen, että kyseinen suunnitelma on esitettävä viranomaiselle ennen kuin on edes tiedossa, milloin kysymyksessä olevaa kivimurskainta tullaan käyttämään. Jotta murskaustoimintaan liittyvät käytännön kysymykset voitaisiin ottaa huomioon suunnitelmaa laadittaessa, tulee suunnitelman esittämisvelvoite sitoa lupapäätöksen lainvoimaistumisen sijasta ensimmäisen murskausjakson aloittamisajankohtaan siten kuin valituksessa on esitetty.

Lupamääräys 9

Lupamääräyksen kolmannen kappaleen viimeisen virkkeen mukaan varastokasojen, kuormien sekä alueen ja teiden kasteluun saa käyttää vain vettä.

Näin ehdoton määräys on epätarkoituksenmukainen. Suunnittelualue ei sijaitse vedenhankintakäyttöön soveltuvalla luokitellulla pohjavesialueella. Suolauksen käyttämistä pölyntorjunnassa ei tulisi vallitsevissa olosuhteissa kieltää ainakaan kokonaan, koska sillä voidaan tehostaa pölynsidontaa. On mahdollista, että pölynsidontaan on lähiaikoina löydettävissä jokin tehokas ja käyttökelpoinen, esimerkiksi ligniinipohjainen (luonnonkuitu) kemikaali. Lupamääräyksen muotoilun tulee joka tapauksessa olla sellainen, että vesi ei ole ainoa pölynsidonnassa sallittu aine, jos osoittautuu, että sen lisäksi on olemassa jokin muu vaihtoehto, joka täyttää ympäristövaatimukset.

Lupamääräys 26

Ulkoilman kokonaisleijumapitoisuuden (TSP) mittaustekniikaksi on lupamääräyksen ensimmäisessä virkkeessä määrätty standardin 3863 mukainen suurtehokeräin.

Lupamääräyksessä ei tule sulkea pois muita yleisesti tunnettuja mittaustekniikoita. Esimerkiksi optisen hiukkasanalysaattoriin perustuva mittaustekniikka on vakiintunut ja yhtä luotettava tapa mitata ulkoilman kokonaisleijumapitoisuutta (TSP) kuin standardin 3863 mukainen suurtehokeräin. Laiteteknisesti jälkimmäinen vaihtoehto on kuitenkin merkittävästi hankalampi, kalliimpi ja mittauspisteessä äänekkäämpi kuin optinen hiukkasanalysaattori.

Kimmo Heikkisen ja asiakumppaneiden valitus

Heikkinen ja asiakumppanit ovat vaatineet, että päätöstä muutetaan ensisijaisesti siten, että muutokselle ei myönnetä lupaa. Myönnetty lupa toiminnan käynnistämiseen luvan lainvoimaisuuden puuttumisesta huolimatta on kumottava. Toissijaisesti muutoksenhakijat ovat pyytäneet lupamääräysten muuttamista. Yhtiö on velvoitettava asettamaan lainmukainen vakuus. Lupamääräystä on muutettava siten, että alueella saa ottaa vastaan ja murskata maksimissaan 500.000 t/a betoni-, tiili- ja asfalttijätettä ja kiviainesta yhteensä.

Seuraavat muutosvaatimukset on esitetty:

1. Käsittelymäärän lisääminen (ratkaisun kohta 1)

Toiminnan kasvattamista alueella ei tule sallia vaan murskattavien lajikkeiden määrät on pidettävä ennallaan.

2. Varastointimäärän kasvattaminen (ratkaisun kohta 3)

Varastointimäärien kasvattamista ei tule hyväksyä. Lupaehdoissa on selkeästi rajattava kasojen enimmäiskorkeus, joiden on oltava vähintään matalammat kuin toimintaa suojaavat meluvallit.

3. Toiminta-ajat (ratkaisun kohta 4)

Nykyiset toiminta-aikarajoitukset eivät riitä. Toiminta-aikoja on edelleen rajoitettava etenkin kiviaineksen murskaamisen osalta, joka on rajoitettava kello 7-16 väliseen aikaan muutoksenhakijoiden huomautuksessa esitetyn mukaisesti.

4. Melurajat (ratkaisun kohta 5)

Ojangan ulkoilualueella kulkee muun muassa valaistu latu juuri Rudus Oy:n toiminta-alueen läheisyydessä. Alueella on myös koirapuisto. Jos toiminta-ajaksi sallitaan edelleen myös klo 6-7 välinen aika, niin tältä osin melurajaa ei tule muuttaa, vaan se tulee säilyttää samassa klo 6-7 dB (L_{aeq}), kuten kaikissa aikaisemmissa aluetta koskevissa lupapäätöksissä on pidetty perusteltuna.

Melutasoissa tulee ottaa huomioon alueen yhteismelu, kuten aikaisemmin luvassa on määrätty. Erityisesti on huomioitava murskekasojen päällä tapahtuva liikennöinti ja työskentely,

Meluvallit ja niiden päällä työskentely

Ympäristölupaan on otettava selkeä määräys siitä, että murskekasojen päällä ei saa olla toimintaa. Lupamääräystä on selkeytettävä ja siihen on lisättävä maininta siitä, että meluvallien päällä ei muun muassa saa sijaita sinne tuotavien materiaalilastien purkupaikka vaan lastien purkaminen ja esilajittelu on tapahtettava meluvallien suojissa. Samaa periaatetta tulee soveltaa toiminnanharjoittajaan siltä osin, että luvassa on selkeästi kiellettävä lastaustoiminta meluvallien päällä ja nimenomaan lastien purkupaikan sijoittaminen meluvallien tai vastaavien korkeiden murske- tai jätekasojen päälle.

5. Päästöt vesiin ja viemäriin (ratkaisun kohta 8)

Hulevesiä ei saa laskea alueen purovesistöön vaan ne on ohjattava viemäriin, joka alueella nyt on sinne rakennetun jätteenpolttolaitoksen myötä. Lupa olisi käsiteltävä vesilain mukaisesti, koska lupa ja sen määräykset antavat käytännössä luvan muuttaa alueen purovesistön uomia ja virtaamia.

Lupa-asia on palautettava aluehallintovirastolle ja myönnetty lupa toiminnan käynnistämiseen luvan lainvoimaisuuden puuttumisesta huolimatta on kumottava.

6. Päästöt ilmaan (ratkaisun kohta 9)

Lastien purkaminen ja työstäminen ja kauhakuormaajalla työskentely varastokasojen päällä on kiellettävä.

7. Tarkkailu (ratkaisun kohta 25)

Melumittaukset on toistettava vähintään kerran puolessa vuodessa.

9. Toiminnan aloittaminen lainvoimaisesta päätöksestä huolimatta (sekä määräys 20)

Toimintaa ei saa alueella aloittaa ennen lainvoimaista päätöstä nyt muutetuilla ehdoilla.

Toiminnan aloittamiselle ei tule myöskään antaa lupaa ennen kuin Rudus Oy on rakentanut alueella luvan vaatimat meluvallit ja sijoittanut toimintansa alueelle siten, ettei sitä tehdä meluvallien päälle kuten nyt eikä siten, että pää-

asiallinen meluvalli ei ole Ojangan ulkoilualueen suuntaan vaan Kehä III:n ja Porvoon moottoritien risteyksen suuntaan. Maisemointisuunnitelman ehdot on muutettava sellaisiksi, että ne velvoittavat Rudus Oy:n sijoittamaan toiminnan alueella siten, että sekä melun että pölyn todennäköinen leviäminen tapahtuu pois päin Ojangan ulkoilualueesta eikä sinne päin kuten nyt. Pölyämistä Ojangan ulkoilualueelle tapahtuu, koska lastien purkaminen tapahtuu korkean jätteen kasan päällä, joka on sijoitettu murskaamolaitoksen ja Ojangan ulkoilualueen väliin. Tämä on kiellettävä ympäristöluvan ehdoissa.

Heikkisen ja asiakumppaneiden valitusten perusteet

Toiminta-alue sijaitsee itäisen Vantaan merkittävimmän ulkoilualueen välittömässä läheisyydessä. Alueella on jo nyt osoitettu useilla mittauksilla, että varsinkaan kiviaineksen murskaaminen ei sinne sovellu, koska toiminnanharjoittaja ei pysty pitämään toiminnan meluhahtaa lupamääräysten rajoissa. Toiminta aiheuttaa alueella merkittävää luonnonolosuhteiden huonontumista sekä vaarantaa yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumisen sekä aiheuttaa kohtuutonta räsytystä. Viranomaisen ja hallinto-oikeuden ratkaisusta huolimatta Rudus Oy on kuitenkin saanut jatkaa ja laajentaa toimintaansa alueella. Yhtiön toiminnan on todettu alueella aiheuttaneen sen vesistöjen veden laadun heikkenemistä, ylittäneen sille asetetut melurajat sekä sen rikkoneen toistuvasti ja erittäin törkeästi lupamääräykset.

Rudus Oy:n toiminta osoittaa, ettei toiminnan laajentamiselle tule myöntää lupaa. Siltä osin kuin ratkaisussa on kysymys nykyisten lupaehtojen kiristämisestä, muutoksenhakijat eivät vastusta luvan muuttamista.

Muutoksenhakijat ovat vaatineet lainmukaisen vakuuden asettamista, koska Rudus on alueella osoittanut, ettei se pysty siellä tuottamiaan murskeita hyödyntämään. Ei ole poissuljettua, että Rudus Oy jälleen ylittää sallitut varastointimäärät. Vakuus on siten myös tarpeen, jotta voidaan varmistaa, että toiminta voidaan saattaa luvamukaiseksi ilman, että siihen täytyy käyttää viranomaisvaroja.

Lupamääräyksen 1 osalta muutoksenhakijat ovat todenneet, että Ruduksen vaikeudet sijoittaa alueella murskaamaansa materiaalia eteenpäin osoittavat, ettei murskausmäärien kasvattamiselle ole perusteita. Ruduksen hakemuksesta puuttuu myös selvitys, että sen muut tuotantolaitokset pääkaupunkiseudun lähistöllä eivät kykenisi käsittelemään nyt esitettyjä määriä. Varastointimääriä lisäämistä esitettäessä olisi tullut esittää myös suunnitelma siitä, minne niitä sijoitetaan murskaamisen jälkeen, kun pienempääkin määrää Rudus ei ole kyennyt sijoittamaan.

Ei ole perusteltua, että aikaisemmin kahdelle tuotantoalueelle sijoitetuksi esitetyn toiminnan volyymi sallitaan nyt yhdelle alueelle, joka on huomattavasti rajatumpi ja avoimempi kuin aikaisempi. Tuotannon volyymia tulisi lupaehdoissa rajoittaa, jotta siitä syntyvät haitat pysyvät ympäristölainsäädännössä säädettyissä siedettävissä rajoissa eivätkä ole kohtuuttomia.

Varastointimäärän osalta (lupamääräys 3) muutoksenhakijat ovat todenneet, että varastointimäärien kasvattamista ei tule hyväksyä. Tähän ei ole tarvetta. Rudus on kahden uhkasakon asettamisen jälkeen valvovalta viranomaiselta

saadun tiedon mukaan vähentänyt alueella varastoidun määrän nykyisten lupaehtojen mukaiseksi. Vantaan kaupunki ei ole myöskään omassa lausunnossaan tukenut varastomäärien kasvattamista. Valtavat varastokasat alueella eivät myöskään jää esitettyjen maisemointien taakse. Huomattavan korkeiksi kasvavista kasoista pääsee myös leviämään pölyä lähialueilla ja Ojangan ulkoilualueelle.

Muutoksenhakijat ovat viitanneet viranomaispäätöksiin, joissa on todettu yhtiön rikkoneen ympäristöluvan ehtoja. Aluehallintoviraston päätöksessä 16.11.2010 on rajoitettu kertavarastointimäärää. Samat perusteet Ruduksen toimintaan ja varastointimäärien rajoittamiseen alueella pätevät edelleen.

Toiminta-aikojen osalta (lupamääräys 4) muutoksenhakijat ovat todenneet, että toiminta-aikaa alueella on rajoitettu sen lähialueille synnyttämän haitan vuoksi. Koska eniten häiriintyvä alue on tämän toiminnan naapurina oleva Ojangan ulkoilualue ja koska toiminnasta suunnitellaan nyt pysyvää, nykyiset toiminta-aikarajoitukset eivät riitä. Toiminta-aikoja on edelleen rajoitettava etenkin kiviaineksen murskaamisen osalta, joka on rajoitettava kello 7-16 väliseen aikaan muutoksenhakijoiden huomautuksessa esitetyn mukaisesti. Ensisijaisesti muutoksenhakijat ovat katsoneet, ettei kiviainesten murskaamista alueella tule sallia lainkaan. Rudus on itse myös osoittanut, ettei tähän ole tarvetta, kun alueella ei sitä ole tehty pidempään aikaan.

Melurajojen osalta (lupamääräys 5) osalta muutoksenhakijat ovat todenneet, että Ojangan ulkoilualueella kulkee muun muassa valaistu latu juuri Rudus Oy:n toiminta-alueen läheisyydessä. Alueella on myös koirapuisto. Jos toiminta-ajaksi sallitaan edelleen myös klo 6-7 välinen aika, niin tältä osin melurajaa ei tule muuttaa, vaan se tulee säilyttää samassa klo 6-7 dB (Laeq), kuten kaikissa aikaisemmissa aluetta koskevissa lupapäätöksissä on pidetty perusteltuna. Mitään perusteluja sille, miksi alueella yli 10 vuoden aikana, useassa eri viranomaisratkaisussa vakiintuneesti noudatettua viranomaistulkintaa melurajoista tulisi nyt muuttaa. Olosuhteet alueella eivät ole muuttuneet tai muuttumassa siten, että kello 6-7 aikaisesta melurajasta olisi syytä luopua. Päinvastoin, alueelle suunniteltu laajeneva murskaamotoiminta ja erityisesti kiviaineksen murskaus vain lisää meluhaittaa alueella. Muutoksenhakijat ovat viitanneet viranomaisten ja hallinto-oikeuden ratkaisuihin.

Melurajojen ja tarkkailun osalta muutoksenhakijat ovat vaatineet, että melutaisoissa otetaan huomioon alueen yhteismelu, kuten aikaisemmin luvassa on määrätty. Erityisesti on huomioitava murskekasojen päällä tapahtuva liikennöinti ja työskentely, josta erityisesti varoitusaänistä syntyy erittäin häiritsevää melua. Jos lupaehtojen muutokset hyväksytään niin alueella tapahtuva liikennöinti kasvaa huomattavasti ja samoin haitat. Tämän melun luonteen vuoksi muutoksenhakijat ovat katsoneet, että saataviin mittaustuloksiin olisi tehtävä myös 5 dB:n korjaus.

Luvan selkeyttämiseksi ja meluvallien päällä tapahtuvan liikennöinnin haitoista mahdollisesti syntyvien viranomaistulkintojen epäselvyyksien poistamiseksi muutoksenhakijat ovat vaatineet, että nyt muutettavaan lupaan kirjoitetaan vastaava ehto kuin Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisussa 3.3.2008:

"...melu, toiminta-alueen liikenne mukaan lukien ja yhdessä alueella harjoitet-

tavan muun toiminnan kanssa, ei saa ylittää.."

Kyseisen päätöksen perustelut pätevät edelleen Rudus Oy:n toimintaan ja sijoittumiseen alueella. Toiminta sijoittuu nyt aikaisempaa vielä ongelmallisempaan paikkaan, koska mitään luonnon muodostamia melusteita ei ole, ja toiminta-alue on lähempänä Ojangan ulkoilualuetta kuin aikaisemmin. Hallinto-oikeuden ratkaisussa on katsottu, että asiassa on otettava huomioon häiriintyneisiin kohteisiin kohdistuva muukin melualtistus kuin betoni- tiili- ja asfalttijätteen valmistuksesta aiheutuva melu.

Aluehallintovirasto on päätöksessään 16.10.2010 rajoittanut toiminnasta aiheutuva melua ajallisesti muun muassa lähimmille asuinkiinteistöille ja Ojangan ulkoilualueelle aiheutuvan kohtuuttoman rasituksen estämiseksi. Ei ole uskotavaa, että toiminnan laajentamisesta huolimatta vastaavaa tarvetta ei olisi-kaan. Melurajan muutos ajalta klo 6-7 on kumottava.

Ympäristölupaan on otettava selkeä määräys siitä, että murskekasojen päällä ei saa olla toimintaa. Vaasan hallinto-oikeus muutti ympäristölupaa ja lisäsi siihen ehdon, jonka mukaan meluavaa toimintaa, muun muassa murskausta ja rikotusta, ei saa tehdä melusteiden päällä, melusteiden huolto- ja korjaustöitä lukuun ottamatta. Uudenmaan ELY-keskus on toimintaa valvovana viranomaisena ottanut kannan, että sallittua toimintaa on pysyvän lastien purkupaikan perustaminen korkean meluvallin päälle. Tästä on aiheutunut se, että alueella tapahtuvasta lastien purkamisesta ja niiden siirtelystä meluvallin päällä on kantautunut melua sekä Ojangan ulkoilualueelle että lähimmälle asutukselle. Ehtokohtaa on selkeytettävä siten, että siihen lisätään maininta, että meluvallien päällä ei muun muassa saa sijaita sinne tuotavien materiaalilastien purkupaikka vaan lastien purkaminen ja esilajittelu on tapahduttava meluvallien suojissa. Nyt sallittu toimintamalli ei myöskään ole linjassa lupaehdoissa olevan seuraavan lauseen kanssa: "Murskattava materiaali sekä valmiit tuotekasat on sijoitettava siten, että ne estävät melun leviämisen melulle alttiiden kohteiden suuntaan."

Päästöistä vesiin ja viemäriin (lupamääräys 8) muutoksenhakija on katsonut, että hulevesiä ei saa laskea alueen purovesistöön vaan ne on ohjattava viemäriin, joka alueella nyt on sinne rakennetun jätteenpolttolaitoksen myötä. Lupa olisi käsiteltävä vesilain mukaisesti, koska lupa ja sen määräykset antavat käytännössä luvan muuttaa alueen purovesistön uomia ja virtaamia.

Vaasan hallinto-oikeus on 21.8.2013 palauttanut vesilain mukaisen asian aluehallintovirastolle. Ei ole hyväksyttävää, että yhtiölle annetaan tästä päätöksestä huolimatta edelleen lupa kasvattaa alueen vesistön kuormitusta vaikka edellisenkin luvan lainmukaisuus on edelleen auki.

Päästöistä ilmaan (lupamääräys 9) muutoksenhakijat ovat todenneet, että lastien purkaminen ja työstäminen ja kauhakuormajalla työskentely varastokasojen päällä on kiellettävä. Alueella olevista erittäin korkeista varastokasoista leviää edellä mainitun toiminnan johdosta laajalle alueelle pölyä, eikä sen leviämistä ole kyetty estämään edes nykyisillä kasoilla.

Tarkkailun osalta (lupamääräys 25) muutoksenhakijat ovat todenneet, että koska tällä toiminta-alueella ei ole luonnonmuotoja estämässä melun leviämistä ja

koska melu on usean aikaisemman mittauksen aikana ylittänyt 50 ja 55 L_{Aeq} dB tasot, melumittausten toistaminen vain kahden vuoden välein ei ole riittävää. Melumittaukset on toistettava vähintään kerran puolessa vuodessa. Riittävän tiheä mittausväli on ainoa keino edes yrittää taata alueen melutason luvanmukaisuus. Rudus Oy:n toiminta alueella on osoittanut, ettei yhtiö noudata melurajoja.

Lupamääräyksen 21 osalta muutoksenhakijat ovat esittäneet, että alueella tuotetusta betonimurskeesta on tehty viranomaispäätöksiä. Mursketta ei voida käyttää laajasti maarakentamisessa kuten teiden rakentamisessa tai täyttömaana sen epäpuhtauksien vuoksi. Lupahakemuksesta puuttuu perustelut siitä, mihin ja millä tavalla ja missä nyt tuotettavaa mursketta käytetään. Koska alueella ei lain mukaan saa pysyvästi varastoida ainesta yli kolmea vuotta täytyy yhtiöllä olla selkeä käsitys ja suunnitelma siitä, mihin tämän alueen tuotoksia tullaan hyödyntämään. Jotta lupa varastointimäärien laajentamiselle olisi voitu myöntää, olisi Rudus Oy:ltä tullut vaatia tiedot siitä, mihin ainesta tullaan käyttämään. Jos tällaista suunnitelmaa ei ole, niin kyse on vain pysyvän varastointialueen hakemisesta ainekselle, jota ei voida missään hyödyntää. Tähän tarkoitukseen aluetta ei ole kaavoitettu eikä siihen tule lupaa edes myöntää. Kyse olisi tällöin kaatopaikan perustamisesta eikä sille ole olemassa lainmukaisia myöntämisperusteita tähän paikkaan. Jos Rudus Oy ei voi toimittaa uskottavaa suunnitelmaa jätteen hyödyntämisestä, ei lupaa varastointimäärien kasvattamiselle tule myöntää.

Toiminnan aloittamisluvasta ja lupamääräyksestä 20 muutoksenhakijat ovat todenneet, että toimintaa ei saa alueella aloittaa ennen lainvoimasta päätöstä nyt muutetuilla ehdoilla. Kyse on lähinnä alueen käyttämisestä Rudus Oy:lle epäkurantti materiaalin jatkuvaan varastointiin. Nyt esitetyille varastointimääriille ei olisi mitään perusteita, jos materiaali kiertäisi rakennustoiminnassa. Ei ole syytä tämän tyyppisen varastointi- ja kaatopaikka-alueen luomiselle merkittävän virkistysalueen naapuriin. Varastoimiselle ei myöskään ole mitään välitöntä yleisen edun vaatimaa tarvetta.

Toiminnan aloittamiselle ei tule myöskään antaa lupaa ennen kuin yhtiö on rakentanut alueella luvan vaatimat meluvallit ja sijoittanut toimintansa alueelle siten, ettei sitä tehdä meluvallien päälle kuten nyt eikä siten, että pääasiallinen meluvalli ei ole Ojangan ulkoilualueen suuntaan vaan Kehä III:n ja Porvoon moottoritien risteyksen suuntaan. Maisemointisuunnitelman ehdot on muutettava sellaisiksi, että ne velvoittavat Rudus Oy:n sijoittamaan toiminnan alueella siten, että sekä melun että pölyn todennäköinen leviäminen tapahtuu pois päin Ojangan ulkoilualueesta eikä sinne päin kuten nyt. Pölyämistä Ojangan ulkoilualueelle tapahtuu, koska lastien purkaminen tapahtuu korkean jättekasan päällä, joka on sijoitettu murskaamolaitoksen ja Ojangan ulkoilualueen väliin. Muutoksenhakijat ovat vaatineet tämän kieltämistä ympäristöluvan ehdoissa. Lupaa toiminnan aloittamiselle ei tule senkään vuoksi myöntää, koska yhtiö ei ole noudattanut Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä 24.1.2012 asetettua vaatimusta melusuunnitelmasta ja sen toteuttamisesta. Toiminta alueella ei ole vielä luvasta mukaista meluvallien osalta.

Heikkinen ja asiakumppanit ovat todenneet, että aluehallintovirasto ilmeisesti mainitsee virheellisesti muutettavan päätöksen päivämääräksi 6.11.2010, vaikka kyse lienee päätöksestä 16.11.2010. Muutoksenhakijat ovat pyytäneet pää-

töstekstin oikaisemista.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Rudus Oy on antanut vastineen Heikkisen ja asiakumppaneiden valituksesta ja vaatinut, että valitus hylätään.

1. Käsittelymäärien lisääminen

Länsisalmen tuotantoalueen murskausmäärien kasvattamiselle on olemassa selvät perusteet. Tarve betoni-, tiili- ja asfalttijätteen tehokkaalle kierrätykselle kasvaa jatkuvasti. Kierrätys edistää kestäväen kehityksen periaatteita ja valtakunnallisia jätehuoltotavoitteita. Jätteitä kierrättämällä voidaan säästää neitseellisiä luonnonvaroja, kuten soravaroja ja muita perinteisiä kiviaineksia. Valituksen kohteena oleva ympäristöluparatkaisu luo omalta osaltaan puitteita näiden tavoitteiden toteuttamiselle.

Muutoshakemuksessa ei ole valittajien väittämiä puutteita. Viittaukset *Rudus Oy:n* muihin tuotantolaitoksiin ovat Länsisalmen tuotantoaluetta koskevassa ympäristölupaharkinnassa merkityksellisiä. Eri tuotantolaitokset eivät ole toistensa vaihtoehtoja, vaan niissä jokaisessa on itsenäistä toimintaa. Lupahakemus vastaa muutoinkin ympäristönsuojelulain 35.2 §:n ja ympäristönsuojelulain 9-15 §:n säännöksiä.

Valittajat eivät yksilöi niitä haittoja, joiden vuoksi käsittelymääriä tulisi heidän mielestään rajoittaa valituksen kohteena olevan luparatkaisun mukaisesta määrästä. Mitään hyväksyttävää perustetta tällaiselle rajoitukselle ei vastineen antajan käsityksen mukaan olekaan olemassa. Jo toiminnan melu- ja pölypäästöihin liittyvät ympäristölupamääräykset takaavat sen, ettei toiminta aiheuta kenellekään naapuruussuhdelaisa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

2. Varastointimäärien kasvattaminen

Yhtiö on viitannut valitukseensa, jossa vaaditaan varastointimäärän kasvattamista. Valittajat eivät esitä varteenotettavia perusteita varastointimäärän kasvattamisen kieltämistä taikka varastokasan enimmäiskorkeuden rajoittamista koskeville vaatimuksilleen. Jo alueen kaavoitustilanteesta johtuen on selvää, ettei maisemallinen haitta voi muodostaa laillista estettä varastomäärien kasvattamiselle valituksen kohteena olevan luparatkaisun tai *Rudus Oy:n* muutoshakemuksen mukaisesti. On myös otettava huomioon, että Länsisalmen tuotantoalueelta valmistettavat murskeet ovat korkealuokkaisia CE-merkittyjä tuotteita. Pölyhaitan rajoittamisesta on lisäksi asetettu ympäristöluvassa asianmukainen määräys.

Valituksessa mainitut Uudenmaan ELY-keskuksen päätökset eivät puhu ainaakaan nyt kysymyksessä olevan muutoslupan myöntämisedellytyksiä vastaan. Jos näillä päätöksillä ylipäänsä on jotain merkitystä käsillä olevassa asiassa, on se täsmälleen päinvastainen kuin mitä valittajat esittävät. Päätöksissä kuvatut tilanteet ovat syntyneet nimenomaan siitä syystä, että Länsisalmen tuotantoalueen maksimivarastointimäärä oli asetettu aiemmassa ympäristöluvassa perusteettoman pieneksi.

3. Toiminta-ajat

Länsisalmen tuotantoalueella on jatkossa tarvetta myös ylijäämälouheen murskaukselle. Tämä toiminta muun muassa vähentää alueellisesti kiviainesten kuljetusmatkoja ja niistä aiheutuvia päästöjä. Alueella aiemmin harjoitetusta ylijäämälouheen murskaustoiminnasta ei ole todettu aiheutuneen ympäristönsuojelulain 42 §:n säännöksen vastaisia seurauksia. Mitään ympäristönsuojelullista perustetta kieltää ylijäämälouheen murskausta Länsisalmen tuotantoalueella tai rajoittaa ko. toiminnolle ympäristöluvassa asetettuja toiminta-aikoja ei sen vuoksi ole olemassa. Toiminta-aikoja koskeville lisärajoituksille ei ole perusteita muidenkaan toimintojen osalta. On ensiarvoisen tärkeää, että toiminta-aikoja ei myöskään rajoiteta miltään osin enempää kuin mitä ympäristönsuojelulain vaatimukset edellyttävät. Tuotantotoiminnan järjestäminen järkevällä tavalla edellyttää niin ylijäämälouheen murskauksen kuin muidenkin toimintojen osalta valituksen kohteena olevan ympäristölupapäätöksen mukaisia toiminta-aikoja.

4. Melurajat

Lupaviranomainen on esittänyt asianmukaiset perustelut sille, että Ojangan ulkoilualueelle ei aseteta erillistä yöaikaista melurajaa. Lisäksi on otettava huomioon, että Ojangan ulkoiluala varsinkin nykytilanteessa, muun muassa Vantaan Energia Oy:n jätevoimalan rakentamisen myötä rajoittuu taajaan rakennettuihin alueisiin. Jos aikavälille 06-07 asetettaisiin erillinen meluraja, tulisi sen siten olla 50 dB. Vastineen antaja on tältä osin viitannut niihin perusteluihin, jotka yhtiö on esittänyt 2.9.2014 päivätyssä valituksessaan lupamääräykseen 5 liittyen.

Alueen yhteismelu ja melua aiheuttavat toiminnot on määritetty lupamääräyksissä selkeästi ja asianmukaisesti. Perusteltua tarvetta määräysten muuttamisen ei ole.

Vastineen antaja pitää myös vaatimusta 5 dB:n lisäyksestä mittauksiin perusteettomana ja viittaa työkoneiden varoitusäänien osalta sosiaali- ja terveystieteiden tutkimusohjeissa olevaan seuraavaan kannanottoon:

"Viranomaisten määrittämien tai hyväksymien, asianmukaisesti käytettyjen akustisten hälytys- ja varoituslaitteiden äänet eivät ole terveydensuojelulain tarkoittamaa melua. Laitteet tulisi kuitenkin suunnitella ja sijoittaa niin ja niita tulisi käyttää siten, että kansalaisia altistavat melutasot eivät ole tarpeettoman suuria eivätkä altistusajat tarpeettoman pitkiä."

Vaatimukset murskekasojen päällä tapahtuvan toiminnan kieltämisestä ovat perusteettomia ja lisäksi omiaan hämärtämään ympäristölupamääräysten sisältöä. Vastanottokasojen päällä ei käytännössä suoriteta esimerkiksi suurten materiaalikappaleiden pienentämistä taikka niiden erottelua toisistaan. Laitoksen vastanottokasojia joudutaan kuitenkin ajoittain käsittelemään myös kasojen päällä. Tämä on välttämätöntä toimitettujen kuormien puhtauden sekä työturvallisuuden varmistamiseksi. Ympäristöluvassa ei sen vuoksi voida kieltää työskentelyä murskekasojen päällä.

Ainakin osa lähialueen asukkaiden ilmoittamista äänihavainnoista on todennä-

köisesti liittynyt Kehä III parannushankkeisiin tai lähistöllä sijaitseviin muihin toimintoihin.

5. Päästöt vesiin ja viemäriin

Vastineen antaja pitää hulevesiviemärintiä koskevaa vaatimusta ylimitoitettuna ja perusteettomana, koska tuotantoalueella ei juuri synny hulevesiä.

Vaatus vesilain mukaisesta käsittelystä on niin ikään perusteeton. Toiminnasta ei aiheudu sellaisia vaikutuksia vesistöissä, jotka edellyttäisivät vesilain mukaista lupaa. Avoimeksi jää myös se, missä tarkoituksessa valittajat viittaavat hallintopakkoasiaan, jonka Etelä-Suomen aluehallintovirasto jätti 10.1.2014 antamallaan päätöksellä nro 5/2014/2 tutkimatta, koska Kimmo Heikkinen ei asetetussa määräajassa eikä myöhemminkään täydentänyt hakemusta pyydetyllä tavalla.

6. Päästöt ilmaan

Vastineen antaja on viitannut edellä kohdassa 4 todettuun sekä valituksenalaisen päätöksen lupamääräykseen 9.

7. Tarkkailu

Vastineen antaja toteaa, että melumittauksia koskeva määräys 25 on sisällöltään asianmukainen ja riittävä. Määräys vastaa myös vastaavanlaista toimintaa koskevaa yleistä lupakäytäntöä.

8. Määräys 21

Vastineen antaja toteaa, että Länsisalmen tuotantoalueelle on tehty ns. MARA-ilmoitus betonimurskeen hyödyntämisestä maanrakentamisessa. Hyödynnetty materiaali täyttää MARA-asetuksen vaatimukset ja sillä on ilmoituksen mukaisesti vahvistettu tuotantoalueen maaperän kantavuutta.

Tuotantoalueella valmistettu kierrätettävä materiaali on rakennustuoteasetuksen mukaisesti CE-merkittyä ja sitä käytetään hyväksytyn laadunhallintajärjestelmän mukaan suunnitelmallisesti. Materiaali hyödynnetään vaativissa rakennuskohteissa pääosin MARA-asetuksen mukaisissa kohteissa ja sillä voidaan korvata huomattava määrä luonnonkiviaineksia.

9. Toiminnan aloittaminen

Aloittamislualle on olemassa lailliset edellytykset. Muutoshakemuksesta käy muun muassa ilmi, että pääkaupunkiseudulla on jatkuva tarve puhtaiden kiviainesten loppusijoitukselle ja kierrätystoiminnalle ja että aloittamislupa mahdollistaa Länsisalmen tuotannon systemaattisen suunnittelun. Aloittamislualle on siten olemassa perusteltu syy. Aloittamislupa ei myöskään tee muutoksenhakua turhaksi. Valituksen kohteena olevan luparatkaisun mukaisen toiminnan ympäristövaikutukset eivät ole pysyviä, vaan ne lakkaavat välittömästi, kun toiminta lopetetaan.

Valituskirjelmässä esitetty kritiikki melusteita ja maisemointisuunnitelmaa

koskevia määräyksiä kohtaan on virheellistä ja asiaan vaikuttamatonta. Kyseiset määräykset ovat kaikilta osin asianmukaiset.

Kimmo Heikkinen asiakumppaneineen on antanut vastineen Rudus Oy:n valituksen johdosta ja vaatinut, että valitus hylätään.

Rudus Oy:n hakemille muutoksille ei ole perusteita. Muutokset myös käytännössä poistaisivat kaikki aikaisemmissa ympäristölupaprosesseissa lupaan tehdyt lievät tarkennukset, joilla on yritetty huomioida toiminnan haasteellinen sijoituspaikka ja se, että toiminnasta syntyvä häiriö ei aiheuta naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta haittaa ja että välittömänä rajanaapurina olevan Ojangon ulkoilualueen ja virkistysalueen käyttöarvo säilyisi hyväksyttävällä tasolla. Nykyiset rajoitukset eivät ole tarpeettomia tai ylimitoitettuja, päinvastoin ne ovat alimitoitettuja.

Lupamääräys 3

Jo nyt alueella voi nähdä erittäin korkeita varastokasoja, joista pääsee leviämään haitta-aineita ympäristöön muun muassa pölyämisen vuoksi. Tämän Rudus Oy itsekkin myöntää kun se katsoo, ettei se pysty pelkällä vedellä estämään ympäristöhaittojen syntymistä alueella.

Tarkoitus lienee kierrättää materiaalia ja sitä tavoitetta Ruduksen hakemat massiiviset varastointimäärät eivät palvele. Kyseiselle toiminnalle olisi haettava lupaa samassa järjestyksessä kuin kaatopaikoille.

Määrien rajoittaminen on suoraa seurausta alueen pienuudesta, jo nyt todettavissa olevasta ahtaudesta, alueella jo nyt olevien jätevuorien korkeudesta sekä ennen kaikkea toiminnan sijoittumisesta koko Itä-Vantaan merkittävimmän virkistysalueen rajanaapuriksi.

Lupamääräys 5

Rudus Oy jatkaa erikoisten näkemystensä esittämistä melurajojen osalta. Kuten valituksessa on osoitettu, on alueella vakiintuneesti sovellettu tiettyjä melurajoja, joista Rudus nyt vaatii poikkeusta. Melurajojen osalta alueella ja sen lähistöllä ei ole Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen 3.3.2008 jälkeen tapahtunut mitään kaavoituksellisia muutoksia eikä taajaa rakentamista, joka olisi muuttanut alueen luonnetta.

Alueella on oltava meluesteet ja niitä koskeva suunnitelma on oltava siten myös tehtynä ennen kuin alueella aloitetaan kiviaineksen murskaaminen, jos sellainen alueella aloitetaan.

Lupamääräys 9

Suolauksen tai muidenkaan mineraalien sallimista pölyntorjunnassa alueella ei tule sallia. Alueella on jo nyt todettu Rudus Oy:n toiminnan huonontaneen alueen vesistöjen veden laatua.

Lupamääräys 26

Ympäristöluvassa oleva suurtehokeräimen käyttövaatimus tulee säilyä luvassa eikä lupachtoa tältä osin muuteta. Rudus Oy:n alueella olevat suuret kasat levittävät haitta-aineita laajalle.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Helsingin kaupunki, Vantaan kaupunki ja Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen ovat ilmoittaneet, että ne eivät anna vastinetta asiassa.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on 14.11.2014 ilmoittanut, että Rudus Oy:n toiminnassa noudatetaan uutta ympäristölupaa (141/2014/1) 24.9.2014 alkaen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antamassaan lausunnossa esittänyt valitusten hylkäämistä.

Yhtiön valituksen osalta aluehallintovirasto on todennut, että ympäristölupa myönnetään tapauskohtaisesti. Aluehallintovirasto perustelee haettua pienempää käsiteltyä ja käsittelemätöntä betoni-, tiili ja asfalttijätteen varastointimäärää muun muassa sillä, että alueella voidaan käsitellä myös paljon kiviaineksia, joiden murskaus ja varastointi ei nykyisen tulkinnan mukaan enää pääsääntöisesti ole jätteenkäsittelyä, joten niiden määriä ei voi jätelain (646/2011) perusteella rajoittaa. Lisäksi toiminnan aikaisempaan ympäristölupaan verrattuna on lupaa nyt haettu pienemmälle alueelle ja yli kolminkertaiselle varastointimäärälle. Myös valvontaviranomaisten lupahakemuksesta antamista lausunnoista ja muistutuksista ilmenevä huoli haittojen lisääntymisestä on huomioitu lupamääräyksessä. Enimmäisvarastointimäärä perustuu valvontaviranomaisen esittämään arvioon, joka muodostunee useiden nimenomaan varastointimäärään kohdistuneiden valvontatoimenpiteiden perusteella.

Melutasoa koskeva määräys on annettu melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) vaatimusten ja voimassa olevan luvan perusteella. Ojangan virkistysalue katsotaan edelleen olevan taajaman välittömässä läheisyydessä oleva virkistysalue, sillä asiassa ei ole esitetty mitään sellaista, jotta virkistysalueen määrittästä olisi muutettava.

Meluseinämasuunnitelman hyväksyttäväksi määrätty toimitusajankohta varmistaa, että suunnitelma on hyväksyttyä ja toteutettavissa riittävän ajoissa ennen murskaustoiminnan aloitusta.

Murskaamojen pölyntorjunnassa ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia aineita. Mikäli pölynsidonnassa käytetään runsaasti suolaa, on vaarana pohjaveden suolaantuminen, mikä voi aiheuttaa mm. korroosiota maanalaisissa putkistoissa. Etäisyys I luokan pohjavesialueeseen (0109252 Fazerila) on lähimmillään noin 100 m. Aluetta rasittaa lisäksi vieressä kulkevan Kehä III:n (kantatie 50) liukkaudenestossa käytetty suolaus.

Kimmo Heikkisen ja asiakumppaneiden valituksesta aluehallintovirasto on todennut, että päätöksessä on määrätty murskattava materiaali ja tuotekasat sijoitettavaksi siten, että ne estävät melun leviämisen melulle alttiiden kohteiden suuntaan. Lisäksi kasat on pidettävä riittävän suurina melun leviämisen estä-

miseksi. Alueelle rakennetaan myös lisämeluste toiminnanharjoittajan teettämän meluselvityksen mukaan. Murskauslaitosten sijoittamisesta on määrätty, että ne tulee sijoittaa maastollisesti mahdollisimman matalaan paikkaan tai jyrkänneseinämää lähelle. Toiminnalle on annettu myös toiminta-ajat ja toiminnan melutasolle raja-arvot häiritsevän melun estämiseksi. Murskausta ja rikotusta ei sallita melusteiden päällä, mitä ymmärrettävästi tulee soveltaa myös varastokasoihin. Merkittävimmäksi melulähteeksi jää vastaanotetun materiaalin purku ja siirtely kasan päällä. Tuotteiden varastokasat on hakemuksessa esitetty keskimäärin 5 - 10 metriä korkeiksi. Näillä toimilla sekä murskainlaitteelle ja alueelle määrättyillä pölyntorjuntatoimilla estetään myös pölyn leviämistä. Mikäli edellä esitettyjä määräyksiä ja lupapäätöstä muutoin noudatetaan, aluehallintovirasto katsoo, että toimintaa voidaan laajentaa annetun päätöksen mukaisesti aiheuttamatta ympäristön pilaantumisen vaaraa tai kohtuutonta haittaa naapurustolle.

Hallinto-oikeus on vastaselityspyynnön yhteydessä varannut Heikkiselle tilaisuuden esittää selvitys (valtakirja) hänen oikeudestaan käyttää asiakumppaneidensa puhevaltaa asiassa uhalla, että valitus voidaan jättää heidän osaltaan tutkimatta.

Kimmo Heikkinen asiakumppaneineen on antanut vastaselityksen. Selityksen yhteydessä Heikkinen on pyytänyt asiakumppaneitaan vahvistamaan hallinto-oikeudelle, että he ovat valtuuttaneet hänet asiassa. Jarmo Nirhamo ja Charlotta Bengs ovat 29.12.2014 sähköpostitse ilmoittaneet valtuuttaneensa Heikkisen valituksen allekirjoittajaksi.

Aluehallintovirasto on perustelematta muuttanut kantansa Ojangan ulkoilualueen alueen luonteen suhteen. Epäselväksi on jäänyt, mikä aluehallintoviraston tarkoittama välittömässä läheisyydessä oleva taajama on. Vastaselitykseen liitetystä kuvasta ilmenee, että alueella ja sen läheisyydessä ei ole mitään taajamaista aluetta. Ainoastaan lounaiskulmassa noin yhden kilometrin päässä alkaa Vantaan Länsimäen alue, mutta sen perusteella ei voi väittää koko alueen sijaitsevan taajaman välittömässä läheisyydessä, kun kaavoituksella alue on ympäristöineen määrätty säilytettäväksi maaseutumaisena, väljänä alueena.

Kalliokivimurskeen varastointimäärät on sisällytettävä alueella sallittavien ainesvarastojen määriin, koska muutoin alueella varastoitavista määristä syntyy lähialueille kohtuuton haitta. Mikäli luvassa ei voida näitä määriä rajoittaa, on siellä oltava selkeä määräys, että vain alueella murskattua materiaalia saa sinne varastoida. Murskattavia määriä on myös huomattavasti rajoitettava, jos varastointia ei voi rajoittaa. Kalliokiviainesta ei saisi murskata alueella enempää kuin 100.000 tonnia vuodessa.

Suunnitelma ei takaa lainkaan meluhaitan rajoittamista. Nyt jo laitoksen toimissa alueella sen toiminnasta syntyy kohtuutonta haittaa

Yhtiö on omalla toiminnallaan osoittanut, ettei se pysty hallitsemaan alueella käsiteltäviä määriä.

Alue, johon tätä laajennettua toimintaa suunnitellaan on entistä rajatumpi. Esitetyt varastokasat ovat entistä korkeammat. Tuotantoprosessista osa meluavasta toiminnasta on jo nyt sijoitettu korkeiden varastokasojen päälle ja samaa esi-

tetään jatkettavan, mutta vain huomattavasti suuremmassa määrin. Tästä syntyy edelleen huomattava haitta lähiympäristöön melun ja pölyämisen myötä. Kuivina kausina kuka tahansa alueella liikkuva ei voi olla havaitsematta pölyämistä, ja sitä onkin levinnyt lähialueille. Näiden kasojen kastelemisesta ei ole yhtään havaintoa koko toiminnan ajalta.

Hakemus on edelleen puutteellinen muun muassa vesilain osalta.

Varastointimäärien kasvattamisen osalta Heikkinen asiakumppaneineen on muun muassa todennut, että pölyämisen ja melun vuoksi syntyy tilanne, jossa toiminnan yhteisvaikutus synnyttää juuri sellaisen kohtuuttoman haitan, jota lainsäädännöllä on pyritty estämään.

3. Toiminta-ajat

Vastineessa esitetty väite, että ylijäämälouheen murskauksesta ei ole todettu alueella ympäristönsuojelulain vastaisia seurauksia on väärä. Alueella on tehty melumittauksia, joissa on toistuvasti todettu louheen murskaamisen ylittäneen nyt määrätyt melurajat 40/45 dB(L_{Aeq}). Huomattavaa näiden mittausten osalta on se, että toimintaa ollaan nyt sijoittamassa alueelle siten, että se on vielä lähempänä Ojangan ulkoilualuetta, tasaisella peltoaukealla ja heikommin suojattuna kuin aikaisemmin. Heikkinen asiakumppaneineen on viitannut seuraaviin mittauksiin:

<u>Mittaus</u>	<u>Mittaja</u>	<u>Melutaso</u>	<u>Paikka</u>	<u>Mittajan kommentti</u>
22.3.2006	Promethor	50-55 dB	Ojanko	Kivimurskaamon poraus määräsi äänitason
10.1.2005	WSP	53-56 L _{Aeq} dB	Ojanko	Louheen murskaus aiheutti voimakkaimmat äänet
17.9.2004	Promethor	53 L _{Aeq} dB	Ojanko	Kivimurskaamo määräsi äänitason
14.5.2004	Promethor	55,8 L _{Aeq} dB	Ojanko	Kivimurskaamo määräsi äänitason

4. Melurajat

Heikkinen asiakumppaneineen on viitannut kuviin alueelta, joissa näkyy korkean jätetkasan päälle menevä ajoramppi, jonka päässä on lastien purkauspaikka.

Rudus Oy on antanut vastaselityksen.

Aluehallintoviraston lausunnosta yhtiö on esittänyt, että kiviainesten varastointia ei voida jätelain perusteella rajoittaa. Kannanotto pitää tietenkin sinällään paikkansa. Sillä ei kuitenkaan ole asiayhteyttä nyt tarkasteltavana olevan lupamääräyksen tarkoitukseen. Käsitelty ja käsittelemättömän betoni-, tiili- ja asfalttijätteen kertavarastointimäärän rajoittamista hakemuksen mukaisesta

200 000 tonnista 150 000 tonniin tulisi voida perustella jätteestä aiheutuvan vaaran ja haitan estämistä koskevalla tarpeella. Tällaista tarvetta ei synny sen perusteella, että kiviainesten murskaus ja varastointi eivät ole jätteenkäsittelyä.

Hakemuksen mukaisen kertavarastointimäärän rajoittaminen ei ole perusteltavissa sillä, että lupaa on nyt haettu aikaisempaan ympäristölupaan verrattuna pienemmälle alueelle ja yli kolminkertaiselle varastointimäärälle. Suunnitelmien mukainen varastointialue, jonka pinta-ala on tällä hetkellä arviolta noin 4 hehtaaria on hakemuksen mukaisille varastointimäärille riittävä. Muutos varastointialueen koossa ei ole aikaisempaan tilanteeseen verrattuna merkittävä, eikä siihen liity mitään erityisiä ympäristöongelmia. Hieman keskitetympi varastointi päinvastoin mahdollistaa tiiviimmän yhdyskuntarakenteen sekä tarvittaessa entistä tehokkaamman pölyn- ja meluntorjunnan. Myös ympäristöluvan määräykset edellyttävät varastokasoilta riittävän suurta kokoa.

Hakemuksen mukainen muutos alempaan maksimivarastointimäärään ei ole läheskään niin dramaattinen kuin mitä lausunnossa annetaan ymmärtää. Mitään epäselvyyttä ei voi olla siitä, että aiemman ympäristöluvan mukainen betoni-, tiili- ja asfalttijätteen varastointi määrä on ollut ko. materiaalien järkevän kierrätystoiminnan kannalta selvästi alimitoitettu. Kuten valituksessa on tuotu esiin, ei kaikkien Länsisalmen tuotantoalueella käsiteltävien materiaalien kokonaismäärä myöskään lisäännä uuden luvan myötä aiemmasta 1 100 000 tonnia/v. Lisäksi varastointiaika on rajoitettu ympäristöluvassa kaikkien materiaalien osalta enintään kolmeen vuoteen.

Avoimeksi jää edelleen se, minkä konkreettisen vaaran tai haitan estämiseksi kertavarastointimäärää on rajoitettu hakemuksen mukaisesta 200 000 tonnista 150 000 tonniin. Lausunnossa mainittu huoli haittojen lisääntymisestä ei perustu ympäristöluvan kohteena olevasta toiminnasta tuleviin todennettuihin päästöihin tai ympäristönsuojelulain 42 §:n säännöksen vastaisiin seurauksiin. Ympäristöhaittoja ei ole myöskään todettu alempaan varastomäärään kohdistuneiden valvontatoimenpiteiden yhteydessä. Aluehallintovirasto ei antamassaan lausunnossakaan yksilöi niitä haittoja, jotka se ilmoittaa huomioineensa valituksen kohteena olevassa lupamääräyksessä.

Melu (lupamääräys 5)

Aluehallintovirasto lausuu, että Ojangan virkistysalueen katsotaan olevan taajaman välittömässä läheisyydessä oleva virkistysalue. Tämä vastannee myös lupahakemuksen johdosta annetussa Uudenmaan ELY-keskuksen 20.1.2014 päivätyssä lausunnossa esitettyä kannanottoa.

Virkistysalueilla taajamissa ja taajamien välittömässä läheisyydessä on valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaan ohjeena, että melutaso ei saa ylittää ulkona melun A-painotetun ekvivalenttitason päiväohjearvoa (klo 7-22) 55 dB.

Lupamääräyksen 5 toisen kappaleen päiväajan ekvivalenttimelutason raja-arvoksi tulisi sääntelyn selkeyden ja johdonmukaisuuden vahvistamiseksi asettaa 55 dB. Rudus Oy:n valituksessa vaadituksi korvaavaksi raja-arvoksi on kirjotettu erehdyksessä 50 dB, minkä virheen yhtiö haluaa täten korjata.

Meluseinäsuunnitelman osalta vastaselityksen antaja toteaa, että myös vali-

tuskirjelmän mukainen toimitusajankohta varmistaisi sen, että suunnitelma on hyväksytty ja toteutettavissa riittävän ajoissa ennen murskaustoiminnan aloitusta. Valituskirjelmän mukaisella toimitusajankohdalla voitaisiin lisäksi varmistaa, että kaikki murskaustoimintaan liittyvät käytännön kysymykset voidaan ottaa huomioon suunnitelmaa laadittaessa. Näin ei välttämättä ole asiantaita, jos suunnittelussa noudatetaan valituksen kohteena olevaa lupamääräystä.

Pölynsidonta (lupamääräys 9)

Aluehallintovirasto muun muassa lausuu, että mikäli pölynsidonnassa käytetään runsaasti suolaa, on vaarana pohjaveden suolaantuminen, mikä voi aiheuttaa muun muassa korroosiota maanalaisissa putkistoissa.

Rudus Oy on lausunnon antajan kanssa saman mieltä siitä, ettei pölynsidontaan tule käyttää runsasta suolausta. Määräystä, jonka mukaan varastokasojen, kuormien ja teiden kasteluun saa käyttää vain vettä, voidaan kuitenkin pitää vallitsevissa olosuhteissa ylimitoitettuna ja epätarkoituksenmukaisena. Nyt lupamääräys ei mahdollista myöskään sellaista suolausta, joka on vähäistä, mutta jolla pölynsidontaa kuitenkin voidaan tarvittaessa tehostaa entisestään. Käytännössä voisi olla kyse 1-3 yksittäisestä liikennöintialueiden käsittelykerrasta kesän aikana. On selvää, ettei tällaisista toimenpiteistä voisi aiheutua pohjaveden suolaantumisen vaaraa. Kaiken edellä todetun perusteella on selvää, että lupamääräys 9 tulisi muotoilla varastokasojen, kuormien sekä alueen ja teiden pölynsidontan osalta nykyistä väljemmäksi.

Heikkisen ja asiakumppaneiden vastineen osalta yhtiö on esittänyt seuraavaa:

Lupamääräys 3

Hakemuksen mukainen 200 000 tonnin kertavarastointimäärä palvelisi betoni-, tiili- ja asfalttijätteen tehokasta kierrätystä. Hyvin suuria maanrakennuskohteita ei yleensä ole samalla syklillä kuin hyvin suuria purkukohteita. Suurempi varastointimäärä mahdollistaa suuresta kohteesta kerralla tulevan jätemäärän vastaanoton, kun jätteestä valmistetut murskeet pystytään hieman pidemmän ajan kuluessa ohjaamaan hallitusti markkinoille. Hakemuksen mukainen kertavarastointimäärä olisi myös muille vastaaville toiminnoille myönnettyihin ympäristölupiin verrattuna kohtuullinen. Vastineessa ei yksilöidä syytä, miksi Rudus Oy:n valituksessa mainitut muut tuotantolaitokset eroaisivat tässä suhteessa nyt kysymyksessä olevasta laitoksesta.

Epäselväksi jää se, miksi vastineessa korostetaan varastointiaikojen rajoittamista ja siihen liittyvää sääntelyä. Rudus Oy ei ole hakenut muutosta ympäristöluvassa asetettuun kolmen vuoden enimmäisvarastointiaikaan minkään materiaalin osalta. Liiketoiminnassa ei ole ylipäättään kysymys kaatopaikkatoiminnan järjestämisestä, vaan kiviainesten mahdollisimman tehokkaasta kierrätyksestä. Koska tuotantoalueelta otetaan vastaan vain puhdasta betoni-, tiili- ja asfalttijätettä, tulee kaikki vastaanotettu materiaali käytännössä hyödynnetyksi erilaisissa rakentamishankkeissa. Varastojen keskimääräinen kiertoaika Rudus Oy:n pääkaupunkiseudun toimipaikoilla on noin yksi vuosi.

Laitoksen sijoituspaikkaa koskevan kritiikin osalta on syytä todeta, että ky-

seessä on kaavanmukainen toiminta, joka sijoittuu Vantaan jätteenpolttolaitoksen naapuriin maan vilkkaimmin liikennöityjen väylien (kehä III ja Porvoon väylä) varrelle. Sijoituspaikan soveltuvuutta hakemuksen mukaiselle toiminnalle ei voida kiistää järkevillä perusteilla.

Materiaalien murskaus ja käsittely tapahtuvat murskattavasta materiaalista ja valmiista tuotteista koostuvien kasojen suojassa. Kasojen päällä suoritetaan ai-noastaan lastien purkamista ja kasojen hoitoa. Ympäristöluvassa määrätty melun- ja pölyntorjuntatoimenpiteet takaavat sen, ettei toiminta aiheuta kenellekään naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusta.

Lupamääräys 5

Rudus Oy viittaa siihen, mitä Ojangan ulkoilualueen luonteesta taajamaan välittömästi rajoittuvana alueena on lausuttu edellä. Vireillä on myös yleiskaavamuutos, jolla Ojangan pohjoispuolen EV-alueet (suojavihervalue) muuttuvat EL-alueiksi (lumen vastaanottoalue) ja VL-alueiksi (lähivirkistysalue, Ojangan ulkoilupuisto). Melurajoihin liittyen on lisäksi todettava, että liikennemelu on aikaisempaan ympäristölupaan liittyneissä meluselvityksissä todettu alueella merkittävimmäksi taustamelun aiheuttajaksi.

Lupamääräys 9

Rudus Oy viittaa siihen, mitä pölynsidonnasta on lausuttu edellä. Vastineessa esitetty väite, jonka mukaan Rudus Oy:n toiminnan olisi todettu huonontaneen alueen vesistöjen veden laadun tasoa, on virheellinen ja perustelematon.

Lupamääräys 26

Kuten Rudus Oy:n valituksessa on todettu, ei lupamääräyksessä tulisi sulkea pois muita yleisesti tunnettuja mittaustekniikoita. Jatkuvatoimisen optisen mittalaitteen käyttönoton puolesta puhuvat ainakin seuraavat seikat:

- Mittalaitteen toimivuutta voidaan seurata reaaliaikaisesti.
- Koska suodatinta ei tarvitse vaihtaa päivittäin, voidaan mittausjaksoa pidentää ja saada kattavampi tulos.
- Mittaustuloksista saadaan pitoisuuskuvaaja, josta voidaan tehdä päätelmiä siitä, mistä pitoisuus aiheutuu.
- Mittauslaite on asutuksen kannalta miellyttävämpi, koska se on huomattavasti hiljaisempi kuin suurtehokeräin.

Hallinto-oikeus on pyytänyt lisäselvitystä *Uudenmaan ELY-keskukselta* ja *Rudus Oy:ltä*.

Uudenmaan ELY-keskus on selityksessään todennut, että Rudus Oy:n toiminta alueella on vakiintunutta eikä siinä ole tapahtunut muita muutoksia koko toiminta-aikana vuodesta 2004 lähtien kuin vastaanotettavan ja varastoidun beto-

ni- ja tiilijätteen vastaanottomäärän lisääntyminen. Kiviaineksen tuontia ja murskausta ei ole aloitettu. Myöskään asfalttijätettä ei ole otettu vastaan ja murskattu. Toiminta, jota ympäristölupapäätös 5.8.2014 koskee, sijaitsee ai-noastaan alkuperäisellä tuotantoalueella (välillä ns. läntinen alue). Itäisellä alueella sijaitsee Vantaan Energia Oy:n jätevoimalaitos eikä siellä ole enää Ru-dus Oy:n toimintaa. Rudus on asettanut aloittamisvakuuden 25.9.2014, jonka jälkeen vastaanotettavan ja varastoitavan betoni- ja tiilijätteen määrää on lisät-ty. Muuta vaikutusta uudella ympäristöluvalla ei ole ollut toimintaan.

Valvontatiedoista ELY-keskus on todennut, että uusimmat melumittaukset, jol-loin myös betonin murskauslaitos on ollut toiminnassa, on tehty vuonna 2010. Melumittaus ympäristössä on tehty ainakin joulukuussa 2012, kun selvitettiin ns. itäisen alueen eli Vantaan Energia Oy:n jätteenpolttolaitoksen rakentami-seen liittyvän murskauksen melutasoja ympäristössä. Vuoden 2010 melumit-tausten aikana oli neljä eri mittausajankohtaa, jolloin ainoastaan betonin murs-kauslaitos oli toiminnassa, muina mittausajankohtina myös ns. itäisellä alueel-la oli kiven murskaus käynnissä tai toimintaa oli ainoastaan ns. itäisellä alueel-la. Ojangan ulkoilualueella lähimmässä pisteessä oli 52 dB L_{Aeq} ja toimintojen aiheuttamaksi keskimelutasoksi konsultti arvioi alle 40 dB, kun molemmat toi-minnat olivat samanaikaisesti käynnissä. Havaintojen mukaan betonin murs-kauksen ääni ei ollut kuultavissa, kun kiven murskausta myös tehtiin. Kun vain betonin murskauslaitos oli toiminnassa, oli melutaso lähimmän asuinrakennuk-sen pihassa 49 dB L_{Aeq} ja betonin murskauslaitoksen aiheuttamaksi melutasoksi konsultti arvioi alle 40 dB. Selityksen liitteenä on ympäristömelun mittausra-portti vuodelta 2010. Kun kivenmurskausta ei ole aloitettu, ei uutta melumit-tausta ole tehty.

Yhteydenottoja betonimurskauksen aiheuttamasta melusta ei viime aikoina (selitys annettu 13.8.2015) ole ainakaan ELY-keskukselle tullut. Sen sijaan vii-meaikaiset meluvalitukset ovat liittyneet kehä III:n kunnostushankkeeseen. Betonin murskauksen pölyämisestä ei ole tullut ELY-keskukselle ilmoituksia eikä valituksia.

Tuotantoalueen pinta- ja pohjavesiä on tarkkailtu edellisessä ympäristöluvassa määrätyn mukaisesti. Tarkkailuun on ELY-keskuksen hallintopakkopäätöksen määräyksestä asetettu uusi pohjavesiputki keskemälle tuotantoaluetta. Jät-teenpolttolaitokselle johtavan tien rakentamisen yhteydessä alkuperäinen poh-javesiputki PVP1 on tuhoutunut keväällä 2013, joten pohjavesiä tarkkaillaan nyt ainoastaan uudesta pohjavesiputkesta PVP2. Pintavesinäytteet on otettu selkeytysaltaan lähtöpäästä, lähes seisovasta vedestä. Altaasta vedet edelleen suotautuvat ns. maapadon läpi pelto-ojaan ja sieltä edelleen Solbackenin ojaan ja Krapuojaan. Näin ollen tietoa siitä, minkälaista vettä alueelta ympäristöön pääsee, ei tähän mennessä ole ollut käytettävissä. Nyt tarkkailupiste on siirret-ty ojaan maapadon toiselle puolelle, mikä antaa todellisemman tiedon pelto-ojaan päätyvästä vedestä. Syksyn 2014 näyte on otettu ojasta, mutta vielä sel-keytysaltaan puolelta. Määräaikaistarkastuksessa on maastossa määrätty näyt-teenoton uusi paikka.

Tasausaltaan veden pH on ollut korkea ja vedessä on ollut nitriittityppeä yli so-siaali- ja terveysministeriön ohjearvon. Muilta osin ei veden laadussa ole tut-kittujen parametrien osalta ollut mitään merkittävää. Pohjavesiputken PVP1 vedessä on ollut bensiinin lisäaineita TAME ja MTBE, jotka ovat todennäköi-

sesti peräisin jostain muusta kuin betonin murskauskaitoksen toiminnasta. Muilta osin mitatut pitoisuudet ovat olleet alle määritysrajan tai aivan määritysrajan tuntumassa, joten toiminnalla ei ole ollut vaikutuksia pohjaveteen.

Alueella käsiteltävästä tavarasta ELY-keskus on todennut, että tuotantoalueella otettiin 2014 vastaan betoni- ja tiilijätettä yhteensä 118 046 tonnia ja varastossa vuoden vaihteessa oli 97 527 tonnia murskaamatonta ja murskattua betonia. Vastaavat tiedot vuodelta 2013 ovat 113 608 tonnia ja 53 400 tonnia. Varastomäärät kesäkuun lopussa 2015 olivat Rudus Oy:ltä saadun tiedon mukaan 72 912 tonnia betoni- ja tiilijätettä ja 35 545 tonnia valmiita murskeita.

Työskentelystä kasojen päällä ELY-keskus on todennut, että vastaanottokasaa joudutaan ajoittain käsittelemään myös kasan päällä, se on välttämätöntä toimitettujen kuormien puhtauden ja työturvallisuuden varmistamiseksi. Käsitellyä tapahtuu pyöräkoneella ja kaivinkoneella, joiden molempien melutaso on sama. Rikotusta ei kasan päällä tehdä. ELY-keskuksen tiedossa ei ole, kuinka usein tai säännöllisesti tätä käsittelyä tehdään. Yhdenkään viranomaisen tekemän tarkastuksen aikana ei kasojen päällä ole ollut tällaista toimintaa. Kasan päällä työskentelyä on arvioitu ELY-keskuksen päätöksessä 2.12.2011.

Meluesteistä ELY-keskus on todennut, että meluesteinä tuotantoalueella toimivat betonijätteen varastokasat, joista Ojangan ulkoilualan suuntaan meluesteenä toimii betoni- ja tiilijätteen varastointikasa. Tämän kasan korkeus maanpinnasta on selitystä annettaessa (13.8.2015) noin 10 metriä. Tämän kasan ELY-keskus on hyväksynyt meluesteeksi 4.7.2012. Murskekasat, jotka sijaitsevat kehä III:n suuntaan ovat selitystä annettaessa alle 10 metriä korkeita.

Kiviainesten vastaanottoa, rikotusta ja murskausta ei ole aloitettu tuotantoalueella, joten meluntorjuntaa ei tästä syystä ole arvioitu tarkemmin.

Rudus Oy on antanut hallinto-oikeuden pyytämän lisäselvityksen ja vastannut Heikkisen ja asiakumppaneiden kirjelmiin. Yhtiö on tarkentanut vaatimustaan siten, että Heikkisen ja asiakumppaneiden valitus on ensisijaisesti jätettävä tutkimatta puuttuvan asianosaisaseman perusteella ja toissijaisesti hylättävä.

Vaatimuksen tarkennuksen osalta yhtiö on viitannut hallinto-oikeudessa vireillä olevaan asiaan (dnro 00708/14/5132), jonka yhteydessä Uudenmaan ELY-keskus on katsonut, että Kimmo Heikkinen ei ole ympäristönsuojelulain tarkoittama asianosainen. Yhtiö pyytää hallinto-oikeutta ottamaan tähän kantaa myös tässä asiassa.

Lisäselvityksenä alueen käytöstä yhtiö on toimittanut kartan raaka-ainevarastojen sijoittelusta. Kartassa on esitetty myös yhtiön ja muiden toimijoiden kasojen korkeudet huhtikuussa 2015. Yhtiön varastokasan korkeus jää yhtiön alueen ja Vantaan Energia Oy:n jätteenpolttolaitoksen välissä sijaitsevan kalliopinnan alapuolelle. Vastaanotetut raaka-aineet läjitetään kasalle ja puretaan kasan juurelta murskaussuunnasta kaivinkoneella siten, että kasa toimii suojana Ojangan ulkoilualan suuntaan. Murskauskaitokset on sijoitettu betoni- ja tiilijätevaraston sekä valmiin murskevaraston väliin.

Varastointitilanne on 30.6.2015 päivätyn varastointiraportin mukaan seuraava:
- betoni- ja tiilijätettä on yhteensä 72 912 tonnia

- valmiita, yhtiön laadunhallintajärjestelmän mukaisesti valmistettuja CE-merkittyjä Betoroc-murskeita on yhteensä 35 545 tonnia
- varastossa ei ole asfalttijätettä eikä louheita.

Varastointiraportin mukainen tilanne vastaa pääosin liitekartassa esitettyä tilannetta huhtikuulta 2015. Toiminta on varsin vakiintunutta.

Murskekasojen sijainti on esitetty selityksen liitekartassa. Valmis murske kannetaan pyöräkuormaajalla kasalle. Varastot puretaan ja lastataan kuorma-autoihin pyöräkuormaajalla.

Vastaanotettavat raaka-ainekuormat puretaan kasan päältä. Tässä yhteydessä kasan päällä työskennellään pyöräkuormaajalla vain siinä määrin kuin se on kasan puhtauden (kuormien tarkastaminen) ja työturvallisuuden (suojavallien ylläpito) varmistamiseksi välttämätöntä. Näillä toimenpiteillä ei ole haitallisia pöly- tai meluvaikutuksia toiminta-alueen ulkopuolella.

Melun osalta yhtiö on todennut, että Länsisalmen tuotantoalueella ei tällä hetkellä tehdä rikitusta iskuvasaralla. Betoni- ja tiilijätteen esikäsittelyä tehdään sen sijaan vähemmän ääntä aiheuttavalla hydraulisella puristimella. Murskauksen melupäästöjen rajoittamisen osalta yhtiö pitää riittävänä, että murskauslaitokset sijoitetaan ja suojataan lupamääräyksen 5 mukaisesti ja että kivimurskaimeen tehdään määräyksen mukaiset meluesteet. Yhtiön käsityksen mukaan toiminnan kokonaismelun päästö ei ole vallitsevaan taustameluun nähden merkittävä. Alueen hallitsevaksi melulähteeksi on todettu useassa eri yhteydessä kehä III:n ja Porvoon väylän liikenne. Lisäksi ainakin kehä III:n parannushankkeeseen ja Vantaan Energia Oy:n jätteenpolttolaitoksen rakentamiseen on liittynyt viime vuosina sellaisia meluavia toimenpiteitä, joiden mahdollisesta melunsuojauksesta Rudus Oy:llä ei ole tietoa. Meluvalituksia on tehty muun muassa ajankohtina, jolloin yhtiön tuotantoalueella ei ole tehty murskausta, mutta työt kehä III:n parantamiseksi ovat olleet käynnissä.

Pölypäästöjen osalta yhtiö on todennut, että toiminnan pölypäästöt ovat muihin vastaavanlaisiin toimintoihin verrattuna tavanomaisia. Toiminnan pölypäästöjä ei voida pitää alueen muihin toimintoihin verrattuna merkittävänä. Pölyämisen estämiseksi murskauksessa käytetään tarvittaessa kastelua. Lisäksi kaikkien pölyävien materiaalien pudotuskorkeudet pidetään mahdollisimman matalina. Alueella on myös kuorman kastelulaite, jolla lähtevät kuormat voidaan tarvittaessa kastella pölypäästöjen minimoimiseksi. Tuotantoalueen teiden pölyämistä torjutaan liikennöintialueiden kastelulla sekä teiden säännöllisellä kunnostuksella. Mikäli pölyämistä havaitaan, eikä sitä voida riittävässä määrin vähentää esimerkiksi kovan pakkasen vuoksi, työt keskeytetään. Hajanaista dokumentaatiota suoritetuista pölyntorjuntatoimista sisältyy muun muassa kastelusta maksettuihin laskuihin. Merkittävät pölyntorjuntatoimet kirjataan tästä edes myös käyttöpäiväkirjaan.

Yhtiö on todennut Heikkisen ja asiakumppaneiden vastaselityksestä, että yhtiön valituksen mukaisesti varastointimäärän kasvattamiselle on perusteet. Ympäristövaikutukset eivät muodosta estettä tälle. Vuonna 2006 tehty YVA-selvitys tukee kierrätystoiminnan sijoittamista myös Länsisalmen alueelle. Myös alueen kaavoitus tilanne tukee mahdollisimman resurssitehokkaan kierrätystoiminnan sijoittamista. Myös Vantaan kaupungin 18.11.2013 § 22 hyväksymä asemakaavamuutos (koskien muun muassa toiminta-alueelle sijoittuneen

T-alueen muuttamista ET-alueeksi) on lainvoimainen (KHO:n päätös 8.4.2015 T 933).

Heikkisen ja asiakumppaneiden vastaselityksessä mainitut melumittaukset on tehty aikana (2004-2006), jolloin laitosalue käsitti myös ns. itäisen tuotanto-alueen, jolla nykyisin sijaitsee Vantaan Energia Oy:n jätteenpolttolaitos. Aina-kin osa vanhoista mittauksista on sitä paitsi liittynyt tilanteeseen, jossa kiviaineksen murskauslaitos oli jouduttu sijoittamaan väliaikaisesti suunnitelmista poikkeavaan paikkaan tuolloin suoritettujen Vuosaaren rautatietunnelin louhintatöiden vuoksi. Erilaisten olosuhteiden vuoksi vanhoilla mittauksilla ei ole merkitystä käsillä olevassa lupa-asiassa. Lupamääräykset ja seuranta takaavat sen, ettei toiminta aiheuta kenellekään kohtuutonta rasitusta. Vaadituille toiminta-aikoja koskeville lisärajoituksille ei ole perusteita.

Melurajoista ja työskentelystä kasojen päällä yhtiö on viitannut aiemmin esitettyyn ja todennut, että yhtiön toimittama liitekartta havainnollistaa sitä, että Ojangan ulkoilualueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee muun muassa huomattava määrä teollisuutta ja suuria liikenneväyliä. Heikkisen ja asiakumppaneiden vastaselitykseen liitetty valokuva ei tuo jätekuormien purkamista koskevaan asiaan mitään uutta. Toimintojen sijoittamisessa ja tuotannon järjestämisessä on otettu huomioon myös ympäristöhaittojen minimoiminen. Kasan päällä tehtävien töiden kieltämistä koskeva vaatimus on aiheeton ja lupamääräysten kohtuullista mitoitusta koskevan periaatteen vastainen.

Rudus Oy on antanut vastaselityksen ELY-keskuksen selityksestä. Yhtiön mukaan ELY-keskuksen selitys antaa oikean kuvan Länsisalmen tuotantoalueen toiminnan nykytilasta ja kehityksestä.

Kimmo Heikkinen asiakumppaneineen on antanut vastaselityksen. Rudus Oy:n vaatimus tutkimatta jättämisestä on lakiin perustumaton ja muutenkin liian myöhään tehty.

Muutoksenhakijat ovat todenneet ELY-keskuksen selityksestä 13.8.2015, että konsultin arviota toiminnan, erityisesti kivenmurskauksen osalta ei edelleenkaan voi pitää miltään osin luotettavana, koska tämä lausunto ja sen johtopäätökset ovat täysin ristiriidassa kaikkien muiden alueella tehtyjen mittausten kanssa. Muutoksenhakijat eivät ole löytäneet mitään muuta mittausraporttia miltään muulta alueelta, jossa kivenmurskausta olisi tehty taivasalla noin 40 dB:n keskimelutasolla.

Veden epäpuhtauksiin alueella ei ole puututtu ja ongelma tuntuu edelleen jatkuvan. Lupa- ja sen tarkkailumääräyksiin tulisi tehdä tarvittavat muutokset.

Työskentely varastokasojen päällä ei ole ajoittaista vaan lastien purkupaikka on sijoitettu kasojen päälle. Kaikki alueelle tuotavan tavaran liikennöinti tapahtuu kasojen päällä ja siellä toimii toisinaan hyvinkin pitkään kauhakuormaaja, jonka äänet sekä kasojen päällä olevan aineksen käsittelyäänet kuuluvat muutoksenhakijoille hyvin selvästi. Muutoksenhakijat eivät tiedä, miksi tarvikkeet ovat ajoittuneet siten, ettei toimintaa kasojen päällä ole ollut. Kyse ei ole pelkästään toiminnasta vaan myös sen häiritsevyydestä. Toiminnan sijoittaminen tässä mitassa kasojen päälle kumoaa tehokkaasti suurelta osin sen hyödyn, joka meluvälle muuten tulee. Meluesteet eivät nyt toimi, koska niiden

päälle on sijoitettu jatkuvasti toistuvaa toimintaa: lastien purkua ja sen esilajittelua ja jonkinlaista käsittelyä hakkaavista äänistä päätellen. Käsittelytoiminta tapahtuu kasojen päälle sijoitetulla kauhakuormaajalla.

Heikkinen asiakumppaneineen on todennut yhtiön selityksestä seuraavan. ”Alueen käyttö” -kohdassa mainittu kasa on Heikkisen ja asiakumppaneiden käsityksen mukaan juuri ELY-keskuksen tarkoittama meluste ja edellä todetuista syistä toimintamalli ei ole ympäristöluvan mukaista. Alue näyttää jo nyt hyvin hallitsemattomalta eikä alueella tulisi sallia suurempia varastointimääriä.

Olosuhteet olivat erilaiset itäisellä tuotantoalueella, joka oli korkeiden kallioseinämien takana toisin kuin nykyinen läntinen alue, joka on avoimella peltoalueella. Voidaan olettaa, että kivenmurskaamisen aiheuttama ongelma olisi vielä suurempi. Toiminta sijoittuu myös lähemmäs Ojangon ulkoilu- ja virkistysaluetta. Myös Vantaan kaupunki on vaatinut toiminta-aikojen rajoittamista.

Ojangon ulkoilualueen läheisyydessä ei ole vastaavalla tavalla muuta häiritsevää toimintaa kuin Rudus Oy:n ulkona sijaitseva murskaamotoiminta.

Kimmo Heikkinen asiakumppaneineen on toimittanut edellä mainitun vastaselityksen liitteitä ja todennut, että kaikissa toimitetuissa melumittauksissa toiminta-alueen kuormien purkaminen ja niiden käsittely oli kuultavissa yli muiden alueen äänilähteiden vaikka kyseinen toiminta tapahtui kallioseinämien tai sorakasojen takaa, eikä niiden päältä koko toiminta-alueen korkeimmalta paikalta kuten Rudus Oy nyt haluaisi toimintansa sijoittaa.

Ero aikaisempaan on myös siinä, että liikennöintiä alueelle ja sieltä pois sekä lastien käsittelyä, joka siis olisi sijoitettu meluvallien päälle, tapahtuu huomattavasti enemmän kuin aikaisemmin käsittelymäärien kasvattamisen vuoksi. Alueelta on olemassa useita melumittauksia, joissa on dokumentoitu lastien purkamisen ja niiden kauhakuormaajalla käsittelemisen häiritsevyys. Tästä huolimatta toimintaa esitetään paikalle, josta sen aiheuttamat haitat moninkertaistuisivat.

Heikkisen ja asiakumppaneiden kirjelmässä on viitattu seuraaviin mittauksiin: Melumittaus Länsisalmen ottamisaluetta 14.5.2004, ympäristömelumittaus 17.9.2004, ympäristömelumittaus 18.2.2005 sekä useita melumittauksia 2010.

Heikkinen on viitannut ELY-keskuksen virkamiehen sähköpostiviestiin 24.11.2014 ja todennut, että kyseisessä viestissä ELY-keskus ilmoittaa hyväksyvänsä lastien purkupaikan sijoittamisen murskekasojen päälle, koska sitä ei ole luvassa nimenomaisesti kielletty. Ilmeisesti tämän tulkinnan vuoksi valvonta tämän toiminnan haitallisuudesta on lopetettu ja siten luotu häiriötä aiheuttavan toiminnan osalta kestävä tilanne.

Rudus Oy:lle on lähetetty tiedoksi Heikkisen ja asiakumppaneiden vastaselitys 14.9.2015 sekä kirjelmä 24.9.2015 liitteineen.

Kimmo Heikkiselle ja asiakumppaneille on annettu tiedoksi Rudus Oy:n vastaselitys 11.9.2015.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus ei tutki valitusta Vesa Uusitalon, Elina Forsströmin, Peter Forsströmin eikä Gunn Bengsin osalta. Valitus tutkitaan Kimmo Heikkisen, Jarmo Nirhamon ja Charlotta Bengsin osalta.
2. Hallinto-oikeus hylkää Rudus Oy:n väitteen siitä, että Kimmo Heikkisellä, Jarmo Nirhamolla ja Charlotta Bengsillä ei olisi asiassa valitusoikeutta.
3. Hallinto-oikeus kumoaa valituksenalaisen päätöksen ja palauttaa asian perusteluista ilmenevistä syistä aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi. Hallinto-oikeus kumoaa myös määräyksen siitä, että toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta. Mikäli Rudus Oy haluaa hakemustaan jatkaa, sille on varattava tilaisuus täydentää hakemustaan perusteluista ilmenevällä tavalla.

Perustelut

1. Heikkinen on ilmoittanut toimivansa muiden muutoksenhakijoiden asiamiehenä. Hän on toimittanut valituksensa sähköpostitse. Sähköisestä asioinnista viranomais toiminnassa annetun lain 9 §:n 2 momentin mukaan viranomaiselle saapunutta sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä. Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimivallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa. Viranomais voi kuitenkin määrätä valtakirjan toimitettavaksi, jos viranomaisella on aihetta epäillä asiamiehen toimivaltaa tai sen laajuutta.

Heikkinen ja muut valituksessa mainitut henkilöt ovat valittaneet monista päätöksistä, jotka liittyvät Rudus Oy:n ympäristölupiin. Kaikki asiakumppanit eivät kuitenkaan ole olleet mukana kaikissa valituksissa. Tämän vuoksi Heikkiselle on varattu tilaisuus esittää valtakirja muilta valituksessa mainituilta henkilöiltä. Vastaselityksen yhteydessä Heikkinen on pyytänyt kanssavalittajia vahvistamaan hallinto-oikeudelle, että he ovat valtuuttaneet Heikkisen allekirjoittamaan valituksen. Jarmo Nirhamo ja Charlotta Bengs ovat toimittaneet hallinto-oikeudelle vahvistuksen. Muiden osalta ei ole selvitystä valtuutuksesta. Tämän vuoksi valitus on jätettävä tutkimatta muiden osalta.

2. Kimmo Heikkinen asuu osoitteessa Kalliolaaksontie 5 ja Jarmo Nirhamo ja Charlotta Bengs asuvat osoitteessa Kalliolaaksontie 2 Vantaalla. Kyseiset asunnot sijaitsevat noin 700 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta ja jonkin verran kauempana murskaustoiminnasta. Kun otetaan huomioon Rudus Oy:n toiminnan ympäristövaikutukset, muun muassa melun osalta, hallinto-oikeus katsoo, että asia saattaa koskea muutoksenhakijoiden oikeutta tai etua ympäristönsuojelulain (86/2000) 97 §:n 1 momentin 1 kohdan tarkoittamalla tavalla. Tämän vuoksi väite muutoksenhakuoikeuden puuttumisesta on hylättävä.

Hallinto-oikeus on lainvoimaisella ratkaisullaan 6.11.2015 nro 15/0530/1 vastaavasti katsonut, että Kimmo Heikkisellä on ollut valitusoikeus hallintopakkoasiassa. Hallinto-oikeus on kumonnut ELY-keskuksen päätöksen, jolla Heikkisen vaatimus oli jätetty tutkimatta.

3. Asiassa on kyse betoni-, tiili- ja asfalttijätteen sekä kiviaineksen murskauslaitoksen toiminnasta Länsisalmen alueella Vantaalla. Rudus Oy on hakenut muutosta toimintaa koskevaan ympäristölupaan.

Rudus Oy:n toiminta-alue sijaitsee Vantaan kaupungin kaakkoisosassa Kehä III:n ja Porvoon väylän risteyksen pohjoispuolella. Toiminta-alueen itäpuolelle on rakennettu Vantaan Energia Oy:n Långmossebergenin jätevoimala. Toiminta-alueen pohjoispuolella on peltoa ja pohjoisen/koilliseen suuntaan sijaitsee Ojangan ulkoilualue ja muutoksenhakijoina toimivien haitankärsijöiden asunnot osoitteissa Kalliolaaksontie 5 (Kimmo Heikkinen) ja Kalliolaaksontie 2 (Jarmo Nirhamo ja Charlotta Bengs) noin 700 metrin etäisyydellä toiminta-alueesta.

Verrattuna voimassa olevaan ympäristölupaan, uusi hakemus on tarkoittanut sekä käsiteltävän että varastoitavan ainemäärän lisäämistä. Hakemuksessa on esitetty ylimalkaisesti raaka-aineiden ja valmiiden tuotteiden sijoitus toiminta-alueelle, mutta ei ole selvitetty millä tavalla laajennettu, hakemuksen mukainen toiminta vaikuttaa melu- ja pölypäästöihin. Hallinto-oikeus toteaa, että toimintojen sijoittaminen vaikuttaa olennaisesti toiminnan päästöihin.

Voimassa olevassa ympäristöluvassa (lupamääräys 5, Vaasan hallinto-oikeus 24.1.2012 nro 12/0036/3) on määrätty rakentamaan meluesteet Uudenmaan ELY-keskuksen hyväksymän tarkemman suunnitelman mukaisesti. Toiminnan muuttuessa on meluesteitä tarvittaessa muutettava uuden suunnitelman perusteella. Meluavaa toimintaa, muun muassa murskausta ja rikutusta, ei saa tehdä meluesteiden päällä, meluesteiden huolto- ja korjaustöitä lukuun ottamatta.

Hakijan esittämään piirrookseen ei ole merkitty meluesteitä. Asian käsittelyssä hallinto-oikeudessa on ilmennyt, että sekä hakija että valvova viranomainen pitävät alueen itäisellä laidalla olevaa betoni- ja tiilijätteen varastokasaa meluesteenä.

Alueelle laaditussa ympäristömeluselvityksessä (27.4.2009) on toiminnan melulähteinä tarkasteltu kiven- ja betoninmurskausta sekä niiden toimintaan liittyviä neljää kauhakuormaajaa ja dumpperia. Muuta melua aiheutuvaa toimintaa ei ole selvityksessä huomioitu. Myöskään alueella vuonna 2010 tehdyn melumittauksen aikainen toiminta ei ole vastannut nykyistä toimintaa. ELY-keskuksen selityksen 13.8.2015 mukaan vastaanottokasaa joudutaan ajoittain käsittelemään myös kasan päällä toimitettujen kuormien puhtauden ja työturvallisuuden varmistamiseksi. ELY-keskus on hyväksynyt ko. kasan meluesteksi 4.7.2012.

Hallinto-oikeus toteaa, että raaka-ainevarasto, jota työkonet jatkuvasti muokkaavat ja jonka päältä kuorma-autot purkavat lastinsa, ei voi olla luvassa tarkoitettu melueste. Melueste tarkoittaa tuotannosta riippumatonta, tuotantovaiheen ajan pysyvää rakennetta.

Ympäristönsuojelulain (86/2000) 4 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavassa toiminnassa on periaatteena, että haitalliset ympäristövaikutukset ehkäistään ennakolta tai, milloin haitallisten vaikutusten syntymistä ei voida kokonaan ehkäistä, rajoitetaan ne mahdollisimman vähäisiksi (ennaltaehkäisy ja haittojen minimoinnin periaate).

Hakija ei ole osoittanut, että meluste olisi uuden luvan mukaisessa toiminnassa tarpeeton eikä muutenkaan selvittänyt, millä tavalla toiminnasta aiheutuvia päästöjä voidaan vähentää. Hakemuksessa ei ole esitetty ympäristönsuojeluasetuksen (169/2000) 14 §:ssä edellytettyä selvitystä siitä, miten ympäristövaikutukset muuttuvat suhteessa aikaisemman hakemuksen ja lupapäätöksen mukaiseen toimintaan. Lupaa ei olisi tämän vuoksi tullut myöntää selvittämättä täsmällisesti miten toiminta järjestetään ja miten toteutetaan tarpeelliset melusteet ja muut toimet, jotka ovat tarpeen päästöjen ja haittojen vähentämiseksi. Valituksenalainen päätös on tämän vuoksi kumottava ja asia palautettava uudelleen käsiteltäväksi. Luvan hakijalle on varattava tilaisuus, mikäli tämä haluaa jatkaa hakemustaan, täydentää sitä edellä lausutulta osin.

Asiassa ei ole syytä lausua muista valitusperusteista, koska ratkaisu melusteista ja varastokasoista voi vaikuttaa merkittävästi toimintaan alueella eikä asiassa siten voida ottaa kantaa esimerkiksi toiminta-aikoihin ja varastomääriin.

Kun hallinto-oikeus on kumonnut päätöksen, on uuden toiminnan aloittamisluopa samalla kumottu.

Asian uuteen käsittelyyn on sovellettava uutta ympäristönsuojelulakia (527/2014).

Sovelletut oikeusohjeet

1. Hallintolainkäyttölaki 51 § 2 mom.
- 2.-3. Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 4 § 1 mom. 1 kohta., 35 § 2 mom., 41 ja 42 §
- Ympäristönsuojeluasetus (169/2000) 14 §
- Laki eräistä naapuruussuhteista 17 §

Julkipano

Päätös on annettu julkipanon jälkeen.

Päätöksestä ilmoittaminen

Vantaan kaupunginhallituksen ja Helsingin kaupunginhallituksen on viipymättä ilmoitettava tästä päätöksestä kaupunkien ilmoitustauluilla.

Päätöksen tiedoksiantaminen

Kimmo Heikkisen on viipymättä tämän päätöksen tiedoksi saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista asiakumppaneilleen. Jos hän tämän laiminlyö, hän on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (hallintolainkäyttölaki 55 § 2 mom, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä eli viimeistään 16.5.2016.

Valitusosoitus on liitteenä YmpJp (07.07).

Diaarinumerot

01463/14/5109

01464/14/5109

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Jaakko Kellosalo ja Kari Hauru ja luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomarit Jan Eklund ja Juha Väisänen.

Jaakko Kellosalo

Jan Eklund

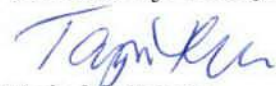
Kari Hauru

Juha Väisänen

Esittelijä
hallinto-oikeussihteeri

Peik Strömsholm

Toimituskirjan antaja:

Tarja Mustonen
notaari

Diaarinumerot

01463/14/5109

01464/14/5109

Jakelu

Päätös

Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Ympäristölupavastuualue

Jäljennös

Rudus Oy, maksutta

Kimmo Heikkinen ym., maksutta

Vantaan kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Helsingin kaupungin ympäristölautakunta

Vantaan kaupunginhallitus

Helsingin kaupunginhallitus

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat

Suomen ympäristökeskus

TM

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta **korkeimmalta hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkipanon jälkeen. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Valituskirjelmä liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituskirjelmän tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitettavan valituskirjelmän tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Valituskirjelmän ja muiden valitusasiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava korkeimmalle hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero sekä mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa tai ellei sähköisesti toimitettavassa asiakirjassa ole selvitystä asiamiehen toimivallasta.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, Helsinki

Puh.nro: 029 56 40200

Telefax: 029 56 40382

S-posti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00-16.15

12 §

Oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen 11.1.2016 § 24 tekemästä päätöksestä asuntomessualueen pienrakentajien vaatimuksesta menettelyvirheen korjaamiseksi

KA/4365/10.00.02.00/2012

HP/JM/JB

Joukko Kivistön asuntomessualueen pienrakentajia on vaatinut kaupunginhallitusta oikaisemaan päätöksensä 11.1.2016 § 24, jolla kaupunginhallitus on jättänyt tutkimatta pienrakentajien 19.11.2015 esittämät vaatimukset menettelyvirheen korjaamisesta. Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu kaupunginhallitusta oikaisemaan päätöksensä 11.1.2016 § 24. Vaatimus on perusteltu siksi, että asia olisi tullut käsitellä hallintolain mukaisessa korjaamismenettelyssä. Samassa yhteydessä kaupunginhallitus voi käsitellä aiemmin esitetyt vaatimukset.

Menettelyvirheen korjaamista koskevat vaatimukset puolestaan liittyvät kaupunginhallituksen 5.10.2015 § 24 tekemään päätökseen pienrakentajien 14.9.2015 saapuneen kirjeen perusteella. Oikaisuvaatimuksessa on vaadittu kaupunginhallituksen päätöksen kumoamista ja vaatimusten tutkimista hallintolain mukaisena menettelyvirheen korjaamista koskevana asiana.

Hallintolain 50 §:n mukaan viranomaisen voi poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen, jos

- 1) päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen;
- 2) päätös perustuu ilmeisen väärään lain soveltamiseen;
- 3) päätöstä tehtäessä on tapahtunut menettelyvirhe; tai
- 4) asiaan on tullut sellaista uutta selvitystä, joka voi olennaisesti vaikuttaa päätökseen.

Päätöksessä oleva ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe on korjattava. Asiavirheen korjaaminen on viranomaisen harkinnassa. Asiavirheen korjaaminen voi tulla vireille asianosaisen tai viranomaisen aloitteesta.

Rakentajien 14.9.2015 ja 19.11.2015 esittämät vaatimukset:

Pienrakentajat ovat 14.9.2015 saapuneessa kirjeessä katsoneet, että valtuutus kauppakirjan allekirjoittamiseen on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja sen johdosta valtuutus tulisi kokonaisuudessaan poistaa. Kuitenkin niin, että kaupunginhallitus toteaisi pätemättömäksi vain kauppakirjan kohdan 6.4., jossa ostajat sitoutuvat liittymään putkijätejärjestelmään. Kaupunginhallitus päätti 5.10.2015 § 24, että kirje ei anna aiheutta toimenpiteisiin.

Pienrakentajien 19.11.2015 kaupunginhallitukselle osoittamassa kirjeessä allekirjoittaneet ovat esittäneet, että kaupunginhallituksen 5.10.2015 § 12 tekemää päätöstä ja kiinteistöjä koskevia kauppakirjoja rasittavat seuraavat virheet:

- 1) Esteellisyys. Valmistelijana toiminut kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki on ollut esteellinen, koska hän on toiminut helmikuuhun 2015 asti VTK-kiinteistöt Oy:n toimitusjohtajana. VTK-kiinteistöt on Kivistön Putkijäte Oy:n ainoa osakkeenomistaja.
- 2) Allekirjoittajien mukaan asianosaisia olisi tullut kuulla käsittelyn aikana, koska päätöstä ei ole ollut asianosaisten hakemuksen mukainen.
- 3) Allekirjoittajien mukaan kaupunginhallitus on tehnyt 5.10.2015 § 12 päätöksensä riittämättömään selvityksen perustuen. Rakentajat vetoavat myös siihen, että viranhaltijalla ei ole ollut toimivaltaa valtuuttamispäätöstä tehdessään, kaupunginhallituksen päätös ei ole ollut lainvoimainen sopimuksen allekirjoitushetkellä, ennen 7.10.2013 ei ole missään materiaalisissa tuotu esille liittymisvelvollisuutta ja että kaupunginhallitus ei ole tehnyt päätöstä noin 100 000 euron suuruudesta sopimussakosta.
- 4) Viranhaltija on antanut kaupunginhallitukselle virheellistä selvitystä kauppakirjamallista.
- 5) Kaupunginhallitukselle on annettu virheellistä selvitystä putkijätejärjestelmään liittymisestä.

Vaatimusten arviointi

Allekirjoittajien kaupunginhallitukselle esittämät vaatimukset kohdistuvat kaupunginhallituksen 5.10.2015 tekemän päätöksen valmisteluun ja kiinteistön kauppaa edeltävään prosessiin.

Hallintolain 28 §:n 5 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos hän on toimitusjohtajana yhteisössä, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Asian valmisteluun osallistunut kiinteistöpäällikkö ei ole toiminut kyseisen yhtiön toimitusjohtajana vaan VTK-kiinteistöt Oy:n toimitusjohtajana. Kyseinen yhtiö omistaa Kivistön Putkijäte Oy:n. Hallintolain tarkoittama erityisen hyödyn tai vahingon kriteeri ei välttämättä täyty. Olennaisempaa on kuitenkin se, että yhteisöjäävi on ajallisesti sidottu hetkeen, jolloin virkamies osallistuu päätöksentekoon tai asian valmisteluun. Lähtökohta on se, että virkamies ei ole yhteisöjääviyden perusteella esteellinen sillä perusteella, että hän on aiemmin toiminut kyseisen yhteisön toimitusjohtajana.

Asianosaisen kuuleminen on yksi käytettävissä oleva tapa selvittää käsiteltävänä olevaa asiaa. Ennen asian ratkaisemista asianosaiselle on varattava tilaisuus lausua asiasta. Kuuleminen ei ole kuitenkaan tarpeen hallintolain 34 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Asian saa ratkaista asianosaista kuulematta esimerkiksi silloin, jos vaatimus jätetään tutkimatta tai hylätään heti perusteettomana. Vaatimus virheen korjaamiseksi on käsiteltävissä ilman tekijöiden kuulemistä, mikäli aiempaa päätöstä ei muuteta heidän vahingokseen. Erillinen kuuleminen pienrakentajien kirjeiden lisäksi ei ole tarpeen.

Rakennuttajien mukaan viranhaltija on ylittänyt toimivaltansa päättäessään kiinteistön kauppakirjasta ja viranhaltijan päätös ei ole voinut perustua kaupunginhallituksen valtuutukseen. Pienrakentajien vaatimukset ja väitteet kohdistuvat käytännössä yksittäisiin sopimuksen kohtiin. Pienrakentajat vaativat, että tietyt ehdot tulisi jälkikäteen todeta pätemättömiksi. Vaatimusta on perusteltu sillä, että kauppakirjan ehdot eivät ole kaupunginhallituksen hyväksymiä tai eivät vastaa kaupunginhallituksen tahtoa tapahtuma-aikaan. Perusteluissa on esitetty, että viranhaltija on tehnyt päätöksen kauppakirjasta ennen kuin hallitus on päättänyt liittymisvelvoitteesta.

Vaatimus liittymisehdon toteamisesta pätemättömäksi puuttuvan toimivallan vuoksi ei perustu lakiin tai oikeuskäytäntöön. Vantaan kaupunginhallitus on 3.12.2012 päättänyt käynnistää putkijätejärjestelmän hankinnan. Edelleen kaupunginhallitus on päättänyt 7.10.2013 § 22, että kiinteistöt velvoitetaan liittymään putkijätejärjestelmään. Asia sinänsä on kuulunut siitä päättäneen viranhaltijan ratkaistavaksi. Liittymisvelvoitteesta päättämisen jälkeen allekirjoittamassaan kauppakirjassa rakentajat ovat nimenomaisesti sitoutuneet liittymään järjestelmään. Kaikki tehdyt päätökset ovat lainvoimaisia ja sopimukset ovat sitovia.

Käytännössä kaupungin kannalta on ratkaisevaa, vastaako tehty päätös ja erityisesti tehty sopimus sisällöltään kaupungin tahtoa sopimuksen tekohetkellä. Tehtyjen päätösten perusteella tämä kaupungin tahto on selvä. Kaupungin puolesta sopimuksen on lisäksi allekirjoittanut toimivaltainen henkilö, joten sopimus on sitoumuksena pätevä. Päätöksen lainvoimaisuus ei ole kuntalain mukaan ehdoton edellytys päätöksen täytäntöönpanolle. Kivistön kauppakirjojen ehdot vastasivat sisällöltään kaupunginhallituksen tavoitteita putkijätejärjestelmän käyttöönotosta.

Käsitellessään asuntomessualueen pienrakentajien vaatimuksia 5.10.2015 kaupunginhallitus tutustui myös pientalotonttien markkinointimateriaaliin. Putkijärjestelmään liittymisestä ja kustannustasosta on informoitu kiinteistön ostajia markkinointimateriaalissa.

Kivistön pienrakentajat ovat pyytäneet asian käsittelemistä asiavirheen korjaamisena. Vaatimus asiavirheen korjaaminen on asianosaisen käytössä oleva keino saattaa asia uudelleen viranomaisen harkittavaksi. Asiavirheen korjaaminen on perusteltua erityisesti tapauksessa, jossa viranomaisen päätöstä rasittaa virhe ja tämä virhe selvästi vaikuttaa asianosaisen asemaan. Asiavirheen korjaaminen on kuitenkin menettelynä ongelmallinen silloin, kun kyse on sopimuksen sisältöä koskevasta vaatimuksesta ja molemmat osapuolet ovat sitoutuneet sopimukseen tietoisina sen sisällöstä. Hallinnolliseen päätöksentekoon liittyvä virheen korjaamisen menettely on huonosti toimiva menettely sopimukseen liittyvän erimielisyyden ratkaisemiseksi.

Vaatimuksen allekirjoittajat ovat tutustuneet markkinointimateriaaliin ja allekirjoittaessaan sopimuksen sitoutuneet sopimuksen ja sen ehtojen noudattamiseen. Vaatimuksen allekirjoittajat eivät ole myöskään yksiselitteisesti esittäneet, että he eivät olisi tulleet sitoutuvansa kauppakirjassa putkijätejärjestelmään liittymiseen ja siitä seuraaviin kustannuksiin. Käytännössä kaupunkia vaaditaan luopumaan yksipuolisesti voimassa olevan sopimuksen mukaisesta velvoitteesta liittyä putkijätejärjestelmään. Sopimuksen osapuolena kaupungilla on

sopimusoikeudellisesti oikeus luopua vaatimuksistaan mutta ei velvollisuutta luopua vaatimasta sopimuksen ehtojen noudattamista.

Viranomaisen harkintavalta ei ole täysin rajoituksetonta silloinkaan, kun sillä on mahdollisuus harkita eri päätösvaihtojen välillä. Harkinnassa on huomioitava hallinnon yleiset oikeusperiaatteet. Harkittaessa liittymisehdosta luopumista kaupunginhallituksen tulee arvioida asiaa paitsi kiinteistön kaupan osapuolten kannalta, myös yleisemmin kuntalaisten yhdenvertaisen, tasapuolisen ja myös johdonmukaisen kohtelun kannalta. Luopuminen liittymisvelvoitteesta tarkoittaisi, että kaupunki luopuisi kyseisten henkilöiden hyväksi jälkikäteen markkinointimateriaalissa esitetyistä ja sopimukseen sisältyvistä vaatimuksista. Ratkaisulla olisi vaikutuksia myös muihin järjestelmän käyttäjiin. Lähtökohtana tulisi pitää toiminnan ennakoitavuutta ja johdonmukaisuutta.

Kivistön alueen pientalorakentajien vaatimuksiin suostuminen ei ole perusteltua.

Päätökseen, jolla viranomainen on hylännyt virheen korjaamista koskevan vaatimuksen, ei hallintolain 53 §:n 3 momentin mukaan saa hakea muutosta valittamalla.

Kaupunginhallitus 21.3.2016 § 25

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) kumota kaupunginhallituksen päätös 11.1.2016 § 24 jättää tutkimatta asuntomessualueen pientalorakentajien vaatimus menettelyvirheen korjaamiseksi, ja
- b) tutkia ja hylätä pientalorakentajien 19.11.2015 ja 14.9.2015 Vantaan kaupunginhallitukselle esittämät vaatimukset.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen seuraavaan kokoukseen.

Kaupunginhallitus 4.4.2016 § 16

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) kumota kaupunginhallituksen päätös 11.1.2016 § 24 jättää tutkimatta asuntomessualueen pientalorakentajien vaatimus menettelyvirheen korjaamiseksi, ja
- b) tutkia ja hylätä pientalorakentajien 19.11.2015 ja 14.9.2015 Vantaan kaupunginhallitukselle esittämät vaatimukset.

Käsittely:

Merkittiin, että Kivistön Putkijäte Oy:n toimitusjohtaja Hannes Oksanen selosti Kivistön Putkijäte Oy:n näkökulmaa Vantaan kaupungin ja Kivistön pienikiinteistöjen omistajien väliseen riita-asiaan kokouksen alussa.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle kaupunginhallituksen 2.5.2016 kokoukseen.

Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä toteaa lisäksi, että asiasta on käyty keskustelu Putkijäte Oy:n järjestelmään liittymättömien kiinteistönomistajien kanssa. Sopimusehtoihin liittyvät päätökset tuodaan erillisenä asiana asianomaisen toimielimen käsittelyyn.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 12

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään

- a) kumota kaupunginhallituksen päätös 11.1.2016 § 24 jättää tutkimatta asuntomessualueen pientalorakentajien vaatimus menettelyvirheen korjaamiseksi, ja
- b) tutkia ja hylätä pientalorakentajien 19.11.2015 ja 14.9.2015 Vantaan kaupunginhallitukselle esittämät vaatimukset.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunginhallitus piti asian käsittelyn aikana neuvottelutauon.

Merkittiin, että Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja täydensi alkuperäistä esittelytekstiä seuraavasti:

"Apulaiskaupunginjohtaja Penttilä toteaa lisäksi, että asiasta on käyty keskustelu Putkijäte Oy:n järjestelmään liittymättömien kiinteistönomistajien kanssa. Sopimusehtoihin liittyvät päätökset tuodaan erillisenä asiana asianomaisen toimielimen käsittelyyn."

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Asuntomessualueen pientalorakentajien oikaisuvaatimus kaupunginhallituksen 11.1.2016 tekemästä päätöksestä, 17.2.2016
- Asuntomessualueen pientalorakentajien vaatimus menettelyvirheen korjaamiseksi, 19.11.2015
- Asuntomessualueen pientalorakentajien vaatimus menettelyvirheen korjaamiseksi, 14.9.2015

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia

Muutoksenhakuohje: ei muutoksenhakuoikeutta (HallintoL 53 § 3 mom.)

Lisätiedot:

kaupunginlakimies Juha Myllymäki, puh. 09 8392 4241, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki
Asematie 7
01300 VANTAA

OIKAISUVAATIMUS

VANTAAN KAUPUNKI Kirjaamo	
SAAPUNUT	17.02.2016
Dn:o KA/4356/10.02.09/2012	

Viite: Kaupunginhallituksen päätös 11.1.2016 § 24

Vaadimme kaupunginhallitusta oikaisemaan virheellisen päätöksensä 11.1.2016 § 24.

Asuntomessurakentajina olemme 14.9.2015 saattaneet Vantaan kaupunginhallituksessa vireille tonttikauppakirjaan lisättyyn ehtoon liittyneen menettelyvirheen korjaamisasian.

Kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen ja valtuutuksen vastaisesti asuntomessutonttien luovutusta koskevaan kauppakirjaan on lisätty ehto 6.4 ostajien velvollisuudesta liittyä Kivistön alueelle rakennettuun keskitettyyn putkijätekeräysjärjestelmään. Tavallisesti menettelyvirhe johtaa päätöksen pätemättömyyteen, minkä johdosta hallintoasia jouduttaisiin käsittelemään uudelleen.

Koska asian käsittely uudelleen ei ole mahdollista, pyysimme kaupunginhallitusta toteamaan, että virheellisessä järjestyksessä kauppakirjaan tullut ehto on pätemätön.

Kaupunginhallitus päätti 5.10.2015 § 12, ettei kirjeemme anna aihetta toimenpiteisiin. Asianosaisina emme saaneet mitään tietoa asian käsittelystä, joten oli ilmeistä, ettei asian käsittelyssä ollut noudatettu hallintomenettelyä. Puutteellisen hallintomenettelyn seurauksena kaupunginhallitus oli päättänyt olla ryhtymättä toimenpiteisiin.

Kun saatoimme menettelyvirheen korjaamista koskeneen asian toistamiseen vireille Vantaan kaupunginhallitukselle osoitetulla uudella vaatimuksella, painotimme, että kyseessä on hallintolain 52 §:n mukaiset vaatimukset menettelyvirheiden korjaamiseksi.

Päätöksessään tästä toisesta kirjeestämme kaupunginhallitus 11.1.2016 § 24 totesi käsitelleensä ensimmäisen kirjeemme kantelutyypisenä vaatimuksena. Lisäksi kaupunginhallitus katsoi, että lainvoimaisten päätösten käsittely kuntalain mukaisena oikaisuvaatimuksena ei ole mahdollista. Tällä perusteella Kaupunginhallitus oli päättänyt 5.10.2015 § 12, ettei ensimmäinen kirjeemme ollut antanut aihetta toimenpiteisiin ja jätti tutkimatta toisen kirjeemme.

Perustelujen virheellisyys tulee esille kaupunginhallituksen oman päätöksen 11.1.2016 § 24 sanamuodosta: "Päätetään jättää menettelyvirheiden korjaamista koskeva vaatimus tutkimatta."

Ensimmäisen vaatuksemme virheellisestä käsittelystä seurasi uusia virheitä

Tulkinta, jonka mukaan asuntomessurakentajien ensimmäinen, 14.9.2015 esittämä vaatimus muotovirheen korjaamisesta olisi ollut hallintokantelu, on ilmeisen kestävä. Vaatimuksen otsikkona oli "Menettelyvirheen korjaaminen". Hallintopäätöksiin liittyvien virheiden korjaaminen on hallintolain 50-53 §:ssä säädetty määrämuotoinen hallintomenettely.

Asianosaisen esittämää vaatimusta muotovirheen korjaamisesta ei lain mukaan voida jättää tutkimatta, vaan asia tulee vireille hallintoasiana ja ratkaistaan hallintomenettelyssä. Näin ei menetelty ennen kaupunginhallituksen päätöstä 5.10.2015 § 12. Päätöksen valmisteli esteellinen henkilö, asianosaisia ei kuultu, asian selvittäminen oli ilmeisen puutteellista eikä asiassa tehty asianosaisille tiedoksi annettavaa päätöstä. Päätöksen valmistelussa oli kiistatta kyse uudesta menettelyvirheestä.

Toisessa kaupunginhallituksen päätöksessä 11.1.2016 § 24 perusteena on viitattu pääasiaan, siis ensimmäiseen muutovirhettä koskevaan korjausvaatimukseen ja siitä päätöksessä 5.10.2015 § 12 esitettyyn virheelliseen käsitykseen kantelutyyppisenä vaatimuksena. Näin ei menettelyvirheen korjaamista koskevassa asiassa luonnollisestikaan voi toimia. Menettelyvirheen johdosta tehty päätös on pätemätön ja asia olisi täytynyt käsitellä kokonaisuudessaan uudelleen.

Oikaisuvaatimuksen perustelut kaupunginhallituksen toiseen päätöksen 11.1.2016 § 24

Päätöksessään 11.1.2016 § 24 kaupunginhallitus jätti vaatimuksemme tutkimatta, koska kaupunginhallituksen ensimmäiseen päätökseen, 5.10.2015 § 12 ei sen mukaan voinut hakea muutosta oikaisuvaatimuksella tai valittamalla. Toteamme, että 5.10.2015 § 12 päätösmenettelyn menettelyvirhettä koskeva vaatimus ei ole muutoksenhakuasia, eikä kaupunginhallituksen päättämä muutoksenhakukielto rajoita vaatimuksen esittämistä.

Tontinluovutusta ja luovutuksen ehtoja koskevien päätösten lainvoimaisuus on asiassa merkityksetöntä. Kuitenkin, toisin kuin kaupunginhallituksen päätöksessä 11.1.2016 § 24 perusteluissa on lausuttu, vaatimus virheen korjaamisesta voidaan hallintolain 52 §:n nojalla esittää viiden vuoden kuluessa päätöksen tekemisestä, lainvoimaisuudesta riippumatta.

Pyydämme kaupunginhallitusta vihdoin toteamaan, että kauppakirjan kohta 6.4 on lisätty jälkeensä ilman kaupunginhallituksen valtuutusta ja, että lisäyksessä kaupunginhallinnon viranhaltijoille on tapahtunut menettelyvirhe, joka tulee korjata. Asianosaisten näkökulmasta on lisäksi syntynyt vaikutelma, että tämän virheen peittelemiseksi viranhaltijat ovat asiassamme tehneet uusia kyseenalaisia ja huonosti harkittuja ratkaisuja. Pidämme välttämättömänä, että luottamushenkilöjohto puuttuu tällaiseen kaupunginhallinnon kielteiseen toimintakulttuuriin tilanteen edellyttämällä vakavuudella.

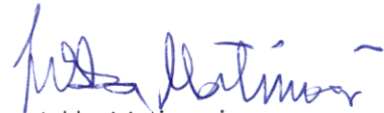
Vantaalla 15.2.2016

Asuntomessurakentajat:

Tiikerinsilmä 3
01700 Vantaa

Leena Matinvesi

Jukka Matinvesi
p. 050 5011566

Tiikerinsilmä 5

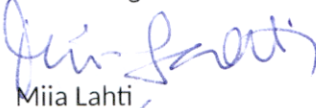

Laura Kröger

Pertti Kröger

Tiikerinsilmä 9

Miia Lahti

Aapo Lahti

Tiikerinsilmä 11

Katja Ruohonen

Janne Ruohonen

Tiikerinsilmä 13

Minna Nyman

Kimmo Karhu

Rubiinikehä 10

Anne Cervantes

Rodrigo Cervantes

Rubiinikehä 12

Pia Ranna
Martin Ranna

Rubiinikehä 13

Miia Kolehmainen
Pasi Kolehmainen

Rubiinikehä 15

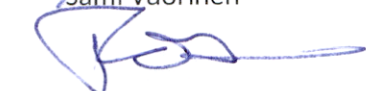

Riikka Leinonen
Ilkka Leinonen

Rubiinikehä 16

Sari Vuorinen

Sami Vuorinen

Rubiinikehä 19

Päivi Laine
Timo Laine

Rubiinikehä 20

Pekka Palomäki
Jarmo Pinola

Rubiinikehä 21

Aarno Perttuli

Veikko Perttuli

Rubiinikehä 22

Elizaveta Parkkonen
Jaakko Parkkonen

Rubiinikehä 23A

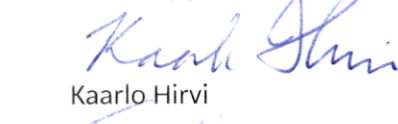
Rauha Parkkonen

Eerika Ypyä

Otto Parkkonen

Teemu Ypyä

Rubiinikehä 23 B

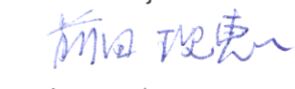
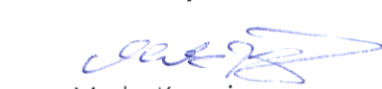

Johanna Hirvi
Kaarlo Hirvi

Rubiinikehä 24

Minna Pajala

Teemu Pajala

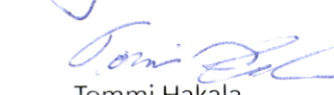
Rubiinikehä 27

Rie Maeda
Marko Karppinen

Rubiinikehä 29

Maija Aunio
Jani Aunio

Rubiinikehä 31 A,B

Pauliina Nelimarkka-Hakala
Tommi Hakala

Viite KH 5.10.2015/11§

19. 11. 2015
~~KA/2730/02.02.01/2010~~
KA/4365/10.00.02.00/2012

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSELLE
Kaupunginjohtaja Kari Nenoselle

Joukko asuntomessurakentajia on 14.9.2015 saattanut hallintolain 52§ nojalla Vantaan kaupunginhallituksessa vireille tonttikauppakirjaan lisättyyn ehtoon liittyneen menettelyvirheen korjaamisasian.

Kaupunginhallitus on Vantaan kaupungin Internet-sivujen pöytäkirja-arkiston tietojen perusteella tehnyt asiassa päätöksen 5.10.2015.

Haluamme kiinnittää Vantaan kaupunginhallituksen huomion seuraaviin tätä päätöstä koskeviin perustaviin menettelyvirheisiin. Edellytämme asianosaisina, että kaupunginhallitus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin mainittujen menettelyvirheiden korjaamiseksi.

1. Valmistelijan esteellisyys

Hallintolain 27§ mukaan virkamies ei saa osallistua asiankäsittelyyn, jos hän on esteellinen.

Kaupunginhallituksen päätöksen on valmistellut kiinteistöpäällikkö Kai Ketelimäki. Ketelimäki on toiminut helmikuuhun 2015 asti VTK-Kiinteistöt Oy:n toimitusjohtajana. VTK-Kiinteistöt on Kivistön Putkijäte Oy:n ainoa äänivaltainen omistaja.

Ottaen huomioon valmistelijan yhteys Kivistön Putkijäte Oy:öön sekä hänen aktiivinen roolinsa asian aiemmissa valmisteluvaiheissa, on selvää, että luottamus hallintoasian valmistelijan puolueettomuuteen on vaarantunut hallintolaissa kuvatulla tavoin.

2. Asianosaisen kuuleminen

Hallintolain 34§ mukaan asianosaiselle on varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Asianosaisen esittäessä hallintolain 52§ nojalla vaatimuksen menettelyvirheen korjaamisesta asiaa ei voida jättää tutkimatta. Asianosaista ei ole myöskään voitu jättää kuulematta tällä tai millään muullakaan perusteella, koska asiassa annettu päätös ei ole ollut asianosaisen hakemuksen mukainen. Muilta osin hallintolain mahdollistamat poikkeukset asianomistajan jättämiseen kuulematta ovat asian ratkaisemisen näkökulmasta triviaaleja.

Asianomistajan jättäminen kuulematta on perustava muotovirhe hallintomenettelyssä ja johtaa aina päätöksen pätemättömyyteen tai lainvoimaisen päätöksen purkamiseen.

3. Selvityksen riittämättömyys asiassa

Hallintolain 31§ mukaan viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi riittävät ja tarpeelliset tiedot.

Asian selvityksessä kaupunginhallitus on päättänyt siihen, että ”Rakentajien kauppakirjaan otettu ehto jätteiden putkikeräysjärjestelmään liittymisestä on siten kaupunginhallituksen päätösten mukainen ja perustuu tontin hakijoille annettuun etukäteisinformaatioon.”

Nopealla selvityksellä olisi kuitenkin osoittautunut että:

- 1) Kauppakirjaa koskenut viranhaltijan päätös on tehty 10.9.2013 ja kaupunginhallituksen päätös 7.10.2013; on selvää, että viranhaltijan päätös ei ole voinut perustua kaupunginhallituksen valtuutukseen,
- 2) puheena oleva kaupunginhallituksen päätös ei ole ollut lainvoimainen vielä edes 15.12.2013, johon mennessä valtaosa tonttikauppakirjoista on jo allekirjoitettu,
- 3) missään kirjallisessa materiaalissa ei ole ennen 7.10.2013 tuotu esiin, että pientalorakentajien tulee liittyä jäteputkijärjestelmän käyttäjäksi ja
- 4) kaupunginhallitus ei edelleenkään ole tehnyt päätöstä siitä, että velvoitteen tehosteeksi asetetaan tontin kauppahintaa vastaava, suuruusluokaltaan noin 100.000 euron, sopimussakko.

Tässä esitetty selvitys perustuu kaikilta osin Vantaan kaupungin omaan päätösaineistoon.

Kohta 1 on erittäin keskeinen. Viranhaltijalla ei ole ollut toimivaltaa valtuuttamispäätöstä tehdessään. Sopimusoikeudellisesti asiamiehen valtuutuksen ylittäminen johtaa sopimuksen pätemättömyyteen. Valtuutusta sopimuksen tekemiseen ei voida antaa jälkikäteen. Kauppakirja on siten allekirjoitettu ilman valtuutukseen perustuvaa toimivaltaa.

4. Virheellinen selvitys asiassa - kauppakirjamalli

Kaupunginhallitukselle annetussa selvityksessä on virheellisesti väitetty, että kauppakirjamalli olisi kaupungin tonttien luovutuksessa yhteydessä yleisesti käyttämä malli.

Kauppakirjan kohdassa ”Kaupan kohde” todetaan: ”Vantaan kaupunki ja Osuuskunta Suomen Asuntomessut järjestävät yhdessä kesällä 2015 valtakunnalliset asuntomessut Vantaalla, Marja-Vantaan messualueella. Myytävä tontti sijaitsee edellä mainitulla messualueella.”

Edellisen lisäksi kauppakirjan kohdassa 3.2 todetaan: ”Ostajat sitoutuvat noudattamaan Vantaan kaupungin, Osuuskunta Suomen Asuntomessujen ja tontin ostajan välillä xx.xx.2013 allekirjoitetussa monikantasopimuksessa mainittuja ehtoja.”

Viimeistään jälkimmäisen kohdan tuoman velvoitteen perusteella on selvää, että kauppakirjamalli ei ole kaupungin yleisesti käyttämä tonttien luovutusta koskeva kauppakirjamalli.

Kaupunginhallitus on lisäksi 5.11.2012 erikseen päättänyt, että tonttien luovutuksessa käytetään nimenomaisesti asuntomessutontteja varten laadittua kauppakirjamallia.

Viranhaltijan antaman virheellisen selvityksen merkitys kaupunginhallituksen päätöksessä jää avoimeksi. Selvityksen osalta on kuitenkin tarpeen erikseen kiinnittää kaupunginhallituksen huomio viranhoitoon liittyviin ja viranhaltijoita ohjaaviin velvollisuuksiin sekä oikeus- ja hallintoperiaatteisiin.

5. Virheellinen selvitys asiassa – tieto putkijätejärjestelmään liittymisen pakollisuudesta

Kaupunginhallitukselle annetussa selvityksessä on esitetty, että asuntomessurakentajat olisivat olleet tietoisia velvollisuudesta liittyä putkijätejärjestelmän käyttäjiksi.

Kauppakirjassa on viitattu kymmeneen eri tausta-asiakirjaan. Joissakin näistä asiakirjoista, kuten alueen kaavoitusta koskevista tiedoista on tuotu ehdollisesti esiin, että alueelle saatetaan rakentaa putkijätejärjestelmä. Esimerkiksi tontinhakuoppaassa, johon ei kuitenkaan ole viitattu kauppakirjassa, oli tuotu esiin arvio putkijätejärjestelmän käyttökustannuksista.

Yhdessäkään näistä kauppakirjan liiteasiakirjoista tai tontin hakuoppaassa ei kuitenkaan ole mainittu, että messutontin ostajan tulee sopimussakon uhalla liittyä järjestelmän käyttäjäksi.

6. Päätöksen tiedoksiantaminen

Kuntalain 95§:n mukaan asianosaiselle lähetetään päätöstä koskeva pöytäkirjanote oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen erikseen tiedoksi kirjeellä.

Käsittääksemme näin ei ole toimittu yhdenkään menettelyvirheen korjaamisasian vireille laittaneen asianosaisen kohdalla.

Johtopäätös

Ottaen huomioon, että menettelyvirheen korjaamisessa on ilmennyt oikeusvarmuuden näkökulmasta erittäin olennaisia virheitä, kaupunginhallitus käynnistää kiireellisesti toimenpiteet korjatakseen päätöstä koskevat menettelyvirheet.

Vantaalla 15.11.2015

Asuntomessurakentajat:

Tiikerinsilmä 3
01700 Vantaa

Leena Matinvesi

Jukka Matinvesi
p. 050 5011566

Tiikerinsilmä 5

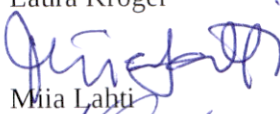

Laura Kröger

Pertti Kröger

Tiikerinsilmä 9

Mia Lahti

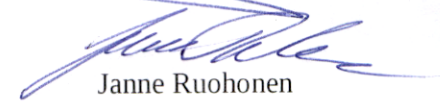

Aapo Lahti

Tiikerinsilmä 11

Katja Ruohonen

Janne Ruohonen

Tiikerinsilmä 13

Minna Nyman

Kimmo Karhu

Rubiinikehä 10

Anne Gervantes *matkalla 2.12. 2015*

Rodrigo Cervantes

Rubiinikehä 12

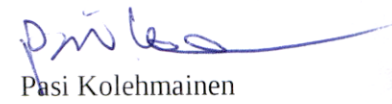
Pia Ranna

Martin Ranna

Rubiinikehä 13

Miia Kolehmainen

Pasi Kolehmainen

Rubiinikehä 15

Riikka Leinonen

Ilkka Leinonen

Rubiinikehä 16

Sari Vuorinen

Sami Vuorinen

Rubiinikehä 19

Päivi Laine

Timo Laine

Rubiinikehä 20

Pekka Palomäki

Jarmo Pinola

Rubiinikehä 21

Aarno Perttuli

Veikko Perttuli

Rubiinikehä 22

Elizaveta Parkkonen

Jaakko Parkkonen

Rubiinikehä 23A

Eerika Ypyä

Teemu Ypyä

omistaja
vaihtu 20.11.15

Rubiinikehä 23 B

Tiina Lappalainen

Sami Lappalainen

Rubiinikehä 24

Minna Pajala

Teemu Pajala

Rubiinikehä 27

Rie Maeda

Marko Karppinen

Rubiinikehä 29

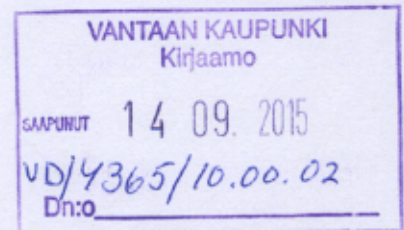
Maija Aunio

Jani Aunio

Rubiinikehä 31 A,B

Pauliina Nelimarkka-Hakala

Tommi Hakala

VANTAAN KAUPUNGINHALLITUKSELLE

Asuntomessutonttien luovutusta koskevaan kauppakirjaan on kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen ja valtuutuksen vastaisesti lisätty ehto ostajien velvollisuudesta liittyä Kivistön alueelle rakennettuun keskitettyyn putkijätekeräysjärjestelmään.

Me allekirjoittaneet asuntomessurakentajat pyydämme, että kaupunginhallitus korjaa tapahtuneen menettelyvirheen. Koska asian käsittely uudelleen nyt jo toteutuneiden kiinteistökauppojen jälkeen ei ole mahdollista, kaupunginhallitus päättäneen, että virheellisessä järjestyksessä kauppakirjaan tullut ehto on pätemätön.

Perustelut

Kaupunginhallitus 5.11.2012 § 21 on Kivistön kaupunginosan kortteleiden 23172, 23173, 23175, 23176, 23177, 23178 ja 23179 luovutusperiaatteiden, -ehtojen ja -hintojen osalta päättänyt, että asuntomessualueen tontit luovutetaan myymällä. Päätöksen mukaan luovutukset oli tarkoitus tehdä päätöksen liitteenä olleen kauppakirjamallin mukaisesti, johon oli mahdollista tehdä teknisluonteisia korjauksia.

Kauppakirjamalli asiakirjan liitteenä 1.

Kuhunkin Vantaan kaupungin ja messurakentajan väliseen kauppakirjaan on tämän kaupunginhallituksen päätöksen jälkeen lisätty ehto 6.4. "Ostajat sitoutuvat liittymään keskitettyyn jätteiden putkikeräysjärjestelmään, mikäli sellainen rakennetaan alueelle."

Kauppakirja asiakirjan liitteenä 2.

Kauppakirjan kohdan 5.3. mukaan "Mikäli Ostajat rikkovat tämän kauppakirjan ehtoja muilta osin, kuin kohdissa 3.1 ja 4 on sovittu, Ostajat ovat velvollisia suorittamaan Kaupungille paitsi vahingonkorvausta, sopimussakkona kunkin sopimusrikkomuksen osalta erikseen kauppahinnan verran."

Vantaan kaupunki on messurakentajille 21.8.2015 lähettämässään kirjeessä tuonut esiin, että mikäli tonttien ostajat eivät liity alueelle rakennettuun keskitettyyn putkijätekeräysjärjestelmään, kaupunki ryhtyy kohdan 5.3. perusteella toimenpiteisiin sopimusrikkomukseen liittyvän sopimussakon perimiseksi.

Yrityspalvelujohtaja Markkula-Heilamon kirje asiakirjan liitteenä 3.

Johtopäätös

Kaupunginhallitus on valtuuttanut kaupunkisuunnittelulautakunnan myymään messutontit nimenomaisesti päätöksen liitteenä ollutta kauppakirjamallia käyttäen.

Kauppakirjamalliin sai tehdä vain teknisluonteisia muutoksia. Kun sopimussakon suuruusluokka on tonttikohtaisesti noin 72.000-172.000 euroa, kyseinen kauppakirjaan lisätty ehto ei voi olla kaupunginhallituksen päätöksen mahdollistama teknisluonteinen korjaus. Liittymisvelvollisuutta koskevaa ehtoa ei voida pitää teknisluontoisena korjauksena siinäkään mielessä, että se olisi uusi

kunnallistekninen rasite ja aiheuttaisi ylimääräisen talokohtaisen 4500 euron kertamenon ja kiinteitä lisäkustannuksia jätehuoltomääräysten mukaiseen astiakeräykseen verrattuna.

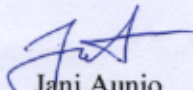
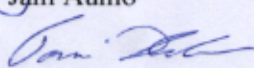
Kaupunkisuunnittelulauta ei ole ollut toimivaltainen valtuuttamaan kauppakirjan allekirjoittajaa sopimaan tonttikaupoista kyseisellä ehdolla täydennetyllä kauppakirjalla.

Valtuutus kauppakirjan allekirjoittamiseen on syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja sen johdosta valtuutus tulisi poistaa kokonaisuudessaan. Kauppakirjojen perusteella tonttien ostajille on myönnetty tontteihin lainhuudot. Tämän johdosta päätös voidaan poistaa vain kauppakirjaan virheellisessä järjestyksessä tulleen ehdon osalta toteamalla kaupunginhallituksen toimesta, että kauppakirjan 6.4 on menettelyvirheen johdosta pätemätön.

Allekirjoitukset

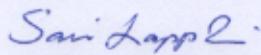
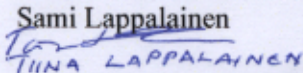
Vantaalla 14.9.2015

Allekirjoittaneet asuntomessurakentajat

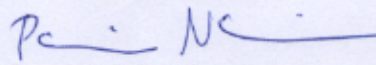

Jani Aunio

Tommi Hakala

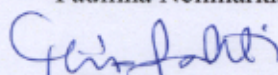
Marko Karppinen

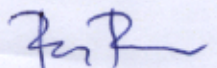
Päivi Korpunen

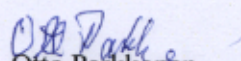

Sami Lappalainen

TIINA LAPPALAINEN

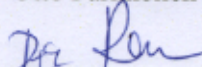
Miikka Linden

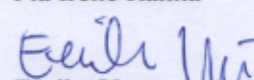

Pauliina Nelimarkka

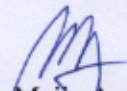

Miia Lahti

Pekka Palomäki

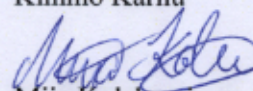

Otto Parkkonen

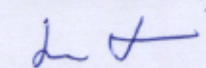

Pia Irene Ranna

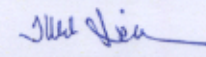

Eerika Ypyä

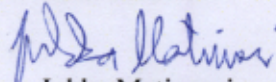

Maija Aunio

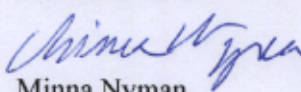
Kimmo Karhu

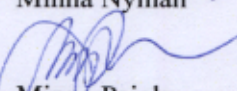

Miia Kolehmainen

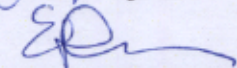

Laura Kröger

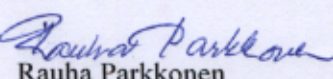

Ilkka Leinonen

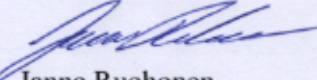

Jukka Matinvesi

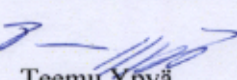

Minna Nyman

Minna Pajala

Elizaveta Parkkonen

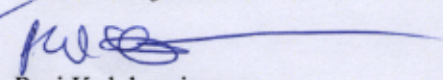

Rauha Parkkonen

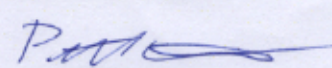

Janne Ruohonen

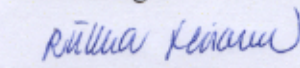

Teemu Ypyä

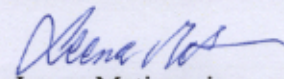
Anne Cervantes

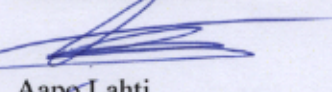
Tommi Karjalainen

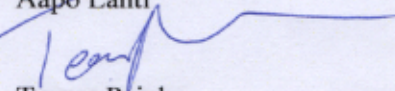

Pasi Kolehmainen

Pertti Kröger

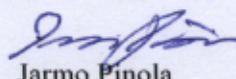

Riikka Leinonen

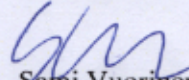

Leena Matinvesi

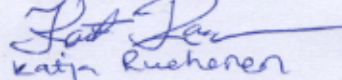

Aapo Lahti

Teemu Pajala

Jaakko Parkkonen

Jarmo Pinola

Sami Vuorinen

Katja Ruohonen

13 §

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen asumisen, maankäytön ja liikenteen sopimus 2016-2019 / hyväksyminen

VD/3916/00.04.00/2016
HP/LM-H/HW/LVI/THE/MSI/JB

Hallituksen kilpailukyky -kärkihankkeeseen sisältyvä maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimusmenettely koskee Helsingin, Tampereen, Turun ja Oulun kaupunkiseutuja. Tavoitteena on lisätä kaupunkiseutujen kilpailukykyä vahvistamalla kuntien keskinäistä sekä seudun ja valtion välistä yhteistyötä maankäytön, asumisen ja liikenteen ongelmien ratkaisemisessa. Sopimusten toimenpiteet liittyvät valtion puolelta pääosin liikenne- ja viestintäministeriön ja ympäristöministeriön hallinnonaloille.

Vuosia 2016-2019 koskevien sopimusten neuvottelut käynnistyivät viime syksynä ja ne on nyt saatu päätökseen. Valtion sitoutuminen MAL-sopimukseen sekä työ- ja elinkeinoministeriön koordinoimiin kasvusopimukseen vahvistetaan valtioneuvoston periaatepäätöksellä toukokuussa. Sopimusten allekirjoittaminen ja voimaantulo tapahtuu osapuolten hyväksymisen jälkeen kesäkuun alkupuolella.

MAL-sopimuksen pohjana on valtion ja kuntien yhteinen Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ2015 sekä 14 kunnan yhteistyössä laatimat Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma 2050 ja Helsingin seudun asuntostrategia 2025.

Helsingin seudulla on sovittu asunto-asemakaavoituksen merkittävästä lisäämisestä. Sopimuksen tavoitteena on kasvattaa Helsingin seudun asuntotuotantoa kysyntää vastaavasti ja luoda edellytykset jopa 10 000 asuntoa päättynyttä sopimuskautta suuremmalle asuntotuotannolle. Tämä tarkoittaisi 60 000 asuntoa koko sopimuskautena. Vantaan osalta määrälliset tavoitteet ovat 1 065 000 k-m² asuntotonttien asemakaavoitettavaa kerrosalaa ja 9 600 asuntoa vuosina 2016-2019, joka tarkoittaa keskimäärin 266 250 k-m² uutta asumisen kerrosalaa sekä 2 400 asuntoa vuosittain. Asuntotuotannon kokonaismäärästä 30 % tulee toteuttaa valtion tukemana asuntotuotantona siten, että 20 % kokonaismäärästä on pitkän korkotuen vuokra-asuntoja ja 10 % kokonaismäärästä on lyhyen korkotuen vuokra-asuntoja ja asumisoikeusasuntoja.

Asuntotuotantoa koskevien tavoitteiden muuttaminen MAL-sopimuksen mukaisiksi edellyttää myös asuntopoliittisten tavoitteiden uusimista erityisesti kokonaistuotantotavoitteen ja hallintamuotojakauman osalta. Nykyisen asunto-ohjelman tavoitelinjaukset uudistetaan tarvittavilta osin ja tuodaan päätettäväksi 23.5.2016.

Sopimuksen merkittävin liikenne-investointi on Raide-Jokeri, jonka toteuttamiseen myös valtio osallistuu 84 miljoonalla eurolla. Lisäksi valtio ja kunnat pyrkivät aloittamaan sopimuskaudella Klaukkalan ohikulkutien rakentamisen. Pisara-radan mahdollinen aikataulu ja rahoitus arvioidaan hankkeen suunnitelmien valmistuttua vuoden 2017 alussa. Vantaan osalta sekä Kehäradan Ruskeasannan asema että Kehä III:n parantamisen kolmas vaihe ovat HLJ 2015 kaudelle 2015-2025 ajoittuvia suuria infrastruktuurin kehittämishankkeita, joista ei ole toistaiseksi tehty rahoituspäätöstä. Kehärataan kuuluvan Ruskeasannan aseman tulevat toteutusvastuut on sovittu Liikenneviraston ja Vantaan kaupungin osalta näiden osapuolten sopimassa aiesopimuksessa 20.3.2012. Tiemaksun valmistelua jatketaan seudun ja valtion yhteistyönä.

Valtio osoittaa tukea pieniin kustannustehokkaisiin liikennehankkeisiin (ns. MAL-raha) sopimuskaudella yhteensä 15 milj. euroa ja edellyttää kuntien käyttävän vastaavan summan toimenpiteisiin. Tuesta kohdennetaan puolet (n. 7,5 milj. euroa) pääkaupunkiseudulle. Lähtökohtana on HLJ 2015 yhteydessä valmisteltu Pienet Kustannustehokkaat toimet -hanke ja sen eri teemat (kävely ja pyöräily, joukkoliikenne ja liityntäpysäköinti, logistiikan yhteydet ja palvelut, tiivistyvän maankäytön tukemine ja meluntorjunta). Valtion rahoitusosuuden ei uskota mahdollistavan kovin merkittäviä investointeja Vantaan alueella, mutta lähivuosien toteuttamiskelpoisena hankkeena on edistetty Koivukylänväylän jalankulku- ja pyörätien rakentamista.

Liityntäpysäköinnin investointeja toteutetaan sopimukseen sisältyvän kustannusjakomallin mukaisesti ja tarkempi hankeohjelma laaditaan vuoden 2016 aikana. Vantaan osalta ainoa merkittävä uusi liityntäpysäköintialue rakennetaan tulevaisuudessa Ruskeasannan aseman yhteydessä. Raskaan liikenteen pysäköintiä koskevien seudullisten linjausten laadintaa edistetään.

Valtio osoittaa seudulle suurten kaupunkien joukkoliikennetukea 19 milj. euroa koko sopimuskaudella. Tuki kohdistetaan toimenpiteisiin, joilla edistetään yhteisen lippu-, maksu- sekä informaatiojärjestelmän toimivuutta ja uudistamista sekä mahdollistetaan avoimeen tietoon perustuvien digitaalisten liikennepalvelujen syntymistä.

Osapuolet sitoutuvat yhteistyössä kehittämään Helsinki-Vantaan lentokenttäaluetta maamme merkittävimpänä kansainvälisenä lentokenttänä ja muutenkin edistämään keskeisten kansainvälisen ja valtakunnallisen liikenteen solmu- ja vaihtopisteiden matkaketjujen toimivuutta.

Valtio on varautunut tukemaan MAL-sopimusten toteuttamista kunnallistekniikka-avustuksilla kaikilla sopimusalueilla sekä kohtuuhintaiseen vuokra-asuntorakentamiseen myönnettävillä käynnistysavustuksilla Helsingin seudulla (10 000 euroa asuntoa kohti). Kunnallistekniikka-avustuksiin on varattu vuosittain 8 miljoonaa euroa ja käynnistysavustuksiin hallituksen päivittämän strategisen hallitusohjelman toimintasuunnitelman perusteella 20 miljoonaa euroa vuodessa.

Helsingin seudun neljäntoista kunnan yhteistyökokous 26.4.2016 käsitteli valtion kanssa neuvoteltua maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimusehdotusta ja hyväksyi sen omalta osaltaan, mutta asetti kaksi varausta.

Yhteistyökokous totesi, että Klaukkalan ohitustien toteuttamisesta tulee saada neuvottelutuloksen mukainen varmuus viimeistään siinä vaiheessa, kun sopimuksen hyväksymistä käsitellään kunnissa. Toiseksi yhteistyökokous painotti, että Helsingin seudun liikennejärjestelmän runkona toimii kokonaisvaltaisesti järjestetty joukkoliikennejärjestelmä, ja sillä tulee jatkossakin olla nykyisen kaltainen joukkoliikenteen PSA-suoja.

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 13

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi liitteen mukainen valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen asumisen, maankäytön ja liikenteen sopimus 2016–2019.

Käsittely:

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja täydensi esittelytekstiä ja muutti päätösesitystään seuraavasti:

Helsingin seudun neljäntoista kunnan yhteistyökokous 26.4.2016 käsitteli valtion kanssa neuvoteltua maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimusehdotusta ja hyväksyi sen omalta osaltaan, mutta asetti kaksi varausta.

Yhteistyökokous totesi, että Klaukkalan ohitustien toteuttamisesta tulee saada neuvottelutuloksen mukainen varmuus viimeistään siinä vaiheessa, kun sopimuksen hyväksymistä käsitellään kunnissa. Toiseksi yhteistyökokous painotti, että Helsingin seudun liikennejärjestelmän runkona toimii kokonaisvaltaisesti järjestetty joukkoliikennejärjestelmä, ja sillä tulee jatkossakin olla nykyisen kaltainen joukkoliikenteen PSA-suoja.

Kaupunginhallitus 2.5.2016

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle

a) hyväksyttäväksi liitteen mukainen valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen asumisen, maankäytön ja liikenteen sopimus 2016–2019, ja

b) että kaupunginvaltuusto yhtyy Helsingin seudun yhteistyökokouksen 26.4.2016 päätöksiin.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liitteet:

- Helsingin seudun MAL-sopimus 2016–2019 neuvottelutulos
- Sopimuksen liite 1 / Helsingin seudun kuntakohtainen asuntotonttien asemakaavoitettava kerrosala ja asuntotuotantotavoite
- Sopimuksen liite 2 / Asemakaavoituksen ensisijaiset kohdealueet Helsingin seudulla
- Sopimuksen liite 3 / Asuntotuotannon ensisijaiset kohdealueet Helsingin seudulla
- Sopimuksen liite 4 / HLJn infrastruktuurin kehittämishankkeet

- Allekirjoituspöytäkirja

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä, puh. 09 8392 9019, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

YM19/5511/2015

**VALTION JA HELSINGIN SEUDUN KUNTIEN VÄLINEN MAANKÄYTÖN,
ASUMISEN JA LIIKENTEEN SOPIMUS 2016–2019**

Neuvottelutulos 6.4.2016

VALTION JA HELSINGIN SEUDUN KUNTIEN VÄLINEN MAANKÄYTÖN, ASUMISEN JA LIIKENTEEN SOPIMUS 2016–2019

Sopijaosapuolet

Valtio: Liikenne- ja viestintäministeriö, ympäristöministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö, valtiovarainministeriö, Liikennevirasto, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (Uudenmaan ELY-keskus), Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)

Helsingin seudun kunnat: Espoo, Helsinki, Hyvinkää, Järvenpää, Kauniainen, Kerava, Kirkkonummi, Mäntsälä, Nurmijärvi, Pornainen, Sipoo, Tuusula, Vantaa, Vihti

Kuntayhtymät: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)

Sopimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Sopimus perustuu valtion ja seudun kuntien yhteiseen tahtotilaan Helsingin seudun maankäytön, asumisen ja liikenteen kehittämisestä (MAL -sopimus). MAL-sopimuksen tavoitteena on yhdyskuntarakenteen ja liikennejärjestelmän yhteensovittaminen siten, että luodaan edellytyksiä tonttitarjonnan ja asuntotuotannon merkittäväälle lisäämiselle. Sopijaosapuolet sitoutuvat yhdessä edistämään sopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamista.

Sopimuksen tarkoituksena on lisätä kuntien keskinäistä sekä seudun ja valtion välistä sitoutumista yhdessä sovittuihin tavoitteisiin. Sopimuksen keskeisiä tavoitteita ovat koko toiminnallisen kaupunkiseudun eheä yhdyskuntarakenne, yhteisvastuullinen asuntopolitiikka ja toimiva liikennejärjestelmä.

Sopimuksella luodaan edellytyksiä kasvattaa Helsingin seudun asuntotuotantoa kysyntää vastaavasti. Sopimuksessa otetaan huomioon voimakkaasti kasvaneesta maahanmuutosta lisääntynyt asuntotuotantotarve ja sen vaatima tonttituotanto. Rakennettavien asuntojen hallintamuodon ja kokonaistarpeen sijoittumisessa otetaan huomioon seudun eri osien olosuhteet, tarve ja resurssit.

Maankäyttöä, asuntotuotantoa ja liikennejärjestelmää ohjataan kokonaisuutena yhdyskuntarakennetta eheyttämällä ja kestävästä liikkumisesta edistämällä. Digitaalisten liikennepalvelujen syntymistä edistetään ja kehitetään erilaisilla kokeiluilla. Sähkön ja mahdollisten muiden vähäpäästöisten energiamuotojen käyttöä joukkoliikenteessä lisätään.

Helsingin seudun MAL-sopimuksen lähtökohdat

Helsingin seudun MAL-sopimus 2016–19 on jatkoa Helsingin seudun MAL-aiesopimukselle 2012–15. Sopimuksen keskeisiä lähtökohtia ovat:

- Pääministeri Juha Sipilän hallitusohjelma, hallitusohjelman toimintasuunnitelma ja sen kärkihankkeet
- Helsingin seudun maankäyttösuunnitelma MASU 2050
- Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma HLJ 2015

- Helsingin seudun asuntostrategia 2025
- Maakuntakaava ja oikeusvaikutteiset yleiskaavat

Sopijaosapuolet toteavat, että syksyllä 2014 solmittu valtion ja Helsingin seudun kuntien välinen sopimus suurten infrahankkeiden tukemiseksi ja asumisen edistämiseksi on yhtenä lähtökohtana tälle sopimukselle.

Valtion ja pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa tehtävä kasvusopimus sekä valtion ja Helsingin seudun kesken mahdollisesti tehtävät muut yhteistyösopimukset sovitetaan yhteen MAL-sopimuksen 2016–19 kanssa siten, että ne kokonaisuutena vahvistavat elinkeinoelämän kasvua sekä luovat edellytyksiä MAL-sopimuksen tavoitteiden toteuttamiselle.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteet

Tässä sopimuskohdassa esitetään sovitut maankäytön, asumisen ja liikenteen toimenpiteet sekä osapuolten osallistuminen toimenpiteiden rahoitukseen. Toimenpiteiden toteutumista seurataan ja mitataan sopimuksen kohtien *Sopimuksen toteutumisen arviointi* ja *Sopimuksen voimassaolo, jatkotoimet, uudistaminen ja seuranta* mukaisesti. Sovitut toimenpiteet on esitetty seuraavina asiakokonaisuuksina:

- *Asuntotuotantotarpeeseen vastaaminen*
- *Maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittaminen*
- *Liikennepalvelut ja liikenneinfrastruktuuri*

Asuntotuotantotarpeeseen vastaaminen

Osapuolten yhteisenä tavoitteena koko sopimuskaudeksi on 60 000 asunnon rakentaminen Helsingin seudulla siten, että asuntotuotanto on yhteensä 13 500 asuntoa vuonna 2016 ja kasvaa vuosittain 1000 asunnolla ollen vuonna 2019 yhteensä 16 500 asuntoa. Kuntakohtaiset sitovat asuntoasemakaavojen kerrosalamäärät, asuntotuotantotavoitteet, ARA-tuotannon tavoitteet ja asumisen ja asemakaavoituksen ensisijaiset kohdealueet on esitetty liitteissä 1-3. Valtion tukeman tavallisen 40-vuotisen korkotukivuokra-asuntotuotannon, erityisryhmien vuokra-asuntotuotannon, asumisoikeusasuntotuotannon ja uuden lyhyen korkotukivuokra-asuntotuotannon tuotantotavoite on koko sopimuskaudella pääkaupunkiseudun osalta yhteensä noin 30 prosenttia pääkaupunkiseudun ja KUUMA-kunnissa yhteensä noin 20 prosenttia KUUMA-seudun kokonaistavoitteesta.

Asuntotuotannon kokonaistavoitteessa otetaan huomioon kunnan toiminnasta riippumattomat tekijät mm. talouden suhdannevaihtelu ja asuntomarkkinatilanne.

Kuntien toimenpiteet

Helsingin seudun kunnat sitoutuvat siihen, että koko sopimuskaudella valmistuu asuntotonttien asemakaavoja yhteensä 6,2 miljoonaa (edellisen sopimuskauden yli- ja alijäämä huomioon ottaen) kerrosalaneliömetriä (keskimäärin 1,5 milj. kem²/vuosi) ja että liitteessä 1 esitetty kuntakohtainen asuntoasemakaavoitusmäärä saavutetaan kaikissa sopimuskunnissa.

Pääkaupunkiseudun kunnat huolehtivat tontinluovutuksessaan tai maankäyttösopimuksissaan siitä, että pääkaupunkiseudun asuntotuotantotavoitteesta noin 20 prosenttia on valtion tukemaa tavallista 40-vuotista korkotukivuokra-asuntotuotantoa ja erityisryhmien vuokra-asuntotuotantoa. KUUMA-kunnat

huolehtivat tontinluovutuksessaan siitä, että KUUMA-seudun asuntotuotantotavoitteesta noin 10 prosenttia on valtion tukemaa tavallista 40-vuotista korkotukivuokra-asuntotuotantoa ja erityisryhmien vuokra-asuntotuotantoa. Tavallisen 40-vuotisen korkotukivuokra-asunnon tuotantotavoite sovitetaan yhteen valtion käynnistysavustusten määrän kanssa.

Ensisijaiset kohdealueet sijoittuvat yhdyskuntarakenteen, joukkoliikenteen ja palveluiden suhteen hyvin saavutettaville alueille. Kohdealueiden määrittelyssä hyödynnetään muun muassa MASU 2050 mukaisia vyöhykkeitä, HSL:n SAVU-vyöhykkeitä sekä Urban Zone-vyöhyketarkastelua.

Kunnat sitoutuvat varmistamaan markkinatilanne huomioiden ensisijaisten asuntoalueiden asemakaavojen toteuttamisedellytykset ja tonttien käyttöön saamisen tämän sopimuksen tavoitteiden ja kysynnän mukaisesti. Sitoutumisen ehtona on, että valtio on huolehtinut sille kuuluvista alueen toteuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä.

Valtion toimenpiteet

Valtio osoittaa tavallisille 40-vuotisille korkotukivuokra-asunnoille 10 000 euron asuntokohtaisia käynnistysavustuksia yhteensä vähintään 10 milj. euroa/vuosi sopimuksessa osoitetuille asumisen ensisijaisille kohdealueille rakennettaville asunnoille.

Valtio osoittaa kunnallistekniikka-avustusta vähintään 8 milj. euroa/vuosi sopimuksessa osoitetuille asumisen ensisijaisille kohdealueille. Painopiste kunnallistekniikka-avustusten kohdentamisessa on täydennysrakentamisessa.

Valtio vaikuttaa omistajaohjauksessaan siihen, että valtion tarpeista vapautuvat, asuntorakentamiseen soveltuvat alueet luovutetaan kohtuuhintaisesti ensisijaisesti kunnille tai toissijaisesti muulle alueen lopulliselle omistajalle. Kuntien asunto-ohjelmissaan kohtuuhintaiseen vuokra-asuntotuotantoon osoittamat tontit valtio myy ensisijaisesti asianomaiselle kunnalle ARA-hintaan.

Valtio-omisteinen A-Kruunu rakennuttaa omistukseensa tavallisia 40-vuotisia korkotuettuja ARA-vuokra-asuntoja Helsingin seudulla. Valtio myötävaikuttaa tontinluovutuksessaan siihen, että yhtiölle asetetut asuntotuotantotavoitteet toteutuvat.

ARA ottaa huomioon päätöksenteossaan sopimuksen asuntotuotantotavoitteet ja suuntaa pääosan asumisoikeusasuntojen tuesta Helsingin seudulle.

Valtion tukeman asuntotuotannon lisäämiseksi valmistellaan lainsäädäntöhanke vuokra-asuntojen rakentamiseen tarkoitettu uudesta 10 vuoden välimallista.

Maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteensovittaminen

Kuntien toimenpiteet

Maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelussa syvennetään kuntien yhteistyötä. Helsingin seudun maankäyttösuunnitelmaa MASU 2050, asuntostrategiaa ja liikennejärjestelmäsuunnitelmaa HLJ toteutetaan kuntarajoista riippumattomana toiminnallisena kokonaisuutena. Helsingin seutu jatkaa maankäytön, asumisen ja liikenteen yhteissuunnittelua viime sopimuskaudella tehdyltä pohjalta. Suunnitelmia tarkistettaessa otetaan huomioon MAL-sopimuksen tarkoitus ja tavoitteet. Näiden suunnitelmien valmistelusta ja sopijaosapuolten osallistumisesta valmistelun kustannuksiin sovitaan erikseen.

Pääkaupunkiseudun kunnat tekevät selvityksen maankäyttö- ja rakennuslain 46 a) §:n mukaisen yhteisen yleiskaavan aikataulusta. Seudun muiden kuntien alueille laadittavien yhteisten yleiskaavojen tarpeesta ja aikataulutuksesta tehdään selvitys sopimuskauden aikana.

Valtion toimenpiteet

Valtio ja sen aluehallintoviranomaiset edistävät sopimuksen toteuttamista oman toimivaltansa puitteissa.

Kaavoitusta ja rakentamisen lupajärjestelmiä sujuvoitetaan rakentamisen helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi.

Lisäksi osapuolet pyrkivät vaikuttamaan pelastuslain väestönsuojanormituksen merkittävään lieventämiseen sekä asunto-osakeyhtiölain päätöksenteon helpottamiseen täydennysrakentamisen edistämiseksi muun muassa selvittämällä mahdollisuudet lain yksimielisyysvaatimusten lieventämiseen. Osapuolet edistävät puurakentamista hallitusohjelman kärkihankkeen mukaisesti.

Liikennepalvelut ja liikenneinfrastruktuuri

Osapuolet nostavat kestävien kulkutapojen palvelutasoa ja mahdollistavat tietoon perustuvien digitaalisten palvelujen syntymistä käyttäjille henkilö- ja tavaraliikenteessä.

Osapuolet pitävät tärkeänä, että Helsingin seudun liikennejärjestelmän runkona toimii edelleen kokonaisvaltaisesti järjestetty joukkoliikennejärjestelmä.

Valtio osoittaa tukea pieniin kustannustehokkaisiin liikennehankkeisiin (ns. MAL-raha) sopimuskaudella yhteensä 15 milj. euroa ja edellyttää kuntien käyttävän vastaavan summan toimenpiteisiin. Tuesta kohdennetaan puolet pääkaupunkiseudulle ja puolet KUUMA-kuntiin. Lähtökohtana ovat HLJ 2015 laadinnan yhteydessä valmisteltu Pienet kustannustehokkaat toimet -hanke (KUHA) ja sen eri teemat (kävely ja pyöräily, joukkoliikenne ja liityntäpysäköinti, logistiikan yhteydet ja palvelut, tiivistyvän maankäytön tukeminen, meluntorjunta). Teemojen toimenpiteillä edistetään liikennejärjestelmän toimivuutta ja turvallisuutta voimakkaasti kasvavalla alueella.

Valtio osoittaa seudulle suurten kaupunkien joukkoliikennetukea 19 milj. euroa koko sopimuskaudella. Tuki osoitetaan sellaisiin kohdassa ”Osapuolet yhteistyössä edistävät” esitettyihin toimenpiteisiin, joilla edistetään yhteisten joukkoliikenteen lippu- ja maksu- sekä informaatiojärjestelmien toimivuutta ja uudistamista sekä mahdollistetaan tietoon perustuvien digitaalisten liikennepalvelujen syntymistä. Joukkoliikenteeseen kohdistuvaa rahoitusta tulee seudulle lisäksi ELY-keskuksen joukkoliikenteen määrärahasta ja lähijunaliikenteen ostoista.

Osapuolet sitoutuvat yhteistyössä toteuttamaan liityntäpysäköinti-investoinnit oheisen kustannusjaon mukaisesti. Hankeohjelma laaditaan vuoden 2016 aikana HLJ-yhteistyössä. Valtion rahoitusosuus liityntäpysäköinti-investointeihin kohdennetaan joko osana isoja kehittämishankkeita, ns. MAL-rahalla (pienet kustannustehokkaat hankkeet) tai joukkoliikenneavustuksen kautta.

Taulukko 1. Liityntäpysäköintihankkeiden kustannusjako

	Sijaintikunta	Kohdekunta	Kotikunta	Valtio
A1 ja A2 Seudullisesti merkittävä alue	30-50 %	10-20 %	10-20 %	30-50 %
B Paikallisesti merkittävä alue	50-70 %			30-50 %
C Pysäköintijärjestelmän kohteet ja pelkkä pyöräpysäköinti	0-100 %			0-100 %

Valtio osoittaa Raide-Jokerin toteuttamiseen vuosina 2017–2019 yhteensä 84 miljoonaa euroa, mikä vastaa 30 prosenttia varsinaisen radan hankesuunnitelman alkuperäisestä kustannusarviosta. Hankkeen tarkemmasta toteutuksesta ja siihen sisältyvästä Kehä I:n tasauksen kustannusjaosta (kustannusarvio 12 M€) sovitaan erikseen.

Pisara-radan suunnitelmien valmistuttua (alkuvuosi 2017) tehdään arvio hankkeen toteuttamisen aikataulusta ja rahoituksesta. Rahoituksen osalta hyödynnetään syksyllä 2014 tehtyä työtä (Pisara-radan rahoitusmallityöryhmä).

Valtio ja kunnat pyrkivät toteuttamaan sopimuskaudella 2016–2019 Klaukkalan ohikulkutien Mt 132 (kustannusarvio 42 M€). Hankkeen kustannusjaosta sovitaan erikseen.

Liikenteen kysyntään vaikuttavan tiemaksun valmistelua jatketaan seudun ja valtion yhteistyönä. Valmistelun lähtökohtana on, että kerätyt varat voidaan käyttää seudun liikennejärjestelmän rahoittamiseen seudun yhteisesti päättämällä tavalla eikä menettely vähennä valtion pitkän aikavälin mukaista keskimääräistä liikenne-rahoitusta seudulla.

HLJ:n infrastruktuurin kehittämishankkeet 2016 – 2019 on esitetty liitteessä 4.

Osapuolet yhteistyössä edistävät:

- yhteentoimivan tunnistepohjaisen lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoa
- reaaliaikaisen matkustajainformaation kattavuutta ja laatua, avoimen datan ja rajapintojen käyttöä sekä avoimeen sovelluskoodiin perustuvia ratkaisuja
- matkaketjujen toimivuutta kansainvälisessä ja valtakunnallisessa liikenteessä erityisesti keskeisissä solmu-/vaihtokohteissa
- Helsinki-Vantaan lentokenttäaluetta kehitetään maamme merkittävimpänä kansainvälisenä lentokenttänä
- toimivien seudullisten joukkoliikennepalvelujen toteutumista ja yhtenäisen joukkoliikennealueen muodostamista seudulle
- raskaan liikenteen pysäköintiä koskevien seudullisten linjausten laadintaa
- uusien käyttövoimien lisäämistä joukkoliikenteessä

Valtion liikenteeseen kohdistuvia rahoitusvälineitä ja tukia ohjataan kokonaisuutena, jotta vaikuttavuus paranee. Toteuttamis- ja rahoitusohjelmat sovitaan sopijaosapuolten yhteistyöprosessina osana jatkuvaa liikennejärjestelmäsuunnittelua.

Sopimuksen toteutumisen arviointi

Sopimuksen ja siinä sovittujen toimenpiteiden toteutumista arvioidaan suhteessa sovittuun tavoitetasoon sekä seudulla kokonaisuutena että kuntakohtaisesti. Toteutumista seurataan seuraavina asiakokonaisuuksina:

- Sopimuksen tarkoitus ja tavoitteet
- Asuntotuotantotarpeeseen vastaaminen
- Yhdyskuntarakenne, maankäytön ja liikenteen suunnittelu ja yhteensovittaminen, kaavoituksen ja rakentamisen sujuvoittaminen
- Liikennepalvelut ja liikenneinfrastrukturi

Sitoutumisen ja rahoitustuen edellytykset

Valtio-osapuolen sitoutuminen sopimukseen määritellään keväällä 2016 valtioneuvoston periaatepäätöksellä, jossa linjataan valtion tahtotila ja tuki eri sopimusmuodoille julkisen talouden suunnitelman ja talousarvion puitteissa. Valtion rahoitustoimenpiteet edellyttävät eduskunnan päätöstä.

Valtion ehtona tähän sopimukseen sitoutumiseen on, että kunta on omalta osaltaan toteuttanut sopimuksen mukaiset kunnan toimivallassa olevat toimenpiteet. Kuntien sopimukseen sitoutuminen edellyttää vastaavasti, että valtio toteuttaa tässä sopimuksessa sovitut toimenpiteet.

Sopimuksen voimassaolo, jatkotoimet, uudistaminen ja seuranta

Sopimus tulee voimaan sopijaosapuolten hyväksyttyä sen. Sopimus on voimassa vuoden 2019 loppuun.

Sopimuksen toteutumista seuraa sopijaosapuolten edustajien vuosittain kokoontuva seurantakokous, jonka valmistelusta vastaa MAL -sopimussihteeristö. Seuranta-aineiston kokoamisesta vastaa sopijaosapuolten ja seututiedon tuottajista muodostettu työryhmä. Seuranta-aineiston ylläpidosta ja koordinoinnista vastaa Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (HSY), joka kokoaa muilta sopijaosapuolilta tarvittavat seurantatiedot MAL- sopimussihteeristön ohjauksessa.

Merkittävistä olosuhteiden muutoksista, erityisesti voimakkaasti kasvavasta maahanmuutosta johtuen, varaudutaan tarvittaessa vuosittaisten seurantakokouksien yhteydessä tarkistamaan sopimuksen sisältöä jäljellä olevan sopimuskauden ajaksi.

Sopijaosapuolten tavoitteena on kehittää edelleen MAL-sopimusmenettelyä sen vaikuttavuuden parantamiseksi. Ennen tämän sopimuksen voimassaoloajan päättymistä 2019 sopijaosapuolet valmistelevat uuden maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksen.

ALLEKIRJOITUKSET

Liite 1	Helsingin seudun kuntakohtainen asuntotonttien asemakaavoitettava kerrosala ja asuntotuotantotavoite vuosina 2016-2019
Liite 2	Asemakaavoituksen ensisijaiset kohdealueet Helsingin seudulla vuosina 2016-2019
Liite 3	Asuntotuotannon ensisijaiset kohdealueet Helsingin seudulla vuosina 2016-2019
Liite 4	HLJ:n infrastruktuurin kehittämishankkeet 2016-2025

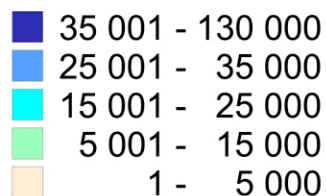
LIITE 1

Helsingin seudun kuntakohtainen asuntotonttien asemakaavoitettava kerrosala ja asuntotuotantotavoite vuosina 2016-2019					
Kunta/seutu	Sitovat asuntotonttien kerrosalmäärät 2016-2019 koko kunnassa yhteensä, kem2		Asuntotuotantotavoite 2016-2019 koko kunnassa yhteensä, asuntoja		
	Yhteensä	Keskimäärin vuodessa	Asuntoja yhteensä ¹⁾	Tuettu asuntotuotanto yhteensä ²⁾	40-vuotisen vuokra- asuntotuotannon osuus ³⁾
Espoo	996 000	249 000	12 000	3 600	2 400
Helsinki	2 390 000	597 500	24 000	7 200	4 800
Kauniainen	33 000	8 250	288	86	58
Vantaa	1 065 000	266 250	9 600	2 880	1 920
PKS yhteensä	4 484 000	1 121 000	45 888	13 766	9 178
Hyvinkää	127 000	31 750	1 440	288	144
Järvenpää	186 000	46 500	2 064	413	206
Kerava	210 000	52 500	1 872	374	187
Kirkkonummi	159 000	39 750	1 584	317	158
Mäntsälä	100 000	25 000	768	154	77
Nurmijärvi	53 000	13 250	1 584	317	158
Pornainen	45 000	11 250	288	58	29
Sipoo	230 000	57 500	1 584	317	158
Tuusula	426 000	106 500	1 680	336	168
Vihti	112 000	28 000	1 248	250	125
KUUMA yhteensä	1 648 000	412 000	14 112	2 822	1 411
Helsingin seutu yhteensä	6 132 000	1 533 000	60 000	16 589	10 589
1) Asuntotuotantotavoite on koko seudulla yhteensä 13 500 asuntoa vuonna 2016 ja kasvaa vuosittain 1000 asunnolla ollen vuonna 2019 yhteensä 16 500 asuntoa.					
2) Tuetuksi asuntotuotannoksi katsotaan kaikki valtion tukema korkotuettu tuotanto (vuokra, asumisoikeus), PKS-kunnissa 30 % ja KUUMA-kunnissa 20 % kokonaistuotannosta.					
3) Sekä tavalliset että erityisryhmille tarkoitetut vuokra-asunnot, PKS-kunnissa 20 % ja KUUMA-kunnissa 10 % kokonaistuotannosta.					

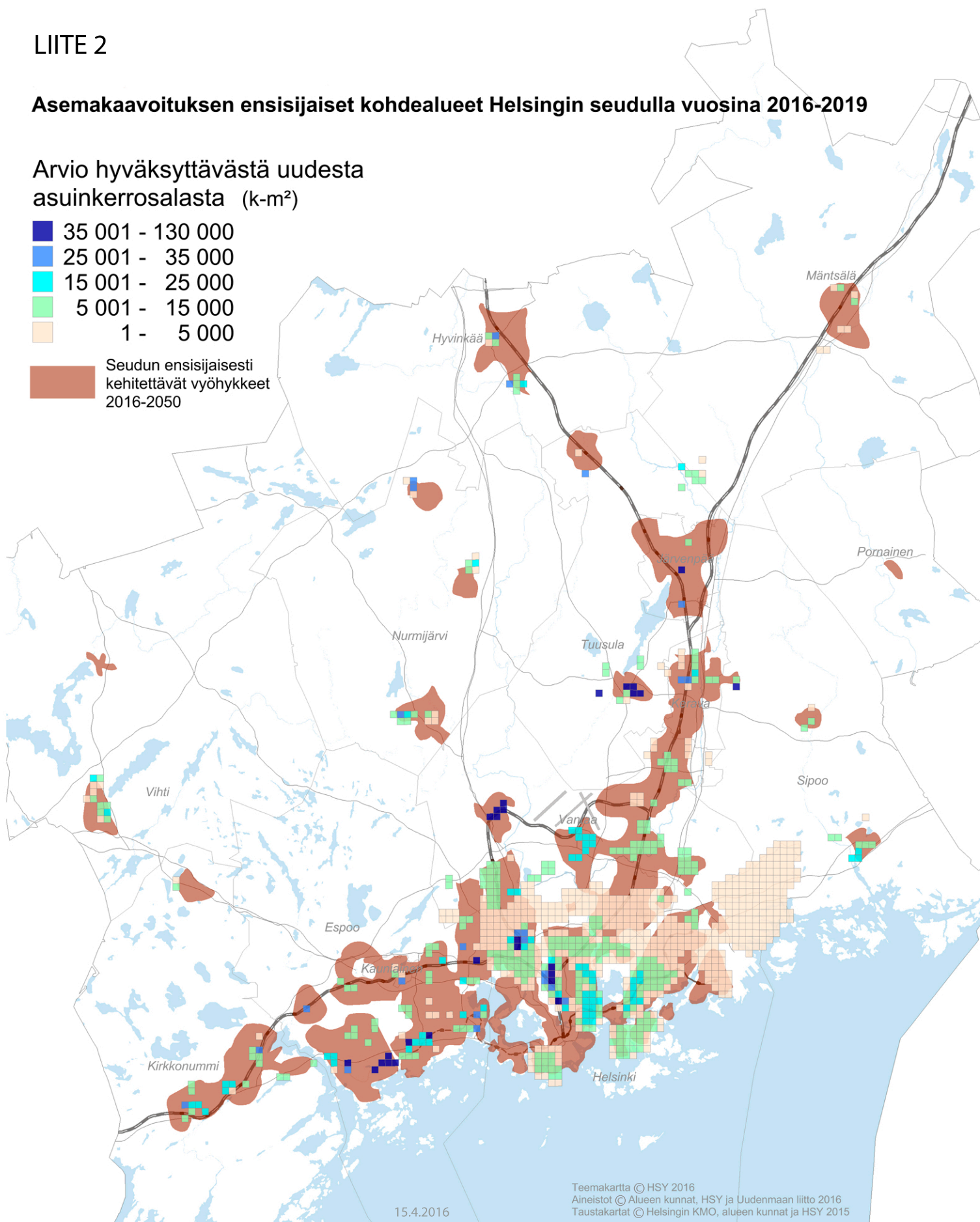
LIITE 2

Asemakaavoituksen ensisijaiset kohdealueet Helsingin seudulla vuosina 2016-2019

Arvio hyväksyttävästä uudesta
asuinkerrosalasta (k-m²)

Seudun ensisijaisesti
kehitettävät vyöhykkeet
2016-2050

Teemakartta © HSY 2016
Aineistot © Alueen kunnat, HSY ja Uudenmaan liitto 2016
Taustakartat © Helsingin KMO, alueen kunnat ja HSY 2015

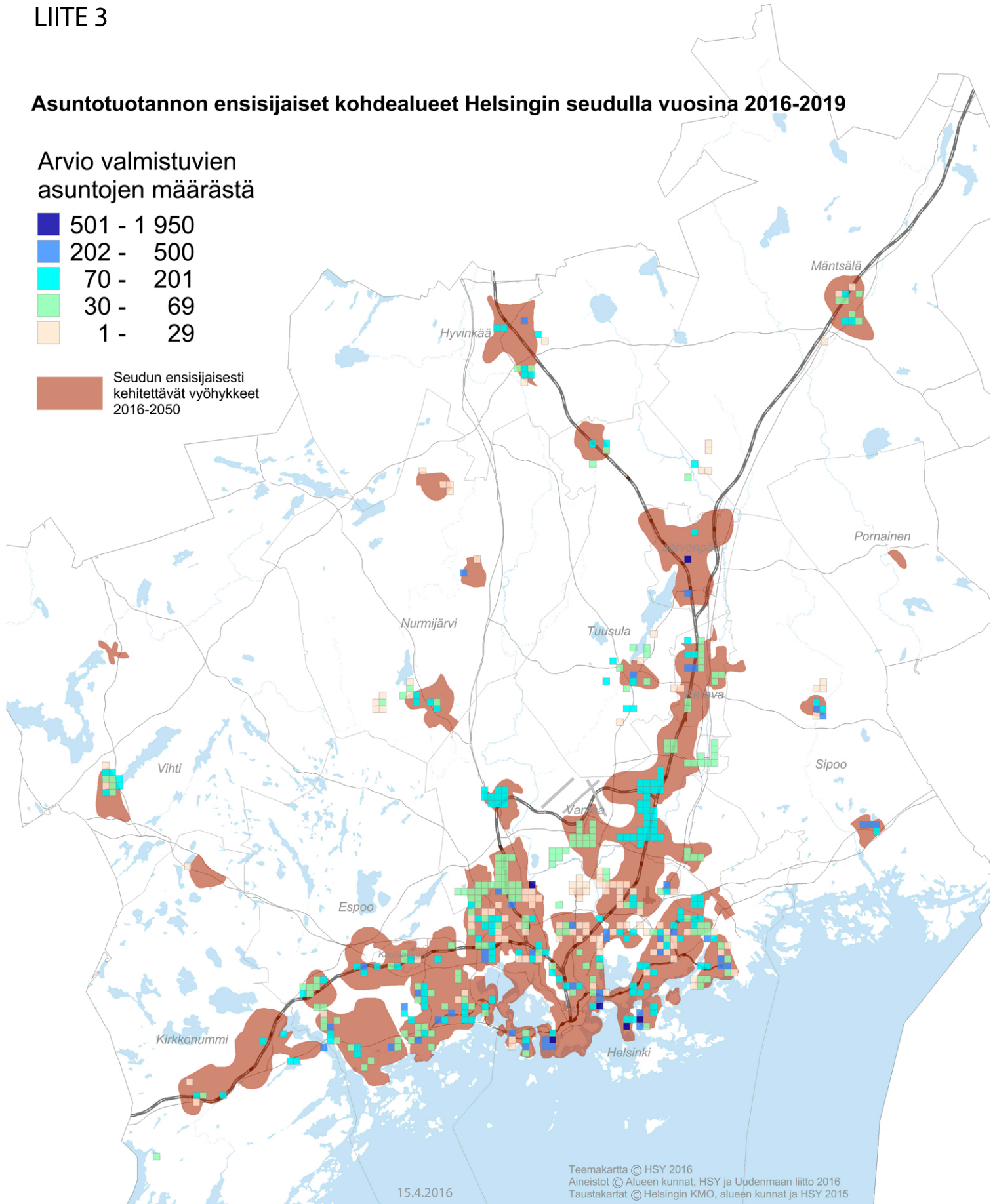
LIITE 3

Asuntotuotannon ensisijaiset kohdealueet Helsingin seudulla vuosina 2016-2019

Arvio valmistuvien
asuntojen määrästä

■	501 - 1 950
■	202 - 500
■	70 - 201
■	30 - 69
■	1 - 29

■ Seudun ensisijaisesti
kehitettävät vyöhykkeet
2016-2050

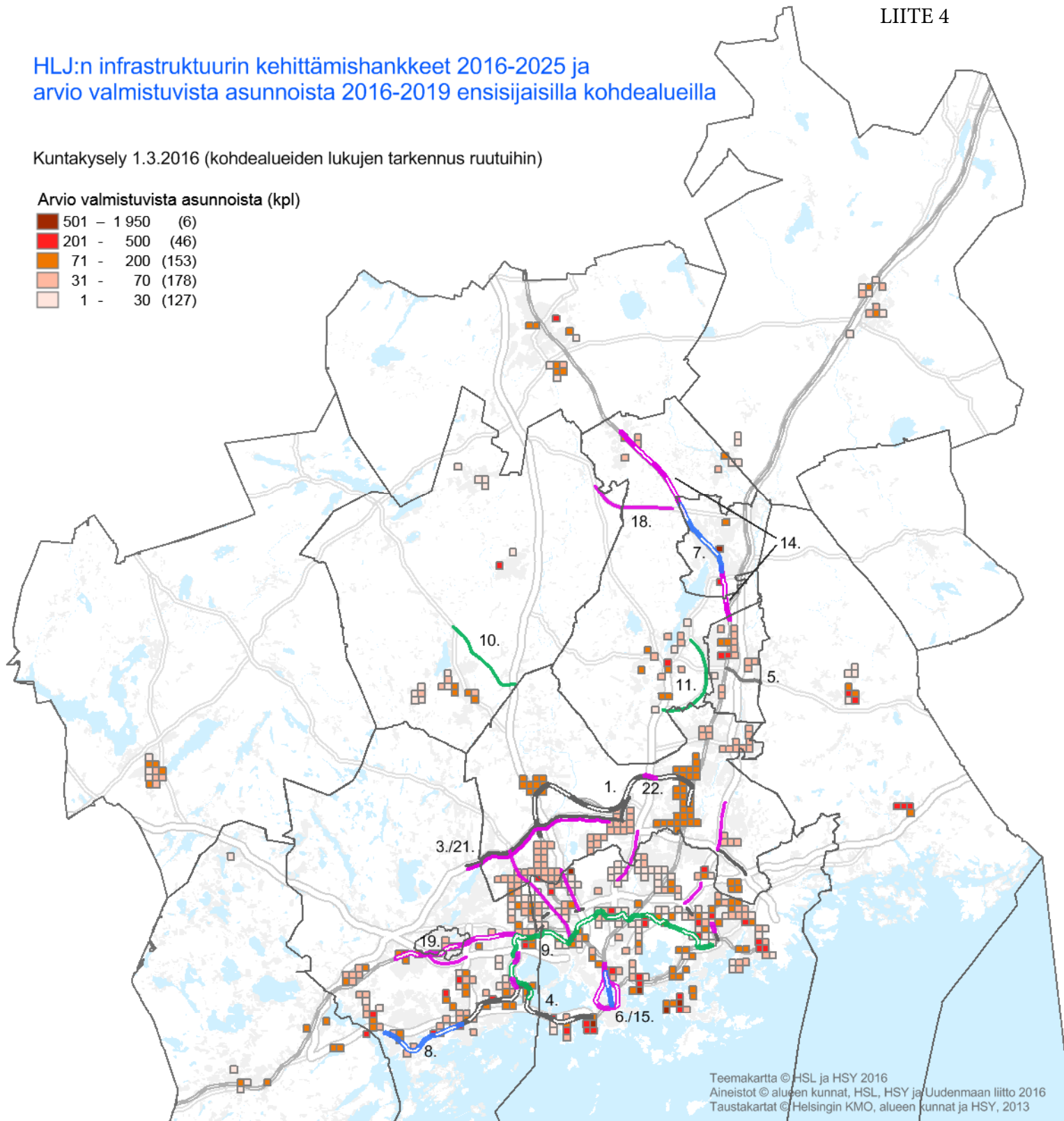
Teemakartta © HSY 2016
Aineistot © Alueen kunnat, HSY ja Uudenmaan liitto 2016
Taustakartat © Helsingin KMO, alueen kunnat ja HSY 2015

HLJ:n infrastruktuurin kehittämishankkeet 2016-2025 ja arvio valmistuvista asunnoista 2016-2019 ensisijaisilla kohdealueilla

Kuntakysely 1.3.2016 (kohdealueiden lukujen tarkennus ruutuihin)

Arvio valmistuvista asunnoista (kpl)

501 - 1 950	(6)
201 - 500	(46)
71 - 200	(153)
31 - 70	(178)
1 - 30	(127)

Toteutetut ja kohta valmiit HLJ-hankkeet

1. Kehärata
2. Kehä I parantaminen, vaihe 1
3. Kehä III kehittäminen
4. Länsimetro
5. Keravantien parantaminen mt 148

Rakenteilla olevat HLJ-hankkeet

6. Helsingin ratapihan toiminnallinen parantaminen
7. Helsinki-Riihimäki rataosan parantaminen, vaihe 1
8. Metro Matinkylä-Kivenlahti + tie- ja katujärjestely

HLJ2015-hankkeet, jotka sisältynevät MAL-sopimukseen

9. Raide-Jokeri
10. Klaukkalan ohikulkutie, mt 132
11. Hyrylän itäinen ohikulkutie, vaihe 1
12. Pienet kustannustehokkaat toimet KUHA *

HLJ 2015 hankkeet, joista ei rahoituspäätöstä

13. Helsingin kantakaupungin raitioverkko *
14. Helsinki-Riihimäki rataosan parantaminen, vaihe 2
15. Pisararata
16. Päätieverkon seuranta- ja ohjausjärjestelmien kehittäminen *
17. Keskisuuret tiepaketit
18. Keski-Uudenmaan logistiikan yhteystarve, vaihe 1
19. Espoon kaupunkirata
20. Kehä I parantaminen, vaihe 2
21. Kehä III kehittäminen, vaihe 3
22. Ruskeasannan asema

* Hanketta ei ole esitetty kartalla

VALTION JA HELSINGIN SEUDUN KUNTIEN VÄLINEN MAANKÄYTÖN, ASUMISEN JA LIIKENTEEN SOPIMUS 2016–2019

Allekirjoituspöytäkirja

Aika: 6.4.2016

Paikka: Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, HSL

1. Sopimuksesta päättäminen

Todettiin, että sopimusosapuolia edustavat MAL – neuvotteluryhmän jäsenet ovat saavuttaneet neuvottelutuloksen 6.4.2016 päivätystä valtion ja Helsingin seudun kuntien välisestä maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksesta 2016–2019 (MAL-sopimus). Kuntien ja HSL:n sitoutuminen MAL-sopimukseen edellyttää kuntien hallitusten tai valtuustojen hyväksymistä ja sopijaosapuolten edustajien allekirjoitusta. Valtion tarkoituksena on tehdä sopimuksesta valtioneuvoston periaatepäätös. Valtion rahoitustoimenpiteet edellyttävät eduskunnan päätöstä.

Vuoden 2016 tavoitteiden toteutumista arvioitaessa otetaan huomioon, että valtion asuntopoliittisia tukipäätöksiä on voitu tehdä vasta allekirjoituspäivämäärästä alkaen. Tämän johdosta osa vuoden 2016 asuntohankkeista on siirtynyt eteenpäin.

2. Sopimuksen tulkintaa selventävät kirjaukset

- Todettiin, että sopimuksen toteutumista seurataan asuntotonttien kerrosalamäärien osalta sitovana. Sopimuksen asuntotuotannon kokonaistavoite ei ole kokonaisuudessaan kunnan toimivallassa. Tavoitteen toteutumiseen vaikuttaa kunnan toiminnasta riippumattomat tekijät, kuten talouden suhdannevaihtelu ja asuntomarkkinatilanne. Sopimuksen toteutumista seurataan tältä osin tavoitteellisena.
- Todetaan, että Kehärataan kuuluvan Ruskeasannan aseman tulevat toteutusvastuut on sovittu Liikenneviraston ja Vantaan kaupungin osalta näiden osapuolten sopimassa aiesopimuksessa 20.3.2012.
- Sovittujen asuntotonttien asemakaavojen kerrosalamäärien toteutumisen arvioinnissa otetaan vähentävänä tekijänä huomioon kunnan merkittävästi yli viiden vuoden tarpeen ylittävä asuntotonttireservi.
- Liitteen 2 (Asemakaavoituksen ensisijaiset kohdealueet) ja liitteen 3 (Asuntotuotannon ensisijaiset kohdealueet) rajaukset tarkistetaan erikseen sovittavassa aikataulussa.

3. Sopimuksen toteutumisen seuranta

Ympäristöministeriö (YM) sekä liikenne- ja viestintäministeriö (LVM) asettavat sopimuksessa mainitun MAL – sopimussihteeristön, johon nimetään 12 allekirjoitusosapuolia edustavaa jäsentä ja lisäksi sihteerin, että kunnat nimeävät sihteeristöön neljä jäsentä, YM, LVM, VM, TEM, ARA, Uudenmaan ELY – keskus, Liikennevirasto ja HSL kukin yhden jäsenen.

Sopimussihteeristön tehtävänä on valmistella sopimuksen toteutumista kuvaava yhteenveto vuosittain kokoontuvaa seurantakokousta varten. Vuosittaisen seurantakokouksen sijaan voidaan kokouksen aikataulua muuttaa osapuolten niin sopiessa.

Ympäristöministeriö

Liikenne- ja viestintäministeriö

Matti Vatiö

Risto Murto

Valtiovarainministeriö

Työ- ja elinkeinoministeriö

Sari Sontag

Petra Stenfors

Espoon kaupunki

Helsingin kaupunki

Olli Isotalo

Anni Sinnemäki

Vantaan kaupunki

Hannu Penttilä

KUUMA -kunnat

KUUMA -kunnat

Jyrki Mattila

Petri Härkönen

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

Liikennevirasto

Jarmo Linden

Rami Metsäpelto

Uudenmaan ELY –keskus

Helsingin seudun liikenne
-kuntayhtymä

Maarit Saari

Suvi Rihtniemi

14 § Lausunto Keravan yleiskaavan 2035 ehdotuksesta

VD/3081/00.04.03/2015

HP/MSI/JHE/JB

Keravan kaupunginhallitus on asettanut Keravan yleiskaavan 2035 ehdotuksen nähtäville 18.4.-20.5.2016 ja pyytää siitä Vantaan kaupungin lausuntoa 20.5.2016 mennessä. Vantaan kaupunki on saanut jatkoaikaa siten, että lausunto voidaan antaa 27.5.2016 mennessä.-

Keravan yleiskaava 2035 laaditaan koko Keravan alueelle ja sen päätavoitteena on Keravan yleiskaavan ajantasaistaminen ja uuden rakennusmaan löytäminen asunnoille ja yritystoiminnalle. Yleiskaava mahdollistaa 12 000 asukkaan lisäyksen vuoteen 2035. Yleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena.

Vantaan kaupunginvaltuusto antoi lausunnon Keravan yleiskaavaluonnoksesta 11.5.2015 § 8. Vantaan lausumat asiat on otettu osittain huomioon yleiskaavaehdotuksessa. Vantaa vaati yleiskaavaluonnoksen lausunnossaan Leppäkorven pohjoispuolisen erityisalueen poistamista yleiskaavasta. Yleiskaavaehdotuksessa kyseisiä maa-aineksen vastaanottoalueita on siirretty kauemmaksi Vantaan puoleisesta asuntoalueesta. Yleiskaavatasoisessa suunnittelussa tämä ratkaisu on riittävä. Maa-aineksen vastaanottotoiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja tulee kuitenkin lieventää asemakaavan suunnitteluratkaisuilla. Kerava on käynnistänyt alueen asemakaavoituksen.

Linkki Kerca IV asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan:

http://www.kerava.fi/Karttapalvelun%20hankkeet/ak2297_OAS_KercaIV_20160405.pdf

Yleiskaavaehdotuksen aineisto on kokonaisuudessaan Keravan sivuilla:

<http://www.kerava.fi/palvelut/asuinymp%C3%A4rist%C3%B6-ja-rakentaminen/kaavoitus/yleiskaavoitus/keravan-yleiskaava->

Kaupunginhallitus 2.5.2016 § 14

Maankäytön, rakentamisen ja ympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginvaltuustolle annettavaksi liitteen mukainen lausunto Keravan yleiskaavan ehdotuksesta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Lausunto
- Lausuntopyyntö
- Kaavakartta
- Merkinnät ja määräykset

Täytäntöönpano: kaupunginkanslia, esitys valtuustolle

Muutoksenhakuohje: 7.4 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

yleiskaavapäällikkö Mari Siivola, puh. 09 8392 2745, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

yleiskaavasuunnittelija Joni Heikkola puh. 09 8392 2593, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Lausunto Keravan yleiskaavan 2035 ehdotuksesta

Keravan yleiskaavaehdotuksessa kaavaratkaisun perusteluja ja vaikutusten arviointia on tarkennettu luonnosvaiheesta merkittävästi. Kerava on tehnyt yleiskaavaan useita muutoksia ja tarkennuksia Vantaan lausunnon mukaisesti.

Kerava on laajentanut maa- ja metsätalousaluetta Keravan eteläosan TP-3 alueen ja Vantaan Nikinmäen asuntoalueen välillä. Lisäksi TP-3 alueen läpi on osoitettu viheryhteystarve. Vantaa pitää kyseisiä muutoksia hyvinä.

Yleiskaavaehdotuksen kaupan ratkaisulle on esitetty tarvittavat selvitykset ja arvioinnit. Vantaa katsoo, että kaavaratkaisu ohjaa seudullisesti merkittävää kaupallisten palvelujen aluetta (KM) onnistuneesti. Lisäksi Vantaa on tyytyväinen, että Karhuntassuntien länsipään raskaan liikenteen kiello on säilytetty luonnoksen mukaisena.

Vantaa esitti yleiskaavaluonnoksen yhteydessä huolen Lahdenväylän itäpuolen maa-aineksen läjitysalueen aiheuttamasta raskaasta liikenteestä. Keravan tulee varmistaa, että Vantaan puoleisille kaduille ei aiheudu liikennettä Lahdenväylän itäpuolelle sijoittuvalta erityisalueelta (E). Erityisalueen liikenne tulee järjestää ”Keravan liikennejärjestelmäsuunnitelma – Uusien maankäyttökohteiden liikenteellinen selvitys” – raportissa esitettyjen vaihtoehtojen mukaisesti.

Vantaa tulee kehittämään Vallinojaa asumiselle pidemmällä aikavälillä ja rohkaisee Keravaa pohtimaan vielä kerran asumisen mahdollisuudet Vallinojan mahdollisen rautatieaseman lähialueella.

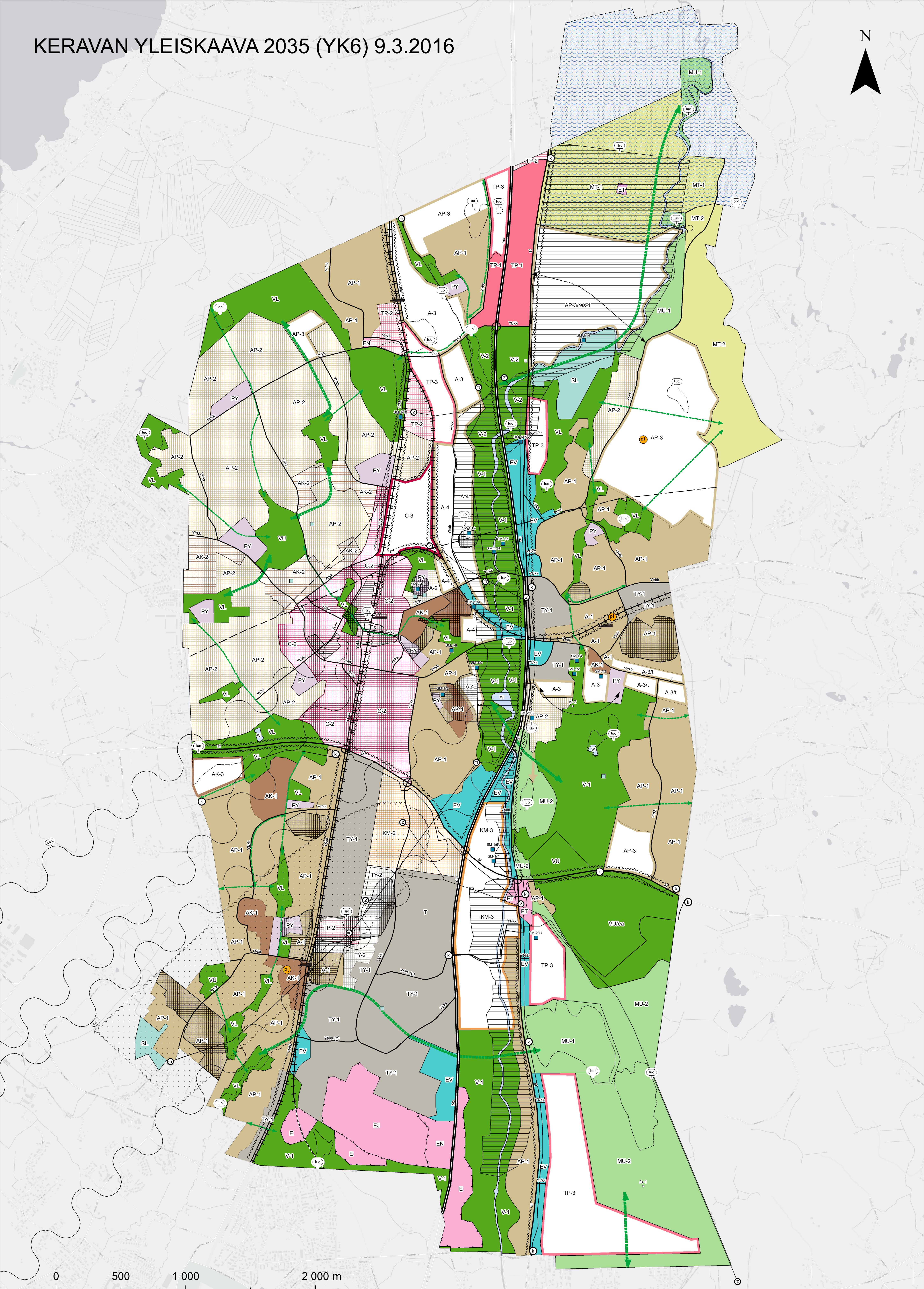
KERAVAN YLEISKAAVA 2035 (YK6) - KAAVAEHDOTUS NÄHTÄVILLE

Keravan kaupunginhallitus päätti 4.4.2016 asettaa julkisesti nähtäville **Keravan yleiskaava 2035 (YK6)** -kaavaehdotuksen (MRL 65 §, MRA 19 §) ja pyytää maankäyttö- ja rakennusasetuksen 20 §: n perusteella asiaa koskevat lausunnot. Kaavaehdotus on nähtävillä **18.4.- 20.5.2016**.

Keravan kaupunki pyytää lausuntoanne Keravan yleiskaava 2035- kaavaehdotuksesta ja pyytää toimittamaan lausunnon kirjallisesti **20.5.2016 mennessä** sähköpostitse kaupunkisuunnittelu@kerava.fi tai osoitteeseen Keravan kaupunki, Maankäyttöpalvelut, PL 123, 04201 Kerava.

Keravan yleiskaava 2035- kaavaehdotus sekä aineisto ovat nähtävillä Keravan kaupungin internet-sivuilla osoitteessa <http://www.kerava.fi/palvelut/asuinymp%C3%A4rist%C3%B6-ja-rakentaminen/kaavoitus/yleiskaavoitus/keravan-yleiskaava->

Lisätietoja antaa kaavasuunnittelija Emmi Malin, puh. 040 318 2092 sekä maankäyttöjohtaja Jukka Laitila, puh. 040 318 2392, etunimi.sukunimi@kerava.fi.

KERAVAN KAUPUNKI

Keravan yleiskaavaehdotuksen
kaavamerkinnät ja -määräykset

Keravan yleiskaava 2035 (YK 6)

SISÄLLYS

YMPÄRISTÖN MUUTOSTA KUVAAVAT MERKINNÄT	1
YLEISMÄÄRÄYKSET	2
Ympäristöä ja luontoa koskevat yleismääräykset:	2
Meluntorjuntaan ja turvallisuuteen liittyvät yleismääräykset	3
Kaupallisiin palveluihin liittyvät yleismääräykset:	3
Rakentaminen asemakaava-alueiden ulkopuolella:	4
YLEISKAAVAMERKINNÄT- JA MÄÄRÄYKSET	5
Asuminen	5
Keskustatoiminnot	8
Palvelut	9
Työ ja tuotanto	10
Virkistys	11
Erityisalueet	13
Liikenne	15
Suojelu	17
Maa- ja metsätalous	20
Vesialueet	21

9.3.2016

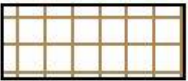
YMPÄRISTÖN MUUTOSTA KUVAAVAT MERKINNÄT

Kaavamerkinnän väri sekä niihin liittyvät kirjainmerkinnät osoittavat yleiskaavan aluevarausmerkintöjen mukaisen maankäyttömuodon. Maankäytön muutoksen kuvaamiseen käytetään seuraavia kaavamerkintöjä:

Nykyisellään säilyvät alueet

Merkinnällä kuvataan alueita, joissa alueen perusluonne pysyy ennallaan. Kyseisillä alueilla voi toteuttaa täydennysrakentamista tavalla, joka ei muuta alueen kokonaisilmettä. Alueelle voi laatia täydennysrakentamisen sallivia asemakaavamuutoksia. Alueen ja tunnuksen väri sekä niihin liittyvät kirjainmerkinnät osoittavat yleiskaavan aluevarausmerkintöjen mukaisen maankäyttömuodon.

Kehitettävät alueet

Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla on tarpeen tehdä erilaisia maankäyttöä muuttavia toimenpiteitä. Alueilla voi toteuttaa aluerakennetta tiivistävää tai muuttavaa täydennysrakentamista. Ruudukon väri sekä niihin liittyvät kirjainmerkinnät osoittavat yleiskaavan aluevarausmerkintöjen mukaisen maankäyttömuodon.

Uudet ja olennaisesti muuttuvat alueet

Merkinnällä osoitetaan aktiivisen muutoksen alueet ja kohteet. Alueella voi toteuttaa uusia asemakaavahankkeita, joiden myötä alueen luonne tulee olennaisesti muuttumaan. Merkintä pitää sisällään myös sellaiset merkittävät asemakaavamuutokset, jotka olennaisesti muuttavat alueen luonnetta. Värireunus ja alueisiin liittyvät kirjainmerkinnät osoittavat aluevarausmerkintöjen mukaisen maankäyttömuodon.

YLEISMÄÄRÄYKSET

Ympäristöä ja luontoa koskevat yleismääräykset:

Maaperän tilan selvitystarve tulee ottaa huomioon jatkosuunnittelun yhteydessä. Pilaantuneet maat on puhdistettava tai vaihdettava puhtaisiin maa-aineksiin.

Keravanjoen ranta-alueelle tulee jättää joen pientareesta lähtien vähintään viiden metrin suojakaista puita ja pensaita varten. Suojakaistan puusto ja pensasto on säilytettävä maa-aineksen ja ravinteiden sitomiseen riittävän tiheänä. Joen varressa kasvavat vanhat lehtipuut on säilytettävä. Myös normaalit hoitotoimenpiteet ovat sallittuja.

Metsänauraus on Keravan alueella kielletty.

Yleiskaava-alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset rakentamis- ja toimenpiderajoitukset. Yleiskaava-alueella ei saa suorittaa maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ilman kaupungin lupaa (maisematyölupa).

Metsänhoidossa tulee pyrkiä siihen, että peltoon, tiehen, asutukseen, jokeen tai muuhun vesialueeseen rajoittuva metsänreunavyöhyke säilyy maisemallisesti yhtenäisenä. Avohakkuussa ja harvaan siemenpuuasentoon hakkuussa tulee pyrkiä siihen, että syntyvä yhtenäinen aukko ei olisi puolta hehtaaria suurempi. Kalliometsissä, soilla ja joen rantametsissä tulee pyrkiä luontoa säästävään ja metsien moninaiskäytön huomioon ottavaan metsänkäsittelyyn.

Maanomistajan hakiessa leimaustoimenpidettä metsänhoitoyhdistyksen tulee neuvotella kaupungin viranomaisten kanssa hakkuiden toteuttamisesta. Hakkuutoimenpiteet on pyrittävä sijoittamaan talvikauteen, ja niiden suorittamisessa on otettava huomioon alueen mahdollinen virkistyskäyttö.

Meluntorjuntaan ja turvallisuuteen liittyvät yleismääräykset:

Rakennusten ja aitausten suunnittelussa on pyrittävä siihen, että pihatilojen ja sisätilojen melutaso ei ylitä valtioneuvoston ohjeella (VN 993/92) antamia enimmäisarvoja. Poikkeamista, suunnittelu-
tarveratkaisua tai rakennuslupaa haettaessa hakijan tulee tarvittaessa esittää selvitys rakennuspaikan melutasosta ja siitä, miten meluntorjunta aiotaan järjestää alueella.

Alle 100 metrin päässä rautatiestä on suunnittelussa otettava huomioon rautatiestä aiheutuva melu- ja värinävaikutus sekä pelastustoiminnan vaatimukset. Virkistyskäytössä olevan alueen meluvyöhykkeelle ulottuvaa reuna-aluetta voi käsitellä suojaviheralueena.

Kaupallisiin palveluihin liittyvät yleismääräykset:

Vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan kooltaan yli 2 000 kerrosneliömetrin suuruista vähittäiskaupan myymälää.

Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

Keskusta-alueen ulkopuolisille asumisen, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueille saa sijoittaa:

- Tilaa vaativaa vähittäiskauppaa enintään 10 000 k–m²
- Muuta erikoistavarakauppaa enintään 5 000 k–m²
- Päivittäistavarakauppaa enintään 2 000 k–m²

Rakentaminen asemakaava-alueiden ulkopuolella:

Asemakaava-alueiden ulkopuolisten alueiden rakentaminen ratkaistaan suunnittelutarveratkaisuilla ja poikkeamisilla. Maa- ja metsätalousalueiden (MU-2, MT-2) uudet rakennuspaikat on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava pientaloalueiden (AP) yhteyteen. Vanhoja rakennuksia saa kunnostaa ja vähäisissä määrin laajentaa rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Rakennuspaikkoja saa asemakaavan ulkopuolisilla pientaloalueilla (AP) olla tilaa kohti enintään:

1 rakennuspaikka, jos tilan koko on 1–9,99 ha

2 rakennuspaikkaa, jos tilan koko on 10–19,99 ha

3 rakennuspaikkaa, jos tilan koko on 20–39,99 ha

4 rakennuspaikkaa, jos tilan koko on 40–59,99 ha

5 rakennuspaikkaa, jos tilan koko on yli 60 ha

Uudet rakennuspaikat tulee pyrkiä sijoittamaan vanhan rakennuskannan yhteyteen.

Rakennuspaikkoja saa asemakaavan ulkopuolisilla maa- ja metsätalousalueilla (MU-2, MT-2) -alueilla olla tilaa kohti enintään:

1 rakennuspaikka, jos tilan koko on 1,9–9,99 ha

2 rakennuspaikkaa, jos tilan koko on 10–19,99 ha

3 rakennuspaikkaa, jos tilan koko on 20–39,99 ha

4 rakennuspaikkaa, jos tilan koko on 40–59,99 ha

5 rakennuspaikkaa, jos tilan koko on yli 60 ha

Rakennuspaikkojen enimmäismäärä asemakaavan ulkopuolisilla alueilla lasketaan 14.9.1995 voimassa olleesta tilajaosta. Jokainen 14.9.1995 jälkeen muodostettu tila vähentää kantatilan rakennuspaikkojen enimmäismäärää yhdellä. Rakennuspaikkojen määrä ei voi kuitenkaan olla suurempi kuin mihin tilan pinta-ala ja sijainti oikeuttaa.

YLEISKAAVAMERKINNÄT- JA MÄÄRÄYKSET

Asuminen

Asuntoalue

Alue on tarkoitettu talotyyppijakaumaltaan monipuoliseksi asuntoalueeksi. Alueen täydennysrakentamishankkeiden on sovelluttava osaksi ympäröivää kaupunkirakennetta. Uudet asuntoalueet on toteutettava eheinä kokonaisuuksina, joiden jatkosuunnittelu ratkaistaan alueille laadittavien asemakaavojen välityksellä.

Nykyisellään säilyvillä asuntoalueilla (A-1) ei ole tarvetta toteuttaa merkittäviä muutostöitä.

Kehitettävillä asuntoalueilla (A-2) rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,2 - 0,6$ välillä.

Uusilla asuntoalueilla (A-3) rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,2 - 0,4$ välillä.

Uusien asuntoalueiden (A-4) rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,4 - 0,7$ välillä asemakaavoitettavasta kohteesta riippuen.

Asuntoalueella (A-4) saa toteuttaa asuintoimintoja tukevaa julkista palvelurakentamista.

Keravanjokilaakson läheisyydessä sijaitsevien uusien asuntoalueiden (A-3 ja A-4) hulevesien hallinta on suunniteltava tavalla, mikä ei lisää kuormitusta Keravanjoessa.

Inventoidun Myllypuron meanderilaakson luontokohteen ominaispiirteiden ja jokilaakson maisema-arvojen säilyttämiseen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Autopaikkoja on asemakaavoja ja asemakaavanmuutoksia laadittaessa varattava vähintään 1 autopaikka/85 m^2 , ellei ole perusteltua syytä käyttää muita mitoitusperusteita.

/t

Asuntoalueelle sijoittuva pienteollisuus

Alueelle saa sijoittaa lisäksi pienimuotoista teollista toimintaa, joka on yhteensopivaa asuintoimintojen kanssa. Rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka sijoittuu $e^a = 0,4 - 0,7$ välille.

Autopaikkoja on asemakaavoja ja asemakaavanmuutoksia laadittaessa varattava 1 autopaikka/85 k-m², ellei ole perusteltua syytä käyttää muita mitoitusperusteita.

AK

Kerrostalovaltainen asuntoalue

Kerrostalovaltainen asuntoalue, joka on tarkoitettu kaupunkimaiseksi asumisen ja palveluiden monimuotoiseksi asuinalueeksi. Alueen täydennysrakentamisesta pääosa varataan kerrostalorakentamiselle tai aluetehokkuudeltaan vastaavanlaiselle asuinrakentamiselle. Alueelle saa sijoittaa myös ympäristöä häiritsemättömiä julkisia ja kaupallisia palveluita, joilla ei ole seudullista merkitystä.

Nykyisellään säilyvillä kerrostalovaltaisilla asuinalueilla (AK-1) ei ole tarvetta toteuttaa merkittäviä muutostöitä

Kehitettävien kerrostalovaltaisten asuntoalueiden (AK-2) rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,3 - 0,7$ välillä.

Uusien kerrostalovaltaisten asuntoalueiden (AK-3) rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,4 - 0,7$ välillä.

Autopaikkoja on asemakaavoja ja asemakaavanmuutoksia laadittaessa varattava vähintään 1 autopaikka/100 k-m², ellei ole perusteltua syytä käyttää muita mitoitusperusteita.

Pientalovaltainen asuntoalue

Pientalovaltainen asuntoalue, jonka talotyyppijakauma koostuu erillispientaloista sekä pien- ja rivitaloista. Täydennysrakentamishankkeiden on sopeuduttava olemassa olevaan asuinrakentamiseen. Uudet pientaloalueet on toteutettava eheinä kokonaisuuksina, joiden jatkosuunnittelu ratkaistaan ensisijaisesti alueille laadittavien asemakaavojen välityksellä.

Maisemallisesti arvokkailla alueilla on huomioitava rakennetun ympäristön erityispiirteet. Keravanjoen tulvariskialueille sijoittuvien pientaloalueiden suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota tulvasuojeluun.

Nykyisellään säilyvillä pientaloalueilla (AP-1) ei ole tarvetta toteuttaa merkittäviä muutostöitä.

Kehitettävillä pientaloalueilla (AP-2) rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,1 - 0,2$ välillä.

Uusilla pientaloalueilla (AP-3) rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,2 - 0,4$ välillä.

Asumisen reservialue

Alue varataan asumisen reservialueeksi. Alueen toteutus riippuu Keravan vankilan alueen kehittymisestä asuinkäyttöön. Alueen kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot on turvattava jatko-suunnittelun yhteydessä. Asemakaavasunnittelun yhteydessä on määriteltävä riittävät suojavyöhykkeet Haukkavuoren luonnonsuojelualueelle. Alueen asemakaavoitus edellyttää neuvotteluita Museoviraston kanssa.

Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta

Ollilanlaakson osoittaminen asuinkäyttöön edellyttää joko osayleiskaavan laatimista alueelle taikka sellaista asemakaavaa, jossa kaavan vaikutukset on tarkasteltu yleiskaavatasoisesti.

Keskustatoimintojen alue

Palvelu-, liike-, ja asumispainotteinen keskusta, jota kehitetään toiminnallisesti sekoittuneena kaupan, julkisten palveluiden, toimintojen, hallinnon, asumisen ja viheralueiden korkeatasoisena kokonaisuutena. Alueelle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksiköitä sekä keskusta-alueelle soveltuvaa työpaikkarakentamista.

Uusilla (C-3) ja kehitettävillä (C-2) keskusta-alueilla rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,5-1,0$ välillä.

Autopaikkoja on asemakaavoja ja asemakaavanmuutoksia laadittaessa varattava 1 autopaikka/120 k-m², ellei ole perusteltua syytä käyttää muita mitoitusterusteita.

Kaupallisten palvelujen alue

Vähittäiskaupan suuryksikölle varattu liikerakennusten täydennysrakentamisalue, jonne saa sijoittaa keskusta-alueelle sopimatonta tilaa vievää erikoiskauppaa.

Uusilla (KM-3) ja kehitettävillä (KM-2) kaupallisten palveluiden alueille saa sijoittaa yhteensä enintään 49 000 k-m² uusia kaupallisia palveluita. Keravanportin suuryksikköalueen enimmäismitoitus on 75 000 k-m². Suuryksikköalueen laajuus on osoitettu kaa-vaselostuksen liitteessä 27. Kaupallisten alueiden mitoitus perustuu Uudenmaan maakuntakaavaan.

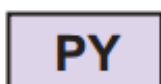
Kaupallisten palveluiden alueet (KM-2 ja KM-3) ovat jatkosuunnittelussa suunniteltava kokonaisuutena siten, että ne muodostavat riittävän laajan toiminnallisen kokonaisuuden.

Jatkosuunnittelun yhteydessä uudella kaupallisten palveluiden alueella (KM-3) on kiinnitettävä erityistä huomiota Keravanjoen tulvariskiin sekä maisemallisten näkökohtien huomioimiseen.

Lähipalvelujen alue

Merkinnällä osoitetaan lähipalveluiden kehittämistarve

Julkisten palvelujen ja hallinnon alue

Merkinnällä osoitetaan nykyisellään säilyvät julkisten palveluiden ja hallinnon alueet

TP

Työpaikka-alue

Merkinnällä osoitetaan monipuolisten työpaikkatoimintojen alueet. Alueelle voi sijoittua toimisto- ja palvelutilaa, logistiikkatoimintoja, ympäristöhäiriötä aiheuttamatonta teollisuutta sekä siihen liittyvää myymälätilaa ja varastointia. Työpaikka-alueelle sijoittuvien myymälätilojen määrä ei saa olla seudullisesti merkittävä. Alueiden yksityiskohtainen maankäyttö ratkaistaan jatkosuunnittelun yhteydessä.

Nykyisellään säilyvillä työpaikka-alueilla (TP-1) ei ole tarvetta toteuttaa merkittäviä muutostöitä.

Uusilla (TP-3) ja kehitettävillä (TP-2) työpaikka-alueilla rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,1 - 0,4$ välillä.

Kaskelan työpaikka-alueen (TP-3) jatkosuunnittelussa on turvattava riittävät viheryhteydet Haukkavuoren luonnonsuojelualueelle sekä otettava huomioon alueen maisemallisesti arvokkaat erityispiirteet.

T

Teollisuus- ja varastoalue

Teollisuus- ja varastoalue, jonne saa sijoittaa vaarallisia kemikaa-
leja varastoivan laitoksen. Alueella ei ole tarvetta toteuttaa merkittäviä muutostöitä.

TY

Teollisuus- ja varastoalue

Alue on tarkoitettu teollisuus- ja varastointitoiminnalle, josta ei aiheudu ympäristölle häiriötä. Alueen jatkosuunnittelussa on huomioitava asutuksen läheisyys.

Nykyisellään säilyvillä teollisuus- ja varastoalueilla (TY-1) ei ole tarvetta toteuttaa merkittäviä muutostöitä.

Kehitettävillä teollisuus- ja varastoalueilla (TY-2) rakentamisen aluetehokkuuden suuruusluokka vaihtelee $e^a = 0,2 - 0,4$ välillä.

Virkistys

V

Virkistysalue

Alue varataan yleiseen virkistys-, ulkoilu- ja vapaa-ajanviettoon. Alueelle ei saa rakentaa sellaisia uusia rakennuksia, jotka vaikeuttavat alueen virkistyskäyttöä. Alueelle voidaan rakentaa virkistystä palvelevia rakennuksia tai rakenteita.

Jokilaakson virkistysalueiden (V-1) käytössä ja hoidossa on huomioitava Jokilaakson maisema-arvot.

Virkistysalueen (V-2) käytössä ja hoidossa on erityisesti huomioitava inventoitujen luontokohteiden ominaispiirteiden säilyttäminen (Myllypuron meanderilaakso ja Keravanjoen rantaniitty ja lehdot).

VL

Lähivirkistysalue

Alue on tarkoitettu päivittäiseen virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Alueella voidaan toteuttaa ulkoilua tai muuta yleistä virkistystoimintaa palvelevaa rakentamista.

Keskusta-alueen lähivirkistysalueen toteutuksessa on pyrittävä mahdollisimman korkeatasoiseen lopputulokseen.

VU

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue

Alueelle voidaan sijoittaa urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajan toimintoja palvelevia rakennuksia ja rakennelmia. Keinukallion alueen toteuttaminen edellyttää asemakaavatasoisia maankäytön suunnitelmia ja selvityksiä. Keinukallion alueelle saa sijoittaa urheilu- tai virkistyspalveluihin liittyvää myymälätilaa, joka ei ole seudullisesti merkittävää.

/ea

Ampumarata-alue

Alueella saa harjoittaa ampumaurheilua

Viheryhteystarve

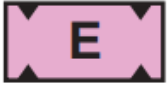
Viheryhteydet on osoitettu ohjeellisina ja niiden sijainnit tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä. Viheryhteyksien tulee olla riittävän leveitä, jotta ne voivat toimia myös ekologisina yhteyksinä.

Maakunnallinen viheryhteystarve

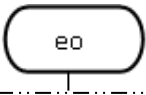
Viheryhteydet on osoitettu ohjeellisina ja niiden sijainnit tarkentuvat jatkosuunnittelun yhteydessä. Viheryhteyksien tulee olla riittävän leveitä, jotta ne voivat toimia myös ekologisina yhteyksinä.

Erityisalueet

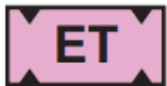
Erityisalue

Aluetta saa käyttää puhtaan maa-aineksen vastaanottotoimintaan, jonka jälkeen alue maisemoidaan.

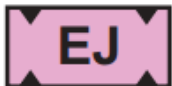

Puhtaiden maa-ainesten väliaikainen vastaanottoalue

Aluetta saa käyttää lyhytaikaiseen (2–4 vuotta) puhtaiden maa-ainesten vastaanottotoimintaan. Toiminnan loputtua alue maisemoidaan osaksi ympäröivää virkistysaluetta.

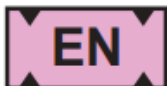

Yhdyskuntateknisen huollon alue

Jätteenkäsittelyalue

Osa alueesta voidaan jatkosuunnittelun yhteydessä määritellä kunnostettavaksi ja maisemoitavaksi kaatopaikkatoiminnan loputtua. Osa jätteenkäsittelyalueesta voidaan myös osoittaa näkösuojattavaksi taikka sijoitettavaksi sisätiloihin.

Energiahuollon alue

Suojaviheralue

Alueelle saa rakentaa meluvallin tai muun rakennelman haitallisten melu- ja maisemavaikutusten ehkäisemiseksi.

110 kW sähkölinja

Jatkosuunnittelun yhteydessä on huomioitava sähkölinjan läheisyys.

Maakaasun runkoputki

Rakentaminen ja muu toiminta maakaasuputkiston läheisyydessä on rajoitettua asetuksen (551/2009) tai sitä korvaavan säädöksen mukaisesti.

Meriviemäri

Jatkosuunnittelun yhteydessä on huomioitava sähkölinjan läheisyys.

Liikenne

Liikennetunneli

Ohjeellinen maanalaisen Helsinki–Pietari -radan sijainti. Radan tarkka sijainti ja mitoitus määritellään yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Merkintään ei liity maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia rakentamisrajoituksia

Rautatieasema

Yhdysrata/ sivurata

Yt/kk

Yhdystie/ kokoojakatu

jl

Yhdystie/ kokoojakatu joukkoliikenteelle

Yt/kk (e)

Paikallinen kokoojakatu, ei raskasta liikennettä (linja-autot sallittu)

st

Seututie

Raideliikenteen tunneli

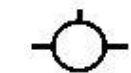

Ohjeellinen tieliikenteen yhteystarve

mo

Moottoritie

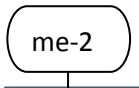

Eritasoliittymä

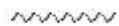
Maakuntakaavan mukainen lentomelualue, L_{DEN} 55–60 dBA (vuoden keskiarvo)

Alueelle ei saa suunnitella merkittävää määrää uutta asutusta eikä muuta melulle herkkää toimintaa. Vähäinen täydennysrakentaminen on sallittua.

Finavian ympäristöluvan (2007) ennustetilanne vuodelle 2025, L_{den} 55–60 dB (vuoden keskiarvo)

Alueelle ei saa suunnitella merkittävää määrää uutta asutusta, eikä muuta melulle herkkää toimintaa. Vähäinen täydennysrakentaminen on sallittua.

Meluntorjuntatarve

SM-1Inro

Kiinteä muinaisjäännöskohde

Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevista suunnitelmista on pyydettävä museoviranomaisen lausunto. Lisäksi muinaisjäännöksen todellinen laajuus tulee selvittää museoviranomaisella.

Seuraavat kohteet ovat merkitty kaavakarttaan SM-1 -merkinnällä:

1. Ahjo
2. Ahjo 2
3. Alikera Aimalanmäen mylly
4. Inkilä
5. Kivisilta
6. Lammashaka
7. Mikkola II
8. Pisinmäki
9. Saleniuksenmäki
10. Sikokorven juoksuhauta
11. Vakomaa
12. Ylikerava (Öfver Kärvoby) Kartano
13. Ylikerava Kartanon silta
14. Ylikerava Koivulan mylly
15. Ylikerava Hakalan torppa

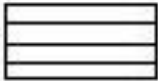
SM-2Inro

Historiallinen kylätontti

Alueella sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Aluetta koskevista rakennushankkeista ja isommista kaivutöistä on neuvoteltava Museoviraston kanssa.

Seuraavat kohteet ovat merkitty kaavakarttaan SM-2 -merkinnällä:

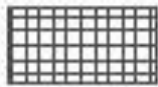
16. Alikera (Ytter Kärvoby)
17. Alikera (Ytter Karvoby) Jokela
18. Ylikerava (Öfver Kärvoby) Heikkilä

Maisemallisesti arvokas alue

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueen kuuluminen valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön ja varmistettava maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen. Kaikki Keravan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet on esitetty liitteissä 16. ja 17. Liitteissä esitettyjen kohteiden suojelukysymys ratkaistaan asemakaavalla.

Jatkosuunnittelun yhteydessä on pyydettävä lausunto museoviranomaiselta.

Kaupunkikuvallisesti arvokas alue

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Kaikki Keravan kulttuurihistoriallisesti arvokkaat kohteet on esitetty liitteissä 16. ja 17. Liitteissä esitettyjen kohteiden suojelukysymys ratkaistaan asemakaavalla.

Jatkosuunnittelun yhteydessä on pyydettävä lausunto museoviranomaiselta.

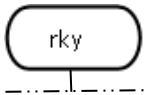

Muu kulttuuriperintökohde

Alueella sijaitsevien historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on sallittua vain erityisestä syystä ja riittävä arkeologisen dokumentoinnin jälkeen. Aluetta koskevista suunnitelmista on kuultava museoviranomaisia.

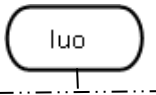
Seuraavat kohteet ovat merkitty kaavakarttaan /s-nro -merkinnällä:

1. Koukkusuo
2. Östersundom-Skafvaböle landsväg

Valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö

Asemakaavasuunnittelussa on otettava huomioon alueen kuuluminen valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön ja varmistettava maisemallisten ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilyminen.

Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue

Alueen käyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen ja eliölajiesiintymien säilyttämisedellytykset.

Luonnonsuojelualue

Alue on luonnonsuojelulain mukaisesti suojeltavaksi tarkoitettu. Maankäyttö- ja rakennuslain nojalla alueelle ei saa rakentaa uudisrakennuksia. Alueella on kielletty maaperän kaivaminen, louhiminen, tasoittaminen, täyttäminen, puiden kaataminen sekä muut alueen luonnontilaa vaarantavat toimenpiteet, kunnes siitä on muodostettu luonnonsuojelulain mukainen luonnonsuojelualue, kuitenkin enintään 5 vuotta kaavan hyväksymisestä. Tämän määräajan jälkeen em. toimenpiteet ovat kiellettyjä ilman kunnan myöntämää maisematyölupaa.

Suojelukohde

Luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettu luonnonmuistomerkki. Luonnonmuistomerkin vahingoittaminen tai turmeleminen on kielletty.

MU

Maa- ja metsätalousalue, jolla on retkeilyyn ja ulkoiluun liittyviä virkistysarvoja

Maa- ja metsätalousalueella (MU-1) ei sallita rakentamista. Met-sänhoitotoimenpiteet on suoritettava ympäristöviranomaisen oh-jeiden mukaisesti siten, että Koukkukallion luontokohde säilyttää ominaispiirteensä. Ulkoilureitit on suunniteltava yhteistyössä ym-päristöviranomaisen kanssa.

Maa- ja metsätalousalue (MU-2) on tarkoitettu maa- ja metsäta-louskäyttöön, jolla virkistysarvot pyritään olennaisin osin säilyttä-mään. Alueen käytössä on kiinnitettävä huomiota inventoitujen luontokohteiden erityispiirteiden säilyttämiseen.

MT

Maa- ja metsätalousalue

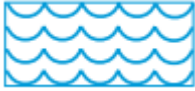
Maa- ja metsätalousalue (MT-1), joka varataan maa- ja metsäta-louden harjoittamiseen. Alueella ei sallita rakentamista. Vesistöjä ja peltoja rajaavaa puustoa ei saa poistaa. Joen ranta-alueelle tu-lee jättää vähintään 5 metrin suoja-alue istutuksia varten. Suosi-tus: peltoalueet tulisi säilyttää avoimina.

Maa- ja metsätalousalue (MT-2) varataan maa- ja metsätalouden harjoittamiseen. Alueella sallitaan maa- ja metsätaloutta palveleva rakentaminen.

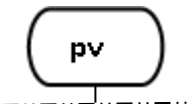
Vesialueet

Vesialue

Tärkeä pohjavesialue

Alueen rakentamista rajoittavat ympäristönsuojelulain maaperän ja pohjaveden pilaamiskiellot. Lisäksi alueella toteutettavissa rakentamishankkeissa on huomioitava vesilain mukainen yleinen luvanvaraisuus. Alue on erityisen merkittävä veden hankinnan ja veden käyttökelpoisuuden säilyttämisen kannalta. Alueella ei ole sallittua sellainen toiminta tai rakentaminen, joka saattaa vaarantaa maaperän laadun tai pohjaveden laadun ja määrän. Alueelle ei saa sijoittaa eläinsuojia. Uusilla asemakaava-alueilla, joilla maankäyttö muuttuu merkittävästi, pohjavesiolosuhteet on tarvittaessa selvitettävä tarkemmin ja otettava huomioon alueen rakentamisen suunnittelussa. Uusien maalämpö- ja öljylämmitysjärjestelmien rakentaminen on kielletty. Alueelle ei saa sijoittaa laitoksia tai toimintoja, joissa käsitellään tai varastoidaan pohjavedelle vaarallisia aineita. Alueella sijaitsevat kiinteistöt tulee ensisijaisesti liittää kunnalliseen vesi- ja viemäriverkostoon.

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus

Tässä kokouksessa tehtyyn päätökseen, ellei pöytäkirjassa ole päätöksen osalta erikseen toisin mainittu, tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimus tehdään **Vantaan kaupunginhallitukselle**.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on jätettävä **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen viranomaiselle

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen oikaisuvaatimus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava oikaisuvaatimuksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Oikaisuvaatimusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Vantaan kaupunginhallituksen osoite:

Vantaan kaupungin kirjaamo, Asematie 7, 01300 Vantaa
puhelin: (09) 8392 2184, faksinumero: (09) 8392 4163
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Virka-aika: klo 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Tässä kokouksessa oikaisuvaatimuksen johdosta annettuihin **päätöksiin tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen voi tehdä vain oikaisuvaatimuksen tekijä, tai mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, myös asianosainen sekä kunnan jäsen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomais on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle.**

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä (koskee myös oikaisuvaatimuksen hylkäävää päätöstä) tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Hallintovalitus asemakaavan muutosta koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen tyytymätön voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.**

Valituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), kunnan jäsen, alueellinen ympäristökeskus tai muu viranomainen toimialaansa kuuluvissa asioissa, maakunnan liitto ja kunta, joiden alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia sekä rekisteröity paikallinen tai alueellinen yhteisö toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan.

Poikkeus: Kun kyse on vaikutukseltaan vähäisen muun asemakaavan kuin ranta-asemakaavan muutosta koskevasta asiasta, päätökseen ei ole valitusoikeutta kunnan jäsenellä.

Vaikutukseltaan vähäisenä ei ole pidettävä asemakaavan muutosta, jossa muutetaan rakennuskorttelin tai muun alueen pääasiallista käyttötarkoitusta, supistetaan puistoja tai muita lähivirkistykseen osoitettuja alueita taikka nostetaan rakennusoikeutta tai rakennuksen sallittua korkeutta ympäristöön laajemmin vaikuttavalla tavalla, heikennetään rakennetun ympäristön tai luonnonympäristön arvojen säilymistä taikka muutetaan kaavaa muulla näihin rinnastettavalla tavalla.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa, tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**. Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä valitusviranomaiselle **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

Kunnan jäsenen ja asemakaavan muutosta koskevissa asioissa myös asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 4. Hallintovalitus etuusto-oikeuden käyttämistä koskevassa asiassa

Tässä kokouksessa tehtyyn **päätökseen**, jolla on päätetty käyttää etuusto-oikeutta, voi hakea muutosta hallinto-oikeudelta.

Valituksen saa tehdä ostaja ja etuustolain 6 §:ssä tarkoitetuissa tapauksissa myyjä.

Valitus tehdään **Helsingin hallinto-oikeudelle**.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 250 euroa.

Valitusaika

Valitus on jätettävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuunottamatta.

- ☐ Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu julkisesti nähtäväksi.
- ☐ Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana, tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana taikka kolmantena päivänä sähköisen viestin lähettämisestä.

Valituksen toimittaminen viranomaiselle

Valitus on tehtävä kirjallisena. Valitukseen tulee liittää alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon vaaditaan muutosta. Valituksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Kirjallinen valitus on muutoksenhakijan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitettava. Kirjelmässä on mainittava valituksen tekijän, ja jos hän ei ole allekirjoittajana, myös allekirjoittajan nimi, asuinkunta ja postiosoite.

Valitusasiakirjat on muutoksenhakijan tai hänen valtuuttamansa asiamiehen toimitettava viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä, tai mikäli määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai muu sellainen päivä, jona työt virastoissa on keskeytettävä, ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen voi toimittaa myös telekopiona (faksina) tai sähköpostina. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjältä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Sähköisen viestin (faksin tai sähköpostin) katsotaan saapuneen viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeuden osoite:
Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
puhelin: 0295642000, faksi: 0295642079
sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi
virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 5. Hankintaoikaisu ja oikaisuvaatimus hankinta-asia

Kansallisen kynnysarvon alittavissa hankinnoissa tehtyyn kunnan viranomaisen (hankintayksikkö) päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä annettuun ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintayksikölle hankintalain 81 ja 83 §:issä tarkoitetun vaatimuksen hankintaoikaisusta tai kuntalain 89 §:ssä tarkoitetun oikaisuvaatimuksen. Oikaisua koskevan vaatimuksen voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntalain mukaisen oikaisuvaatimuksen voi lisäksi tehdä kunnan jäsen.

Määräaika oikaisua koskevien vaatimusten tekemiselle

Oikaisua on vaadittava 14 päivän kuluessa siitä, kun oikaisuvaatimuksen tekijä on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

- **Asianosaisen** katsotaan saaneen hankintapäätöksen oheisasiakirjoineen tiedoksi sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytettä tapahtuneen myöhemmin.

Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

- **Kunnan jäsenen** katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi.

Hankintaoikaisun ja oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hakemukseen on merkittävä oikaisua vaativan ja kirjelmän laatijan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu ja/tai oikaisuvaatimus toimitetaan osoitteeseen

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7
01300 Vantaa
sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Muutoksenhakuohje 6. Hankintaoikaisu ja markkinaoikeusvalitus hankinta-asia

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista annetun lain (hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnsarvon.

6.1 Oikaisuohje

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi tehdä hankintalain 81-83 §:n mukaan **hankintayksikölle** kirjallisen hankintaoikaisun. Hankintaoikaisun voi tehdä tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Hankintaoikaisun tekoaika

Asianosaisen on tehtävä hankintaoikaisu **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiannottapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
Asematie 7, 01300 Vantaa
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184, fax: 09-8392 4163

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

6.2 Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Julkisista hankinnoista annetun lain 86 §:n mukaan puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea valittamalla muutosta, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa. Lupa on myönnettävä, jos:

asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää; tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Jollei toisin säädetä, valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintasopimuksen hankintalain 78 §:n 1 nojalla noudattamatta odotusaikaa.

Valitus on tehtävä **kuuden kuukauden kuluessa** hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä hankintapäätös oheisasiakirjoineen katsotaan saaduksi tiedoksi sinä päivänä, jolloin päätöksen oheisasiakirjoineen sisältävä sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Jos tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä todisteellista tiedoksiantotapaa, tiedoksianto katsotaan tapahtuneeksi saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi.

Asiamiehen on liitettävä

valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä. Itse tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan.

Hakemuksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona tai sähköpostin avulla kuten laissa sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensiksi seuraavana arkipäivänä.

Valituskielto

Hankintalain 102 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 86 §:n mukaisesti.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 88 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa 6.1 mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2 000 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4 000 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6 000 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 500 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot:

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
puh. 029 56 43300
fax. 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Muutoksenhakuohje 7. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

7.1

Tässä kokouksessa tehdyistä **päätöksistä, joilla on päätetty olla käyttämättä etuosto-oikeutta**, ei saa tehdä oikaisuvaatimusta tai valittamalla hakea muutosta. (Etuostolaki 22 § 2 mom.)

7.2

Tässä kokouksessa tehtyyn, **verotusta koskevan oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen ei saa hakea muutosta** valittamalla (Verotusmenettelylaki 88 § 6 mom.).

7.3

Tässä kokouksessa tehtyyn, **hankintaoikaisua koskevaan päätökseen**, ei saa hakea muutosta.

7.4

Päätöksistä, jotka koskevat vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei kuntalain 91 §:n mukaan saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.